Nº. 26652 EDITIE VAN 4 UUR Nieuwe Amsterdamsche Courant 84e Jaar

ALGEMEEN HANDELSBLAD

Het ALGEMEEN HANDELSBLAD verschijnt te Amsterdam des morgens en des avonds, behalve Zondagavond, Maandagmorgen en enkele Feestdagen. Voor ABONNEMENTEN en ADVERTENTIEN wende men zich tot ons BUREEL — N. Z. Voorburgwal 234-240 — tot onze Agenten, Boekhandelaren en Postkantoren. AGENTEN in het Buitenland zijn: Berlijn, Keulen enz., RUDOLF MOSSE; G. L. DAUBE & Cº.; — Hamburg, HAASENSTEIN & VOGLER A. G.; — Uitsluitend AGENT voor België en Frankrijk JOHN F. JONES & Cie, Parijs — Kopenhagen, AUG. J. WOLFF & Cº.

Dinsdag 27 Juni 1911.

Opgericht door GEBROEDERS DIEDERICHS. CHARLES BOISSEVAIN, Directeur.

Het KWARTAAL kost voor Amsterdam ƒ 4, voor andere plaatsen in Nederland bij afzonderlijke of gelijktijdige verzending van Ochtend-en Avondblad ƒ 4.50. In België: afzonderlijke zending ƒ 6.60, gelijktijdige zending ƒ 6; overig buitenland: afzonderlijke zending ƒ 10.75, gelijktijdige zending ƒ 8.50. Eén Ochtendblad of Avondblad 5 Cents. ADVERTENTIEN: 1-4 regels brevierletter ƒ 1.25 met inbegrip van Bewijsnommer, elke regel meer ƒ 0.30; in het nr. van Zaterdagavond, 1-4 regels ƒ 1.45, elke regel meer ƒ 0.35. INGEZONDEN MEDEDEELINGEN: 1-4 regels ƒ 2.45, elke regel meer ƒ 0.60, in het nr. van Zaterdagavond ƒ 2.85, elke regel meer ƒ 0.70. Aanvrage en vermelding van LIEFDEGIFTEN: regel ƒ 0.10. Een bepaalde plaats in het blad, door Inzenders voor hunne Advertentie opgegeven, wordt niet gewaarborgd.

AVONDBLAD.
Eerste Blad.

Dit nummer bestaat uit vier bladen.

BERICHT.

Aan hen, die zich met 1 Juli a.s. als inteekenaar opgeven, wordt ons blad van heden af toegezonden.

Gemeentebestuur en Gemeentebedrijven.

De Nederlandsche Juristenvereeniging heeft ditmaal als eerste onderwerp voor hare vergadering een punt aan de orde gesteld, waarvan men vragen kan: zijn hierover de juristen de speciaal deskundigen? Het luidt: *Herziening van het gemeenterecht ten aanzien van de taak van den Raad, en van Burgemeester en Wethouders en van de samenstelling van laatstgenoemd college, in het bijzonder met het oog op de gemeentebedrijven.* En opmerkelijk is, dat als beide praeadviseurs optreden twee mannen, die, ja, weliswaar in de juristenwereld een voortreffelijken naam hebben, doch wier bijzondere hoedanigheid in deze toch uit andere omstandigheden voortspruit. Het zijn prof. mr. M. W. F. Treub en prof. mr. D. P. D. Fabius. Toch kunnen wij toegeven, dat zeker eene strooming, eene nieuwere strooming in de juristenwereld, zij 't dan niet die waarvan met den gebruikelijken term „rechters en advocaten" inderdaad alles is gezegd, wel aangewezen mag worden geacht om in dezen een oordeel uit te spreken. Het zal toch steeds de bijzondere taak van den rechtskundige blijven, aan de vervulling van kenbaar gemaakte inzichten en wenschen, blijkende behoeften en erkende leemten, *vorm*, vaste, doelmatige *uitdrukking* te geven.

De vraag naar de inrichting van ons gemeentebestuur nu is er bij uitstek een van formatie en organisatie. Ieder weet wel hoe het niet moet en wat het ideaal ware. Maar de aaneenpassing van verschillende mogelijkheden, en de vermijding van verdere gevolgen en onverwachte uitwerkingen, daarop komt het ten slotte aan.

Ten zeerste treft ons dit reeds, waar de beide praeadviseurs hun oordeel uitspreken over de plannen van organisatie van het gemeentebestuur, indertijd ontwikkeld door de Vereeniging van Delftsche Ingenieurs. Die wilde het zelfstandige beheer van de belangrijkste diensttakken in handen van deskundige hoofdambtenaars brengen, ter verlichting van de werkzaamheid van Burgemeester en Wethouders. Terecht merkt evenwel de heer Fabius op, dat hiervan meer te duchten zou zijn: eene verdwijning van B. en W., ja, van den Raad zelve. Een directie van hoofdambtenaren. Wat er van het „bestuur", zoogenaamd aan B. en W. of commissie's gelaten, komen zou, is niet recht te begrijpen.

En toch is het voor een volksleven van groot gewicht, dat de burgerij op ruime schaal betrokken wordt in den openbaren dienst.

Zoo kan men zien, dat de bestuursinrichting eener gemeente, niet kan worden opgezet als een of meer technische ondernemingen.

Hoewel de heer Treub zeer terecht een woord wijdt aan de noodzakelijkheid om den leiders van de verschillende technische gemeentelijke diensten bij de technische inrichting en leiding van den dienst eene groote mate van vrijheid en zelfstandigheid te laten. Inderdaad, een afdalen in details der verschillende zaken is van Burgemeester of Wethouders noch te hopen, noch te verlangen.

Het is dan ook opmerkelijk, dat de beide praeadviseurs het over den aard van het Wethouderschap in een groote gemeente eigenlijk volkomen eens zijn. „Geen technische beheerders", dus kan men de formuleering van den heer Treub samenvatten: „doch met zooveel algemeene ontwikkeling, zooveel inzicht, doorzicht en daarbij zooveel administratieve kennis, dat zij de beteekenis van de plannen der technische ambtenaren in groote omtrekken kunnen beoordeelen, de economische waarde daarvan schatten; dat zij er toe kunnen meewerken de diensttakken waarover zij zijn gesteld zoo te organiseeren, dat daarbij het grootste nuttig effect wordt bereikt met de kleinste opoffering van kapitaal en arbeid, en er voor kunnen waken dat in de eenmaal georganiseerde diensttakken de dienst geregeld zonder horten en stooten blijft loopen. Toevallige detailkennis is eer een na- dan een voordeel".

Wij missen in deze omschrijving wel eenigszins den eisch van te zijn een kracht ook voor de ontwikkeling en ontplooiing der gemeente, — iets wat in het Dagelijksch Bestuur stellig een der belangrijkste eigenschappen is. „Algemeene ontwikkeling, belangstelling en ijver zijn de factoren van gewicht", zoo zegt de heer Fabius, „en de *gave om leiding te geven*".

Woorden, die in deze dagen ook nog wel eens elders dan in juristendebat mogen worden gevoeld!

Beiden zijn het er dus evenwel over eens, dat de behoefte aan speciale deskundigen in het hoogste uitvoerend lichaam der gemeente niet de hoofdzaak is. Beiden sluiten zich dus ook niet aan bij het z.g. Pruisische bestuursstelsel, waarbij het dagelijksch bestuur gevormd wordt door door den Staat gekozen hoofdambtenaren; dus een administratief college. Dr. Treub heeft hiertegen het bezwaar, dat men aldus aan den technicus te veel zeggenschap geeft in de algemeene gemeentepolitiek, waarvoor zijn vak hem lang niet altijd opgewassen maakt.

De heer Fabius versterkt dit nog, door er op te wijzen, dat eigenlijk het Pruisische Magistrats Kollegium in invloed en talrijkheid met onzen Raad moet wordon vergeleken, en dat hier dus een geheel ander, minder op zelfbestuur aangelegd bestuurswezen, zich opdoet.

Meer aan onze toestanden aangepast ware dan 't herhaaldelijk geopperde denkbeeld: de wethouders ook buiten den Raad te kiezen. De opmerking is evenwel gewettigd, dat hierdoor die wethouders óf weer vaste ambtenaren zouden worden, (en ons dunkt vooral dit, òf personen, die evengoed in den Raad gekozen kunnen worden.

De heer Fabius gaat dus met het denkbeeld niet mede, al meent hij dat 't practisch niet veel beteekent, wat men vaak al een voordeel noemt: „dat ook de wethouders periodiek voor de kiezers moeten verschijnen." Wij zien hier nog wel steeds een punt van groote beteekenis in, iets, dat het burgerlijke en populaire van onzen gemeentelijken bestuursvorm krachtig bevordert.

Intusschen, met dat al ontkennen de beide praeadviseurs de bestaande bezwaren niet. Zij zoeken die alle twee in een te veel bij het college van Burgemeester en Wethouders geconcentreerde bestuurstaak, die maakt, dat deze niet naar behooren kan worden vervuld, en dat de verhouding noch met den Raad, noch met de hoofdambtenaren, noch onderling, een vruchtbare is. Wij hebben daar vroeger ook herhaaldelijk op gewezen, en maken gaarne de woorden van prof. Fabius tot de onze, „de overige leden van den Raad moeten meer worden betrokken in het dagelijksch beheer of bestuur".

Raadscommissies met zekere zelfstandige bestuursbevoegdheid. Het is wel opmerkelijk dat ondanks alle uit de hoogte daarop geoefende critiek, dit denkbeeld toch algemeen doordringt. Ook nu weer bevelen beide praeadviseurs het aan. Niet, alsof ons Nederlandsch gemeentebestuur plots tot een Engelsche organisatie zou moeten, of kunnen overslaan. Maar uitbreiding van de bevoegdheid der commissies van Bijstand, — in overeenstemming met B. en W., — speciaal voor gemeentebedrijven en andere technische diensttakken. Verantwoordelijk aan den Raad natuurlijk, maar overigens op zich zelve staand. En de heer Treub voegt er nog den zéér behartenswaardigen wensch aan toe: den Raad toe te staan de commissies voor eene minderheid met niet-raadsleden aan te vullen.

Inderdaad, dat ook hieraan bezwaren verbonden zullen zijn, gelooven wij gaarne. Ons komen zij evenwel niet overwegend voor. En daartegenover zien wij daarin zooveel nuttig effect, zooveel gelegenheid tot prikkeling van toewijding, belangstelling, krachtsontwikkeling en verantwoordelijkheidsgevoel, dat wij de proef gaarne genomen zouden zien.

Wij hebben vroeger al eens uiteengezet, dat de bestaande wetgeving ons inziens op dit gebied reeds voor de gemeenteraden veel grootere ruimte laat om *bij verordening* dergelijk commissoriaal beheer in te richten.

Wij schijnen hierbij in prof. Fabius een medewerker te hebben (zie bl. 199, 200 van zijn advies). Ware dit nu niet net eens een punt voor de juristenvereeniging om te bezien? Men is tegenwoordig zoo gewoon in alles om *wetten* te roepen, dat men wel eens verwaarloost wat wij met de bestaande wetten kunnen doen.

Hetzelfde geldt een ander bekend punt, dat de heer Treub behandelt: de toelating van hoofdambtenaren in de raadsvergadering tot toelichting hunner voorstellen. De heer Treub acht dit een niet zoo dringenden eisch, omdat de wethouder de hoofdzaken wel zal weten meester te worden. „En zoo blijven wij zelfs voor 't verzinken in technische détails bewaard", voegt de heer Fabius er aan toe. Toch kan, om 't bezwaar der „ondeskundige spreektrompetten" te ontgaan, dat inderdaad èn tegenover den Raad, èn voor de ambtenaren, èn tegenover 't publiek een bezwaar is, de rechtstreeksche aanraking tusschen Raad en technischen chef gewenscht zijn. Maar wij vragen alweer: kan daarin nu niet zonder op eene wetswijziging te wachten, iets worden gedaan? Mag de Raad niet in zijne vergadering toelaten, en het woord gunnen, wie hij wil?

Mogelijk wordt ook omtrent dit punt in Zutphen nog eens wat licht gebracht.

De heer Fabius wijst er in zijn praeadvies ten slotte op, dat de grief van het gebrek aan goede wethouders eigenlijk is een grief tegen de samenstelling van de gemeenteraden, — en dus tegen de wijze, waarop het kiesrecht wordt uitgeoefend en de bevoegdheden aan den Raad toegekend.

Hij brengt daarom niet meer of minder ter sprake dan: inkrimping van het geldelijke beschikkingsrecht van den Raad (speciaal de vaststelling van loonen en traktementen aan B. en W. of Raadscommissies op te dragen) afschaffing van het benoemingsrecht van den Raad.

Wij zouden, wat dit laatste betreft, vragen: gesteld dat de Gemeenteraad soms verkeerde of gekke benoemingen doet, komen die dan van kleinere colleges of ministers niet voor?

En is dit waarlijk eene aanleiding om met het groote beginsel van eigen bestuur door den Raad te breken?

En wat de financiën, de algemeene bemoeiing met personeelquaesties betreft, — inderdaad zou men vaak liever zien, dat de groote raadsvergaderingen zich hieraan wat minder wijdden. Ook de heer Treub wil de interpellaties beperken. Maar alweer is 't de vraag, of men daarom van een grondbeginsel afwijken moet.

En wij zouden voorloopig zeggen: men zoeke eerst eens de reorganisatie van 't bestuurswezen in de richting door de beide praeadviseurs bepleit. Zou men dan niet mogen verwachten, dat door die sterke uitbreiding der commissoriale werkzaamheid verschillende bezwaren kwamen te vervallen, ja, zelfs eene stijging intrad van wat men pleegt te noemen het „gehalte van den Raad"?

Met belangstelling wachten wij de debatten der juristenvereeniging af.

De Europeesche rondvlucht.

De vliegers te Brussel.

Onze correspondent schrijft dato 26 Juni:

Brussel was sinds drie dagen overgeleverd aan een woelende emotie.

De eerste tocht naar 't vliegplein van Berchem gebeurde Zaterdagmorgen, rond halfvijf. Berchem ligt een dik uur gaans van Brussel af, op een stille deining van de Zennevallée. Het is een klein pakje huizen aan beide kanten van den grooten steenweg naar Gent geschaard.

Het spektakel was merkwaardig. 't Woei aanhoudend. Lage wolkenvaarten somberden aan den hemel. Soms zat het vaal-blauwe ochtendlicht onder eene duistere koepel van stormdampen bevangen. Iedereen dacht wel dat zulk weder waarlijk niet geschikt was voor aviatiesport, en iedereen toch wilde naar Berchem oprukken. Auto's, rijtuigen, fietsen, wandelaars, 't ging alles in lange pelgrimagie den langen steenweg op. 't Was een drom zonder ende, door gretigheid gestuwd, een processie die ronkte, ruischte, uitgelengd tot ginder verre in de opene landen en steeds weer aandikkend bij de poorten der stad, die al haar leven met passie uitsmeet buiten haar schoot.

De kleine armoede hield factie langs den weg. 't Lijdend gepeupel had zich van de baan meester gemaakt, bereid om er het medelijden der stedelingen te exploiteeren. Blinde grijsaards zaten tegen den barm en sloegen hartstochtelijk op het gedrukt plaatje dat ze rond den hals hadden omgehangen en waar met groote letters hunne ellende te lezen stond. Kreupele mannen lagen tegen de boomtronken en jammerden er op jeremiadetoon de miserie van hun verminkt lijf uit. Wandrochtelijke lammelingen kropen erbarmlijk voort langs 't natte zijpad en reikten naar de vluchtende deernis van het volk hunne verwrongen armen als knotsen. Arme orgeldraaiers deden oppiepen een melancholisch deuntje en kinderen liepen blootsvoets rond, het zinken centenbakje rammelend. Fransche „camelots" beproefden de aandacht van de gaande menigte te pakken met drollige toespraken, waarnaar ze een goedkoop goudjuweel te koop boven hunne hoofden slingerden.... Het leek wel, vervormd en in moderne aankleeding, die bekende Breugelkermissen of die oud-Vlaamsche bedevaarten, welke nu met gestompeerde kleuren in een zeldzaam lijstje ophangen in de museums....

En voortdurend dreunde de tuftrompet of rinkelde het rijwielbelleken.

Alle kleine huisjes waren herbergen geworden. Op een toevallige hoogte van den barm rees telkens een houten hut, waar men voor enkele centen een potje bier en eene plaats over 't panorama der vallei kon krijgen. En rond de houten palissade van de tribunes, omendom het wijde aviatieplein, ging 't samenpakkend volk thoopetrosselen, en wachtte.

Het volk wachtte, alle hoofden omhoog naar 't groote aanschijn van den hemel stekend. De hemel rolde zijn loodkleurige wolken over een licht, dat soms heel vaag dan weer groenblauwig doorschoot met tragische tegenstellingen van verven en klaarten. Uit dien hemel moest de verbeide gebeurtenis ontstaan....

Toen ging de mare dat de vliegers pas 's middags vertrekken zouden.

Het volk week zonder mompel. De stad zwolg die krioeling van lijven in, en, in den nanoen, dreef ze weer, met nerveus gedrang, naar buiten.

Te vier uur was de aanblik ongeveer dezelfde als in den morgen. Maar geweldiger ging het orkaan. Een dunne regen miezelde, hield op, spatte uit in brutale vlagen. Het heele landschap, het groene korenveld, de boomen en heesters, 't buigde al onder 't geblaas van den schrikkelijken wind. Onder een schild van duizenden regenschermers wachtte het volk.

Zou men uit Utrecht opvliegen?

Neen. Te vijf uur deinsde naar de stad terug de woelige massa van menschen, steeds een eender geronk slakend, dat als de ademing was van het duizendkoppige volk. Het volk mompelde niet, week onder 't loeiend onweer. Morgen! morgen! beloofde de tijd....

En Zondag kwam. En ten derde male vertrok uit de lenden der stad de ontzaglijke ommegang, en ten derde male verjoeg hem de herhaalde teleurstelling naar de stad terug....

Toen liep ineens, in den vooravond, het blijde nieuws: Beaumont wilde niet langer getrouw blijven aan de samenzwering zijner kameraden en had vast besloten op te gaan. Een telegram zei: Beaumont stijgt op te 5.30 uur....

De gansche Zondagsmenigte vloeide uit. Berchem werd stormenderhand ingenomen. Te half-acht zag men boven de stad een eendekker zweven.

— Beaumont! Beaumont!

Op een slag en omzien waren alle autotaxis, alle rijtuigen, alle trams bezet, en, voor den zooveelsten keer, gebeurde de uitvaart....

Neen, Beaumont was niet opgevlogen. Jan Olieslagers was 't, die de Brusselaars op een vliegproefje vergastte en ze al vliegend om den tuin leidde.

Er werd bericht: „Morgen!...."

En „morgen" kwam.

Het volk mompelde nog steeds niet, vermoeidde zichzelf in hoop en ontgoocheling. Daarboven woei zonder bedaren de wind, de leelijke wind, de wind op natte vlerken.... Eindelijk kwam een beslist telegram:

— „Beaumont vertrok te halfdrie uit Utrecht. De anderen volgen hem op."

Zou 't waarheid zijn dees maal? Men keek elkander aan, de oogen vol met ongeloof. En toch, door nieuwe gretigheid gedreven, vertrok men. De breede baan werd zwart en roerend. Berchem vertoonde zijn kreupelen en blinden en opende zijn herbergen.

Te vier uur lag 't vliegplein weer omzet. Zeker, in de tribunen was 't niet zoo druk meer als Zaterdag en Zondag, maar 't volk, 't groote kermisvolk, dat nooit 't gejoel beu wordt en steeds versche nieuwsgierigheid voedt, 't volk der lage stad en de complete sportwereld waren aanwezig.

Men wachtte....

Dat wachten is het merkwaardigste. Ieder heeft zijn plaats gekozen en verroert dan niet meer, gesterkt door de belofte van 't wondere schouwspel. Heel rond het groene grasplein, waar de breed-witte, geheimzinnige aankomstlijn uitschijnt, vlekt de zwarte dikke volkscirkel. Vooraan rijst het wit- en roode restauratiegebouw, waar een purperen tribune voor de komst van koning Albert bereid werd. Er boven wapperen de standaards. Een lang touw met talrijke vlaggetjes zwaait in de lucht, hevig door den wind geslingerd. De hangars, laag bij den grond, zijn dicht en hebben een heimelijk uitzicht. Heel ver is een brand aangestoken en de blauwe rookkolommen stijgen kronkelend, gauw door 't orkaan verscheurd, aan een hoek van 't plein knettert plechtig 't kanongedreun der fuzijen. Het wachten is grootsch. Men is thans goed overtuigd dat alles niet tevergeefs werd opgezet en dat de daad, waarnaar alle harten hunkeren, in aantocht is.

En dan, meer dan vroeger, voelt men de vervaarlijke beteekenis van wat nadert en zich spoedt ter verwezenlijking: een man op een dubbele vleugel ten hemel opgeheven en varende door regen en stormgeweld. Met angst kijkt men naar 't rollen der wolken uit, naar 't spannen der wapperende vlaggendoeken, naar 't kreunend gewaai der boomen....

't Is kwart na vijf. Plots gaat een siddering door al de lijven.

— Là-bas! Là-bas!.... C'en est un!.... Il est là!....

— Où? Où?

— Là-bas!... Sur la forêt... Regardez! Il est là! C'est lui!

Een klein donker vlekje tippelt nauw zichtbaar in de verte. Alle armen reiken naar dat luttele ding. Het dikt heel traag aan, wordt preciezer.

— C'est un monoplan!

Op het zwart spotje worden twee nietige vlerkjes merkbaar. Een eendekker is 't! Hij nadert vlug nu, zinkt, duikt bijna, ploft over de tribunen uit de wijde ruimte van daarboven, wipt weer even op en wiegt lichtjes over de wei, juist de witte lijn voorbij.

— Beaumont!

Men juicht. Men roept. Men klapt in de handen. Men wuift met hoeden en zakdoeken. Een auto haalt de vlieger en brengt hem voor de officieele tribune. Tranen staan in ieders oogen.

— Vive Beaumont! Vive Beaumont!

De wakkere jongen is niet afgemat. Hij glimlacht gelukkig en groet met de hand. Hij wordt door den burgemeester van Brussel ontvangen en gehuldigd en, nadat hij ook de gelukwenschen van M. Marquet, die de eerste aangekomene met 25,000 fr. begiftigd, ontving, gaat hij de restauratie binnen. Hij klaagt over de harde reis.

Beaumont werd te 5.27 uur gechronometreerd.

Te 5.46 komt Kimmerling aan in dezelfde omstandigheden. Ook hij wordt hartelijk onthaald. Te 6.23 daalt Vedrines, te 6.35 Garros met zijn heel klein vliegtuig. Allen zijn frisch, of ten naaste bij. Zij hebben een ongemakkelijken tocht gehad, wind, regen vooral.

Terwijl juist de avond door een nieuwe onweersvlaag bedreigd wordt, ontwaart men heel hoog een vijfden eendekker. Zijn roode kleur doet tragisch aan tegen de wolkenstapeling. Hij vaart over de witte lijn en 't volk meent dat hij het vliegplein niet ontdekt en voort wil. Er wordt druk geroepen en gebombardeerd. Maar de mooie vogel zweeft in een wijden cirkel om en, dalend, komt wippen in het gras.

Gibert stijgt af. Hij lacht als een kind in de ovatie die hem te beurt valt. Hij ziet er in 't geheel niet moe uit.

Het was toen 7 uur. Drie kwart-uurs later komt ietwat lomper de biplan van Duval neder en te 8 uur Renaux met zijn passagier.

Het donkert stilaan.

En Wijnmalen vraag ik? Waar blijft Wijnmalen?

Bij 't heengaan kon ik nog vernemen, dat hij over Mechelen geannonceerd werd en vandaar, ter uitrusting, naar Braeschaet terugtrok. Hij moet morgen vroeg arriveeren.... Welkom hièr!

Le Lasseur.

Men seint ons nog uit Soesterberg:

Le Lasseur, die den nacht in het directiegebouwtje doorbracht, vertrok omstreeks half vijf per auto naar de plaats, waar hij geland was. Spoedig kwam een auto terug om benzine te halen.

Het is prachtig weer, zoodat er geen twijfel bestaat dat hij zal vertrekken naar Brussel.

Nader seint onze correspondent:

Le Lasseur steeg dezen morgen om drie minuten voor half zes van de plaats, waar hij gisteravond na zijn vertrek uit Venlo, landde op, en daalde om half zes precies in het vliegkamp alhier.

Bij deze landing kwam het ranke zweeftuig, een monoplan „Blériot", op eenigszins onzachte wijze met den grond in aanraking, waardoor een tweetal draden knapten. Na de reparatie van dit geringe ongemak steeg Le Lasseur om acht min. voor half acht, ter vertrek naar Gilze Rijen, op.

Men seint ons uit Tilburg:

Hedenmorgen daalde te circa 8 uur te Tilburg (Kwaden Hoek) de aviateur 46, komende van Soesterberg. Hij moest landen, omdat hij te veel naar links was afgedwaald.

Na een uur oponthoud vloog hij naar het kamp te Gilze-Rijen, onder belangstelling van duizenden nieuwsgierigen, die uit den omtrek waren samengestroomd.

Men seint ons uit Gilze-Rijen:

La Lasseur is, na bij Tilburg geland te zijn, omstreeks 10 uur te Alphen (tusschen Tilburg en Gilzen) gevallen van een hoogte van 5 M. Er stond veel wind en er viel veel regen.

Le Lasseur's toestel — een „Blériot" — is vernield.

De aviateur werd aan zijn linkeroog eenigszins gekwetst.

Nog eenige vliegers vertrekken uit Gilze-Rijen.

Vidart en Prevost zijn respectievelijk 4 uur en 4 u. 15 min. uit Gilze-Rijen vertrokken.

Barra, die in de vroegte uit Leerdam vertrok, is om 4 u. 30 min. te Gilze-Rijen aangekomen. Om 5 u. 7 min. vertrok hij naar Brussel. Hij had veel van den wind te lijden gehad.

Barra vertelde nog, dat hij uit de richting van Breda komend naar den kant van Tilburg zou gegaan zijn; zijn aandacht werd echter door het flinke vuur in het vliegkamp getrokken. Alvorens te vertrekken, maakte Barra een rondvlucht over het terrein.

Train is nog niet uit Brussel terug. Zijn toestel is nog in de loods.

Tabuteau's beschadigde machine ligt eveneens nog in den hangar.

De andere vliegers te Brussel.

VLIEGKAMP BERCHEM (Brussel). (Reuter.) Barra viel ten Westen van Lierre om 7 u. 18 min. De aviateur bleef ongedeerd.

Tabuteau telegrafeerde, dat hij de etape onzaf.

VLIEGKAMP BERCHEM (Reuter.) Prévost moest te Saint Leonhard, bij Turnhout landen.

VLIEGKAMP BERCHEM (Reuter.) Vidart arriveerde per auto te Berchem. Hij verklaarde in een veld bij Leuven gedaald te zijn, tengevolge van een defect aan zijn toestel. Zoodra het gerepareerd is, zal hij opnieuw vertrekken.

BERCHEM-VLIEGKAMP. (Part. tel.) Vidart is om 10 u. 38 min. 22 sec. hier aangekomen. Er zijn nu negen vliegers te Brussel.

Wijnmalen te Brasschaet.

BRUSSEL, 26 Juni. *(Van onzen specialen correspondent.)* Wijnmalen heeft door het slechte weer Brussel niet kunnen bereiken. Buiten Breda overviel hem een regenbui, die hem terug deed keeren naar Gilzen-Rijen. Hij schuilde daar en vertrok ongeveer acht uur, doch op weg naar Antwerpen kwam hij in een tweede bui terecht. Zijn lognetglazen werden nat en daar hij moeilijk kon zien, besloot hij te dalen in het militaire vliegkamp van Brasschaet bij Antwerpen.

Hij is van plan met het krieken van den dag naar Brussel te vertrekken; zijn helpers bevinden zich bij hem.

Wijnmalen te Brussel.

VLIEGKAMP BERCHEM (Reuter.) Om 8 u. 55 min. bemerkte men in de richting van Laeken een vliegtoestel, dat op een groote hoogte vloog en snel naderde. Weldra was het nummer 22 te onderscheiden. Op bewonderenswaardige wijze daalde Wijnmalen om 9 uur in het vliegkamp, daverend toegejuicht.

BERCHEM-VLIEGKAMP. Wijnmalen was om 2 u. 15 min. 's morgens uit Braschaet vertrokken. Het toestel had verschillende defecten, zoo was o. a. een der draagvlakken, doordat een stuk van de schroef losgeraakt was, gescheurd.

Het ongeluk zou ernstige gevolgen kunnen gehad hebben, daar het evenwicht verbroken was.

Hij viel bij Mechelen, waar hij vier uur bleef. Hij steeg toen weer op en kwam om 9 uur, 4 min. te Berchem aan.

BERCHEM-VLIEGKAMP. Volgens den officieel opgenomen tijd daalde Wijnmalen om 9 u. 4 min. 32 sec. De totale tijd waarin hij de etape afgelegd had was 52 u. 46 min. 32 sec.

Wijnmalen wordt in de classificatie der vier etapes te zamen nummer acht. (Tijd 110 uur 45 min. 32 sec.)

Onzen specialen correspondent seint ons nog uit Brussel:

Te 9 uur 20 minuten is Henri Wijnmalen pas in het vliegkamp Berchem, bij Brussel aangekomen, want weer heeft hij zijn tocht van Antwerpen naar hier, niet zonder tegenslag kunnen volbrengen. Zijn neerdaling gisteravond in het militaire vliegkamp van Braeschaet, bij Antwerpen, schreef hij toe aan de slechte qualiteit benzine waardoor zijn motor bij Antwerpen wiegerde.

Hij steeg toen hedenochtend te drie uur op, en bereikte snel Mechelen, doch hier ontsnapte hij nauwelijks aan een ernstig gevaar, aangezien een van de ijzerdraden van zijn stuurinrichting losraakte en in aanraking kwam met de schroefbladen. Deze braken en een groote splinter werd met alle kracht tegen een der vleugelvlakken geslingerd, waardoor een scheur in het linnen ontstond. Wijnmalen behield zijn tegenwoordigheid van geest en daalde in „vol plané" omlaag.

De landing geschiedde vlot, doch hij kwam in een akker terecht, waar een opstijging onmogelijk was. Met behulp der mecano's droeg Koolhoven het toestel naar een verderen akker en van hier steeg onze vlieger, na een uiterst handige manoeuvre, om de boomen te ontwijken, op. Nadat een nieuwe schroef was aangebracht en de scheur gedicht was, vloog hij nu bij opkomenden wind in rechte lijn op Brussel af, waar hij na twintig minuten landde in het vliegkamp Berchem. Wijnmalen, zijn trouwe manager en zijn verdere helpers, zijn uiterst vermoeid, doch heden is het rustdag.

Vanavond is een groot feestmaal ter eere der negen aangekomen lucht-helden aangeboden door de *Petit Bleu*.

Morgenochtend vertrek naar Roubaix.

Het weer blijft zwaar.

De vijfde étape.

VLIEGKAMP BERCHEM (BIJ BRUSSEL) 27 Juni. (Reuter.) Het vertrek naar Roubaix is bepaald op morgenochtend 10 uur.

Een tweegevecht.

PARIJS, 27 Juni. (Eigen Bericht.) Jouvenel, van den *Matin*, heeft den directeur van het *Journal* Letellier op een tweegevecht uitgedaagd, wijl het *Journal* gisteren schreef: „De *Matin* zet de openbare meening op tegen de rondvlucht en voert een campagne, die bewijs geeft, dat de *Matin* elke gelegenheid aangrijpt, om het succes van de rondvlucht te benadeelen."

De Zeelieden- en Bootwerkersstaking.

Te Amsterdam.

De stand van zaken had tot hedenmorgen geen noemenswaardige wijziging ondergaan.

Overal waar in urengeld werk geëischt wordt wordt niet gewerkt, aldus deelde het bestuur van „Recht en Plicht" ons mede. Maar het aantal *stakers* kon ons niet met juistheid worden genoemd. Dit in verband met het feit, dat vele bootwerkers in deze dagen geen werk in de haven vinden. Wij hoorden een cijfer van 2000 tot 2500 man noemen, van hen die thans geen arbeid verrichten.

Het aantal groote stoomschepen in de haven is ongeveer 35, terwijl de bootwerkersstaking voor ruim 20 geldt. Zooals men uit mededeelingen van de vorige week weet, gaat de strijd der bootwerkers om verhooging van uurloon. Aan de maatschappijen wordt met garantie van een bepaald minimum per week in uurloon gewerkt en zij worden dus alle door de staking getroffen. Op de schepen der cargadoors, waar in stukgeld gewerkt wordt, gaat de arbeid nog vrij geregeld voort. Het zijn derhalve de geregelde lijnen, die èn door de zeeliedenstaking èn nu door het bootwerkersconflict direct getroffen worden.

De stakende bootwerkers vergaderden hedenmorgen in „Handwerkers Vriendenkring" om door het bestuur den stand van zaken te hooren uiteenzetten.

De Vereeniging van Werkgevers op Scheepvaartgebied hield ook een ledenvergadering.

Door de „Koninklijke" werd ons medegedeeld, dat de vaste kraandrijvers zich bij de staking hebben aangesloten. Hun is een schrijven gezonden, dat zij ontslagen zijn, indien zij morgenochtend het werk niet hervat hebben.

Het stoomschip „Vondel" van de maatschappij „Nederland", dat in het droogdok ligt moest geschilderd worden. Gewoonlijk doen de zeelieden het maar deze staken thans. Losse werklieden, wien het nu opgedragen werd, weigerden, wilden echter later wel schilderen, maar dan voor 30 in plaats van 23 cent per uur. De directie van het Droogdok weigerde dit te betalen, waarop 40 losse arbeiders aftrokken.

De Prins Willem IV van de Kon. West Ind. Maildienst is hedenochtend met voltallige bemanning vertrokken.

Van de Koninklijke Ned. Stoomboot Maatschappij zijn binnengekomen, de „Apollo", de „Danae" en de „Clio". De bemanning dezer booten sloot zich — naar het Stakingscomité mededeelt — bij de staking aan.

Ook kwam hedenochtend nog de „Ceres" binnen.

Het aantal uitgegeven kaarten aan stakende zeelieden bedroeg heden voor Amsterdam 641, terwijl een honderdtal zeelieden zich naar hunne woonplaatsen in de provincie begeven, doch geen kaart ontvingen. Het aantal stakende zeelieden kan dus voor Amsterdam op nagenoeg 750 man worden geschat.

De „Oceaan"-Maatschappij is in onderhandeling met het bestuur van den Zeeliedenbond over de door dien bond gestelde voorwaarden.

De directie is bereid een gageverhooging van ƒ 6 per maand toe te staan. Voorloopige besprekingen met het bestuur hadden tot resultaat dat hedenavond eene in „d'Geelvinck" te houden ledenvergadering zal beslissen of de staking bij die maatschappij zal worden opgeheven.

In het Oostelijk havengebied liggen de werkzaamheden nagenoeg stil. Bij alle toegangen tot de emplacementen der verschillende maatschappijen zijn politieposten geplaatst.

Ook de stakers hebben overal hun posten om binnenkomende zeelieden in kennis te brengen met de staking en om werkwilligen dienstneming te ontraden.

Rotterdam.

Men seint ons uit Winschoten:

Hedenmorgen vertrokken negen jongemannen uit Oudepekela, om wegens de zeeliedenstaking dienst te nemen bij de Rotterdamsche Lloyd.

Engeland.

Zooals in het ochtendblad reeds is medegedeeld, trekt in Engeland op het oogenblik voornamelijk de toestand te Hull de aandacht. Hier dreigt de zeeliedenstaking, waarbij de bootwerkers zich reeds aansloten, ook het spoorwegpersoneel mede te zullen sleepen. Te Goole sloten zich eveneens de bootwerkers bij de staking aan. De politie is er versterkt. Groote troepen van stakers, van wie velen met knuppels gewapend, trekken door de straten, zoodat de vrees voor ongeregeldheden hier zeer sterk is.

Te Glasgow is de toestand iets verbeterd, al staat de Clyde-kustvaart ook nog volkomen stil.

Er is van eenige zijden aangedrongen op een tusschenkomst van den Board of Trade, maar, merkt de *Westm. Gaz.* hierbij op, alleen de betrokkenen kunnen beoordeelen of de tijd al gekomen is, dat minister Buxton met eenige kans van succes zal kunnen optreden.

Te Hull, waar de reeders geweigerd hebben op de eischen der zeelieden in te gaan, dreigt de toestand te verergeren, doordat de spoorwegmannen zich misschien bij de staking zullen aansluiten.

Er staken daar ter stede thans 10,000 man. Zaterdag j.l. verlieten slechts enkele schepen de haven, aan de Clyde echter vertrokken alle en met voltallige bemanning. Aan alle havens van de Firth of Forth stond Zaterdag het werk stil. Te Leith alleen liggen 37 stoomschepen, die geen bemanning kunnen krijgen.

Laatste Berichten.

(Ontvangen na het ter perse gaan van dit nummer.)

BINNENLAND.

Het bezoek van President Fallières.

Bij aankomst en vertrek van president Fallières te 's-Gravenhage zal opgesteld zijn eene eerewacht met muziek van de jagers op het perron van het Staatsspoor. Een eerewacht van de grenadiers met het vaandel zal voor het Koninklijk Paleis in het Noordeinde worden opgesteld. Zoowel op den weg van het station naar het Paleis, als 's avonds bij terugkeer naar Amsterdam, wordt het rijtuig van den president begeleid door een eere-escorte van huzaren. Aan de taptoe zullen 16 muziekkorpsen deelnemen, benevens tamboers, trompetters, hoornblazers en pijpers. Zij zal op dezelfde wijze gehouden worden, ook wat de opstelling der korpsen betreft, als verleden jaar te Amsterdam voor het Belgische koningspaar, met dit onderscheid, dat ter eere van het Staatshoofd der Franschen de *Marseillaise* zal worden gespeeld, gevolgd door het *Oude Wilhelmus*. Verder zullen de muziekkorpsen den president begroeten met twee Fransche marschen, getiteld: *Sambre et meuse* en *Marche des drapeaux*.

Excusie Eerste Kamerleden.

Men schrijft ons uit Groningen:

De leden der Eerste Kamer zijn hedenmorgen 9 uur per automobiel naar Hugozand—Sappemeer vertrokken, waar zij tegen 10 uur arriveerden. Daar werd een bezoek gebracht aan de stroocartonfabriek van de firma W. A. Scholten. Om 11 uur vertrok het gezelschap over Zuidbroek, Veendam, Wildervank, langs Stadskanaal naar Ter Apel, waar in het hotel het voormalig Commandantshuis werd gedejeuneerd en het klooster met de kweekerijen in oogenschouw werden genomen. Vandaar ging te kwart voor drie de tocht over Sellingen, Vlagtwedde naar Rhederweg en Bomeschans voor de bezichtiging van de kanalisatiewerken van Westerwilde en een rit door Bellingwolde naar Nieuweschans waar men te halfvijf zal aankomen.

Na een rit door vele plaatsen van 't Oldambt gaat men dan naar Winschoten. In 't Hotel Dommering aldaar zal worden gedineerd.

Met den trein van 9.17 gaat het gezelschap naar Groningen terug.

De leiding van deze tocht was welwillend aangeboden door den hoofdingenieur-directeur 2e kl. van 's Rijks Waterstaat in de vierde directie, A. E. Kempees, en den ingenieur van 's Rijks Waterstaat 2e kl. J. C. Scharp.

Pest op Java.

Een regeerings-telegram luidt:

Afdeeling Malang: eergisteren elf gevallen, waaronder acht dooden en gisteren negen gevallen, waaronder vijf dooden. Van de lijders van vorige dagen overleden nog respectievelijk twee en drie. De bevolking van de aangetaste kampong op Kalibakar wordt geheel gevaccineerd.

Kediri: geen gevallen, doch een doodelijk koortsgeval op 20 dezer bleek pest".

(Dit bericht heeft blijkbaar, in aansluiting op het laatst ontvangen telegram, voor de afdeeling Malang betrekking op 24 en 25 dezer).

De Russische Gezant.

De berichten omtrent den toestand van den Russischen gezant, graaf Pahlen worden, gelet op de omstandigheden, voortdurend gunstiger.

Bezoek van Belgische ingenieurs.

Men seint ons uit Rotterdam:

Heden werd Rotterdam bezocht door een groot aantal ingenieurs, behoorende tot de Association des Ingenieurs, Sortis de l'Ecole de Liege, die haar tenten te Scheveningen hebben opgeslagen. Het bezoek was voorbereid door een gisteren te 's-Gravenhage gehouden voordracht. Het gezelschap kwam per extra-electrische trein van Scheveningen en werd met de tram naar het Maasstation gebracht, waar een stoomboot gereed lag, aangeboden door de gemeente. Geleid door den adjunct-directeur van gemeentewerken werd eerst een bezoek gebracht aan het etablissement Feyenoord, daarna aan het stoomschip „Nieuw Amsterdam", waar de directie der Holland Amerikalijn een dejeuner aanbood. Na afloop daarvan werden de nieuwe grootsche inrichtingen der maatschappij aan de Wilhelminakade bezocht, terwijl daarna het gezelschap zich begaf naar de werf Gusto van de firma A. F. Smulders te Schiedam. Na terugkomst zullen aan boord van het stoomschip ververschingen worden rondgediend en daarna vertrekt het gezelschap weer naar Scheveningen, waar in het Palace Hotel een diner plaats heeft waaraan ook verschillende Rotterdamsche autoriteiten zullen aanzitten.

Lustrumfeesten te Utrecht.

Men seint ons uit Utrecht:

Het weer houdt zich goed, ofschoon er een betrokken lucht is, blijft het droog. De maskeradestoet zette zich ruim half twee in beweging. Niettegenstaande de groote drukte werd de orde uitstekend gehandhaafd.

GEMENGDE BERICHTEN.

Koperdiefstal.

Onze correspondent te Enschedé schrijft:

In aansluiting aan ons vorig bericht kunnen wij melden, dat de persoon, die als verdacht van diefstal van koperen voorwerpen uit de inrichting in welke hij te Enschede werkzaam was, werd gearresteerd, is een zekere B., vader van 5 kinderen. De man is naar Almelo overgebracht. Een gedeelte van het gestolene is nog in Deventer in beslag genomen.

Vechtpartij.

Men meldt ons uit IJmuiden:

Na afloop van het muziekconcours te IJmuiden werden verschillende te Velseroord woonachtige fietsgangers, die zich rustig naar huis begaven onderweg aangerand.

Zelfs werden door de aanranders een paar schoten gelost.

Naar wij vernemen zijn de daders die te Beverwijk woonachtig zijn, bij de politie te IJmuiden bekend en zullen dus hun gerechte straf niet ontgaan.

Een aanvaring.

Ongeveer op dezelfde hoogte waar de vorige week het Engelsche stoomschip Redwood werd aangevaren, had hedennacht weer een scheepsramp plaats. De Belgische loodskotter No. 15 welke binnenkwam om loodsen af te halen werd aangevaren door het Zweedsche stoomschip Ludwig Peyron. De loodskotter zonk zeer spoedig; de schipper en 5 matrozen konden overspringen op het stoomschip, de schipper kreeg evenwel een neervallenden mast van den kotter tegen de borst met het gevolg dat hij overboord sloeg en verdronk. De schipper P. J. de Coster, alhier wonende laat een weduwe met 11 kinderen achter.

De „De Genestet"-bank.

Men seint ons uit Haarlem:

Door de werkstaking in Noorwegen kan De Genestet Bank niet op tijd gereed zijn zoodat de onthulling wordt uitgesteld tot Augustus.

Staking in de venen.

Te Alteveer, gemeente Onstwedde, hebben gisteren een groot aantal wijkgravers van Vervener Drenth gestaakt. Zij eischen loonsverhooging.

Branden.

Hedennacht verbrandde de woning van P. Jonk te Obdam. De woning en inboedel waren niet verzekerd.

— Te Aschendorf, een Duitsche grensplaats, zijn 18 boeren- en burgerhuizen afgebrand waarbij ongeveer 100 varkens omkwamen. De kerk is met moeite behouden. Gebrek aan bluschmaterialen en de hevige wind waren oorzaak van de groote uitbreiding van den brand.

Het weer in het buitenland.

Terwijl in Engeland en ook in Schotland het weer zich verbeterde, begon de barometer in Noorwegen te dalen, zoodat het weer daar bijzonder onbestendig bleef. Zoowel in Engeland als in Schotland en Noorwegen blijft het zeer koel.

Ook in Frankrijk hield het frissche weer aan, al begon de zon daar ook krachtiger te schijnen. In het algemeen hangt evenwel nog boven het grootste gedeelte van Frankrijk een lichte bewolking. Een paar kleine regenbuitjes vielen aan de Oceaankust. Overigens was het droog. Aan de Riviera is het weer momenteel bijzonder fraai.

In Denemarken komt opklarend weer voor. Voorts werd ook in België het weer beter, al vielen er ook nog een paar regenbuitjes. In Duitschland heeft het weer in het algemeen een veranderlijk karakter. Regen viel o.a. aan de Noordzee-kust, op den Harz en het Schwarzwald.

In Zuid-Oost- en Midden-Europa is het weer niet slechter geworden. Enkele plaatselijke regenbuitjes kwamen in Zwitserland voor. In Noord-Italië is het weer vrij goed; een niet te krachtige zonneschijn, 't gevolg van de gedekte lucht, zorgt voor een aangename temperatuur.

STADSNIEUWS.

De tentoonstelling van Kantoorinrichtingen (I. T. K. A.)

Nu de tentoonstelling achter het Rijks-Museum is gesloten, kan, in afwachting van een meer uitvoerig rapport, het algemeen resultaat reeds kortelijk worden overzien.

De tentoonstelling die naar men weet, op 2 Mei werd geopend, is den 18den Juni gesloten. Gedurende haar geheelen duur werd zij bezocht door 16,605 betalenden. Op Hemelvaartsdag alleen kwamen er 1100 bezoekers. In aanmerking nemende, dat men hier te doen had met een vaktentoonstelling, welke geen aantrekkingskracht kon uitoefenen op het groote publiek, en in de tweede plaats de groote warmte gedurende de geheele expositie, een temperatuur, die minder geschikt was om het publiek naar eene tentoonstelling te lokken, mag men het bezoek zeer bevredigend achten.

Dat de tentoonstelling bezocht werd door een werkelijk belangstellend, koopkrachtig publiek, kan blijken uit eene enquête, welke het uitvoerend comité door middel van eene circulaire onder de exposanten instelde. Hierdoor kan men zich vergewissen omtrent de tevredenheid van een groot aantal exposanten, die op ondubbelzinnige wijze, zoowel in hunne antwoorden als door afzonderlijk geschreven brieven, erkenden, dat deze tentoonstelling voor velen aan de verwachtingen niet alleen heeft beantwoord, maar deze zelfs belangrijk heeft overtroffen.

Hiertegenover staan, deelt men ons mede, een aantal andere, middelmatige of kleinere exposanten, die minder of in 't geheel geen directe resultaten van de tentoonstelling mochten hebben. Bij dezen moeten echter andere factoren hebben tegengewerkt.

Deze eerste tentoonstelling, door de Nederlandsche Vereeniging van Exposanten georganiseerd, mag in menig opzicht dus als een werkelijk succes worden aangemerkt.

Nederland is het vierde land waar eene tentoonstelling van dezen tak van handel en industrie (een „business-show"), gehouden werd. Zij heeft dan ook reeds de belangstelling van het Gemeentebestuur te Antwerpen mogen wekken, dat hier ter stede inlichtingen liet inwinnen, omdat den aard en den opzet van deze expositie, welke overigens in buitenlandsche bladen als eene model-tentoonstelling is beschreven.

Wat het resultaat betreft in financieelen zin, ook dit mag als bevredigend worden aangemerkt, vooral in aanmerking genomen, dat de tentoonstelling geheel op eigen krachten dreef, zonder waarborgfonds, zonder subsidie van het rijk, de gemeente of particulieren. Hoewel het juiste bedrag nog niet is bekend gemaakt, kan toch reeds worden gemeld, dat een tamelijk belangrijk percentage van de gestorte bijdrage aan de inzenders zal worden terugbetaald.

Het verplaatsbare ijzeren gebouw waarin de tentoonstelling is gehouden zal worden verhuurd of verkocht.

Kelderwoningen.

De vereeniging „Het Eigendomsrecht" alhier heeft aan den Gemeenteraad een adres gezonden waarbij zij haar bezwaren te kennen geeft tegen de voordracht van B. en W. no. 688 strekkende tot onbewoonbaar verklaring van tachtig woningen. Zij meent dat kelderwoningen in enkele gevallen toch wel toelaatbaar zijn en noemt als zoodanig de Kleine Kattenburgerstraat 10, 37, 88, 148, 145, 155 en 168. Mariniersplein 2; Groote Kattenburgerstraat 136. Bovendien meent zij dat voor onbewoonverklaring niet in aanmerking komen de woningen Kleine Kattenburgerstraat 50 (beneden woning, boven woningen); Kleine Kattenburgerstraat 144 (beneden woning en de woning 1 hoog); Kleine Kattenburgerstraat 146 (beneden woning en de woning 1 hoog); Kleine Kattenburgerstraat 143 en 167.

Zangwedstrijd.

Ter gelegenheid van haar 30-jarig bestaan heeft de liedertafel *Onderlinge Oefening* olhier een internationalen wedstrijd uitgeschreven, die in Mei of Juni van 1912 zal plaats hebben, telkens op Zaterdag- en Zondagavond. Tot de mededinging worden mannenkoren en gemengde koren toegelaten.

Ongelukken.

Gisteravond viel een 5-jarig knaapje uit een perceel aan de Jonkerstraat op straat, waardoor het kind op twee plaatsen aan het hoofd werd verwond. De vader heeft den jongen naar het Binnengasthuis gedragen.

Per rijwielbrancard is gisteravond een 14-jarige knaap naar het Wilhelminagasthuis vervoerd die op de Noordermarkt was gevallen en een pols had gebroken.

In het zittinglokaal aan de Willemstraat is hedenochtend verbonden een 15-jarigen knaap die op een hek van de Noorderkerk was geklommen en door het afbreken van het hek naar beneden was gestort. Hij kreeg een ernstige hoofdwonde en brak een zijner armen. Na verbonden te zijn werd hij naar het Binnengasthuis vervoerd en aldaar ter verpleging opgenomen.

Tramvertraging.

Door het breken van een wiel van een vrachtwagen en het ontsporen van een motorwagen, ondervond het tramverkeer langs Willemsparkweg en Stadhouderskade gisteren gedurende ongeveer een kwartier vertraging.

Opensluiting.

Uit eene woning aan de De Wittenkade is gisteren door opensluiting een rijwiel en een bedrag van ± ƒ 13 ontvreemd.

Gasverstikking.

In een drogisterij, Egelantiersgracht 118, zijn de bewoners hedenochtend ternauwernood aan een gasverstikking ontsnapt. Toen vanmorgen ongeveer 7 uur een meisje inkoopen moest doen, zag het kind dat de oude bewoonster onwel was, deze vroeg haar de dokter te halen. Het kind deelde dit aan hare moeder mede, waarna juffrouw Scheffer zich naar het perceel vervoegde en de politie dadelijk waarschuwde. Binnengekomen vond genoemde juffrouw de oude vrouw, hare 26-jarige dochter en haar kleinzoontje van 9 maanden bewusteloos in bed liggen. Alle drie werden dadelijk met behulp van de politie naar een nabijgelegen woning getransporteerd, waarna de autoziekenwagen hen naar het Wilhelmina-gasthuis vervoerde. De toestand van alle drie is thans bevredigend.

Doordat een ondergrondsche pijp welke onder den winkel loopt, gedeeltelijk geroest en verteerd was, stroomde het gas door de naden van den vloer in den winkel en de achterkamer. Dadelijk na het gebeurde werden de gasbuizen van gemeentewege hersteld.

Concert Artis.

Woensdag, 28 Juni. Aanvang 8 uur: 1. Marche Heroigue No. IV, Fr. Schubert; 2. Ouverture „Le Songe d'une Nuit d'Eté", A. Thomas; 3. a. Weemoed, b. Komische Optocht, uit de Klavierstukken, Mann-Rehl; 4. „Très Joli". Valse de Concert, E. Waldteufel; 5. Fantasie over de motieven uit de Opera „Der Fliegende Holländer", F. Blumentritt. Tweede deel: 1. Ouverture „Maximilian Robespierre", H. Litolff; 2. a. Air de Ballet" uit „Rosamunde", Fr. Schubert, b. „Cnfilences: Gavotte", E. Wesly; 3. Suite des Miniatures, J. Morks; 4. „Ave Maria", Fr. Schubert; 5. Fantaisie „Caprice", H. Vieuxtemps.

Gisteravond is te Amsterdam aangekomen het Engelsche zeiljacht „Creole", komende van Southsea, groot 34 tons; 8 man equipage. Eigenaar Col. S. Bagot. Het jacht ligt aan den jachtsteiger en voert de Royal Dover Yacht-Clubvlag.

Telegrammen.

Het Oostenrijksche ministerie.

WEENEN, 26 Juni. (Reuter.) Minister-president v. Bienerth heeft een schrijven gericht tot den Keizer, waarin hij verzoekt van zijn ambt ontheven te worden.

Hoogerhuis en Vetowet.

LONDEN, 27 Juni. (Reuter). Uit de mededeeling betreffende de in het Hoogerhuis op de Vetowet in te dienen amendementen blijkt, dat lord Lansdowne een amendement zal voorstellen, bepalende, dat elke maatregel, die de kroon betreft, de protestantsche erfopvolging of de instelling van een nationaal parlement van Ierland, Wales, Schotland of Engeland of elke maatregel, die niet zal zijn goedgekeurd door een gemeenschappelijke commissie uit Hoogerhuis en Lagerhuis, niet aan de koninklijke bekrachtiging zal worden onderworpen eer het oordeel van de kiezers is gevraagd.

Lord Cromer zal een amendement indienen, tot instelling van een gemeenschappelijke commissie van zeven leden uit elk Huis, die zal moeten bepalen, of een wetsontwerp van zoo ernstigen aard is, dat het aan het oordeel der kiezers zal moeten worden onderworpen.

De bladen van beide partijen noemen den toestand ernstig. Verschillende bladen wijzen er op, dat de Lords meenen, dat de verzekeringswet de populariteit der regeering heeft verminderd en dat het volk zoo onder den indruk van de kroningsplechtigheden verkeert, dat de Regeering, als zij gedwongen wordt heen te gaan, een nieuwe algemeene verkiezing niet zal overleven. De Lords schijnen de Regeering te willen nopen klaren wijn te schenken omtrent de verzekeringen welke ze van den koning heeft ontvangen, betreffende de benoeming van nieuwe Peers.

De Nationale Vergadering in Portugal.

LISSABON, 27 Juni. (Reuter.) In de constitueerende vergadering zeide de tijdelijke minister van justitie, Bernardino Machado, in antwoord op een interpellatie van Eduardo Abreu, dat de wet nauwgezet moet worden nageleefd. De inventarisatie der kerkelijke goederen zal in het geheele land plaats hebben. Het protest der bisschoppen is in geheel Portugal met algemeene onverschilligheid ontvangen, het protest van den Paus eveneens.

Wat het gevaar betreft, waarop Eduardo Abreu wijst, naar aanleiding van een Engelsche nota waarin geprotesteerd zou worden tegen de scheidingswet, zegt de minister dat Engeland nog geen woord over die quaestie heeft gezegd.

Het verbod tot het dragen van het geestelijk gewaad heeft alleen ten doel te voorkomen, dat priesters beleedigd worden.

Wat de internationale betrekkingen aangaat, zeide de minister, dat hij zich niet bedrogen heeft in zijn verwachting, dat de Spaansche regeering haar plicht zou doen tegenover de samenzweerders.

De crisis in Frankrijk.

PARIJS, 27 Juni. (*Eigen bericht*). Een verzoenende strooming, merkbaar onder de tegenstanders der evenredige vertegenwoordiging, geeft hoop, dat het ministerie Caillaux zal blijken levensvatbaar te zijn. De voorstanders van den „scrutin d'arrondissement" verwerpen niet meer geheel en al het denkbeeld van de evenredige vertegenwoordiging, doch zouden zich geneigd toonen, om een overgangsontwerp te bespreken.

Daarentegen weigeren de bekende proportionalisten elk denkbeeld van nieuwe concessies. Zij zeggen, zoover gegaan te zijn als mogelijk was. Toch is het mogelijk dat er nog besprekingen zullen plaats hebben.

Jaurès, die er op wijst, dat Caillaux een beroep doet op de gematigden, Etienne, Poincaré, Ajam, betreurt Monis reeds en zegt dat het hem spijt, dat de socialisten niet vóór hem hebben gestemd.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Van Ingezonden Stukken, geplaatst of ongeplaatst, wordt de kopij niet teruggegeven.)

Onze Honden.

Aan de Redactie!

Waar nu zelfs uit Konstantinopel de honden verbannen zijn, heeft zeker Amsterdam den roem, de, aan honden, rijkste stad ter wereld te zijn, en waarlijk de overlast, welke men dagelijksch en ook bij nacht hiervan ondervindt is niet gering. Wel bestaat hier eene politieverordening, die den bezitter de verplichting oplegt, te zorgen, dat zijn hond 's nachts niet blaft; maar welke hond of welke bezitter stoort zich hieraan? Hoe vaak ben ik 's nachts uit mijn bed opgestaan om een politieagent op blaffende honden attent te maken, en wat was het antwoord? „Niets aan te doen, mijnheer!" een moeilijk te constateeren feit. Dus de politiewet helpt niet veel, dan zou alleen nog overblijven, dat de *hondenbelasting behoorlijk verhoogd werd*, want deze is, waar alle belastingen te Amsterdam voortdurend verhoogd zijn geworden, sedert jaren onveranderd laag gebleven. Wat beteekent ƒ 3 belasting voor een hond per jaar? Het ongerief, wat ze door bevuiling der straten veroorzaken is met deze luttele som niet betaald. Zie hier wat men in andere steden voor hondenbelasting moet betalen:

Berlijn M. 50 = ƒ 30; Wiesbaden M. 40 = ƒ 24, München M. 50 = ƒ 30.

Overal is deze verhoogde belasting ingevoerd met de motiveering, „om de de overhand nemende hondenplaag" tegen te gaan.

Een progressieve hondenbelasting beginnend met ƒ 10 per hond, zou met het oog op de algemeene Amsterdamsch ebelastingstoestanden zeker niet te veel zijn. Het geld, wat uit deze belasting gevonden wordt, zou kunnen dienen, tot vermeerdering van het politiecorps, waaraan toch behoefte bestaat. M. S. L.

FAMILIEBERICHTEN.

BURGERLIJKE STAND VAN AMSTERDAM.

BEVALLEN. Aangegeven 26 Juni: E. van Driessel—Duif, z.; S. Worms—Levie, d.; J. Rockener—Groen, z.; Ga Korendijk—Duinker, d.; M. Witzen—Biekart, d.; M. Thime—Frugte, z.; J. Veltkamp—Witte, d.; M. Coster—Koedijk, z.; H. Meulendijks—Thomas, z.; M. v. Voorst—Roelofs, z.; E. Stahlhöfer—Matson, z.; L. Luster—De Vries, z.; C. Meier Nolte—Dufloo, d.; J. Kooy—Post, d.; M. de Wilde—Grim, d.; H. v. d. Meer—Lindeboom, d.; H. Breugelmans—v. d. Pijl, z.; H. Mevius—Kroon, z.; W. Dubie—Stoekenbroek, z.; C. Burgers—De Ligter, d.; A. Genis—v. Rouendal, z.; H. Kerkelaan—Zeinstra, z.; A. Erisman—v. Teeseling, z.; R. Giliam—Westerbaan, d.; N. Abcouwer—Stellaart, z.; G. v. d. Bogaard—Bekking, d.; M. v. Velthuysen—Kraay, z.; J. Duinker—Poll, z.; D. Wieder—Weehuizen, z.; M. Bloemink—Meister, z.; L. Vogel—De Korte, d.; J. Weber—Hoette, d.; G. Braan—Obee, z.; E. Metz—Soesman, z.; S. Wilmink—Blitz, z.; J. Alkemade—Steggerda, z.; E. Lascaris—Sluiter, z.; J. Nieuwhof—Ter Veen, z.; A. Höman—Jansen, d.; M. Swerissen—De Leeuw, z.; W. Bakker—Pochge, d.; M. v. d. Noordaa—Lang, d.; J. Quanjer—Heythekker, z.; M. Bos—Bakker, d.; H. Verwilligen—Schaar, d.; E. Snieder—Stok, z.; H. Everbag—v. d. Kwast, d.; J. ten Brink—Hoogeman, z.; E. de Jong—v. Rietschoten, z.; M. Arnold—Veldhoen, z.; E. v. d. Velde—v. Aalst, z.

OVERLEDEN. Aangegeven 26 Juni: W. Rolman, m. 10 m.; H. v. Brederode, m. 55 j.; H. Zwart, m. 16 j.; W. Wals, v. 12 j.; G. v. Wageningen, m. 15 j.; P. Hendriksen, m. 44 j.; P. Essink—Metzlaar, wed. 85 j.; J. Wijdhers, m. 39 j.; H. Bleekendaal, m. 3 m.; E. Kos—Cyger, v. 39 j.; A. Schaller—Boller, wed. 57 j.; H. Smitshuwsen, v. 64 j.; W. Louwen, m. 2 m.; A. Ohm, m. 57 j.; H. Kops, v. 51 j.; J. Haantjes—Poort, v. 79 j.; H. Laa—Dykman, v. 39 j.; T. Straatman, m. 50 j.; F. Hoepelman—Leons, v. 37 j.; E. Percon, m. 66 j.; J. Overeen, m. 63 j.

Laatste Berichten.

Prins Hendrik op de rubbertentoonstelling

Reuter seint uit Londen:

Prins Hendrik bracht, vergezeld van den Nederlandschen gezant, heden een bezoek aan de internationale rubbertentoonstelling. De Prins werd ontvangen door den voorzitter der tentoonstelling en de Nederlandsche vertegenwoordigers.

Prins Hendrik betuigde zijn groote ingenomenheid met de tentoonstelling.

De Voorzitter der Wegencommissie van den A. N. W. B. Toeristenbond voor Nederland heeft aanbesteed: het maken van een grintrijwielpad langs den Amsteldijk van af Meerhuizen tot aan de Kalfjeslaan. Ingekomen 6 biljetten. Minste inschrijver D. van Baarsen, Amsterdam, ƒ 3,437.

Academische Examens.

Aan de Universiteit te Leiden werd met goed gevolg afgelegd: het candidaats examen in de geneeskunde door de heeren J. Knappert en P. Timmers; het candidaats examen in rechten door den heer W. A. H. Fuchter, het voorbereidend examen Indische administratieve dienst door de heeren C. F. H. Goebel en M. Winkler.

Groningen. Geslaagd tweede natuurkundig examen de heeren K. Kroeze, J. E. Hubbeling; doctoraal geneeskunde de heeren E. P. C. Sommer en W. Grooters.

Door de cadetten der Kon. Milt. Academie van het wapen der genie van het hoogste studiejaar zal, onder leiding van leeraren dier inrichting, van 10 tot en met 12 Juli a.s. eene studiereis worden gemaakt in de stelling van Amsterdam.

De afd. Tiel van de Geldersch-Overijselsche Maatschappij van Landbouw besloot tot het oprichten van een eierveiling te Tiel.

SCHIEDAM, 27 Juni. Moutwijn ƒ 9½, Jenever ƒ 13½, Commissie ƒ 6½. Stemming willig. Spoeling ƒ 0.80. Graanspiritus ƒ 13¼—13½. Melasse ƒ 11½—12. Ruwe Spiritus ƒ 6.

WEESP, 27 Juni. Kaas. Aangevoerd 30 wagons gewogen, ¾21 wegende 3934 KG. Prijs: 1e qual. ƒ 28—31, 2e ƒ 25—27.

LONDEN, 27 Juni. (Part. tel. 2e Beurs.) Tin Sh. C. £ 197, forward £ 291—15/- onregelmatig. Koper G. M. B. Sh. £ 57—5/-, levering £ 57—17/6 gemakkelijk.

Executoriale verkoop.

Heden werden ter Beurze executoriaal verkocht: ƒ 24000 4½ % Credietbank v. Nederland 90, ƒ 2000 pref. Java Petrol. 12, ƒ 2000 idem 12½, ƒ 2000 idem 13, ƒ 3000 aand. Cokes Oven Mij. 12½, ƒ 1000 idem 14, ƒ 500 idem 13, ƒ 1000 idem 12½, ƒ 1000 idem 13½, ƒ 1000 aand. Amsterdam Tapanoeli 36½, ƒ 100 id. id. 35, ƒ 2250 aand. Steenkolenhandel Mij. 42½, ƒ 1000 cert v. aand. Vergd. Bezit in Zuid-Afrika Land Mijn 28½, ƒ 1000 4 % Agricole & Red d'Egypte 1902 77, ƒ 1000 A'dam Tapanieli 35½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

IJMUIDEN aang. 27 Juni Sarmatia, S. Petersburg.

Vertrokken: Prins Willem IV, S, Suriname; Leda, S. Rotterdam.

IJMUIDEN 27 Juni Wind Z.W.

Vertrokken Californian, S. Newcastle.

ZAANDAM vertrokken 26 Juni Ebenhaezer, Pekelder, Hamburg. Rijstmeel.

DELFZIJL aangekomen 27 Juni Irmgard Horn S. Riga.

MAASSLUIS 27 Juni Wind N. W.

Aangekomen Stephanie, S, Memel - Grebe, S. Londen - Greif, S. Stettin - Ludwig Peyron, S. Antwerpen - Nordan, S. Christiania.

Vertrokken Blanchland, S. Newcastle - New Market, S. Harwich - St. Helena, S. Newport - Ocland. S. Bagnoli.

HOUTVRACHTEN.

Vrachtkoersen zijn ongetwijfeld in alle richtingen vaster gestemd en het aantal booten voor de Oostzeevaart beschikbaar schijnt wel geringer te zijn dan men in de laatste jaren gewoon is geweest.

Van de pitch-pine havens is het tamelijk levendig in bevrachtingszaken tegen te voren betaalde cijfers.

Afgesloten werd o.a. van:

Wyborg (prompt)—Amsterdam s.s. 450 Stds. pl. batt. delen 8 dagen laden en lossen ƒ 14½ per Std.

Jacobstad (prompt)—Amsterdam s.s. 680 Stds. pl. batt. ¼ delen ƒ 15¼ p. Std.

Hernösand pr. Juni—(optie 2 laadplaatsen) s.s. 600 Stds. lumpsum ƒ 9000.

Rigabaai—Terneuzen s.s. 750 Stds. korte props fcs. 36 p. 216 kub. vt.

(*Houthandel.*)

STOOMVAARTLIJNEN.

STOOMV.-MAATSCHAPPIJ NEDERLAND.

BANDA (thuisreis) vertrok 26 Juni van Genua.

ORANJE (uitreis) arriveerde 27 Juni te Sabang.

TIMOR (uitreis) arriveerde 27 Juni te Sabang.

KON NEDERL. STOOMB. MIJ.

ADONIS vertrok 26 Juni van Alexandria naar Rhodos.

AURORA arriv. 27 Juni van Amsterdam te Neufahrwasser.

IRIS, naar Petersburg bestemd, is 27 Juni Brunsbuttel gepass.

NIOBE arriv. 26 Juni van Amsterdam te Bordeaux.

MARS arriv. 26 Juni van Amsterdam te Hamburg.

ROTTERDAMSCHE LLOYD.

GOENTOER (thuisreis) arriveerde 27 Juni te Suez.

KAWI arriveerde 25 Juni van Rotterdam te Batavia.

WALCHEREN (uitreis) passeerde 27 Juni Ouessant.

HOLLAND—AMERIKA-LIJN.

PISA, van Montreal naar Rotterdam, passeerde 26 Juni Lizard.

KON. HOLL. LLOYD.

DELFLAND (thuisreis) arriveerde 26 Juni te Las Palmas.

MAASLAND arriveerde 26 Juni van Amsterdam te Montevideo.

ZEELANDIA (uitreis) arriveerde 26 Juni te Santos.

KON. WEST-IND. MAILDIENST.

PRINS WILLEM I arriveerde 25 Juni van West-Indië te Newyork.

PRINS WILLEM IV vertrok 27 Juni van Amsterdam n. Paramaribo.

DIVERSE STOOMVAARTLIJNEN.

ADOLPH WOERMANN (uitreis) vertrok 26 Juni van Lissabon.

ADMIRAL (thuisreis) vertrok 25 Juni van Aden.

FRANKEN, van Java naar Amsterdam, passeerde 27 Juni Malta.

KRONPRINZ (thuisreis) arriveerde 27 Juni te Vlissingen en vertrok naar Hamburg.

NEUMÜNSTER, van Java n. Amst., is 25 Juni Perim gepasseerd.

OFFENBACH vertrok 25 Juni van Batavia n. Amsterdam.

WINDHUK (uitreis) vertrok 25 Juni van Delagoabaai.

Warschau—Weenen Spoorweg-Mij.

Blijkens de definitieve cijfers voor 1910 van de Warschau—Weenen Spoorweg-Maatschappij bedroegen de ontvangsten Rbl. 31,146,451 tegen Rbl. 28,444,171 en de uitgaven Rbl. 20,227,461 tegen Rbl. 20,067,550, latende een overschot van Rbl. 10,918,990 tegen Rbl. 8,376,621 in 1909. Hiervan is bestemd voor het hernieuwingsfonds Rbl. 778,661 (v. j. Rbl. 711,104), staatsbijdrage Rbl. 525,000 (evenals v. j.), rente en aflossing van obligatiën Rbl. 4,136,576 (Rbl. 4,136,519), aflossing van aandeelen Rbl. 506,800 (Rbl. 492,000), reservefonds Rbl. 340,874 (Rbl. 98,370), graticifatiën Rbl. 398,063 (Rbl. 301,164), betaling aan den Staat Rbl. 1,720,999 (Rbl. 441,707) en voor het dividend-reservefonds Rbl. 13,992. De Staat verkrijgt in het geheel Rbl. 2,245,999 en aan de aandeelhouders wordt totaal uitgekeerd Rbl. 2,241,078, zijnde Rbl. 11.25 per aandeel en Rbl. 8.25 per action. Zooals reeds is medegedeeld, zal een obligatieleening van Rbl. 20 millioen worden aangegaan, wanneer de aanvraag tot verlenging der concessie tot aan de geheele aflossing dezer leening door de regeering wordt verzekerd.

De na jaren van stilstand ingetreden herlevendiging van handel en industrie zijn op de resultaten van het bedrijf der Warschau—Weenen van gunstigen invloed geweest. In vergelijking met het vorige jaar is het goederenvervoer met 12 % gestegen, terwijl ook het personenvervoer belangrijk is toegenomen.

AMSTERDAM, Dinsdag 27 Juni.

Koffie goed ord. Java 47 c. good average Santos 36½ c.

Drogerijen. Bij inschrijving afgedaan 80 kn. ca. 2380 K.G. Sumatra Gom Benzoë ex. „Annaberg".

Suiker vast, Aug. ƒ 13 1/16 gedaan en genoteerd, Oct.eDec. ƒ 11 11/16 geboden.

Tin onregelmatig maar vast, gedaan werd Banka Aug. tot ƒ 116¼ en 115⅝, sluit met koop en tot den hoogsten prijs en verkoopers ƒ ½ hooger.

Tabak. Doorsneê-taxatiën van 5845 Pakken Sumatra- en 633 pakken Borneo-, aangekondigd bij inschrijving op 30 Juni.

Pn.		
556	SST Cy/B/4	50½
200	W.T.R.E./B.M. Langkat/V	61
348	TTR/Silinda/4	69½
698	S.N T.R./O.K./Sumatra	33½
678	NATM/S/IV	54
368	Bindjey Tk Mij/GE/Langkat/2	57 } 53½
308	„ „ „ „ /4	49½ }
229	APC/Deli/A/1810/3	40
379	ML/Deli/I	27½
414	Deli Ba Mij/TL/5	38 } 42½
376	„ „ „ /DO/2	46½ }
406	RDM/PB/Deli/4	68½ } 60
124	„ /Arnhemia/Deli/6	33 }
261	Amst. Langkat Cie/W B/1	34
318	N L B T Co/Banau. (Borneo)	41
71	„ /Bandau/A („)	52½
139	„ /Bangon („)	38½
105	„ /Kloempang/A („)	52½

Koffie. Santos op termijn.

Amsterdam.	27 Juni. 2.30	27 Juni 10.30	26 Juni 2.30
Juni	32⅝	32½	32½
Juli	32¾	32⅝	32⅝
Augustus	32⅞	32¾	32¾
Sept.	33⅛	33	32⅞
October	32¾	32¾	32¾
November	32½	32½	32½
Dec.	32½	32½	32⅜
Januari	32½	32½	32⅜
Februari	32½	32½	32⅜
Maart	32⅝	32½	32⅜
April	32½	32½	32⅜
Mei	32⅜	32½	32⅜
Omzet 3000 bn.	prijsh.	vast.	vast.

Kruidnagelen op termijn kalm.

Amsterdam.	27 Juni	26 Juni.	Zanzibar in Entrepot.	27 Juni	26 Juni
			Novemb.	35	35
Juni	38¾	38¾	Dec.	32⅝	32⅝
Juli	37⅞	37⅞	Januari	32⅝	32⅝
Aug.	36⅝	36⅝	Februari	31¾	31¾
Sept.	35⅝	35⅝	Maart	31½	31½
October	35⅝	35¾	April	—	—
			Mei	—	—
Omzet — m.			Maandomzet — m.		

Peper op termijn vast.

Amsterdam.	27 Juni.	26 Juni	Lampong in Entrepo	27 Juni	26 Juni
Juni	24⅜	24⅜	November	24⅞	24⅞
Juli	24½	24½	Dec.	25	25
Aug.	24⅝	24⅝	Januari '12	25	25
Sept.	24¾	24¾	Februari	25⅛	25⅛
October	24¾	24¾	Maart	25¼	25¼
			April	25¼	25¼
			Mei	25⅜	25⅜
Omzet 1000 b.			Weekomzet — b.		

Suiker. *Amsterdam*, (2 u. 30). Noteering op termijn vast.

	27 Juni. Geboden	27 Juni. Gelaten	26 Juni Geboden	26 Juni Gelaten
Juni	12.31	13.3	12.27	12.31
Juli	12.31	13.2	12.28	12.31
Augustus	13.1	13.3	12.30	13.1
September	—.—	—.—	—.—	—.—
October	11.29	12.—	11.26	11.28
November	11.29	12.—	11.26	11.28
December	11.31	12.1	11.28	11.30
Oct./Dec.	11.30	12.1	11.26	11.29
Januari	12.3	12.6	12.—	12.3
Februari	12.8	12.11	12.5	12.8
Maart	12.10	12.13	12.7	12.10
Jan./Maart	12.7	12.10	12.5	12.8
April	12.12	12.15	12.9	12.12
Mei	12.15	12.18	12.12	12.15
Omz. 1000 z.				

Tin (Banka). *Amsterdam*, 27 Juni. Noteering op termijn vast.

	27 Juni	26 Juni	23 Juni
Juni	117	116¼	116½
Juli	116	115¼	115¼
Aug.	116	115¼	115¼
Sept.	114¼	113½	114¼
Oct.	114¼	113½	114¼
Dec.	112½	111¾	113

Koffieberichten.

HAMBURG, 27 Juni. (Tel. van Joswich & Co. medegedeeld door H. A. van Overzee, Amsterdam.)

	Juli	Sept.	Dec.	Maart
Vorige not.	57	56¼	54¾	54¾
10.30 prijsh.	57	56¼	55	55

HAVRE, 27 Juni. (Bericht van F. Metz & Co. Medegedeeld door Joh. Serlé Amsterdam.)

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
Vorige not.	68¼	67¾	67¼	67¼ W.
10.20	68½	68	67¾	67¾ V.
12.10	68¼	68	67¾	67¾ W.

Suikerberichten.

HAMBURG, 27 Juni. (Tel. van Joswich & Co. Medegedeeld door H. A. van Overzee, Amsterdam.)

	Aug.	Oct./Dec.	Jan./Mrt.	Mei
Vorige not.	10.95	10.32½	10.45	10.60
10.30 vast.	10.95	10.42½	10.52½	10.72½

LONDEN 27 Juni (*Part. tel.*)

	27 Juni 12.45 kalm.	26 Juni 1.— prijsh.
Juni	10.10¾ k.	10.8¾ k.
Augustus	10.11½ g. & v.	10.9¾ k.
Oct./Dec.	10.3¾ g. & v.	10.1¼ k.
Jan./Maart	10.5 k.	10.2½ k.
	Geraffin. prijsh.	Geraffin. prijsh.

HAMBURG, 27 Juni. (*Particulier telegram van* 12 u.) Biet-, prijsh.

Juni	Aug.	Oct./Dec.	Jan./Maart
10.92½	11.—	10.42½	10.50

Olienoteeringen per 100 K.G.

Raapolie	27 Juni.		26 Juni.	
Vliegend	—		33	32¾
In de stad	—		—	
Juli	—		31⅞	
Juli/Aug.	—		31⅜	
Sept./Dec.	—		30½	
Lijnolie				
Vliegend	—		44¾	44½
In de stad	—		—	
Juli	44	44½	44	43¾
Juli/Aug.	—		43¾	
Aug.	—		—	
Sept./Dec.	—		41¾	
Jan./April	—		37¾	

ROTTERDAM, 27 Juni.

Koffie. Goed ord. Java 47 c., goed ord. Santos 36 c.

Suiker zeer vast. Aug. ƒ 13, Oct./Dec. ƒ 12 gedaan.

Tin (12 u.) vast, Banka prompt ƒ 117¼ betaald.

Margarine afgedaan groot partijen 1e soort op prompte aflading à ƒ 51 en 200 ts. Swift 2e soort Aug. à ƒ 47.

Op de botermarkt werden aangevoerd 108/8 v., 24/16, 212 stukken à ½ K.G., prijzen 1e kwal. ƒ 54, 2e kw. ƒ 50, 3e kw. ƒ 48. Voor stukken van ½ K.G. 67½ à 72½ c. betaald.

ROTTERDAM, 27 Juni. Op de veemarkt van heden waren aangevoerd: 47 paarden, 272 magere runderen, 487 vette runderen, 188 vette kalveren, 316 nuchtere kalveren, 2 schapen of lammeren, e121 biggen.

De prijzen van het vee, besteed ter markt van heden, waren als volgt: Vette koeien 1e kwal 84 ct., 2e kwal. 76 ct., 3e kwal. 70 ct.; ossen 1e kwal. 82 ct., 2e kwal. 74 ct., 3e kwal. 68 ct. per kilo. ruime aanv., handel tamelijk vlug. Stieren 1e kwal. 74 ct., 2e kwal. 70 ct., 3e kwal. 66 ct. per kilo. Kleine aanv., handel redelijk. Kalveren 1e kwal. 105 ct., 2e kwal. 95 ct., 3e kwal. 85 ct per kilo. Handel zeer traag. Magere melkkoeien ƒ 170—290. Niettegenstaande toeneming der zoekte handel iets williger. Magere kalfkoeien bijna geen handel. Magere stieren ƒ 160—370. Handel redelijk. Magere pinken en vaarzen bijna geen aanv. Geen handel. Werkpaarden ƒ 80—190, slachtpaarden ƒ 60—125, hitten ƒ 80—200. Handel matig. Nuchteren kalveren ƒ 9—14, fok kalveren ƒ 16—22. Handel vlug. biggen ƒ 8—11½. Handel traag.

Koffie. Santos op termijn.

Rotterdam.	27 Juni 2.15	27 Juni. 10.15	26 Juni 2.15
Juni	—	32½	32½
Juli	32¾	32½	32½
Augustus	32⅞	32⅝	32⅝
Sept.	33⅛	32⅞	32⅞
October	33	32⅝	32⅝
November	32¾	32½	32½
Dec.	32½	32⅜	32½
Jan.	32⅜	32¼	32¼
Februari	32⅜	32¼	32¼
Maart	32⅜	32¼	32¼
April	32⅜	32¼	32¼
Mei	32⅜	32¼	32¼
Omzet 2500 bn.	prijsh.	prijsh.	prijsh.

LIVERPOOL, 27 Juni.

Telegram van Hornby, Hemelryk & Co. medegedeeld door W. Adèr te Amsterdam. Katoennoteeringen basis Middling.

	27 Juni. 12.30 kalm.	27 Juni 10.3 onreg.m	26 Juni. (slotk.) prijsh.	26 Juni 12.37 kalm.
Juni	7.87	7.90	7.87	7.96
Juni/Juli	7.75	7.76	7.78	7.88
Juli/Aug.	7.71	7.72	7.69	7.79
Aug./Sept.	7.45	7.45	7.42	7.50
Sept./Oct.	7.08	7.08	7.06	7.12
Oct./Nov.	6.95	6.95	6.93	6.97
Nov./Dec.	6.89	6.89	6.87	6.91
Dec./Jan.	6.89	6.89	6.86	6.90
Jan./Febr.	6.89	6.89	6.86	6.90
Febr./Maart.	6.89	6.89	6.86	6.90
Mrt./April.	6.90	6.90	6.87	6.91
April/Mei.	—	—	—	—

Ontvangsten — b. Omzet — b.

ADVERTENTIEN.

AANKONDIGINGEN.

Heer en Mevrouw BRUINWOLD ...EL—MULDER geven kennis van de ...rte van eene *DOCHTER.* (22757)
...uwarden, 26 Juni 1911.

Na een smartelijk lijden overleed ...en onze jongste lieveling
JULIA EVALINE,
den ouderdom van 3½ jaar.
M. STRANDERS.
M. STRANDERS—WEGLOOP.
Amsterdam, 26 Juni 1911. (22721)

De Heer en Mevrouw HOLMAN—VAN DER SLEESEN geven hierbij ...nis van het overlijden van hun ...gste kindje,
JOHANNES MARINUS BENEDICTUS
...den leeftijd van ruim 5 weken.
Amsterdam, 24 Juni 1911. (22656)
Bezoeken kunnen niet worden afgewacht.
Volstrekt eenige kennisgeving.

Heden overleed ten mijnen huize, ...den ouderdom van ruim 81 jaren, ...ze lieve Moeder, Behuwd-, Groot- ... Overgrootmoeder,
Mevrouw
WENDELINA ALDERSHOFF,
Weduwe van den Heer J. BRANDTS.
Uit aller naam:
W. J. BRANDTS.
Bussum, 25 Juni 1911. (22669)
Nieuwe 's Gravel. weg 44.

Den 25 Juni l.l. overleed te 's-Gravenhage onze Behuwdbroeder
de WelEd.Gestr. Heer J. HUIJGENS,
Ridder in de orde van Oranje-Nassau,
Oud-Kapitein der Infanterie,
Weduwnaar van Vrouwe
JOHANNA ALIDA DE BAS,
Mr. J. A. DE BAS.
F. DE BAS—VISSER.
M. C. VAN EIJK—DE BAS.
J. A. VAN EIJK Jr.
Amsterdam, 27 Juni 1911.
Volstrekt eenige kennisgeving.
Bezoeken kunnen niet worden afgewacht. (22733)

Heden overleed onze lieve Echtgenoote en Moeder
JOHANNA ISKJE HALBERTSMA,
in den ouderdom van 73 jaren.
J. STERKEN.
E. STERKEN.
H. STERKEN.
Amsterdam, 27 Juni 1911.
Geen rouwbeklag. (22738)
Eenige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed tot onze droefheid, in den ouderdom van ruim 71 jaar, onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader,
HERMANN HEINRICH REMME.
Zaandam.
Wed. W. M. REMME—MARTENS.
Oudkarspel.
M. E. VOGELENZANG—REMME.
J. G. VOGELENZANG.
Utrecht.
H. A. REMME.
P. REMME—SABEL.
Apeldoorn.
J. H. REMME.
A. REMME—ROER.
Zaandam.
W. REMME.
L. E. S. REMME—BÖTTGER.
Zaandam, 26 Juni 1911. (22743)
Bezoeken van rouwbeklag kunnen niet worden afgewacht.
De begrafenis zal plaats hebben Donderdag, 2¼ uur van huis.

Heden overleed onze Zwager,
HERMANN HEINRICH REMME,
in den ouderdom van ruim 71 jaar.
J. H. EILMANN.
H. M. E. EILMANN—BÖTTGER.
Zaandam, 26 Juni 1911. (22744)

Heden overleed onze geliefde Dochter, Zuster, Behuwdzuster en Tante,
RIKA,
diep betreurd door ons allen.
Uit aller naam,
MORITZ MEIJER.
Verzoeke van rouwbeklag verschoond te blijven. (22685)

Voor de talrijke bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, den Heer
L. VAN ZANTEN Jzn.,
betuigen wij onzen hartelijken dank.
Uit aller naam,
Wed. L. VAN ZANTEN—VOS.
(22698)

De Heer en Mevrouw M. W. GOUDEKET Jr. betuigen hun welgemeenden dank voor de vele bewijzen van belangstelling dezer dagen ondervonden. (22668)

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen geliefden Echtgenoot, Vader, Behuwdvader en Grootvader, den Heer
C. BOSMAN,
betuigen wij onzen hartelijken dank.
Uit aller naam:
G. BOSMAN—DE GROOT.
Alkmaar, 27 Juni 1911. (22685)

SCHOUWBURGEN, ENZ.

GRAND THéâTRE, Amstelstraat.
Iederen avond 8¼ uur
BIOSCOOP ALBERTS FRÈRES
o.m. Kroningsfeesten in Engeland,
De Europeesche rondvlucht.
Woensdagmiddag 2 uur,
Kinder- en familievoorstelling.
O.m.: De Engelsche Kroningsfeesten.
(22681)

Schouwburg „FRASCATI".
Dir. G. PROT & ZOON.
Woensdag 28 Juni 8 u.
Een uur van Onbedachtzaamheid.
Vooraf: **De Ocarina.** Operette 1 Bedrijf.
(21852)

Rembrandt-Theater.
WOENSDAG 28 JUNI **8 uur**
CAVALLERIA RUSTICANA
daarna: (22722)
TRAVIATA.
Rudolph . . . Hr. MORRISON.
DONDERDAG 29 JUNI **8 uur**
DE KUISCHE SUZANNE.

Bioscope-Theater.
Reguliersbreestraat. Telefoon 8206.
Dir. F. A. NÖGGERATH.
ENORM SUCCES!
De Blanke Slavin.
3de Gedeelte.
De Kroningsfeesten te Londen.
De Europeesche Rondvlucht.
OPTREDEN VAN
MAX WALDON
Imitateur.
EDUARD JACOBS.
Dichter Zanger.
Iederen dag van **2—4½** uur
Bioscope Voorstelling.

ELITE-BIOSCOPE „UNION" HEILIGENWEG
Behalve ons Prachtprogramma
Als EXTRA NUMMERS
slechts enkele dagen
De Kroningsfeesten te Londen
en
DE VERLEIDING EENER WERELDSTAD
Dagelijks gesp. v. 2—11½ uur.
Altijd zonder pauze.
(22746)

Concertzaal „Ned. Panopticum"
Nog slechts 4 dagen
CONCERT
door het gerenommeerde
Wiener Damen-Orchester
„Trautmann",
met medewerking van
HET HOLL. OPERA-ENSEMBLE
bestaande uit de Dames **Francisca Fischer, Jette von der Finck,** en de Heeren **Jac. Cauveren** en **Anton Dirks.**
EXTRA geëngageerd
Mlle Silviany,
Chanteuse étoile.
(22686) Aanvang **8** uur.

ADVERTENTIEN.

$ 5 Watch ƒ 12.50, onovertroffen
Max. verschil 1 min. per week.
EKIEKJ
Kalverstraat 206. **Tel. 7100**
P. C. Hooftstraat 90. **„ 9899**
(5722)

AU BON MARCHE
A. DE VRIES & ZONEN
KALVERSTRAAT 59 ✣ REGULIERSBREESTR. 23.
VOORDEELIGSTE ADRES VOOR
HANDSCHOENEN
(22732)

TE HUUR
omtrek Koningsplein.
Een ruime goed verlichte bovenwoning, bev. 5 kamers, alcoof, keuken, alsmede een ruim atelier met donkere kamer enz., uitnemend geschikt voor schilder, diamantbewerker of anderzins. Huurprijs ƒ 1000. Direct te aanvaarden. Brieven onder No. 22705, Bureel van dit blad.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
Amsterdamsche Hypotheekbank,
gevestigd te Amsterdam,
Heerengracht No. 581.

paar | d e z- | res en | speare | hoeda- | ervan- | Met | it het | gal —
geleerde mannen. Uit de hond... er een paar.
De auteur van het bekende Struwwelpeter, Heinrich Ho... zenuw-arts in Frankfort. In zi... ren hield hij om de hand aan v... ter van een zeer vermogenden Frankfort. Deze keek hem va... voeten aan, en vroeg op str... „En wat voor vooruitzichten

...9000, tegen overgave van den Talon te bekomen zijn. (22771)

HET SECRETARIAAT
van de tentoonstelling (I. T. K. A.) en van de **Nederlandsche Vereeniging van Exposanten** is weder verplaatst naar het oude adres „Citygebouw" Keizersgracht No. 257, Amsterdam. Telef. 10664, bij geen gehoor 207 Noord. (22749)

- EXPOSITIE -
- DAMESHOEDEN. -
Heerengracht 336—338.
- TOEGANG VRIJ. -

Sluiting einde Juni,
Opruimingsprijzen
De Dames kunnen in onze Expositiezalen, geheel vrij rondwandelen, zonder verplichting tot koopen. (22734)
Alles is geprijsd.
MAISON MAX.

DE TECHNOLOGIE VAN HET IJZER.
Groot Handboek voor iedereen die **het IJzer** in zijn bedrijf gebruikt of zich met de bewerking van **het IJzer** bezighoudt. Naar het Duitsch van H. HAEDIKE, door **H. C. GROSJEAN.** Een Prachtwerk met ruim **1100 platen** en **afbeeldingen.** Fraai gebonden. **Prijs ƒ 5.60, voor slechts ƒ 3.50.**
Verkrijgbaar bij **D. BOLLE,** Bazaar van **Goedkoope Boeken,** Hang 98, Rotterdam. **Franco** na ontvangst van **Postwissel ƒ 3.50,** waarop melden: **Het IJzer.** (22678)

TELEGIC,
nieuwste glazen voor verafzien en lezen te gelijk. (12890)
DIRK HÜTTER, *Opticien,*
12 Taksteeg 12. Telef. **8829.**

HONDERDEN
Perzische kleedjes waarbij buitengewone prachtexemplaren worden deze week tot ongekende lage prijzen opgeruimd, alsmede de echte Perzische en Smyrnakarpetten. Voornaamste verzameling. Doelenstraat 8, Zalen No. 1 en en 2, Amsterdam. (22723)
Firma ISTRUEWN, Importers.

NIEUW-ENGELAND
KONINGSPLEIN ● AMSTERDAM
BRETELLES „EUREKA"
WETTIG GEDEPONEERD.

VROEGER ZAT MIJN PANTALON ZOO! NU IK DE BRETELLES „EUREKA" DRAAG ZIT ZE ZOO!
PRIMA-KWALITEIT ROESTVRIJ GARNITUUR **ƒ 1.25**
PRIMA ZIJDE **ƒ 2.**-. ZENDING BUITEN AMSTERDAM. POSTWISSEL OF REMBOURS.
(22707)

Zuid-Hollandsche Hypotheekbank,
gevestigd te Rotterdam.
Opgericht in 1883.

De **Coupons** der door de Bank uitgegeven **Pandbrieven,** verschijnende *1 Juli 1911,* zijn van af dien datum betaalbaar te Rotterdam, te haren Kantore, Wijnhaven 91 en bij de *DISCONTO-MAATSCHAPPIJ,* zoomede bij de Heeren:

J. de Lange Corns. Johs.Zn.	te Alkmaar.
Boele van Hensbroek & Gerdes	„ Amsterdam.
Van Vloten & De Gijselaar	„ „
De Kasvereeniging	„ „
Van Ranzow & Co.	„ Arnhem.
Somer & Co.	„ Assen.
Luykx van Hasselt	„ Bergen-op-Zoom.
Van Mierlo & Zn.	„ Breda.
Scheurleer & Zoonen	„ Delft.
G. Vermeer Johs.Zn.	„ Deventer.
Van der Elst & Lebret	„ Dordrecht.
Heldring & Pierson	„ 's-Gravenhage.
Van Assen & Veendorp	„ Groningen.
Van Heel & Co.	„ Goes.
Dortland & Co.	„ Gouda.
C. de Gijselaar & Co.	„ Gorinchem.
De Haarlemsche Bankvereeniging	„ Haarlem.
P. Groen & Zn.	„ Den Helder.
Augt. van Rijckevorsel	„ Helmond.
F. van Lanschot	„ 's-Hertogenbosch
Wed. Johs. F. van Rijckevorsel & Zn.	„
Perk & Everts	„ Hilversum.
Ls. van Waesberghe Janssens	„ Hulst.
Van Heel & Co.	„ Ierseke.
Gebr. Mispelblom Beijer	„ Leeuwarden.
Lezwijn & Eigeman	„ Leiden.
Geldersche Credietvereeniging Agentschap	„ Maastricht.
A. de Visser	„ Meppel.
J. A. Tak & Co.	„ Middelburg.
Geldersche Credietvereeniging Agentschap	„ Nijmegen.
Gebr. Fick	„ Oosterhout.
P. van den Broek & Co.	„ Roermond.
H. Delhougne	„ Sittard.
Johan Wolf	„ Steenwijk.
Van Heel & Co.	„ Tholen.
Tielsche Bank	„ Tiel.
Teo Daamen	„ Tilburg.
De Utrechtsche Bankvereeniging	„ Utrecht, Kr. Nieuwe Gracht 8
J. Siegers & Zn.	„ Vlissingen.
O. Evekink & Zn.	„ Zutphen.
Doyer & Kalff	„ Zwolle.

(22634) De Directie,
Mr. S. H. MUNTZ, Mr. W. E. CALKOEN.

Oud-Hollandsch Marktplein.
Tuin ***PALEIS v. VOLKSVLIJT.*** (22742)
VELE VERMAKELIJKHEDEN.
Entrée **'s middags 11 ct.** } inbegrip
„ **'s avonds 27** „ } Sted. Belast.
SLUITING 10 JULI.

Normaal Wollen Borst-, Rug-, Knie- en Arm- en Schouderwarmers geven eene aangename warmte, verzachten en voorkomen Rheumathische pijnen.

Normaal Lijfgordels
in verschillende modellen, zijn eenvoudig en practisch in het gebruik. Beschermen het onderlijf, blijven goed zitten zonder te verschuiven en worden door H.H. Doctoren zeer aanbevolen.

Hoofddépôt
Prof. Dr. Jaeger's
Orig. Normaal Ondergoed
Fabr. W. Benger Söhne, Stuttgart
K. F. DEUSCHLE—BENGER,
Amsterdam, Kalverstr. **166.**
(22632)

MASSAGE.
Mevr. Pino Lensing, masseuse,
O. Z. Voorburgwal 141. (21853)

TE HUUR direct
gemeub. Zit- en Slaapkamer
en Suite 1e Et., nabij Postk. Br. R. 3, aan ROUMA & Co., Heerengracht 226. (20521)

Trading Co. LATE PERRY & Co.
Koffers EN Tasschen
(22633)

Frau RUBENS, Nic. Witsenkade 11, Amsterdam, **sucht** per 1 August ein
Einfaches Fräulein
für Haushalt & Kinder. (22674)

Metaalwaren.
In een onzer meest vooruitgaande provincieplaatsen is **uit de hand te koop,** een goed beklante **zaak in Huishoudelijke artikelen, Haarden, Kachels, Bad- en Gasinrichtingen** enz. Vereischt kapitaal, met gebruikmaking van bestaande hypotheek, ƒ 50,000.
Tusschenpersonen komen niet in aanmerking.
Brieven onder lett. A., bij GERBRAND'S KUNSTHANDEL, Arnhem. (22691)

De Commissarissen en de Directie der
Amsterdamsche Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij op roerende en onroerende Goederen,
opgericht 1822,
hebben de eer U kennis te geven, dat tot Commissaris is benoemd de Heer
Jonkheer J. E. VAN PANHUIJS,
lid van de firma BICKER & MODDERMAN, die deze benoeming heeft **aangenomen.**
De Maatschappij bij voortduring in Uw vertrouwen aanbevelende, verblijven wij hoogachtend:
Mr. F. A. MOLSTER,
L. C. J. VAN OGTROP,
A. ROELOFS,
W. VAN DER VIES,
Commissarissen.
H. F. LINGEMAN,
Directeur.
J. LEEFLANG,
Adjunct-Directeur.
Amsterdam, Juni 1911. (22753)

LIBERTY'S
GEILLUSTREERDE OPRUIMINGSCATALOGUS FRANCO
BELANGRYKE PRYSVERLAGING IN ALLE AFDEELINGEN
OPRUIMING
VAN
STOFFEN • TAPYTEN
JAPONNEN • MEUBELEN &
BLOUSES • FANTAISIE
HOEDEN • ARTIKELEN
BEGINT
WOENSDAG 28 JUNI
METZ & CO LEIDSCHESTRAAT AMSTERDAM

GRAND HôTEL DES ARDENNES,
DIEKIRCH (Groot-Hertogdom Luxemburg).
Onvergelijkelijk natuurschoon in het centrum van „het kleine Luxemburgsche Zwitserland" en de Ardennen. Geliefkoosde streek voor Automobilisme. Forellenvisscherij gratis over eene oppervlakte van 30 K.M.
Vraag den kleinen geïllustreerden Gids. Toezending franco en gratis.
(9853) **Mevr. A. NELLES HECK, Eigenaresse.**

COMMANDITAIR.
In solide, flink vooruitg. zaak, met weinig risico, wordt successievelijk ƒ 6—12000 gevraagd, tegen rente en aandeel winst. Prima referenties. Fr. br. motto „Commanditair",
BLIKMAN & SARTORIUS, Amsterdam. (22752)

EFFECTEN.
Op een groot Commissiekantoor spoedig gevraagd een flinke **beursbediende.** Br. fr. onder lett. H. H., b/d boekhandel P. HENDRIKS, Vijzelstraat 90 Amsterdam. (22754)

LINOLEUM.
De **restantendagen** zijn begonnen; U weet wat dit zeggen wil. (22679)
LINOLEUMHUIS, ROKIN 48.

BEDIENDE.
Op een kantoor wordt een **bediende** gevraagd, op een aanvangssalaris van ƒ 500 à ƒ 600. Vereischte is diploma H.B.S. 3 j.c.
Brieven met opgaaf van leeftijd onder letter H. L. 2624, Alg. Adv.-Bur. A. DE LA MAR Azn., Amsterdam. (22694)

Tandarts BAANDERS,
Weteringschans 147,
heeft de praktijk hervat.
Spreekuren 1-3 uur.

Trans-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij
5 pCt. 1e Hypotheek-Obligatiën.

De ondergeteekenden berichten dat, overeenkomstig de voorwaarden van uitgifte, de volgende Obligatiën op den 21en Juni 1911 te **Oporto** zijn **uitgeloot:**

7 Obligatiën van £ 100 Serie A,
Nos. 1855 1553 5849 6666 6784 8055 9331

30 Obligatiën van £ 20 Serie B,
Nos. 9471 17281 18399 20291 22504 26036 28461 28589 29824 30981 31696 32698 33278 33609 34648 38086 39267 40847 41302 42400 42957 46281 46311 46634 47172 48058 49415 52208 52821 53966

Bovengenoemde Obligatiën, aflosbaar à pari, en voorzien van de nog niet vervallen Coupons, zijn, evenals de **Coupon** vervallende ***1 Juli 1911,*** te hunnen kantore **betaalbaar.**
De Coupons moeten vergezeld zijn van nummerlijsten, verkrijgbaar bij de Boekhandelaren M. SCHOONEVELD & ZOON, Rokin 2.
WESTENDORP & Co.
Amsterdam, 27 Juni 1911. (22761)

VEEL GELD
voor net gedragen **Heeren- en Dameskleeding, Meubelen** enz. betaalt I. DE VRIES, 2e v. Swindenstr. 2E. Telef. 10483. Overal te ontbieden. (22741)

Piano-Onderwijs.
Eene gediplomeerde Onderwijzeres die hare studiën onder leiding van een der eerste Pianisten voortzet, beveelt zich aan tot het geven van **grondig onderwijs** tegen billijke conditiën. Brieven franco lett. J. aan H. VAN TUSSCHENBBOEK's Adv.-Bur., Galerij 18. (22689)

FONGERS
GEILL. PRIJSCOURANT OP AANVRAGE VERKRIJGBAAR.
DIRECTE LEVERING. FILIAAL MET RIJSCHOOL: NASSAUKADE 500.

Cultuur Maatschappij „Broembong".
Aandeelhouders worden uitgenoodigd tot bijwoning der ALGEMEENE VERGADERING, bedoeld bij art. 18 der Statuten, te houden op **Woensdag,** den **12 Juli a.s., v.m. elf uur,** ten kantore der Maatschappij te Amsterdam, Keizersgracht 690, alwaar de te behandelen punten, alsmede de Balans en Winst- en Verliesrekening voor aandeelhouders of hun gemachtigden van heden af ter inzage liggen.
Stemrecht krachtens aandeelen aan toonder kan niet worden uitgeoefend, tenzij die aandeelen ten minste drie dagen te voren tegen ontvangbewijs ten kantore voornoemd zijn gedeponeerd.
AUG. JANSSEN,
(22709) *Directeur.*
Amsterdam, 27 Juni 1911.

Dezen zomer buiten wonen.
De eigenaar van een allerliefst gelegen en smaakvol **gemeubileerde Villa** te Bentvelt, tusschen Aerdenhout en Zandvoort, plotseling verhinderd dezen zomer naar buiten te gaan, biedt deze voor ƒ 1000 voor de zomermaanden **te huur aan.** De villa is in 3 minuten te bereiken van af de halte Bentvelt-Elect. Tram (laatste halte voor Zandvoort); is voorzien van electr. licht, telefoon, closets enz. De tuin is aangelegd en reeds van bloemen voorzien. Heerlijk, gezond en rustig plekje en toch in de nabijheid van Amsterdam en zeer gemakkelijk te bereiken.
Brieven onder No. 3408, aan het Advertentie-Kantoor van J. H. DE BUSSY, Rokin 60-62, Amsterdam. (22708)

KANTOORLOKAAL te huur
aan den **Dam,** terstond te aanvaarden. Brieven No. 22650, Bureel Handelsblad.

AVIA.
Jongmensch, 22 jaar, **vraagt financieëlen steun** om tot aviateur te worden opgeleid. Br. lett. A. V., kiosk Leidscheplein. (22704)

BEEK bij Nijmegen. Hotel „Het Spijker" vanouds bekend. Modern ingericht.
Gezellig en rustig gelegen. — Groote Tuin. — Tot 15 Juli verminderd pensiontarief. — Prospectus op aanvrage. (22631) Aanbevelend, P. JANSEN.

Overname of Deelgenootschap
aangeboden in een bekende **Uitgeverszaak** (engroshandel in boeken), welke een zéér ruim bestaan oplevert. Vereischt kapitaal 20 à 30 Mille. Serieuzen reflectanten zullen gaarne volledige inlichtingen worden gegeven onder No. 22680, Bureel Handelsblad.

Werktuigkundig Ingenieur
flink ervaren, wordt gezocht door de firma J. & H. W. van der Ploeg, machinefabrikanten-ingenieurs te GROUW.
Aanbieding per brief, met opgaaf van zooveel mogelijk gegevens. (22697)

UTRECHTSCHE
LEVENSVERZEKERING
MAATSCHAPPIJ
„MALIEHUIS"
VERZ. BEDR. RUIM F. 30.000.000

AVONDBLAD.
Tweede Blad.

Van Dag tot Dag.

De „Edgar Quinet" voor Amsterdam.

Nog slechts enkele dagen en van de Hollandsche duinen komt het Fransche eskader in zicht, koerszettend op IJmuiden. Dan zullen wij in staat zijn de roemrijke vlag van Frankrijk te begroeten en het hartelijkst welkom toe te roepen in ons midden aan den president der Fransche republiek, dien wij eeren om zijn leven van toewijding aan het heil van zijn volk, den eersten burger en magistraat van Frankrijk, die door zijn eenvoud, plichtsbetrachting en goedheid in Frankrijk de harten van alle partijen won. Wij zijn hem dankbaar omdat hij tot ons land komt over de zee, die ons karakter en ons verleden begrijpen doet, die ons staalde, onze vrijheidsliefde versterkte, ons handel en kolonies gaf, en wij waardeeren den ridderlijken tact, die den president tot het schip dat hem hierheen brengt den *Edgar Quinet* deed kiezen. Want Edgar Quinet, de wijsgeer, de schrijver is ons dierbaar in Nederland door zijn boek aan Marnix van St. Aldegonde gewijd, waarin hij de groudlegging beschreef van de Republiek der Vereenigde Nederlanden, en hulde bracht aan *l'âme des choses*, de bezieling, die het kleine volk tot zoo groote daden kracht gaf. Hij, de nobele banneling, die na den *Coup d'Etat* zijn vaderland was uitgejaagd, heeft in Belgische archieven de werken en den invloed bestudeerd van den grooten vriend van prins Willem van Oranje. Met een edelmoedige geestdrift voor de vrijheid van geweten en burgervrijheid schreef hij zijn boek, waaruit ik, sinds ik het in 1860 het eerst las, steeds enkele regels onthouden heb.

* * *

Ten eerste herinner ik mij zijn hulde aan 't zeevarend Holland:

„Transporter le champ de bataille sur les L'Espagne est déconcertée par cette tactique L'Espagne est déconcertée par cette tactique imprévue: le génie de la Hollande vient de se révéler."

(„Door den strijd over te brengen naar de kust en naar de zee, was men reeds bij voorbaat zeker van de overwinning. Spanje werd verbijsterd door die onvoorziene taktiek; het genie van Holland had zich geopenbaard!")

En mijn leven lang heb ik eveneens onthouden hoe Edgar Quinet ons Wilhelmus van Nassouwe voor Frankrijk vertolkte.

„Het is met het *Wilhelmus* op de lippen", schrijft hij, „dat het zeevolk van de Vereenigde Provinciën de Spaansche schepen enterde van de Zuiderzee af tot den Indischen Oceaan toe. Na Philips II verjaagd te hebben, bezielde het lied de republiek in haar strijd tegen Lodewijk XIV en toen dit lied opnieuw werd aangeheven in 1813 en '14 ontwaakte Holland weer en herleefde de Nederlandsche nationaliteit boven de bouwvallen van het Keizerrijk.

„En wat is nu het Wilhelmuslied? Het is het lied van den banneling, van den Geus, het is troost bij geleden nederlaag, aanmoediging tot toekomstige victorie, een soldaten-, een matrozen-gebed, het vertrouwen van een held in zijn zaak, maar boven alles hoop op God... O dat lied verklaart beter dan alle redeneering, waarom die mannen ten slotte overwonnen. Op den avond zelf van een nederlaag, schaarden zij zich om den God der Maccabeeën. Het Wilhelmus was hun het lied van Deborah, opstijgende aan het strand van de Noordzee. Het is de prins van Oranje zelf die spreekt, want hij alleen staat nog recht overeinde te midden van al wat nederstortte. Men ziet een groot man, die een geheel volk met zijn zedelijke kracht ophoudt en het voedt met het merg van zijn wezen. Van Prins Willem zingt het lied... en uit hun schuilhoeken sprongen de geuzen naar voren, zij hieven aan het lied van den banneling. Marnix had een rhythmus gegeven aan de revolutie, die moedig voorwaarts schreed bij den cadans van die volkspoëzie, half psalm, half krijgslied.

„Alleen de *Marseillaise* heeft ooit gelijke macht geoefend op groote menigten die ze bezielde".

* * *

Edgar Quinet, die dus de Republiek der Vereenigde Nederlanden eerde en geestdrift voor de vrijheid toonde, heeft zijn geheele leven lang zijn woorden door daden bekrachtigd. Lijdend en strijdend heeft hij voor de vrijheid van zijn volk, de beginselen waarin hij geloofde en de toekomst van zijn vaderland geijverd en dus de Republiek helpen vestigen, wier geëerbiedigde president nu tot ons komt.

Quinet, wiens eerste werk aan Goethe bewondering afdwong, heeft op zeldzame wijze wetenschappelijke kennis gepaard aan diep inzicht van historie en wijsbegeerte, maar hij is boven alles een groot man door het voorbeeld van edel leven en streven dat hij gaf, van oud Romeinsche burgerdeugd en Fransche bezieling.

Wij eeren hem en tevens brengen wij hulde aan de Fransche Republiek, die zijn nagedachtenis eerde, door den naam van hem, wiens karakter zijn land tot bolwerk was, te geven aan den gepantserden kruiser die tot 's lands eer en verdediging de vlag van Frankrijk voert.

* * *

Als het schip nadert herinneren wij ons dat het den naam voert van den vertolker van ons *Wilhelmus*: *„La Marseillaise seule a exercé sur des masses d'hommes une puissance pareille."*

Welnu, die beide heldenzangen van twee volken zullen weerklinken als de president der Fransche Republiek in Nederland's hoofdstad ontvangen wordt, wanneer het ons een vreugde zal zijn om door onze ontvangst den vertegenwoordiger van het Fransche volk te toonen, hoe diep wij beseffen, hoeveel geheel Europa te danken heeft aan Frankrijk, aan het Fransche genie, de Fransche ziel.

Na de moedertaal leerden duizenden onzer in onze jeugd het eerst Fransch.

Het rhythmus van het heldere Fransche proza, zoo krachtig eenvoudig, zoo juist en fijn, zoo levendig en vol waardigheid, hielp aan onze opvoeding, ontwikkelde smaak en kunstzin, liefde voor duidelijkheid en besef van evenredigheid.

* * *

Een tweede opvoeding was het de geschiedenis van Frankrijk, van zijn letterkunde en wetenschap te leeren begrijpen.

Hoe ontdekt men het karakter van het Fransche volk, hoe gaat men het waardeeren als men opmerkt, hoe het voortdurend en zonder rust zijn idealen heeft pogen te verwezenlijken. Gedreven door hartstocht voor een denkbeeld, door avontuurlijken zin, door sympathie of weerzin, streeft het telkens naar iets, dat ook aan andere volken ten goede zal komen. Het heeft dit gedaan zoo in kruistocht als in revolutie. De regeeringen van het land hebben allerlei fouten gemaakt, allerlei onrechtvaardigheden begaan... maar als men terugziet op de geheele geschiedenis hebben wij toch een denkbeeld voor ons van iets dat zeer harmonisch en standvastig is. Dat is *l'âme française*, die wij eeren. En die ziel van het volk straalt uit het Fransch proza zoo lichtend ons toe.

* * *

Men schrijft soms op de vlaggen van een regiment de namen der victories waartoe die vlag den weg wees.

Als ik het recht had op de Fransche vlag, welke wij het eere-saluut brengen bij het bezoek van den president, iets te schrijven, dan zou ik er de victorieuse namen op plaatsen van eenige mannen, die de Fransche ziel, de Fransche liefde voor het ideaal trouw zijn geweest.

Ik zou de namen schrijven van hen, die volgens oud-Fransche traditie, *la diversité dans l'unité* toonden: van Rabelais Montaigne, Pascal, Bossuet, Voltaire, Rousseau, Chateaubriand, Michelet, Flaubert, Renan, Taine en Anatole France. Die roemrijke namen maken duidelijk wat wij aan Frankrijk danken!

De vlag, waarop zulke namen mogen prijken, zien wij weldra schitteren tegen den zomerhemel boven het spiegelend IJ als de *Edgar Quinet* Frankrijk's eersten burger en magistraat in ons midden brengt.

En het eerbiedig en enthousiast saluut, dat wij den president brengen, is tevens gewijd aan den roemrijke vlag van Frankrijk, het symbool van zijn edelmoedig en ridderlijk vaderland.

BUITENLAND.

Engeland.

De veto-wet.

Morgen zal de behandeling der vetowet in het Hoogerhuis op voorstel der regeering een aanvang nemen. De kroningsplechtigheid is afgeloopen en de politiek herneemt hare rechten. Zooals reeds voor de kroning werd te verstaan gegeven hebben de Unionistische leiders besloten zich maar niet zoo zonder verzet bij de vetowet neer te leggen en de Lords toonen zich bereid den strijd met de regeering te aanvaarden.

Een Reutertelegram in dit nummer doet mededeeling van de voornaamste amendementen die de oppositie op de *Parliament Bill* zou voorstellen. En uit hetgeen verder in dit telegram omtrent de meening van de partijbladen wordt gezegd, blijkt, dat de Lords bij hun verzet tegen de ongewijzigde vetowet rekenen op den geweldigen indruk dien de kroningsplechtigheid op het volk zou hebben gemaakt en die hen doet hopen, dat de kiezers minder bereid zullen zijn de liberale regeering te volgen, en dat zij tevens vertrouwen, dat de verzekeringswet de populariteit van de regeering heeft verminderd. Blijkbaar meenen zij, dat nu de oppositie ook het beginsel der verzekeringswet heeft aanvaard, de kiezers minder reden zullen zien de liberalen te steunen, daar ze immers ook van de Unionisten zulk een maatregel mogen verwachten.

Of die berekeningen van de Lords echter wel juist zijn? Het weekblad de *Spectator* is van een geheel tegenovergestelde gevoelen. Dat weekblad wijst er op, dat er niet aan behoeft te worden getwijfeld of ingeval van een crisis tusschen Hooger- en Lagerhuis — en die crisis is onvermijdelijk als het Hoogerhuis amendementen aanneemt, welke voor het Lagerhuis en de regeering onaannemelijk zijn — zal er worden overgegaan tot de benoeming van zooveel Peers als noodig zal zijn, ten einde een meerderheid in het Hoogerhuis te verkrijgen, die den wil van het Lagerhuis zal doorvoeren. Er kan geen sprake van zijn, meent het blad, dat de heer Balfour de regeering zou aanvaarden en het parlement zou ontbinden. „Want de Unionistische partij zal geen zelfmoord willen begaan." En zelfmoord zou een ontbinding wezen, meent de *Spectator*, in tegenstelling met de meening der Lords, in het Reutertelegram weergegeven. „Niemand, die iets van de stemming in het land begrijpt, kan er aan twijfelen, of een ontbinding juist nu zou, in het gunstigste geval, den toestand onveranderd laten, in het ongunstigste geval echter onze tegenstanders een krachtige en homogene in stede van een zwakke en niet eensgezinde meerderheid verschaffen."

De *Spectator* laat het niet bij deze waarschuwingen. Het blad wijst er verder op, wat de gevolgen zouden zijn van de benoeming van nieuwe peers: de aanneming der Parliament Bill, de spoedige aanneming eener home-rule wet, de vernietiging van de peerage, zooals die thans bestaat. En het weekblad hoopt, dat de Lords bij hun beslissing uitsluitend het oog zullen gericht houden op de belangen van het land, en die van het Hoogerhuis als instelling, en niet zich zullen laten leiden door een onjuiste opvatting van loyaliteit jegens de Unionistische partij, waartoe de groote meerderheid van hen behoort.

Zulk een onjuiste opvatting leidde de Lords bij de verwerping van de begrooting in 1909 en het is te hopen, eindigt de *Spectator*, dat zulk een misvatting nu niet weer zal plaats hebben.

De *Westm. Gaz.* vult dit nog aan met de opmerking, dat het Hoogerhuis toen het als een partij-lichaam handelde, door het land veroordeeld is. Handelt het wederom in het partijbelang van de Torypartij dan zal het land meer dan ooit besloten zijn hierover afkeuring uit te spreken.

Geeft het Reutertelegram de opvatting in de kringen der Lords heerschend, juist weer, dan schijnen deze aan den zelfmoord van Unionistische partij en Hoogerhuis niet te gelooven, maar integendeel van den strijd het beste resultaat te verwachten.

Weldra zal nu blijken of de crisis zal uitbreken.

Critiek op minister Churchill.

Het Parlement heeft zijn zittingen hervat, en ook hier is de strijd der partijen weder begonnen. In de Committee of Supply kwamen de uitgaven van het departement van binnenlandsche zaken ter sprake en de heer Lyttelton vond hierin aanleiding tot een scherp requisitoir tegen minister Churchill. Hij laakte diens optreden ten aanzien van de vernietiging van rechterlijke vonnissen, waarbij de minister blijk had gegeven vooral „voor de galerij te willen spelen". Natuurlijk kwam de vermaarde schaapherder van Dartmoor daarbij weer ter sprake. Dan keurde de heer Lyttelton de houding van den Minister in zake de ongeregeldheden in Zuid-Wales af. De autoriteiten vroegen om militairen, de minister zond politie, en de spreker maakte een vergelijking tusschen de houding van den minister tegenover Zuid-Wales en ten aanzien van de arrestatie van inbrekers in Sydneystreet. In Wales hield men de troepen achteraf, in Sydneystreet zond men infanterie en zelfs artillerie. Tegenover dit requisitoir van den heer Lyttelton merkte minister Churchill fijntjes op, dat het departement van binnenlandsche zaken zich geluk kon wenschen, dat sedert het begin der zitting geen nieuw materiaal van critiek was verzameld, zoodat de oppositie zich moest vergenoegen met al die oude, reeds herhaaldelijk geuite grieven, nog eens te berde te brengen. De heer Churchill verdedigde zijn houding in de door den heer Lyttelton gewraakte gevallen. Hij was er tegen, om in arbeidsgeschillen militaire macht te hulp te roepen. Dat de plaatselijke autoriteiten op militaire hulp gesteld waren, was alleen het gevolg hiervan, dat voor de politiehulp moest worden betaald, terwijl militaire hulp gratis werd verleend. Wenschelijk zou het daarom zijn ook voor de soldaten te laten betalen, dan zou men wel minder spoedig om militaire hulp gaan vragen, hetgeen zeker in vele gevallen er toe zou bijdragen, dat ongeregeldheden werden voorkomen. Een wetsvoorstel in dezen geest was van hem te wachten. Wat de toepassing van het gratierecht betrof, de minister bestreed, dat hij de grenzen, die ook door zijn voorgangers werden aangenomen, hierbij had overschreden.

De besprekingen werden voortgezet.

Aan de Noord-Oostkust dreigen dezen zomer moeilijkheden met het spoorwegpersoneel. Holmes, de secretaris van de Am. Soc. of Railway Servants, deelde in een rede te Bradford mede, dat er in Juli en Augustus aan de Noord-Oostkust twintig „betoogingen" zouden plaats hebben. De arbeiders wenschen de aanstelling van uitsluitend georganiseerden en zullen weigeren met niet-georganiseerden te werken. Holmes voorzag nu den grootsten strijd, die nog ooit met een spoorwegmaatschappij was gevoerd. Na den strijd voor de uitsluiting van niet-georganiseerden zou die voor den achturigen arbeidsdag volgen.

In de Solent is een sloep van het Zweedsche oorlogschip „Fylgia" met een pleizierboot, de „Duches of Richmond", in aanvaring gekomen. De sloep zonk onmiddellijk en alle opvarenden, onder wie graaf Wachtmeister, de commandant van de „Fylgia", geraakten te water. De drenkelingen werden door de bemanning van de „Duches of Richmond" gered en aan boord van dat schip gebracht. Het bleek toen, dat graaf Wachtmeister ernstig gewond was, een van zijn armen is gebroken. De Zweedsche officier is naar het hospitaal in Portsmouth overgebracht.

Frankrijk.

De crisis.

Onze Parijsche correspondent schrijft van Maandagavond:

Zooals men verwacht had heeft president Fallières vandaag den minister van financiën Caillaux opdracht gegeven tot vorming

WEERBERICHT

van de Filiaalinrichting te Amsterdam van het Koninkl. Nederl. Meteorologisch Instituut.

Dinsdag 27 Juni (v.m. 7 u.)

Terwijl de hooge druk, waarvan de kern nog over het Iberische Schiereiland en daar bewesten is gelegen, bij Noord- en Oostwaartsche uitbreiding, belangrijk in beteekenis toenam, verplaatste zich de depressie om de Noord en N.-O. en ligt haar centrum heden over Noordelijk Noorwegen. Dientengevolge komt over N.-lijk Scandinavië afname, elders algemeene druktoename voor.

In de omgeving van IJsland schijnt zich een nieuw minimum te ontwikkelen terwijl op de Azoren de barometer hoog bleef (Horta 775.1). Hoogste bar. stand 772.7 te Corunna. Laagste 750.9 te Bodö.

De weersgesteldheid verkeert nog in hoofdzaak onder depressie-invloed en is de hemel veelal min of meer bewolkt of betrokken, hier en daar afgewisseld met regen. De meeste plaatsen melden nog gevallen regen, enkele vrij veel. Westelijke winden zijn overheerschend, heden meest met matige kracht.

De temp. is daarbij nog veelal verlaagd vooral aan de Oostzee o.a. te Memel 9° C. is 16 F. en ligt bijna overal beneden de normale, vooral over België en het Zuiden van ons land.

De barometer bij ons is gestadig rijzende.

Verwachting wind: West tot Z.W. Meest bewolkt, nu en dan ten deele opklarend, wellicht nog plaatselijke regenbuitjes. Over het algemeen vrij goed weder.

Stormwaarschuwingsdienst: Geseind aan de kusten den 26/6 te 4 uur 25 m. N.M.: Attentiesein neerhalen.

N.B. De verwachting geldt van 12 uur (middag), dag van afgifte, tot 12 uur (middag) volgenden dag.

Hoogste temp. 20.4° C. (69° F.) te Nice.
Laagste „ 5.4° C. (42° F.) te Seydisfjord.

WAARNEMINGEN IN NEDERLAND.

7 uur Gr. 's morgens	Luchtdruk 700 mM. +	Temperatuur in ° C.	Verschil met normaal	Wind Richting	Wind Kracht	Toestand van de lucht	9.30 uur Gr. 's morgens	Luchtdruk 700 mM. +	Temperatuur in ° C.	Wind Richting	Wind Kracht	Toestand
Groningen.	62.4	13.3	— 2.2	wnw.	zwak	bew.	Groningen.	63.2	15.2	wnw.	matig	z. bew.
Helder . . .	62.7	12.2	— 3.2	west	„	z. bew.	Helder . . .	64.1	11.9	„	zwak	regen
Vlissingen .	64.2	13.8	— 1.5	wnw	„	„	Vlissingen .	65.8	14.9	„	„	betr.
Maastricht.	64.7	10.7	— 6.2	wzw.	„	betr.	Maastricht.	65.3	12.8	west	matig	„
De Bilt . . .	63.4	13.2	— 2.6	„	„	z. bew.	De Bilt . . .	64.3	14.7	wnw.	„	z. bew.
Amsterdam 8 uur	63.3	13.6	— 2.9	wnw.	matig	regen	Amsterdam 12 uur	65.4	13.6	„	„	„

Luchtdruk-Gradient in Nederland, 's morg. 7 u. M. 0.9 H.; voormidd. 9.30 u. V. 1.0 G.

N.B. Luchtdruk-Gradient beteekent het verschil in luchtdruk, gemeten in de richting van het Grootste verschil, over een afstand van 111 K.M.

Thermometer-standen aan het Stadswaterkantoor.

26 Juni 4 uur 's namidd.	Therm. 60 gr. Fahr.	27 Juni 8 uur 's morgens	Therm. 59 gr. Fahr.
27 „ 1 „ 's nachts	„ 50 „ „	„ 10 „ 's morgens	„ 59 „ „
„ 4 „ 's nachts	„ 52 „ „	„ 12 „ 's middags	„ 59 „ „
„ 6 „ 's morgens	„ 57 „ „	„ 2 „ 's namidd.	„ 62 „ „

ONDER DE STREEP.

Berlijnsch Allerlei.

Herr Doktor. — Het is allang niet oorspronkelijk meer den spot te drijven met de Duitsche titel-zucht. Een barbier aan te spreken met „Herr Verschönerungsrat" is géén grap meer. Doch, niettegenstaande deze hekelarij blijft het verlekkerd zijn op aangesproken worden met „Herr Rat" of „Herr Doktor". Want niet alleen staat zoo'n titel gekleed, het helpt een mensch ook heen over vele moeilijkheden, welke het dagelijksch leven biedt.

Zoo is het een bekend verschijnsel, dat in een koffiehuis een kellner iemand, die méér is dan „Herr Schulze" of „Herr Lehmann", die recht heeft aangesproken te worden als „Herr Regierungsbaumeister Schulze" of „Herr Professor Lehmann", veel vlugger bedient dan menschen, zonder verlengstuk. En dientengevolge komt het ook dikwijls voor, dat kennissen in een restaurant elkaar begroeten met functiebenamingen, waarop zij géén aanspraak kunnen doen gelden. Maar wat doet een mensch, die dorst heeft al niet om gauw een glas bier te krijgen?

Waarom zouden ook eigenlijk vrienden elkaar geen professorale waardigheid geven, wanneer bedelaars of bloemenventers op straat een ieder, die vouwen in den broek draagt of een monocle voor het oog, aanspreken met „Herr Graf..."

Zoo komt het dat in vele Berlijnsche café's van den vroegen morgen tot laat in den nacht gestudeerde mannen, hooggeplaatste ambtenaren zitten.

Bovendien zijn we nog rijk een paar restaurants, waarin elkaar ook r e n d e z - v o u s geven de Goethes, Shakespeares en Cervantes van dezen tijd. Met Shakespeare hebben ze gemeen, dat hun groote hoedanigheden niet erkend worden. Met Cervantes vertoonen ze géén overeenkomst. Met Goethe slechts deze — en hierop komt het juist aan, hetgeen nog nader blijken zal — dat ook zij veel voelen voor representatie. Wat nog niet zeggen wil — een bewering die in dit verband en ten aanzien van deze artisten lijken zou op een verdachtmaking — dat zij houden van schoone boorden en zich scheren laten. Deze voorliefde voor representatie uit zich meer hierin, dat de jonge lieden zich door den kellner met „Herr Doktor" laten aanspreken.

In een dergelijken koffiehuiskring van jeugdige beroemdheden i n s p e, gebeurde onlangs het navolgende: Eén hunner, van geloof literator, van beroep niets, veegt den kellner den mantel uit, omdat deze onverlaat weigert hem den doktorstitel te geven, terwijl die eer wel bewezen wordt aan de anderen van de natuurlijk ook niet gepromoveerde tafelronde. Deze weigering was plotseling gekomen, onmiddellijk nadat het feit geconstateerd werd door den kellner, dat de jeugdige artist steeds méér gebakjes consumeerde van den koek-schotel — welk instrument op elke tafel van een goed Berlijnsch café behoort te staan — dan hij bij de betaling zich kon herinneren. Deze vergeetachtigheid had tot een kleine botsing aanleiding gegeven, waarin ook de chef gemengd werd, die echter den kellner gelijk meende te moeten geven. Sindsdien gedroeg de kellner zich zeer correct, als een gentleman: hij nam den schotel met koek van de tafel, waaraan de jonge literator ging zitten, sprak hem beleefd aan met „Herr Soundso" en niet meer met „Herr Doktor".

Ter verantwoording geroepen, trekt de kellner de schouders op en zwijgt.

De jonge man, diep gekrenkt, rent naar den rechter, die het volgende vonnis uitspreekt: Wel heeft klager geen recht op den doktorstitel, doch uit het feit dat beklaagde hem vroeger, evenals den anderen tafelgenooten, steeds dien titel gaf en dien eerst achterwege liet na een verschil van meening, m e t o p z e t achterwege liet, blijkt zeer duidelijk, dat de beklaagde den klager wilde krenken. Dus: vijf mark boete...

—□—

Anecdoten van geleerde mannen. — Dr. W. Ahrens heeft een boekje uitgegeven met niets dan historische anecdoten van geleerde mannen. Uit de honderden pik ik er een paar.

De auteur van het bekende kinderboek Struwwelpeter, Heinrich Hoffmann, was zenuw-arts in Frankfort. In zijn jonge jaren hield hij om de hand aan van de dochter van een zeer vermogenden patricier in Frankfort. Deze keek hem van hoofd tot voeten aan, en vroeg op strengen toon: „En wat voor vooruitzichten hebt gij?"

Hoffmann keek een oogenblik beduusd, maar zei daarop welgemoed: „Ik speel een twintigje in de loterij".

Toen Frerichs, de beroemde klinikus, hertrouwen wilde, kleedde hij zijn liefdesverklaring als volgt in: „Mejuffrouw, mag ik u vragen of u mijn weduwe wilt worden?"

De Berlijnsche dermatoloog Lassar — die enkele jaren geleden stierf onder zeer tragische omstandigheden — had een patiënt, wiens haar uitviel, een recept gegeven. De patient, die ver buiten Berlijn woonde en niet telkens de lange reis kon maken, moest af en toe maar eens wat van het uitgevallen haar zenden, dat de professor dan microscopisch zou onderzoeken.

De patient wreef zijn hoofd met de zalf, waschte het met het voorgeschreven water, volgde alle hooggeleerde raadslagen trouw op. Zond zelfs uitgevallen haar ter onderzoek.

Tot hij ten slotte dezen brief schreef: „Ingesloten zend ik u een paar haren, Helaas kan ik dit voortaan niet meer doen... het waren mijn laatste".

G. v. L.

—□—

Allerlei.

Studenten als kellner. — Het blijkt ook alweer niets nieuws geweest te zijn wat wij een dezer dagen vertelden van Hongaarsche studenten die als kellner in een buitenhotel dienst deden. Iets dergelijks heb ik herhaaldelijk in Noorwegen bijgewoond, schrijft een veelbereisde dame. Wij kwamen aan op een klein plaatsje aan een fjord. Een goedgekleede jonge man zorgde voor onze koffers, was er echter wat onhandig mee, zoodat wij hem moesten helpen. Onderweg naar het hotel vertelde hij ons, dat hij student was te Christiania en zijn zomer hier doorbracht als portier en huisknecht, om in den winter geld voor de studie te hebben.

Een paar dagen daarna reden wij met een rijtuig over een prachtigen weg langs een meer. Ik stond doodsangsten uit, want de koetsier had blijkbaar geen slag om met het paard om te gaan, dat telkens sprongen maakte en ons in den afgrond dreigde te storten. Er vielen harde woorden, en nu vertelde de onhandige bestuurder om zich te verontschuldigen, dat hij eigenlijk geen koetsier van beroep, maar theologisch student was. Voor zijn genoegen zat hij niet op den bok, maar om het geld voor voltooiing zijner studiën te verdienen.

Nog een paar maal ontmoetten wij op onze reis dergelijke jongelieden, meer of minder handig in hun tijdelijk werk. Ook eenmaal een uitstekende huishoudster, portier en kellnerin in een persoon, die zich ontpopte als studente.

Nietwaar, wij waren al bang het liefelijk beeld van den jongen Hongaarschen „Herr Doktor", die met zooveel gratie de kostschoolbakvisschen aan limonade hielp, te bederven. Maar deze handige studenteportiersche doet de deur dicht!

—□—

De listige post. — Een professor te Jena had van een man aardbeien gekocht, die hem bijzonder aanstonden. Hij had met den man een praatje aangeknoopt en vernomen dat hij getrouwd was, twee volwassen zonen had en te Hirschberg bij Dornburg woonde. De koopman beloofde over eenige dagen terug te komen en den professor opnieuw te onthalen op versch geplukte aardbeitjes. Maar hij kwam niet.

Toen schreef de professor. Waar de aardbeien bleven! En hij adresseerde dien brief als volgt:

„Den heer?.... die een vrouw en twee volwassen zonen heeft, en Donderdag aardbeien brengen zou, te Hirschberg bij Dornburg."

De post zag kans den brief te bestellen en professor kreeg zijn vruchten.

—□—

Rubber-rubbish. — Ter opvrooliiking van rubber-aandeelhouders ontleenen wij de volgende „rubbish" aan een Duitsch rubber-blad:

Auf der Plantage Kamuning
Sich jüngstens eine Kuh erging
Im fernen Oriente.
Sie kam an einen grossen Baum:
„Ist's Wahrheit", rief sie, „oder Traum!
Der Baumstamm gibt ja Millich,
Nanu! Die wird jetzt billig!"

Da rauscht der Baum: „Mein gutes Tier,
Was du da siehst, ist Milch von mir,
Du hast ganz recht geraten.
Wie du, bin ich lactiferus,
Das Milchen ist ein Hochgenuss,
Und schafft es mir auch Wunden,
Man lässt mich stets gesunden.

Doch fürchte keine Konkurrenz;
Ich hab' nicht die Impertinenz
Dir ins Geschäft zu pfuschen.
Nicht Butter ist es, Käse, Rahm,
Das, was man aus der Milch mir nahm,
Man buttert aus ihr Gummi".
Da ward die Kuh ganz dummi.

Sie brüllt: „Ich wittere Verrat!
Gewiss ein neues Attentat
Auf meine schöne Butter.
Ich tu' mein Bestes, doch wie's geht,
Die Butter hoch im Preise steht;
Drum greift mit saurer Miene
Die Hausfrau zum Palmine".

Hier schüttelt sich der Baum und lacht:
„Du hast die Kuh vorbeigedacht,
Du bist und bleibst ein Rindvieh.
Ich bin — dass solltest du doch seh'n —
Aus dem Geschlechte der Heveen,
Und mit den Surrogaten
Weiss ich mir selbst kein Raten.

Wieviel ist dein Produkt denn wert?
Schau', meines will man jetzt gelehrt
Synthetisch sich erschaffen.
Der Mensch — ich sag's ganz unter uns —
Macht keinen Kautschuk durch die Kunst,
Und wenn es auch so schiene,
'S wird doch nur Margarine."

Und durch den Wald von Kamuning
Ein Rauschen und Gelächter ging,
Als wie von tausend Stimmen:
„Ich wünsch" den Bulls und Bears viel Glück, —
Den Latex halt' ich mir zurück, —
Ich milch' mich in die Kanne, —
Hurra, die grosse Panne!"

Die Kuh tanzt um den Stamm herum
Und brüllt ganz laut: „Elasticum,
Ich halt' dein Marktgeheimnis! —
Doch weil vom Milchsaft sie geschleckt,
Ist unterm Baum sie bald verreckt.
Wir können — was nützt das Klagen —
Sie jetzt nicht mehr befragen.

—□—

Wie veel praat, verpraat zich licht. — Een Parijsche rechter, zoo verhaalt een daar ter stede verschijnend tijdschrift, heeft nog al eens de gewoonte bij het verhoor van beschuldigden of getuigen meer te zeggen dan bepaald noodig was.

Onlangs had hij een getuige te ondervragen en ten einde het verhoor niet al te zeer te rekken, zeide hij tot dezen: „Antwoord „ja" of „neen". Omhaal of lange redeneeringen zijn overbodig, ik verlang slechts feiten te hooren. Het gaat u bijv. niet aan, dat ik vanmorgen dacht mijn horloge bij mij te hebben gestoken en dat ik nu bemerk, dat ik het op mijn waschtafel heb laten liggen."

De getuige gedroeg zich voorbeeldig volgens de aanwijzing van den rechter, het verhoor was in minder dan geen tijd afgeloopen en de rechter begaf zich welgemoed naar huis.

„Ben je zoo erg verlegen geweest om je horloge?" vroeg zijn vrouw hem onmiddellijk, nadat hij de huiskamer had betreden. Een angstig voorgevoel bekroop den rechter.

„Je hebt het toch niemand medegegeven?" vroeg hij.

„Ja zeker, aan een man, die mij kwam vertellen, dat je hem hadt gezegd, dat het op de waschtafel lag, maar later kwamen er nog drie andere met dezelfde boodschap en dat kwam me erg vreemd voor."

De rechter heeft zich heilig voorgenomen in het vervolg bij verhooren nooit meer te veel te zeggen.

—□—

De Kemenade.

Een dure hoed. — Hoedjes van 2000 of 3000 francs zijn tegenwoordig te Parijs heel gewoon.

Natuurlijk dameshoeden, want heeren mopperen al als hun Borsalino's meer dan een tientje kosten.

En vermoedelijk mopperen hun vrouwen mee, het hoofdje getooid met een bouquet of een plumpudding van eenige honderden guldens.

Maar nu, zoo wordt ons bericht, heeft mad. Georgette, modiste aan de Rue de la Paix — lezers met teveel contanten weten meteen het adres — een hoed geleverd voor twee en twintig duizend francs!

Een hoed, niet bijzonder groot, noch bijzonder van maaksel, niet duur door de onmisbare aigrettes, die het leven kosten aan een nest vol jonge reigers: alleen maar van echt hermelijn.

Hermelijn is mode te Parijs.

Helaas, als het echte zoo kostbaar is, wie draagt er dan geen katten-staartjes!

Snippers.

Uit een Haarlemsch blad:

„Ondergeteekende verzoekt den geachten Familiën, die voorheen eieren betrokken van wijlen zijn zorgzamen zoon Jan Waijper en plotseling den 13en Mei j.l. overleden, hem hun geëerde adressen te willen toezenden."

—□—

Uit „De Maasbode":

„Nadat de voorzitter had hulde gebracht aan het afgetreden lid, den heer D. Knol Welt, die gedurende drie en tachtig jaren met eere lid van dit Staatscollege is geweest, nam de Kamer een aantal kleinere ontwerpen aan en ging toen aan het wetsontwerp tot toetreding van Nederland tot de Berner Conventie."

—□—

Uit een brief over vliegoefeningen. — „Ik kan u mededeelen, dat mej. X... al begint recht te rollen, dat ik al aardige stukjes vlieg van ongeveer 40 tot 50 M. De heer L. heeft al tweemaal gerold.

—□—

Wordt gevraagd een Heer van middelbaren leeftijd om te Reizen met Onaangename Bejaarde Dame.

—□—

Uit het verslag der Lokaalspoorweg-Mij. Enschede—Oldenzaal:

„Volgens art. 11/12 der exploitatie overeenkomst van 17/27 November 1888, gesloten met de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij, wordt door deze Maatschappij uitgekeerd een bedrag per kilometer van den Lokaalspoorweg verkregen gedurende een jaar gemiddeld per dag der bereikte zuivere bruto opbrengsten van de Geldersch-Overijsselsche Lokaalspoorwegen en van den Lokaalspoorweg Enschede—Oldenzaal te deelen door het aantal kilometers zijnde 142.192 van die beide spoorwegen."

Begrijpe, wie het kan.

—□—

Uit de *Zalt-Bommelsche Courant*:

„Na afloop der markt begaf de vermoorde zich in gezelschap van vier personen huiswaarts."

—□—

In- en Uitval.

Het Fransche tooneel.

Een jong auteur biedt een stuk aan bij Claretie van de Comédie Française:

„Mijn stuk, mijnheer, is zoo oorspronkelijk mogelijk. 't Gaat over een man die zijn vrouw niet bedriegt en een vrouw die geen amant heeft."

van een nieuw ministerie. De heer Caillaux heeft die opdracht noch aangenomen, noch afgeslagen, maar vier-en-twintig uur uitstel verzocht om zich met verschillende politieke personen te beraden. Alsof dat noodig was! — Sedert de ramp te Issy-les-Moulineaux doet hij niet anders dan zich met zijn vrienden beraden over wat hij doen zou als eens... Maar je hoort nu eenmaal de vormen in acht te nemen, en die vormen eischen dat hij eerst morgen terugkomende bij den President van de Republiek verklaart: dat hij de taak op zich durft nemen.

Intusschen heeft de aanstaande *premier* vandaag zijn dag gevuld met de gebruikelijke bezoeken, en, al is er nog niets officieels bekend, toch teekent zich de nieuwe combinatie al in hoofdlijnen af. Léon Bourgeois, die nu eenmaal door iederen radicalen *premier* aangezocht dient te worden, heeft voor de zooveelste maal verklaard dat zijn gezondheid hem tot zijn spijt niet toelaat, enz. Emile Combes heeft zijn steun toegezegd, maar ook tegenover hem was natuurlijk de aanbieding van een portefeuille niet meer dan een obligatoire beleefdheid. En naar het schijnt valt ook op de medewerking van den meer-gematigden financier Poincaré, beslist tegenstander van Caillaux' belasting-ontwerp, niet te rekenen.

Anderzijds wordt het steeds waarschijnlijker, dat van de afgetreden ministers de heeren Delcassé, Cruppi, Pams, Messimy en Paul Boucour door Caillaux zullen worden uitgenoodigd deel uit te maken van de nieuwe combinatie, terwijl van de onderministers, volgens de loopende geruchten, vermoedelijk met Dujardin-Beaumetz Malvy en Emile Constant zullen aanblijven. Alleen zou Cruppi van het ministerie van buitenlandsche zaken naar Justitie overgaan, en daardoor tot het vice-presidentschap van den ministerraad bevorderd worden.

De overige namen van op den voorgrond tredende personen geven aanleiding tot de samenstelling van het volgende voorloopige lijstje:

President en binnenlandsche zaken: Caillaux; Marine: Delcassé; Oorlog: Etienne; Justitie: Cruppi; Buitenlandsche Zaken: De Selves of Deschanel (!); Landbouw: Pams; Financiën: Klotz of Gauthier; Arbeid: Paul Boucour of Renoult; Koloniën: Messimy; Openbare Werken: Doumergue of Klotz; Handel: Thierry, Dalimier of Ajam; Onderwijs: Viviani of Doumergue. Onder-ministers: Noulens, Leboucq, Dujardin-Beaumetz en Constant of Raoul Péret.

Welke veranderingen hierin ook nog mogen komen, het lijkt niet waarschijnlijk dat de heer Caillaux al te langen tijd zou noodig hebben om zijn nieuwe combinatie op de been te krijgen. Men verwacht dat hij er Woensdagavond reeds mee gereed zou zijn, in welk geval misschien nog deze week en uiterlijk aanstaanden Maandag de regeeringsverklaring in de Kamer zou kunnen worden afgelegd, en de onderbroken werkzaamheden voortgezet. Dan moet maar verder geprobeerd worden of het rollen wil. Zoowel de „proportionnalisten" als de „arrondissementiers" hebben vandaag wel in hun bijeenkomsten dreigende moties aangenomen, van volhouden en niet toegeven, maar een handig man als Caillaux weet dat misschien nog wel tot elkaar te praten. En als men eenmaal zonder ongelukken de vacantie gehaald heeft, hebben we tenminste weer voor drie à vier maanden rust.

Intusschen is de gladde *premier* al begonnen het groote publiek gunstig voor zich te stemmen. Als interimair minister van financiën heeft hij vandaag den President van de Republiek een paar decreten ter teekening voorgelegd, waarbij in de eerste plaats de indertijd door minister Cochery uitgevonden verhooging van den tabaksaccijns weer voor het grootste gedeelte wordt ongedaan gemaakt, en verder faciliteiten worden verleend voor de betaling der directe belastingen, die voortaan ook in de postkantoren zal kunnen worden afgedaan. Beide maatregelen zullen zeker door heel de Fransche burgerij met vreugde worden begroet, want men mopperde hier al even hard als bij ons over het lange wachten bij de ontvangers, en kocht nagenoeg den al te zwaar belasten „scaferlati supérieur" niet meer. Dat de heer Caillaux beide besluiten juist op dit oogenblik neemt, geeft een gunstig denkbeeld van zijn politiek inzicht, en wekt niet minder gunstige verwachtingen omtrent zijn verzoenend optreden te midden van de strijdlustige „proportionnalisten" en „arrondissementiers"...

De oplossing der crisis.

De minister-crisis is nu naar alle waarschijnlijkheid hare oplossing nabij.

President Fallières heeft aan den heer Caillaux, die als minister van financiën van het afgetreden kabinet-Monis deel uitmaakte, de vorming van een nieuw ministerie opgedragen.

Caillaux is evenals Monis lid geweest van het groote ministerie Waldeck-Rousseau, en heeft nog dit met zijn voorganger gemeen, dat beiden oorspronkelijk tot den linkervleugel der voormalige opportunistische partij behoorden, tot de radicalen overgingen en in deze partij steeds meer naar links zwenkten.

De heer Caillaux heeft echter op Monis voor, dat hij in de Kamer een district van de Sarthe vertegenwoordigd, waar men zich niet warm maakt over de delimitatiequaestie.

Dan moet nog in herinnering worden gebracht, dat de naam Caillaux verbonden is aan de laatste ernstige poging tot invoering der directe inkomstenbelasting. Caillaux bezit dan ook zeker wel evenzeer 't vertrouwen der uiterste linkerzijde, de socialisten niet uitgesloten, als de op zoo ongelukkige wijze om het leven gekomene Berteaux.

Men acht hem ook wel den man, in staat om in den strijd tusschen het spoorwegpersoneel en de spoorwegmaatschappijen, deze laatsten tot toegeven te dwingen.

Over het geheel is echter, gelijk reeds voorspeld werd, geen verandering te wachten in de politieke gedragslijn der regeering. Alleen is het wel zeker dat onder Caillaux, met zijn levendig temperament, van de regeering wat meer actie zal uitgaan, zonder dat aan een terugkeer tot het autocratisch optreden onder Briand moet worden gedacht.

Elzas-Lotharingen.

„N'en parlons jamais, y pensons toujours", moet een groot Fransch staatsman eens hebben gezegd.

De Fransche studenten denken er echter blijkbaar anders over.

Op verschillende plaatsen in Frankrijk hebben de studenten betoogingen gehouden, naar aanleiding van een artikel in de „Strasburger Post", dat beleedigend geacht werd voor Elzas-Lotharingen en Frankrijk.

Te Parijs, Marseille en Nancy hebben de studenten blijk gegeven van hunne liefde voor het verloren gebied, en te Marseille ging men zelfs zoover keizer Wilhelm in effigie te verbranden.

De Parijsche studenten hadden bij hunne betooging het voorrecht den van de hoogeschool te Straatsburg uitgesloten student Munck, in hun midden te zien. Het spreekt van zelf, dat hem het voorzitterschap der vergadering werd opgedragen.

Van groote politieke beteekenis zijn deze betoogingen echter zeker niet geweest.

Oostenrijk-Hongarije.

De crisis.

Keizer Franz Jozef heeft, zooals Reuter ons reeds seinde, het verzoek om ontslag van den minister van handel, Weiskirchner, en van den minister van spoorwegen, Glombinski, aangenomen; en daarbij blijft het niet. Ook de minister-president Von Bienerth heeft den keizer zijn ontslag aangeboden. En dit alles is het gevolg van den uitslag der jongste verkiezingen voor het Oostenrijksche Huis van Afgevaardigden. Bij die verkiezingen hebben de Christen-socialisten een ernstige nederlaag geleden, Weiskirchner zelf is in de beide districten waarin hij candidaat gesteld werd gevallen; en toen de uitslag bekend werd hebben de christelijk-nationale bladen het zoover gedreven, dat zij uit woede verklaarden zich te zullen losmaken van de regeering en zich voornamen als oppositie op te treden. Dit schijnt de vorming van een vertrouwbare regeeringsmeerderheid voor Von Bienerth te bemoeilijken. Het is om die reden, dat de keizer den heer Von Gautsch opgedragen heeft, onderhandelingen met de partijleiders aan te knoopen.

Dit heeft het kabinet-Von Bienerth, dat nog alleen uit ambtenaren bestaat, den laatsten steek gegeven. Von Bienerth verklaarde niet voor het parlement te zullen verschijnen, zoo de christen-socialisten niet nog voor de samenkomst van het Huis een bindende verklaring afleggen, dat zij zich zonder voorbehoud bij de parlementaire meerderheid zullen aansluiten. En daar dit niet in het plan ligt is er van een reconstructie van het kabinet-Bienerth geen sprake..

Op verzoek van Gautsch zal de stadhouder van Boheme, prins Thun, met de Tsjechische partijen onderhandelen.

Rusland.

Antisemitische politiek.

Terwijl president Taft in zijn veroordeeling van het rapport van kolonel Garrard, op scherpe wijze positie neemt tegen rassenhaat en anti-semitisme, en daardoor een schitterend voorbeeld geeft van breede opvatting en verdraagzaamheid, is in Rusland een nieuwe poging gedaan, om het lot der Russische Joden te verergeren. Volgens mededeelingen uit Petersburg is de regeering voornemens, op last en met bijzondere machtiging van den Tsaar, nieuwe onderdrukkingsmaatregelen tegen de Joden uit te vaardigen. Van welken aard die maatregelen zijn wordt nog niet medegedeeld, maar de uitvaardiging ervan wordt ieder oogenblik verwacht. Wij zullen dus op die maatregelen terug komen, zoodra de inhoud ervan bekend zal zijn.

Revisies.

Senator graaf Medem, die naar Siberië vertrok, om de boekhouding van den Siberischen spoorweg te revideeren, heeft een prachtige ontdekking gedaan, die een denkbeeld geeft van Russische opvattingen.

Twaalf wagons met spoorwegmateriaal, uit Rusland naar Siberië gezonden, werden door spoorwegambtenaren leeggeplunderd, en om de sporen van deze misdaad te verbergen, werd daarop de trein in brand gestoken. Het geplunderde materiaal werd aan verschillende kooplieden verkocht.

Bij den aanleg van den Amourspoorweg, waaraan 7000 Russische werklieden en eenige honderden dwangarbeiders werken, zijn het de tot bewaking aangestelde kozakken, die op ontzettende wijze alcohol smokkelen en daardoor den arbeid van ingenieurs en autoriteiten onmogelijk maken.

Maar per slot van rekening zal het met deze resultaten der revisie van Senator Medem wel net gaan als met die der andere revisors. Dat is men nu in Rusland wel gewoon geworden.

Italië.

Prinses Clotilde †.

Jong reeds, ze was pas 12 jaar oud, moest de nu heengegane prinses hare moeder verliezen, die als aartshertogin van Oostenrijk hare hand gereikt had aan den man, die zich de bevrijding van Noord-Italië van de Oostenrijksche heerschappij zou ten doel stellen.

Koning Victor Emmanuel II, „il re galantuomo", bekommerde zich niet veel om de opvoeding zijner kinderen, van wie Clotilde de oudste was.

Hofdames en geestelijken leidden de opvoeding van het jonge meisje en wel moet het haar een groot offer zijn voorgekomen, toen politieke beweegredenen haren vader deden besluiten haar aan prins Napoleon, den neef van Napoleon III, ten huwelijk te geven.

Victor Emmanuel, wien het niet onbekend was, dat prins Napoleon zich te Parijs als godsloochenaar en viveur naam gemaakt had, aarzelde in dit huwelijk toe te stemmen, dat Napoleon III als voorwaarde gesteld had voor zijn steun aan Sardinië tegen Oostenrijk. Cavour wist echter zijn koning te overreden, maar toen prins Napoleon naar Turijn kwam en het doel van zijn bezoek bekend werd, ging er een storm van verontwaardiging op onder het hof en in de stad. Victor Emmanuel had echter reeds zijn woord gegeven en prinses Clotilde voegde zich naar den wil van haren vader.

Opmerkelijk was de verhouding tusschen de jeugdige prinses en keizerin Eugenie, die in de oogen harer nicht slechts eene parvenue was. Toen de keizerin haar eens raad wilde geven betreffende haar optreden aan het hof, voegde Clotilde haar trotsch toe: „Mevrouw, u vergeet dat ik aan een hof geboren ben."

Toch was zij te Parijs onder het volk gezien, want na de koele ontvangst die haar ten deel viel wegens het vooruitzicht op den komenden oorlog, kwam al spoedig het besef, dat zij zoo geheel anders was dan al die lieden aan het frivole hof van het tweede Keizerrijk.

Keizerin Eugenie moest den 4en September 1870 heimelijk de Tuilerieën ontvluchten, maar prinses Clotilde kon het bestaan op klaarlichten dag in haar wagen met koetsier en palfeniers in de keizerlijke livrei naar het station te rijden. Niemand hield haar tegen, en toen zij in den trein stapte, waren het slechts ontbloote hoofden, die zij zag.

Na den val van het Fransche keizerrijk, achtte prins Napoleon het niet noodig, zelfs den schijn op te houden en stichtte hij, ver van zijne vrouw, een eigen huishouden. Prinses Clotilde zocht steeds meer en meer troost in den godsdienst; hare vroomheid is zeker wel een beletsel geweest om troost te vinden in het denkbeeld, dat het groote offer, hetwelk zij eenmaal bracht, er toe bijdroeg, dat nu niet de paus maar een koning van het Vereenigd Italië in Rome heerscht.

Het monopolie der Levensverzekering-Mijen.

Gisteren is in de Kamer van afgevaardigden onder groote belangstelling de behandeling begonnen van het wetsontwerp betreffende het monopolie der Italiaansche levensverzekering-maatschappijen.

Er waren niet minder dan 420 afgevaardigden tegenwoordig, een getal, dat slechts zelden in de Kamer wordt bereikt.

De beraadslagingen zullen, naar aan de *Temps* bericht wordt, wel de geheele week voortduren.

Balkan-Staten.

Montenegro en Turkije.

Uit Cettinje komen allerlei berichten over de Turksch-Albaneesche quaestie's, maar men moet daarbij niet uit het oog verliezen, dat zij zeer eenzijdig en dus weinig vertrouwbaar zijn. De berichten van Turksche zijde zijn zeer spaarzaam, zoodat Europa dus moet worden ingelicht uit Montenegrijnsche en Italiaansche bron.

Met dit voorbehoud dan, kan worden medegedeeld, dat de besprekingen van den Turkschen gezant, die zooals wij gisteren mededeelden, naar Podgoritza is gegaan, om met de Albaneesche hoofden te overleggen, nog weinig succes hebben gehad. De Albaneezen wijzen de Turksche voorstellen, als te vaag en onvoldoende, af. Zij stellen andere eischen, en vragen o.m. vergunning om de wapens te mogen behouden en dragen, de benoeming van hoogere en lagere bestuursambtenaren in Albanië uitsluitend uit Albaneezen, wederopbouw van alle vernielde huizen en vergoeding voor geleden schade, volledige amnestie, zonder uitzonderingen voor alle Albaneezen, en waarborgen dat de Porte deze voorwaarden getrouwelijk zal nakomen.

De Turksche gezant is, na deze vorderingen vernomen te hebben, van Podgoritza naar Toezi vertrokken, om met Torgut Schefket Pasja te overleggen. Naar zijn meening gaan de Albaneezen in hun eischen te ver.

Inmiddels wordt de strijd tusschen Turken en Albaneezen, ondanks den officieel aangekondigden wapenstilstand, voortgezet. Uit Skoetari wordt gemeld, dat de Malissoren over Malihotti en Samobor zijn voortgedrongen en de verbinding met Toezi hebben verbroken. Indien dit bericht juist blijkt, dan is dit van groot gewicht, wijl daardoor de verbinding tusschen Torgut Schefket en de voornaamste posten verbroken is. In militaire kringen meent men, dat de naar Samobor opdringende Malissoren niet uit Montenegro, maar uit de zuidelijke districten komen.

Bij de ontwikkeling der Albaneesche quaestie speelt de houding der Mohammedaansche Albaneezen een beslissende rol. Tot nog toe hebben deze zich nog weinig in den strijd gemengd. Bij Alessio traden zij echter, ongeveer 400 man sterk, gemeenschappelijk met de Miriditen op.

Uit dit alles blijkt wel, dat van de pacificatie van Albanië nog niet kan worden gesproken, en dat de Turken nog moeite genoeg zullen hebben om den opstand te onderdrukken.

Koning Ferdinand en de groote Sobranje.

Bij het tuinfeest, dat te Tirnova ter eere van de samenkomst der Groote Sobranje werd gegeven, heeft koning Ferdinand blijk gegeven van zijn volle vertrouwen in de meerderheid der afgevaardigden. Ondanks de vijandige betooging in de zitting mengde hij zich des avonds ongedwongen onder de gasten, en sprak hij vele afgevaardigden aan, onder wie ook boerenafgevaardigden, die hem vrijmoedig op den slechten toestand van den landbouw, op de moeilijkheden voor de boeren wezen, en die hem op korenwoeker en andere misbruiken attent maakten. Met verschillende personen sprak de koning over de incidenten, bij de opening der Sobranje voorgevallen. En tamelijk luid zeide hij, volstrekt geen overdreven gewicht te hechten aan de handhaving van art. 17 der nieuwe grondwet, waarin den koning de vrije hand wordt gelaten voor het afsluiten van geheime politieke verdragen. In regeeringskringen wordt derhalve het plan gemaakt, den voorgestelden tekst van dit artikel te wijzigen, om den koning tegen verdere aanvallen te beschermen.

Noord-Afrika.

Marokko.

Den 22en dezer werd uit Fez gemeld, dat generaal Moinier met zijn colonne op marsch gegaan was naar Mequinez over de vlakte van Saïs.

In die vlakte wemelt het nog van roofgespuis, dat de verbinding tusschen Mequinez en Fez bemoeilijkt. Waarschijnlijk zal een Marokkaansche post worden opgericht tusschen beide genoemde steden, die 65 kilometer van elkander verwijderd liggen.

Na een militaire demonstratie in de omgeving van Mequinez, waar de veiligheid nog niet geheel verzekerd is, zullen de troepen het gebied der Beni M'tir doorkruisen en in het kamp bij Fez terugkeeren, alvorens de zomerkwartieren bij Mequinez te betrekken.

Te Kasbah el Hadjde en Sefrou zullen Marokkaansche posten worden opgericht. Die plaatsen zijn op de grens van de bled-Maghzen en bled-Sida gelegen en hare strategische waarde was ook reeds aan het bestuur te Fez bekend, hetwelk echter bij gebrek aan geld voor het onderhoud van de noodige troepen die plaatsen onbezet moest laten.

Nu weder tot bezetting zal worden overgegaan, zullen de beide posten, in den rug van Fez en Mequinez gelegen, de veiligheid in het tusschengelegen gebied verzekeren.

Wat de Beni M'tir aangaat, blijkt generaal Moinier nog hoop te koesteren, dat hunne onderwerping zonder strijd zal worden verkregen.

Eene mehalla onder kapitein Leglay, van de Fransche militaire missie te Fez, is den 21en dezer naar Kasbah-el-Hadjde op marsch gegaan, met het doel om daar met genoemden stam in onderhandelingen te treden. De mehalla bestaat uit twee tabors, elk aangevoerd door een Marokkaanschen kaid van grooten invloed.

Zuid-Amerika.

De politie te Lima heeft ontdekt, dat Chileensche spionnen inlichtingen omtrent de versterkingen van Callao hebben verzameld; de spionnen zijn met hun nieuw verworven wetenschap echter aan de politie ontkomen en naar Chili teruggekeerd.

Vereenigde Staten.

Antisemitisme veroordeeld.

Kolonel Garrard, de commandant der cavallerie in Fort Myer heeft een strenge terechtwijzing gekregen van president Taft, omdat hij bij de behandeling van een jongen joodschen soldaat — dien hij weigerde tot het officiersexamen toe te laten — blijk had gegeven van vooroordeel tegen de joden. President Taft schreef aan den minister van oorlog:

Het valt mij moeilijk, de door kolonel Garrard in deze zaak getoonde opvatting met geduld en zonder veroordeelende woorden, die beter ongeschreven blijven, te lezen. Het is mijn wensch dat ge het rapport bestudeert en indien de vermelde feiten juist zijn, zorg zult dragen dat de jonge man tot het officiers-examen wordt toegelaten. De beweringen, die kolonel Garrard omtrent de positie der joden in dit land maakt, zijn onjuist en als opperbevelhebber van leger en vloot keur ik het beslist af, dat eenig officier zich veroorlooft bewijs te geven van een zoo ongegrond bekrompen rassen-vooroordeel, als uit het rapport van dezen officier bleek.

President Taft liet verder bekend maken, dat hij den minister van oorlog last had gegeven, aan kolonel Garrard mede te deelen, dat hij diens houding in de betreffende quaestie ten sterkste afkeurt, daar zij in strijd is met de idealen en beginselen van de Ver. Staten. Aan kolonel Garrard werd medegedeeld, dat hij niet het moreele recht heeft den invloed zijner ambtelijke positie te gebruiken, om de bevordering van een moedigen, bekwamen jongen man tegen te houden, alleen omdat deze een jood is. Dat zulk een optreden niet alleen een vooroordeel toont, dat een officier van zijn rang en ervaring onwaardig is, maar dat het tevens zijn onbekwaamheid bewijst, de verdiensten en billijke aanspraken van den aspirant, die deze door flinkheid in den dienst en door het uitnemende resultaat van zijn wetenschappelijke examen heeft verworven, eerlijk te beoordeelen. Kolonel Garrard werd vermaand de herhaling van een dergelijke handelwijze te vermijden.

VIe Internationaal Congres voor Vrouwenkiesrecht.

(Particuliere Correspondentie.)

STOCKHOLM, 23 Juni.

III.

De congres-zittingen zouden volgens het officieel programma Zaterdag den 17en zijn afgeloopen, maar Dinsdag d.a.v. zaten wij nog aan de perstafel! Dit is echter niet de eenige reden van het lang wegblijven mijner correspondentie. Die was meer gelegen in de talrijke uitnoodigingen, welke ik ontving, en die ik als officieele verslaggever evenmin kon verzuimen als de meetings. Men bedenke daarbij, dat die invitaties soms een geheelen dag, één keer zelfs twee in beslag namen, nl. de tocht naar Visby, — waarover later. De reis daarheen duurde 10, de terugreis 12 uren! Stelt u eens voor, dat wij Nederlanders een congres hielden in Den Helder, en men ons inviteerde om van die gelegenheid gebruik te maken tot het doen van een uitstapje naar Maastricht!

Mij komt het evenwel voor, dat de groote afstanden op de inwoners van het schoone Zweden een goeden invloed uitoefenen: men wordt ruimer van blik en opvatting, en niet alleen op het gebied van reizen. Dit blijkt uit zoo veel; óók uit het feit, dat men hier eigenlijk maar twee politieke partijen kent, en de kleinere belangen van clubs of clubjes als vanzelf verdwijnen.

Ik eindigde mijn vorig verslag na afloop der vergaderingen van Dinsdag: en vervolg het nu met den avond in de opera. Ook hier kreeg ik weer den indruk van dien ruimen blik. Terwijl men zich in onze drie grootste steden nauwelijks kan verheugen in één, althans eenigszins naar den eisch des tijds ingerichten schouwburg, bezit Stockholm een zeer schoon en practisch gebouw van dramatische kunst, èn een opera, die de vergelijking met die in andere wereldsteden glansrijk kan doorstaan.

Dáár had dan de eerste groote propaganda-avond plaats, ook toegankelijk voor niet-congresleden, en zonder te kort te doen aan anderen, meen ik gerust te kunnen zeggen, dat toen de beste, althans de meest bekende spreeksters „voor het voetlicht" kwamen, n.l. Fru Anna Furuhjelm (Finland), dr. jur. Anita Augspurg (Duitschland) Rosika Schwimmer (Hongarije), rev. Anna Shaw (Amerika), mrs. Philip Snowden (Engeland) en *last not least* Selma Lagerlöf!, en ik ben er van overtuigd, dat de overige spreeksters het mij niet euvel zullen duiden, dat ik slechts aan hàre rede enkele woorden wijd en de overigen hier niet behandel. Haar optreden was ook voor de Zweden een groote gebeurtenis, omdat zij nu voor het eerst voor het groote publiek optrad, om van hare sympathie voor de vrouwenkiesrecht-beweging te getuigen.

Zij sprak in haar moedertaal, zoodat ik haar niet kon volgen, doch ik vernam, dat zij vooral het volgende argument prachtig had uitgewerkt: Sedert eeuwen vormt de vrouw den band die het *huisgezin* bijeenhoudt, en is zij daarbij van goeden wille, dan is dit zoodanig, dat elk lid van het gezin tevreden is, zich daarin gelukkig gevoelt, en het slechts met weemoed verlaat. De man vormde in datzelfde tijdsgewricht den *staat*, en hoezeer ook hij zich beijverde om naar de volmaaktheid daarvan te streven, wij weten allen dat dit hem niet gelukt is. Waar dus de vrouwen iets tot stand hebben weten te brengen, dat goed genoemd kan worden, en de mannen zoo verre in hunne taak ten achter bleven, daar zou het toch waarlijk wel de moeite waard zijn ook hare hulp dáárbij in te roepen.

Woensdagochtend werd op de *business-meeting* o.a. de vraag besproken, of de nationale vereenigingen en óók de wereldbond zich konden of mochten aansluiten bij die politieke partijen, die ijverden vóór V. K. De laatste blijft als vanzelf neutraal, doch, vooropstellende dat iedere corporatie vrij moet blijven in de keuze der middelen die zij meent te moeten aanwenden om tot het doel te geraken, was men toch vrij algemeen van oordeel, dat eene strikte onthouding op politiek gebied gewenscht en noodig is. Eerst wanneer het doel bereikt is, is de tijd gekomen om partij te kiezen, en Noorwegen wees er dan ook met zekeren trots op, dat het V. K. daar is verkregen, òmdat de mannen inzagen dat de vrouwen allen daarnaar streefden, zonder eenig partij-oogmerk. Hierdoor juist was het vertrouwen ontstaan.

Hongarije stelde voor, een oproep te richten tot de socialistische vrouwen, die in zoovele landen slavinnen zijn van hare partij, die seksestrijd achterstelt bij klassenstrijd of den eersten negeert, — een voorstel dat Frankrijk hoogst zonderling voorkwam. In laatstgenoemd land werken de socialistische vrouwen ijverig mede, en op dit congres doen zij dat ook, Fransche afgevaardigden, zoowel als vertegenwoordigsters uit andere landen. Wat beoogt dus het voorstel? — Voor Nederlanders behoef ik die vraag toch zeker niet te beantwoorden. Het Hongaarsche voorstel verwierf veel bijval.

Voor ik het vergeet, en omdat het toch bij deze quaestie het meest te pas komt, meld ik hier iets omtrent eene te Londen genomen „*resolution*", die thans gewijzigd is, en waarover in ons land veel te doen is geweest.

Die „resolution" hield in, dat in alle landen gepoogd zou worden, *voor vrouwen het kiesrecht te verkrijgen op denzelfden voet als de mannen het reeds hebben, of zullen verkrijgen*, en dit was een der redenen, waarom onze sociaal-democratisch aangelegde vrouwen door hare mannelijke geestverwanten gewaarschuwd werden (om maar geen sterkere uitdrukking te gebruiken), niet mede te helpen aan het werk der V. v. V. K., omdat deze, zich houdende aan die resolutie, op „Dames-kiesrecht" aanstuurt. Het onjuiste dier bewering is misschien wel honderdmaal en meer aangetoond, doch men bleef met koppigheid op dat aambeeld hameren.

Voor anderen — ook voor leden van den *Bond* voor V. K. — ging die motie weer te ver, omdat deze van meening zijn, dat nog slechts enkele vrouwen de geschiktheid als kiezer bezitten, en het meerendeel daarvan nog opgevoed moet worden.

Aan beiden is thans het zwijgen opgelegd, daar nu de motie luidt, *dat gestreefd zal worden naar de opheffing van sekse-verschil in zake kiesrecht.*

Woensdagnamiddag. Geen zitting. De Amerikaansche gezant had zijn landgenooten, en de Nederlandsche, baron van Welderen Rengers, ons tot een receptie uitgenoodigd, terwijl de Thiel-Gollery, een particuliere kunstschattenverzameling, hare deuren opende voor de overige congressisten.

De samenkomst van zoo vele Nederlanders (40) op vreemd grondgebied, bij den vertegenwoordiger van ons vaderland, droeg een intiem maar juist daardoor gezellig karakter, niet het minst, doordat Mevrouw Rengers mede ontving, en ik vraag mij af, of het groote werk van Johanna Naber, dat ik in een der vertrekken op tafel zag liggen, niet een stil bewijs was, dat ook deze Hollandsche dame de vrouwenbeweging in ons land met belangstelling en sympathie volgt, vooral ook, nadat zij mij hare groote vereering voor Carmen Sylva had medegedeeld, op wier eigenhandig onderteekend portret zij mij wees. (De heer van Welderen Rengers was tot voor korten tijd onze gezant in Rumenië).

Woensdagavond, groote openlucht-meeting op *Skansen*, het wereldberoemde-open-luchtmuseum, stichting van Haselius, een man die zijn vaderland en vaderstad lief heeft gehad als slechts weinigen. Ik mag hier geen beschrijving geven van dat lustoord met zijn model-woningen uit alle oorden van Zweden, zijn dierenparken en -vijvers etc., etc., waarin men uren en uren kan ronddolen; ik zou alweer plaatsruimte te kort komen. Om deze laatste reden begaf ik mij ook niet onder het gehoor der verschillende spreeksters (waaronder mevrouw W. Drucker), maar genoot ik alleen van de prachtige nationale dansen, die alles in zich vereenigen op het gebied van gratie, kracht en schitterende kleurenmengeling van de kleederdrachten, en van de onnavolgbare wijze waarop de bij ons ook zoo bekende Sven Scholander met zijn dochter hunne vele liederen en liedjes voordroegen. Tot bij twaalven 's nachts genoot ik bij daglicht van al het schoone, dat ons hier werd aangeboden.

Donderdagvoormiddag. Het officieele programma wordt wederom slechts gedeeltelijk gevolgd. Hoe groot ook Mrs. Catt's macht is — de stroomen der welsprekendheid is ook zij niet bij machte altijd te beheerschen, en vandaar dat zij dàn eens een onderwerp voorloopig laat rusten, om een ander, dat nog op behandeling wacht, aan de orde te brengen, dàn weer eens terugkomt op een dat nog niet is afgehandeld.

Nu krijgen wij als hoofdschotel de pers en de propagandamiddelen, en als ik ook hier de argumenten en beweringen door elkaar haspel, dan is dat alleen om den lezer een beter overzicht over het geheel te geven.

Veel werd er geklaagd. Hier wordt men doodgezwegen, daar worden valsche verslagen van vergaderingen gepubliceerd, elders weer de zaak alleen in een bespottelijk daglicht gesteld. Een internationaal persbureau, uitsluitend voor vrouwenbelangen, zou, volgens velen, uitkomst geven. De voorzitster merkt op, dat in Engeland reeds een dergelijke inrichting bestaat. Daarentegen kunnen Australië en Noorwegen (landen in welke het V. K. reeds is ingevoerd) van de pers niet anders dan met lof gewagen. Ook vóór de invoering was zij die beweging over het algemeen goed gezind, en nu erkennen zij, dat de vrouwen op de regeeringsbesluiten een heilzamen invloed uitoefenen. De vrouw blijkt als politieke persoonlijkheid groote eigenschappen te bezitten; haar stilzwijgendheid (!) en voorzichtigheid werden hoog geroemd.

Op de vraag der Hollandsche afdeeling, wat er geworden is van het reeds te Amsterdam genomen besluit tot het uitgeven van een groot werk, bevattende alle rapporten der verschillende regeeringen omtrent het V. K. vraagstuk, antwoordt Martine Kramers, dat die uitgave thans niet meer noodig is, nu wij ons verheugen in het bezit van het werk van Buisson *(député de la Seine)* „Le Vôte des Femmes" 1) en van een ander van prof. Renterskjöld, dat op last van de Zweedsche regeering werd samengesteld. Aangezien dit laatste evenwel niet al te vertrouwbaar blijkt te zijn, wordt besloten tot de benoeming eener commissie, die de daarin voorkomende onjuistheden en onnauwkeurigheden in het licht zal stellen.

Een Fransche gedelegeerde vertelt van het tijdens een propaganda-tocht openlijk verbranden van een *Code-Napoleon* en mrs. Cobden—Sanderson uit Londen die voor haar hartstochtelijk optreden als suffragette meermalen met de gevangenis kennis maakte, van een nieuw propaganda-middel, n.l. om geen rijksbelasting te betalen. De bezittingen der vrouwen, die tot dezen maatregel overgaan, worden dan publiek verkocht (Miss Despard bijv. heeft nu niets meer dat zij haar eigendom kan noemen) en bij den verkoop houden zij, tegen inmenging van politie door een haag van haar sympathiekgezinde mannen beschermd, redevoeringen om op het onbillijke van dezen wettelijken maatregel te wijzen!

Eerbied hebbende voor zulk eene volharding in den ongelijken strijd, zou ik zulke middelen in ons land toch maar liever niet toegepast zien, en de meerderheid was dit met mij eens.

Donderdagmiddag. Geïmproviseerde openbare vergadering van den pas opgerichten Internationalen Mannenbond. Senator Beckmann, die bij een vorige vergadering reeds zijn spijt had uitgedrukt over het feit dat Zweden inzake vrouwenrechten in vergelijking met Noorwegen zoo achterlijk was, presideerde, en Martine Kramers nam, daar de heer Mansfeldt zelf een der sprekers was, het secretariaat vrijwillig waar. Na de negen (gelukkig korte!) speechen der oprichters, stelde prof. Henschen voor, oogenblikkelijk over te gaan tot het stichten van een Zweedsche afdeeling. Architect Enblom uit Djörsholm sloot zich bij hem aan, en alle aanwezige mannen (een 40-tal) traden toe.

Over de laatste congresdagen in een volgend — laatste schrijven. Hier zij alleen nog vermeld, dat hedenavond Martina Kramers en de heer Mansfeldt, (dus de twee secretarissen van de internationale bonden), naar Tiall-håtan vertrekken, om aldaar in de vereeniging voor V. K. (in het Duitsch) te spreken. Veel succes zij hun toegewenscht!

1) Parijs: Dunod et Pinad.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer

Zitting van Dinsdag 27 Juni.

(Per telegraaf.)

Vraagpunten Ziekteverzekering.

De behandeling wordt voortgezet van de door de commissie van voorbereiding voor de wetsontwerpen tot regeling der Arbeidersziekteverzekering gestelde vraagpunten, waarvan het eerste luidt: Is het wenschelijk de wettelijke ziekteverzekering te beperken tot uitkeering van ziekengeld met uitsluiting van de zorg voor geneeskundige hulp?

De heer DE SAVORNIN LOHMAN (C. H.) komt op tegen een misverstand, dat blijkbaar bij den heer Van Idsinga is ontstaan omtrent sprekers houding. Hij is het met hem eens, dat wij hier thans niet een politieke, doch alleen een zakelijke bespreking hebben te houden en dat hier alleen geldt een voorbereiding van het wetsontwerp. Niet spr. heeft dit aanvankelijk voorgesteld, doch de heer Goeman Borgesius. Deze zaak gaat geheel uit van de commissie van voorbereiding en de minister blijft geheel vrij om te doen wat hij wil. Maar nu zegt men, dat overleg heeft plaats gehad tusschen den Minister en de rechterzijde, spr. weet daar echter niets van; door hem of zijn club is met den Minister geen overleg gepleegd. Voor spr. is deze discussie, hoe belangrijk ook, niet zoo interessant, omdat spr. overtuigd is dat men even afbrekende critiek zou kunnen opperen tegen een ontwerp op Duitsche leest geschoeid en dat alleen heeft spr. willen doen uitkomen. Het is onmogelijk een zaak, die zoo diep ingrijpt in de maatschappelijke verhoudingen, bij de wet te regelen. Wil men helpend optreden dan doe men dit met subsidies, spr. is tegen den grondslag der wet en zal daar dus tegen stemmen, maar eenmaal dien grondslag aangenomen gaat spr. ten aanzien van dit vraagpunt met den Minister mede, niet uit politieke draaierij, maar om later als het misloopt tot den Minister te kunnen zeggen gij hebt dit zoo gewild.

De heer TYDEMAN (V. L.) meent dat de rede van den heer Duys was buiten de orde. Over het eigenlijk onderwerp van het debat heeft hij zoo goed als niets gezegd, dat onderwerp was of 's Ministers stelsel nieuwe gevaren voor simulatie zal medebrengen en daarover debatteert spr. niet met den heer Duys, doch met den Minister. Deze echter bleef het antwoord op die vraag schuldig. Wat hij zeide was weinig overtuigend; hij slaagde er niet in het middel aan te geven tot een bevredigende oplossing. Het gaat niet aan de vraag door spr. gesteld met exclamaties of scheldwoorden af te doen gelijk de heer Duys.

De heer Duys maakte ieder, die het niet met hem eens is, voor lasteraar uit. Die qualificatie is in sprekers twintigjarige parlementaire loopbaan nog nooit tot spr. gericht. De heer Duys is niet kieskeurig in zijn woorden en zijn middelen; hij mist het recht spr. voor te stellen als principieel tegenstander der sociale wetgeving. Spr. komt op tegen de wijze van parlementaire voorlichting, als gegeven wordt door den heer Duys. Hij beriep zich op een artikel in de *Vragen des Tijds* omtrent de simulatie, terwijl dat artikel daarover feitelijk niet liep. Spr. vraagt of in de sociaal-democratische boekerij dat deel van de *Vragen des Tijds* wel is opengesneden.

De MINISTER VAN LANDBOUW, NIJVERHEID EN HANDEL, de heer TALMA, dupliceert. De heer Patijn protesteerde ertegen dat de Minister hem van onnauwkeurigheid heeft beschuldigd, de Minister laat aan den rustigen lezer der Handelingen over te beoordeelen of de Minister recht had zoo te spreken. Hij gaat daartoe achtereenvolgens na de verdediging van den heer Patijn op de zes punten, waarop de Minister hem van onnauwkeurigheid heeft beschuldigd. De Minister erkent, dat een dier punten een nietigheid gold, die het hem spijt ter sprake te hebben gebracht en dat een ander punt inderdaad aanleiding gaf tot misverstand. Wat 's Ministers bezwaar aangaat tegen deze behandeling der vraagpunten, dit was hierin gelegen, dat zijns inziens de eenvoudigste weg om te komen tot een vruchtbare bespreking deze was geweest, dat bij het stellen der vraagpunten tusschen de commissie van voorbereiding en den Minister overleg was gepleegd omtrent tal van details die de wet en den aard der verzekering betreffen en die thans in de bespreking ter sprake zijn gebracht. Er had een voortdurende voeling moeten zijn tusschen den Minister en de commissie.

Wat aangaat de vraag of dit debat een politiek debat is of niet: Dat de te nemen beslissing een politieke beteekenis zal hebben, is niet een gevolg van de besprekingen die hier gehouden zijn, maar van de zaak zelf.

Het spreekt immers van zelf dat de hier te nemen beslissing van invloed zal zijn op de geheele arbeidersverzekering. Dat de beslissing politieke gevolgen zal hebben is door den Minister niet als een dreigement gebezigd, doch ligt in den aard der zaak zelf. De heeren Treub en Van Idsinga vatten deze verzekering ten onrechte op als een stukje sociale verzekering, in plaats avn als een stukje individueele arbeidersverzekering.

De heer Nolens heeft daarentegen uitdrukkelijk verklaart deze verzekering op te vatten als een verzekering van loontrekkende arbeiders, evenals de Minister. De Minister weet wel dat de heer Treub in een brochure een ander stelsel heeft gehuldigd, doch daarin staat hij eenigszins geïsoleerd. De heer Okma stond vroeger veel dichter dan de Minister bij den heer Treub. De Minister blijft deze verzekering beschouwen als een stuk arbeidersverzekering, die dus ten doel heeft den arbeider bij ziekte een inkomen te verschaffen. Het is in de eerste plaats een inkomensverzekering. Men kan nu wel daarnaast ziektebehandeling wenschen, maar het is onjuist dat de arbeiders reeds thans niet in staat waren uit eigen middelen in den nood te voorzien, men kan geneeskundige behandeling eischen op verschillende gronden maar in de eerste plaats komt het er op aan te zorgen, dat door de ziekte van den man het gezin niet wordt verstoken van uitkeering van het inkomen, dat het gezin door ziekte mist.

De Minister heeft de arbeiders alleen willen prikkelen lid te worden van een ziekenfonds en de fondsen willen prikkelen zich te ontwikkelen in gezonde richting, zonder ze in die richting te dwingen.

In verscheidene gemeenten bestaat thans echter geen ziekenfonds of komt van de normale werking van zulk een fonds niet veel terecht, omdat er maar één dokter is. In sommige streken zelfs kan nog in het geheel geen geneeskundige behandeling verzekerd worden. Nu stelt de Minister als eisch voor uitkeering, dat de man onder geneeskundige behandeling is. Wat hebben wij daaraan, is hier gevraagd, maar het eenige dat noodig is en dat ook in de buitenlandsche wetgeving wordt geëischt, is het feit dat de man ongeschikt tot arbeiden is. Dat feit kan de Raad van Arbeid vaststellen. Om nu echter te prikkelen tot verschaffen van geneeskundige behandeling, eischt het ontwerp bovendien geneeskundige behandeling

…is het systeem van het ontwerp. De Minister neemt aan, dat er in iedere gemeente is een geneesheer. Al woont hij er niet officieel, er steeds een voor het verrichten van den lijkschouw enz. De Minister zorgt nu dat de menschen die in zulk een plaats leven er belang bij hebben, te zorgen dat diedokter er is. De controle is ook in buitenlandsche wetten niet geregeld, maar de heer Tydeman vroeg: hoe stelt gij u voor dat de kas het zal doen? Voor de centra van bevolking rekent de Minister op de hulp van den controleerenden geneesheer. Hier zal een samenwerking zijn van de ziekte — de ongevallen — en de invaliditeitsverzekering; zoodoende zal de zaak ook niet te duur worden. De arbeidersbescherming, waarmede wij nog in het begin zijn, eischt ook een voortdurend nagaan der toestanden. Deze doktoren zullen dus een zeer belangrijken dienst hebben; zij zijn bij uitstek voor deze sociaal-hygienische taak geschikt te achten, omdat zij voortdurend met zieke arbeiders in aanraking komen.

Hoe nu op het platteland? De Minister erkent, dat de heer Treub hier den vinger gelegd heeft op een wondeplek in het ontwerp, maar de Minister acht de controle mogelijk door de ziekenkassen in verbinding met de Raden van Arbeid en de commissiën uit die Raden. Aan die commissiën dient financieele verantwoordelijkheid te worden toegekend. Zij dienen in de verschillende dorpen met uitkeering te worden belast; zoo wordt de controle wezenlijk ingrijpen. Op het onderlinge toezicht ten plattelande dient nadruk gelegd.

De Minister erkent, dat een deel der geneeskundige hulp in zijn stelsel van armenzorg zal betaan. Daartegen had de heer Treub groot bezwaar, maar een volledige geneeskundige behandeling is zoo kostbaar, dat deze toch blijft buiten bereik van den arbeider. Een ziekenhuisbehandeling blijft bij dit systeem mogelijk, even goed als volgens het stelsel der Duitsche wet.

Een van de groote overwegingen, die den Minister hebben geleid tot bespreking dezer verzekering, is de quaestie der kosten geweest. Willen we de verzekering algemeen maken, dan moeten we haar eenvoudig maken, zoo kan zij komen in kringen die een volledige verzekering niet kunnen betalen. De premie dient wel degelijk in verband te worden gebracht met het risico. Dat is een der goede middelen, om een behoorlijke contrôle te verzekeren. Dit ontwerp is een voorziening in den nood, die bij de arbeiders bestaat; zij is beperkt, doch voorziet in het eerst noodige. Verzekering van geneeskundige behandeling is voor een deel van het land niet mogelijk. Misbruiken zijn nimmer uitgesloten, als men rechten geeft aan onvolmaakte menschen, maar dit ontwerp geeft voldoende waarborgen daartegen. De Minister verzoekt dus de Kamer het eerste vraagpunt in bevestigenden zin te beantwoorden.

De heer NOLENS (R.-K.) verdedigt nader het standpunt der commissie van voorbereiding. Zij heeft niet te veel gedaan aan den eenen kant en niet te weinig aan den anderen kant. Men heeft gezegd: Daar is politiek tusschen gekomen, maar daartoe leidt deze wijze van behandeling vanzelf. Maar, zegt men, dat was niet de goede politiek. Dat zegt men echter altijd van de politiek van zijne tegenstanders. De Minister heeft opneming der geneeskundige behandeling onuitvoerbaar verklaard, dat is de hoofdzaak.

Wij hebben hier te doen met het zoeken van de beste en geoorloofde middelen om te komen tot en Ziekteverzekering. Dat is politiek, maar indien men dit niet met de vraagpunten wilde bereiken dan zou men komen tot een academisch dispuut. Van afspraken over deze dingen met den Minister is spr. absoluut niets bekend. De hoofdzaak is, dat wij hier te doen hebben met een onderdeel der Arbeidersverzekering, waarbij uitkeering de hoofdzaak is en de geneeskundige behandeling slechts een complement, dat op verschillende wijze kan worden geregeld.

De beraadslagingen worden gesloten.

Het eerste vraagpunt wordt bevestigend beantwoord met 51 tegen 37 stemmen. Voor: de rechterzijde, behalve de heer Van Idsinga; tegen: de linkerzijde en de heer aVn Idsinga.

Interpellatie-Schaper.

De heer SCHAPER (S. D. A. P.) vraagt verlof tot den minister van justitie eenige vragen te mogen richten, naar aanleiding van het optreden van den waterschout te Rotterdam tijdens de staking der zeelieden.

De voorzitter merkt op, dat de Kamer nog vele wetsontwerpen heeft af te doen en dat de beantwoording der interpellatie afhankelijk is van den Minister van Justitie. Hij weet dus niet of er nog gelegenheid zal zijn de interpellatie binnenkort te houden. Intusschen stelt hij voor, het gevraagde verlof te verleenen en den dag der interpellatie nader te bepalen.

De heer SCHAPER zegt dat deze zaak dringend is en dus op spoed door hem wordt aangedrongen. Zijnerzijds zal hij zorg dragen dat deze interpellatie geen groote proportiën aanneemt. Het gevraagde verlof wordt verleend.

Regeling van werkzaamheden.

De VOORZITTER stelt voor nog enkele wetsontwerpen toe te voegen aan de agenda voor openbare behandeling en ten slotte de huishoudelijke raming der Kamer voor 1912. Conform besloten.

Vraagpunten Ziekteverzekering.

Aan de orde is thans het tweede van de door de commissie van voorbereiding voor de wetsontwerpen tot regeling der arbeidersziekteverzekering gestelde vraagpunten, luidend: is het wenschelijk de ziekteverzekering uitsluitend te doen plaats hebben bij van overheidswege in te stellen organen?

De heer DE VISSER (C.-H.) staat op het standpunt der vrijwillige verzekering. Maar eenmaal zich stellend op dat der verplichte verzekering, erkent spr. dat aan dat standpunt inhaerent is de moeilijkheid van de verhouding van de overheidskas en de particuliere kas. De overheid dient gelegenheid te geven tot het instellen van een z.g. officieele kas voor hen die van de particuliere kas geen gebruik willen maken. Daardoor ontstaat concurrentie en dreigt het gevaar, dat de partculiere kassen op de nduur een langzamen dood sterven. Reeds in het ontwerp-Kuyper bleek dit. De principieele fout van dat ontwerp was, dat de overheidskas op een leest was geschoeid waarbij de norm van uitkeering zoo hoog was, dat aan de particuliere kassen een abnormaal karakter werd gegeven. Wordt het minimum van uitkeering te hoog gesteld, dan kunnen de particuliere kassen het op den duur niet uithouden. Het was een der goede zijden van het ontwerp-Veegens, dat deze bepaling er niet in werd opgenomen. Minister Veegens eischte ook geen waarborgsom van de particuliere kassen, gelijk het ontwerp-Kuyper, doch het bevatte andere bepalingen die tot hetzelfde verkeerde resultaat zouden hebben geleid als het ontwerp-Kuyper.

(Zie verder onder Laatste Berichten.)

KUNST.

De in de lokalen van den Rotterdamschen Kunstkring geopende tentoonstelling van kunstnaaldwerk en weefwerk, die groote belangstelling ontmoet, blijft tot 9 Juli a.s. geopend.

Restauratie der St. Lebuinuskerk.

Men schrijft ons uit Deventer:

Door de heeren mr. J. Acquoy en dr. M. E. Houck, resp. voorzitter en secretaris van de commissie tot restauratie der St. Lebuinuskerk worden opnieuw pogingen in het werk gesteld tot verdere restauratie der kerk.

In een circulaire, waarin voor dat doel bijdragen worden gevraagd, deelen zij mede, dat de loffelijke poging van den heer mr. H. G. Jordens om gelden bijeen te brengen ten einde de drie tegen de St. Lebuinuskerk aangebouwde huisjes tegenover het stadhuis voor afbraak aan te koopen niet het gewenschte succes heeft gehad.

De restauratie-commissie heeft daarom gemeend het verwijderen dezer ontsierende gebouwtjes in haar verdere herstellingsplannen te moeten opnemen.

De uitvoering van het oorspronkelijk werkplan, waarmede in 1905 begonnen is, zou na verloop van 1 Ojaren, dus in 1914, eindigen. Zooals echter bij de herstelling van dergelijke groote bouwwerken doorgaans gebeurt, is, zeggen zij, allengs ook tijdens de restauratie der St. Lebuinuskerk gebleken, dat met het oorspronkelijk geraamde bedrag, niet alle gewenschte verbeteringen kunnen worden tot stand gebracht. De raming der kostenvermeerdering wanneer de toegezegde ƒ 100,000 zijn verwerkt, bedraagt ƒ 46,000, waaronder is begrepen de opruiming der drie huisjes aan de Groote Kerkhof-zijde.

De commisie moet kunnen beschikken over een bedrag van ƒ 23,000, rekenend op een eventueele Rijksbijdrage van 50 %. Met buitengewonen klem meent de commissie op steun te mogen aandringen, omdat zij van particuliere zijde reeds toezegging heeft ontvangen voor ongeveer de helft van het gevraagde bedrag van ƒ 23,000, mits de andere helft door bijdragen bijeenkomt.

Bij Osimo in de Italiaansche provincie Ancona zijn de overblijfselen ontdekt eener oude Gallische nederzetting. Een aantal ijzeren en bronzen gereedschappen kwamen aan het licht. Het merkwaardigst is dat bij de uitgraving bleek dat het Gallische dorp gebouwd was op de resten van een dorp uit de neolithische periode, waarvan de ouderdom op 3500 jaar werd vastgesteld. Ook hier trof men veel gereedschap aan van been en hoorn, waaronder sommige van artistieke waarde.

In zijn geboorteplaats Nogent-sur-Seine is een gedenkteeken onthuld voor den beeldhouwer Paul Dubois.

WETENSCHAP.

De oude bibliotheek te Alexandrië.

Het getuigenis van den Christen historieschrijver Ben Hebraeus omtrent het verbranden van de beroemde boekerij te Alexandrië door de Mohamedanen is sterk in twijfel getrokken. Ben Hebraeus deelt mede, dat toen Yahayâ, de Koptische geleerde, Umru ibn Al As, den Moslemitischen veroveraar van Egypte, vroeg, de bibliotheek opnieuw voor het publiek te openen, deze de zaak verwees naar Omar bu-Al-Hattab, den Halif, en dat de Halif last gaf de bibliotheek te verbranden. Wanneer, oordeelde hij, de boeken afweken van den Koran, had men aan den Koran genoeg, en wanneer zij hetzelfde inhielden waren zij overbodig.

Deze, aangevochten, lezing wordt thans bevestigd door een Joodsch geleerde Isya Joseph, die verwijst naar een geschrift van George Zaidan, redacteur van een krant te Kaïro, *History of Mohammedan Civilization*. Zaidan citeert twee autoriteiten die onafhankelijk van elkaar, hun lezing hebben gegeven. De eene is Abd Al-Latif van Bagdad, die Egypte bezocht in de laatste helft der zesde eeuw en stierf zeven jaren na de geboorte van Bar Hebraeus. Hij deelt mede, dat de bibliotheek van Alexandrië werd verbrand door Umru ibn Al As op last van den Omar. De tweede autoriteit is Jamâl ad Dîn van Aleppo, geboren in Opper-Egypte in het Moh. jaar 565 en gestorven in 646. In zijn „Woordenboek voor geleerden" verzekert hij dat de bibliotheek door Umru ibn Al As werd verbrand. In beide lezingen wordt het verhaal gedaan zooals Bar Hebraeus het navertelt: de bibliotheek werd verbrand in de verwarmingsplaats van het badhuis te Alexandrië.

De geschiedenis wordt nog waarschijnlijker wanneer men weet dat de vroegste Mohammedanen van dit verbranden van oude boekerijen een gewoonte gemaakt hebben. Arabische geschiedschrijvers verhalen overeenkomstige gebeurtenissen; bij een ervan is dezelfde Halif betrokken. Toen de Mohammedanen Perzië binnenrukten, vroeg hun generaal den Halif om instructiën, wat met de boekerijen der veroverde volken moest gebeuren, waarop de Halif antwoordde in gelijken geest als hierboven is aangeduid. Bovendien verzekeren de Arabische geschiedschrijvers, dat waar de volgelingen van Mohammed ook gingen, zij alle boeken die zij vonden verbrandden, van meening dat de Koran alles had doen vervallen wat was voorafgegaan. Ook verbrandden bekeerde volken niet zelden hunne boeken. Zoo leest men van het volk der Ephesen dat zij bij hunne bekeering tot het Christendom hunne boeken te zamen brachten en voor de oogen van alle mannen verbrandden.

De balata-industrie in Suriname.

Ter gelegenheid van de eerste internationale rubbertentoonstelling te Londen in 1908 werd door de commissie in Suriname eene brochure uitgegeven over „De balata-industrie in Suriname".

Door de commissie in Suriname voor de thans te Londen gehouden tweede internationale rubber-tentoonstelling werd eene aanvulling gegeven van het vorengenoemde werk.

De gegevens daarvoor werden door den heer Fred. Oudschans Deutz verzameld.

Tegelijk met het station voor vonkentelegrafie bij Green Harbour op Spitsbergen zal een meteorologisch station gevestigd worden, waarvoor het meteorologisch station te Christiana de instrumenten levert. Binnen eenige dagen zal de expeditie vertrekken met het bouwmateriaal voor beide stations. Wanneer deze gereed zijn, zal men per draadlooze alle dagen mededeelingen ontvangen omtrent de weersgesteldheid in het hooge noorden, wat van bijzonder belang is omdat het weder in meer zuidelijke streken voor een goed deel met de weersomstandigheden in het noorden verband houdt. De dienst wordt waargenomen door de beide telegrafisten, die het station voor draadlooze telegrafie bedienen.

Bij de graafwerken voor het Rijn-Hernekanaal nabij Essen zijn deelen van een menschelijken schedel aan het licht gebracht, die te oordeelen naar de zandlaag waarin zij werden gevonden, tusschen 15000 en 20000 jaren oud moeten zijn. De beendeleren vertoonen merkwaardige afwijkingen van het hedendaagsch menschelijk schedeltype. In het geologisch instituut te Berlijn zal de vondst nader wetenschappelijk worden onderzocht.

Nieuwe Uitgaven.

Lioba.

Fr. van Eeden's *Lioba* is er in vierden druk. Hoe zijn de zoete verzen genoten door lieve lezeressen en hoe hebben die meegeleden met de teed're ontrouwe. Wij lezen weer het blij natuur-ontwaken, beschreven uit Lioba's mond en denken aan Van Eeden van *De kleine Johannes*, en waar hij, in duin en wei, tusschen bloemen en klein dierenvolk, op zijn best was. Die zag hij met eenvoudige oogen, en zij hadden, om schoon en diepzinnig te zijn, geen tooi van noode.

Zoo Lioba:

> De sparren zelfs, dat vormelijk geslacht,
> dat houdt de handen statig, als ten zegen,
> het heeft aan d'onveranderd donkre dracht
> veel helder-groene vingertjes gekregen,
> veel kaarsjes staan ook op den dennentop —
>
> O lentevolk, ik kan den lust niet óp! —
> hoe kondt gij met uw duizenden te samen,
> in zóó kort-dag, op 't roepen van de zon,
> zoo schittrend en ontzaglijk feest beramen?

Een van die kleine boekjes van W. Versluys te Amsterdam, groen met oranje in een bandje, om present te geven.

Een zwerver verliefd, door Arthur van Schendel.

Het boekje van Tamalone, nietwaar? die voor zijn overste Rogier de zoete vrouw Mevena bewaarde, en bewaarde haar voor ongeluk, want hij zelf had haar lief en haar kind; het boekje waarin veel in vage gestalten te raden hangt, als op een oud, verschoten gobelin, of een vervallen al fresco-schildering: velen is het dierbaar, en het behoort, met wat Van Schendel over Shakespeare schreef, tot de zeldzaamste bloesems onzer nieuwere letteren.

De uitgever W. Versluys te Amsterdam verheugde ons met een herdruk van dit schoone proza.

In Schuurman & Jorden's wettenserie, uitg. W. E. J. Tjeenk Willink te Zwolle, zijn verschenen:

Wet betrekkelijk de *Grondbelasting*, zevende druk.

Wet op het recht van successie, twaalfde druk.

De mythologie der Grieken, door dr. J. Vürtheim. Rotterdam, W. L. en J. Brusse.

Men behoeft gewisselijk de emancipatie der beeldende en letterkundige kunst van de antieke wereld niet te betreuren, om met den schrijver van het hierboven aangeduid boekje, en met prof. Hesselink, dien hij in zijn „voorwoord" citeert, in te stemmen, dat eenige bekendheid met de goden die eenmaal den Olympus bevolkten ook heden-den-dag tot de gewenschte ingredienten eener geestelijke bagage behoort. Ware 't alleen om de kunst dier voorvaderen te verstaan, wier gewoonte het was met de Grieksche mythengestalten op te staan en naar bed te gaan. Waarom de Nederlandsche klassieken en die onzer naburen heden ten dage kunnen verstaan worden zonder kennis der antieke mythologie, is, zegt de heer Vürtheim terecht, een ietwat pijnlijke vraag.

Ziedaar de behoefte verklaard van een klein inlichtend boekje. Men raakt van deze kennis licht geconstipeerd. Daarom bleef de dosis bescheiden. „Een eenvoudig boekje te bieden, dat naast andere voortreffelijke, in handig formaat en behoorlijk geïllustreerd, voor matigen prijs een overzicht geeft, niet geleerd en toch op de hoogte van het onderzoek.... dat was ons doel."

Met genoegen hebben wij de uitvoering van dit plan gevolgd. Meer dan een algemeen inzicht in de Grieksche mythologie geeft een geschriftje van zoo beperkten omvang natuurlijk niet, maar meer werd ook niet verlangd. Misschien verdient het aanbeveling het aantal afbeeldingen — deze 25 zijn zeer goed — in een volgende uitgaaf wat uit te breiden.

Neerlands Indië.

De negende aflevering van het bij de Uitgevers-Mij. Elsevier alhier verschijnend werk „Neerlands Indië" bevat het slot van prof. dr. Snouck Hurgronje's artikel over het Mohammedanisme.

Voorts geeft deze aflevering een artikel van dr. Hendrik P. N. Muller over „De vreemde Oosterlingen" en het begin van een artikel over „Nieuw Guinea" van mr. H. A. Lorentz.

Plan of Pretoria.

Plan of Pretoria...... J. H. de Bussy geeft een plattegrond van de allengs grooter wordende stad, die zich uitstrekt in een kring van meer dan drie Engelsche mijlen aan den Oostkant, twee-en-een-halve mijl aan de Westzijde van het Kerkplein. Pretoria is gebouwd als de nieuwe steden in landen waar de menschen vóór alles practisch willen zijn: de straten in rechte hoeken op elkaar en zelf recht tot waar zij stuiten op een rivier, een park, een spoorlijn.

Een schilderachtig plan is het dus niet, dat van Pretoria. F. van der Ben, die het teekende, behoefde passer en liniaal niet uit de handen te leggen om een fantastisch stedenbouwer te volgen in zijn verbeeldingen. De natuurlijke gesteldheid alleen van het bouwterrein bracht afwisseling in het recht-dwars.

De uitgaaf werd voortreffelijk verzorgd.

Candidaatstellingen Gemeenteraad.

* APELDOORN, 26 Juni. In de hedenavond gehouden vergadering der liberale kiesvereeniging „Burgerplicht" werd besloten, voor de a.s. gemeenteraadsverkiezingen candidaat te stellen in district I de heeren jhr. mr. G. W. Mollerus (lib., aftr.), H. Niessink (v.-d.), IJ. Rodenhuis (lib.) en J. Uiterwijk (v.-d), en in district III den heer C. W. A. de Groot (lib. aftr. weth.), en voorts te steunen de candidaturen:

In district II van de heeren F. W. Geurden (r.-k.; aftr.), J. C. Dirks (lib.) en B. Landaal (lib.) en

in district III van de heeren B. van Niersen (c.-h., aftr), W. J. Klein Lankhorst (lib.) en H. J. Eykelboom (lib.).

Breda. Door de liberale kiesvereeniging Breda zijn voor de a.s. verkiezing voor den Gemeenteraad candidaat gesteld in district I jhr. mr. A. Reigersman en A. A. A. Meeuwesen, beiden aftredend.

District II J. J. L. Teychiné aftr. en in plaats van den heer A. J. A. Verschraage, die niet meer in aanmerking wenscht te komen, W. J. H. Feber.

District III F. A. J. Smits, mr. W. Ingenhousz, beiden aftr. en Ph. Jacobij.

* DELFT, 27 Juni. Officieel werden heden candidaat gesteld voor acht zetels in den Gemeenteraad:

District I (twee vacatures) de heeren H. P. Bok, lib. aftr., J. C. Fliehe, A.-R. aftr. en C. C. Schildt, S. D. A. P.

District II (drie vacatures de heeren L. den Hoed, A.-R. aftr., C. A. Kramer, lib., J. Nienhuis, lib. aftr., A. Scherpenisse S. D. A. P., C. J. M. A. Straman, R. K. aftr.

District III (drie vacatures) de heeren S. P. Baart, S. D. A. P., prof. mr. D. van Blom, lib., M. Meijers, aftr., H. L. M. van de Seijp, R.-K. aftr. en R. Th. Verbeek, lib.

* ENSCHEDE, 26 Juli. Voor de op 5 Juli a.s. te houden stemming voor Gemeenteraadsleden zijn heden de volgende candidatenlijsten ingeleverd.

Distr. I, Liberalen: H. J. E. van Heeke, B. J. ter Kuile, J. J. E. Melster, H. A. van Rossum.

Vereen. rechtsche partijen: Bernard Sanders, H. Goorhuis.

Vrijz.-dem.: in alle districten J. H. Brocard, G. Zwijnenberg, J. B. Franke.

Soc.-dem.: J. F. Tijhof, J. Weyl.

District II: Lib.: H. B. Blijdenstein, H. Reijgers, W. A. S. ter Kuile, A. Wevers Jr.

Vereen. Rechtsche partijen: G. J. ten Heuw, K. Kors.

Soc.-dem.: J. H. Dalenoord, J. H. Elshof, H. C. Sanders, J. Weijl.

Distr. III, lib.: G. J. Scholten B.Jz.

Vereen. rechtsche partijen: G. ter Horst Jr., A. J. Mensink.

Soc.-dem.: J. Bevers, J. F. Tijhof, H. Voogsgeerd.

*'s-GRAVENHAGE, 27 Juni. De Vooruitstrevende Kiesvereeniging Algemeen Belang besloot voor de a.s. Raadsverkiezingen te stellen in district I den heer N. de Voogd en te steunen de heeren mr. Treub, mr. Roodenburg, mr. Fransie Berenstein, dr. Rombouts, alle vijf vrijzinnig-democraten en J. Bleeker, soc.-dem. In district II stelt zij den heer H. J. Mortijn Jr. en steunt de heeren Bourdrez (aftr. v. d.), dr. Oldenboom, W. Drees en A. Drijkstra (s.-d.), terwijl zij de kiezers in district III uitnoodigt hun stemmen uit te tische brengen op de Vrijz. Democratische Kiesvereenigingen.

*KAMPEN, 26 Juni. Door de Vrijzinnige Kiesvereeniging alhier is hedenavond tot candidaat gesteld voor een lid van den Raad in district III de heer J. Hoekman, landbouwer op het Kampereiland. Mede is in dit district door een aantal kiezers nog candidaat gesteld de heer H. Veldhuis Kroeze a.-r. Aftredende is de heer mr. J. van den Ooever (wethouder a.r.)

*MIDDELBURG, 27 Juni. Maandagavond vergaderde de Anti-Revolutionaire Kiesvereeniging naar aanleiding van het bedanken van den heer J. A. Vertregt, die in de vorige vergadering candidaat werd gesteld voor den Gemeenteraad in het district. Besloten werd in zijn plaats niemand anders te stellen en voor dat district alleen de candidatuur van den heer A. G. van der Huft te handhaven.

* OLDENZAAL, 27 Juni. Bij enkele candidaatstelling zijn heden tot leden van den Raad gekozen verklaard de heeren: H. J. Hommels, G. Roolvink, beiden aftredend, G. Bloemen jr. en F. G. Jansen, allen r.-k. en Joan Gelderman en H. Molkenboer, beiden liberaal.

*SCHOTERLAND, 26 Juni. De Centrale Antirevolutionaire Kiesvereeniging heeft voor de Raadsverkiezing de volgende candidaten gesteld: in district I de heeren F. Witteveen, R. K. en B. Wouda A.-R., in district II L. Jonker A.-R., S. Pereboom C.-H., in district III W. A. Nijenhuis aftredend A.-R. en D. de Boer C.-H.

*WEESP, 27 Juni. De Liberale Vereeniging koos in de gisteravond gehouden vergadering als candidaten voor de a.s. Gemeenteraadsverkiezing de heeren D. J. v. Houten aftr., J. Bremer Wzn. en G. van Sytveld, omtrent den vierden vrij komenden zetel laat men blijkbaar de kiezers vrij.

Na het kiezen van drie onadidaten, had een korte conferentie plaats met een deputatie der R.-K. kiesvereeniging Recht voor Allen, waarna de voorzitter de vergadering mededeelde, dat de katholieken de liberale candidaten wenschten te steunen, als 't antwoord der Lib. Ver. bevredigend mocht zijn ten opzichte van de katholieke candidatuur (Mazzoli).

Geantwoord werd, dat de liberalen sympathiek staan tegenover een katholieke candidatuur, bij eventueele herstemming kan nadere samenwerking worden overwogen.

ZUTPHEN. Bij den burgemeester zijn heden de volgende heeren officieel candidaat gesteld voor den gemeenteraad alhier:

District I: A. Coenders (soc.-dem.), J. M. A. Hendriks (r.-c.), M. R. de Jong (soc.-dem.), R. M. Kloosterman (antir.) en H. W. Massink, (lib.)

De aftredenden de heeren Reesink (lib.) en Wessels (r.-c.) wenschen niet meer voor eene herverkiezing in aanmerking te komen.

District II: B. A. Albers (lib.) aftr., F. A. Bonté (neutraal), aftr. en A. Velders (lib.)

Vacature B. Cuperus (lib.), daarvoor zijn candidaten de heeren: B. W. van Eldik (lib.), en H. J. Koers (antir.).

District III: A. Coenders (soc.-dem.), en mr. P. van Regteren Altena (vrijz.-dem.), die zal gesteund worden door den neutrale en de kerkelijke partijen. De liberalen hebben in district III geen candidaat gesteld.

BINNENLAND.

Prov. Staten van Noord-Holland.

Naar aanleiding der besprekingen in de vorige zomerzitting hebben Ged. Staten thans een overzicht van den staat van het door de provincie gesubsidieerd vakonderwijs overgelegd. In dit verslag schrijven Ged. Staten o.a.:

Dat de aan de provinciale bijdragen te verbinden voorwaarden zich als tot dusver behoudens bijzondere gevallen moeten blijven bepalen tot de minima der Rijks- en gemeente-subsidiën en de overlegging van rekeningen, begrootingen en jaarverslagen, is met het vorenstaande gezegd.

Wel achten wij met de invoering van dit jaarlijksch overzicht het oogenblik gekomen, om de behandeling der subsidiën te vereenvoudigen. Reeds herhaaldelijk is deze aangelegenheid door ons overwogen, eveneens herhaaldelijk is in de zittingen de aandacht er op gevestigd. Wij bedoelen de vaststelling der bijdragen telkens voor drie jaren. Kon het tot dusver wenschelijk heeten, dat elke subsidie op gezette tijden door de Prov. Staten aan de rekeningen, begrootingen en verdere gegevens werd getoetst, thans zouden al deze voordrachten slechts verwijzing naar of herhaling van de reeds uit dit verslag bekend gegevens kunnen bevatten.

Ged. Staten stellen voor, om, zoo de Prov. Staten daartegen geen bezwaar heeft, deze driejaarlijksche voordrachten met ingang van het jaar 1912 te laten vervallen; hen te machtigen om de tot dusver voor drie jaren verleende subsidiën te beschouwen als tot wederopzegging toegestaan, (waartoe te zijner tijd een ontwerp-besluit zal worden voorgelegd) en goed te vinden dat alle bijdragen op de provinciale begrooting op enkele algemeene posten worden te zamen gebracht, met specificatie in de memorie van toelichting. Slechts bij toekenning van nieuwe subsidiën of verhooging van bestaande wenschen Ged. Staten de gebruikelijke voordrachten met bijlagen behouden te zien, opdat de Prov. Staten de aanvragen gemakkelijker kunnen beoordeelen.

Ged. Staten stellen voor aan de afd. Ambachtscholen der Mij. voor den Werkenden Stand te Amsterdam, voor 1912 een subsidie van ƒ 1000 te verleenen voor elk harer beide tijdelijke avondteekenscholen.

Ged. Staten stellen voor aan de vereenigingen Vakschool voor verbetering van vrouwen- en kinderkleeding en dagteeken- en kunstambachtsschool voor meisjes te Amsterdam voor 1912 een subsidie van ƒ 650 te verleenen voor de gezamenlijke vakschool.

Ged. Staten stellen voor af te wijzen het verzoek van het bestuur van het veiligheidsmuseum te Amsterdam, om een bijdrage van ƒ 10,000 voor de oprichting van een nieuw gebouw. In tegenstelling et een in 1892 genomen besluit, meenen Ged. Staten thans, dat de instelling van dit museum niet behoort tot die, welke met hul pder provinciale gelden worden in stand gehouden of uitgebreid.

Ook stellen Ged. Staten voor af te wijzen het verzoek om subsidie van de Noord-Hollandsche propagandacommissie der Ned. Vereeniging tot afschaffing van alkoholhoudende dranken, omdat niet ingezien wordt, dat haar pogingen uit de opbrengst der provinciale belastingen moeten ondersteund worden.

In overeenstemming met het advies der commissie van Meerenberg stellen Ged. Staten voor het adres van ingezetenen van Bloemendaal en Santpoort, houdende bedenkingen tegen de wijze waarop een deel van het provinciaal terrein tegenover Meerenberg is bebouwd, voor kennisgeving aan te nemen.

De commissie schrijft o.a. dat het noodig was een deel der terreinen voor arbeiderswoningen te bestemmen. Het overige deel van het terrein, veel schooner dan 't nu bebouwde, wordt beschikbaar gehouden voor andere doeleinden, om dat later — wellicht met volkomen behoud van het natuurschoon — te kunnen exploiteeren.

De eerste plannen voor de woningbouw en wegenaanleg, gemaakt door den voormaligen architect van het gesticht en den heer Sprenger, zijn gewijzigd moeten worden, om te voldoen aan de bepalingen der bouwverordening van Bloemendaal. Deze omwerking werd door de commissie betreurd. De eenvormigheid der woningen is ook op andere plaatsen in toejassing gebracht, o.a. bij de woningvereeniging „Berkenrode" te Heemstede, waarbij de heer Cuypers architect was.

Aangeboden wordt de begrooting voor het gesticht „Duinenbosch" over 1912, tot een bedrag van ƒ 292,696.36.

Ged. Staten stellen voor aan P. W. G. Koudijs te Ouder-Amstel 16 vk. meter grond te verkoopen voor ƒ 96.

Voorgesteld wordt over elk der jaren 1912, 1913 en 1914 de volgende jaarlijksche subsidies toe te staan:

Aan de Vereeniging de Ambachtsschool voor Hoorn en omstreken ƒ 2000.

Aan de Noord-Hollandsche Vereeniging tot bestrijding der tuberculose ƒ 10,000.

Aan de commissie voor de Rijkslandbouwproefvelden in deze provincie ƒ 250.

Aa nde Zeevaartschool in het Zeemanshuis te Amsterdam ƒ 1050, tot nu toe was de subsidie ƒ 800.

Aan de gemeente Bussum voor een op te richten handelsavondcursus ƒ 300.

Aan de gemeente Alkmaar voor haar handelsschool ƒ 2500.

Aan de smedenvereeniging „Holland's Noorderkwartier te Schagen en de Vereeniging tot bevordering van bouwkunst voor Schagen ƒ 250 voor de gezamenlijke vakschool.

Aan het genootschap „Architectura et Amicitia" te Amsterdam voor de afdeeling voortgezet en hooger bouwkunstonderricht ƒ 1650.

Aan de vereeniging Parochiale patronaatscommissie der porochie van de H. Anna te Amsterdam voor haar teekenschool ƒ 200.

Aan het Nederl. schoolmuseum te Amsterdam ƒ 500.

Aan de vormschool voor onderwijzeressen aan bewaarscholen te Amsterdam ƒ 1000.

Aan de afdeeling Amsterdam van den Ned. R.-K. Volkspond voor haar teeken-, schilder- en vakscholen ƒ 2250.

Aan de afdeeling Amsterdam van de Mij. tot bevordering de rtoonkunst ƒ 1000 voor het conservatorium.

Aan de Industrieschool voor vrouwelijke jeugd te Amsterdam ƒ 2879.

De Gemeenteraadverkiezingen te Hilversum

In verband met het stemmen in twee bussen één voor de zetels die door periodieke aftreding openvallen en een voor de nieuwe, vergaderde gisteravond de liberale kiesvereeniging „De Eendracht". Daar werd besloten candidaat te stellen:

In district I, voor de openvallende zetels: den heer C. J. A. Wijnaendts, en wanneer eventueel deze candidatuur zou worden bestreden, tegenover het christ-hist. lid Van der Smit, den heer C. de Groot Jr. te stellen. Verder voor den nieuwen zetel in dit district, den heer B. H. Bakker.

In district II, voor de openvallende zetels: alléén den heer B. H. Bakker en voor de twee nieuwe zetels de heeren C. de Groot Jzn. en mr. J. Hingst.

In district III, voor de openvallende zetels, alléén den heer mr. J. Hingst en voor de drie nieuwe zetels de heeren B. H. Bakker, C. de Groot Jzn. en mr. J. Hingst.

De vergadering was zeer druk bezocht.

Ontwerp-Armenwet.

Omtrent den stand van werkzaamheden van de Commissie uit de Tweede Kamer ter voorbereiding van het ontwerp-Armenwet valt mede te deelen, dat het overleg met den Minister van Binnenlandsche Zaken thans is afgeloopen, zoodat het verslag kan worden vastgesteld.

Het is meer dan waarschijnlijk dat voor de openbare behandeling door de Kamer dit jaar geen gelegenheid meer zal bestaan zoodat de beraadslaging op zijn vroegst na het winterreces in Februari van het volgend jaar zal kunnen aanvangen. De Voorbereidingscommissie hoult hedenmiddag een korte bijeenkomst.

---

*LEEUWARDEN, 26 Juni 1911. De Commissaris der Koningin heeft benoemd tot lid der Gezondheidscommissie te Sneek den heer F. Postma, opzichter te Woudsend.

*THOLEN, 27 Juni. Door de Commissaris der Koningin in Zeeland is herbenoemd tot secretars van de Gezondheidscommissie 1e kl. Tholen de heer A. Avé, te Tholen.

SPORT EN WEDSTRIJDEN.

Gymnastiek.

De Comm. der Koningin in de prov. Friesland, mr. J. Sickenga, lid der Eerste Kamer te Leeuwarden en mr. van Nijmegen Schonegevel hebben medailles aangeboden voor den wedstrijd van den turndag, die 23 Juli te Wolvega, vanwege het Noorder-gewest van het Ned. Gymnastiek Verbond gehouden wordt. Tot hoofdleider is benoemd de heer M. Wierstra, turnleeraar te Sneek.

KERKNIEUWS.

Ned. Herv. Kerk. Bedankt voor Assendelft, en Noordwolde ds. J. J. van Meurs te Herleek (N.-H.)

Chr. Geref. Kerk. Voor het beroep naar Broek op Langendijk alsmede dat naar Rijnsburg heeft bedankt ds. De Groot, te Noordeloos.

Acht en veertigste Christelijk Nationaal Zendingsfeest.

Op dit den 5den Juli 1911 te De Bilt te houden Zendingsfeest zullen de volgende sprekers de achter hun naam vermelde onderwerpen behandelen: L. D. de Jong Schouwenburg, pred. te Dinther: Welkom; dr. H. Bavinck, hoogleeraar aan de Vrije Universiteit: Openingsrede; J. Bergman, pred. te Rotterdam: Het verlorene gezocht; W. F. Breijer, O.-I. pred., (met verlof): Van een onbekend terrein; dr. A. M. Brouwer, rector van de Ned. Zendingsschool: De volheid des tijds; dr. F. van Gheel Gildemeester, pred. te 's-Gravenhage: Wat leert de Zending aan een beschaafd mensch in de 20ste eeuw?; H. Guillaume, zendeling der Rhijnsche Zending: Het Zendingswerk in de Bataklanden niet ijdel; J. Henzel, pred. te Boxmeer: Christus of Mohammed; M. M. den Hertog, pred. te 's-Gravenhage: Het evenwicht niet verliezen; A. G. H. van Hoogenhuyze, pred. te Doorn: Op 't vliegterrein; dr. A. Kuyper Jr., pred. te Rotterdam: Der Heidenen wensch; dr. J. C. de Moor, pred. te 's-Gravenhage: Een geraakte; J. J. van Noort, pred. te Amsterdam: Zilver en goud; dr. H. J. Olthuis, pred. te Rotterdam: Het Zendingsfeest een gedenkdag; A. van Os, zendeling onder Israël te Amsterdam: Israël een eenig volk; J. L. D. van der Roest, oud-zendeling der Utrechtsche Zendingsvereen.: Onder Papoea en Alfoer voorheen en thans; C. Ch. J. Schröder, secr. der Nederl. Zend.-Vereeniging te Rotterdam: Een vreeselijke gelijkenis; dr. J. Weener, pred. te Haarlem, vertegenwoordiger van het Java-Comité: De adventstijd der volkeren; C. F. Westermann, pred. te Amsterdam: 1ste Slotrede: dr. J. R. Slotemaker de Bruine, pred. te Utrecht: 2de slotrede.

De Kerkeraad der Gereformeerde Gemeente te Assen heeft het volgende drietal opgemaakt; dr. J. Ridderbos te Meppel, dr. T. Hoekstra te 's-Hertogenbosch en ds. H. Thomas te Berlicum.

AANBESTEDINGEN.

De levering van reuzel gedurende het 2e halfjaar 1911, voor de te Amsterdam in garnizoen zijnde soldaten-menages, is gegund aan den heer J. B. A. Damen, Keizersgracht No. 3, alhier tegen den prijs van ƒ 0.59 de kilogram.

Door den gouverneur der K. M. A. is aanbesteed:

De levering van ongeveer 80,000 K.G. steenkolen, van 35,000 K.G. vlam (machine) kolen en van 850 H.L. cokes, te leveren bij hoeveelheden van niet meer dan 50 H.L. tegelijk voor het tijdvak van 1 Aug. 1911 tot ultimo Juli 1912, waarvan al dadelijk benoodigd zijn: 50,000 K.G. steenkolen en 200,000 K.G. vlam (machine) kolen.

Er waren 6 inschrijvingsbiljetten. De minste inschrijver was de heer H. Punt te Breda voor steenkolen ad 85 ct. per 100 K.G. vlamkolen ad 85 ct. per 100 K.G., cokes ad 54 ct. per H.L. Onder nadere goedkeuring van den minister van oorlog is de levering aan genoemde firma gegund.

LANDBOUW EN VISSCHERIJ.

Groninger Maatschappij van Landbouw en Nijverheid.

In het café Prins te Groningen werd heden de jaarl. alg. vergadering gehouden van deze maatschappij onder voorzitterschap van den heer R. Dojes te Meeden.

In zijn openingswoord bracht deze in herinnering, de buitengewone werkzaamheid en het krachtig optreden van de regeering en den veeartsenijkundigen dienst ter bestrijding van mond- en klauwzeer, waardoor de voortgang dezer ziekte na eenige weken in de noordelijke provinciën werd gestuit. Met voldoening wees spr. daarbij op de samenwerking die de landbouwers hebben betracht, door de regeering tot doortastend optreden aan te moedigen.

De algemeene secretaris, de heer H. D. Ebbens, bracht het jaarverslag uit, waarin o.a. hulde wordt gebracht aan de nagedachtenis van den heer H. J. Mansholt, in leven adviseerend lid van het hoofdbestuur.

Daarna kwamen in behandeling de conclusies der resumé's van de rapporten over de vraagpunten.

1o. Omtrent de wenschelijkheid van de oprichting van een provinciale of nationale permanente tentoonstelling van landbouw- en zuivelbereidingswerktuigen, waaraan verbonden een bureau van onderzoek en verkoop.

2o. Omtrent de ervaring met het uitwinteren van roode klaver en middelen ter voorkoming.

De conclusie van het resumé omtrent het eerste vraagstuk luidt:

„In overleg met den Groninger Landbouwbond moet worden getracht een voorloopig klein magazijn te doen inrichten als etalagemagazijn; er moet samenwerking met het Centraal Bureau voor het aanschaffen van landbouwbenoodigdheden te Enschedé worden gezocht, dat op de beste wijze de zorg voor den coöperatieven aankoop op zich kan nemen en moet trachten contracten met agenten en fabrikanten af te sluiten;

het onderzoek der machines wordt in overleg met het Instituut voor landbouwwerktuigen en gebouwen te Wageningen uitgevoerd;

men trachte zich van de medewerking van den Fed. Ned. Zuivelbond te verzekeren."

Het hoofdbestuur stelt voor deze conclusie aan te nemen en gecommitteerden in overleg te doen treden met het dagelijksch bestuur van den G. L. ter benoeming van eene commissie ter verdere uitwerking van de door de commissie voorgestelde plannen, hieronder begrepen een persoonlijk onderzoek omtrent de inrichting en wijze van werken van de Centraal-Ankaufstelle te Halle a.S.

Aldus wordt besloten.

Betreffende het tweede vraagpunt luidt de conclusie van het resumé:

1o. Het uitwinteren van roode klaver is in vele gevallen het gevolg van atmosferische invloeden;

2o. De middelen welke daartegen kunnen worden aangewend zijn zooveel mogelijk te zorgen voor krachtige goed ontwikkelde klaverplanten;

3o. Met volle ingenomenheid wordt de bereidverklaring der Regeering begroet om de veredeling der roode klaver te bevorderen in die richting, dat het weerstandsvermogen tegen klimatologische en andere invloeden wordt vergroot zonder dat de productiviteit er onder zal lijden.

Het hoofdbestuur stelde voor dit resumé voor kennisgaving aan te nemen.

De vergadering vereenigde zich met dit voorstel nadat aan het résumé was toegevoegd de conclusie der minderheid, die meent dat de vorstschade te veel op den voorgrond, de parasitaire ziekte te veel op den achtergrond zijn geplaatst.

Vervolgens werden de nieuwe vraagpunten ingeleid.

1o. Van de afd. Groningen: Wat is de meest rationeele kweekwijze van aardappelen?

De afdeeling wil o.a. antwoord op de vragen: wat is de meest gewenschte dikte of zwaarte van de poters van dit algemeen verbouwd landbouwproduct; de meest gewenschte afstand der poters; is aanaarden aan te bevelen; is besproeiing wenschelijk; hoe diep dient gepoot; wat is de voordeeligste bemesting, enz.

2o. van de afd. Loppersum: Is het wenschelijk, dat de tuberculose onder het rundvee in de prov. Groningen meer en beter wordt bestreden dan tot dusver het geval is? Zoo ja, welke middelen staan hiervoor ten dienste en hoe zijn met die middelen, op zooveel mogelijk practische wijze toegepast, de beste resultaten te verkrijgen?

Er wordt, naar de afdeeling meent, nog betrekkelijk weinig gedaan aan de bestrijding van tuberculose onder het rundvee. Zij geeft verder tot leiddraad een aantal punten op. Gevraagd wordt o.a. of het voor den Groningschen veehouder wenschelijk is dat hij de hulp, thans van overheidswege aangeboden, aanvaardt, of is het voor hem verkieslijker met behulp van den veearts den strijd zelf aan te binden of voort te zetten? Is het wenschelijk dat van regeeringswege dwangmaatregelen worden ingevoerd ten opzichte van zuivelfabrieken en van dieren, die voor hun omgeving gevaarlijk zijn?

3o. Van den heer R. Dojes: Welke methoden zijn aan te bevelen bij de teelt van karwij?

Deze vraagpunten werden naar de afdeeling gezonden ter behandeling.

De rekening over 1910 werd goedgekeurd.

De begrooting voor 1912, aanwijzende een bedrag aan ontvangsten en uitgaven, een bedrag van ƒ 2856.45, werd vastgesteld.

De Zeeuwsche botvisschers maken dit jaar goede zaken, hoewel sommige weken minder bevredigende resultaten verkregen zijn; de verbeterde vangsten hebben veroorzaakt, dat de botleurders te Tholen, waar de hoofdmarkt van de Zeeuwsche botvisscherij gevestigd is, tegen lager prijs koopen dan vroeger het geval was. Steevast heeft men jarenlang ƒ 7 per tobbe van 20 K.G. betaald, terwijl nu sedert eenigentijd die prijs ƒ 6 is geworden, zonder dat de leurders hun prijs beduidend hebben verlaagd. Het getal vaartuigen, dat aan het bedrijf deelneemt, is steeds stijgende. Dit jaar is de bot uitstekend van qualiteit en zelfs van de ruimste aanvoeren geraken de visschers gemakkelijk af.

AMSTERDAM, Dinsdag 27 Juni.

De lagere koersen uit New-York en de tegenstrijdige oogstberichten uit de Vereenigde Staten waren oorzaak dat de Londensche beurs heden een min of meer weifelend verloop heeft doen zien. De Amerikaansche markt ten onzent, in den regel het voorbeeld van Londen volgend, sloot zich heden daarbij niet aan; openbaarde zich gisteren van den kant van het publiek reeds eenige kooplust voor Amerikaansche waarden, heden vond van die zijde opnieuw opname plaats, waardoor de Yankee-afdeeling, ofschoon zich in aansluiting bij Wallstreet op lager niveau bewegend, niet zulk een gedrukt karakter droeg als men aanvankelijk had mogen verwachten. Intusschen, omvangrijk waren de zaken niet; slechts in Rock Islands, Amalgamateds en Steels mocht van een bevredigenden omzet worden gesproken. Het was juist door dien beperkten omzet dat de markt tot het einde toe haar vaste stemming behield. De varjaties in den loop van den middag waren van geringe beteekenis.

Rio's en 2e Mexicans waren feitelijk de eenige fondsen, waarin het aanbod van den kant der commissiehuizen de overhand had.

Van de locale afdeelingen trokken Oliewaarden weer de meeste aandacht. Vooral Gecon. Holl. vormde het voorwerp van belangstelling. Op 413 % geopend, zakte de prijs daarna vrij snel tot 408 terug, om vervolgens weer een langzaam herstel tot 411 te ondergaan. Naar het schijnt moet de opgaande beweging in hoofdzaak worden toegeschreven aan contramine-dekkingen van de locale speclatie; de baisse-positie in dit fonds schijnt in de laatste dagen weer enorme afmetingen te hebben aangenomen. Koninklijke en de aanverwante ondernemingen wisten zich verder iets te verheffen op grond van de gunstige ontwikkelinge in het oliebedrijf. Vast waren Tarakans op 139, doch Intern. Romenen zwakker op 131. Na opening op 134 zakten ze tot 127 terug waarna een gedeeltelijk herstel tot 131 volgde. Winstnemingen moet als de oorzaak van het nadeelig verschil worden aangemerkt.

De Rubbermarkt leverde heden geen nieuwe gezichtspunten op.

Van Mijnen onderscheidden zich aand. Paleleh en Guyana Goud door een vaste houding. Voor de groote Indische soorten daarentegen was zoo goed als geen belangstelling.

Tabakken doorgaans wat zwakker; de heden uitgebrachte taxaties vielen lang niet mede.

In de Cultuurafdeeling hadden Vorstenlanden zich een licht verlies te getroosten.

Hollandsche Staatsfondsen flauw, met name voor de 3 % soorten. Buitenlandsche beleggingsobligatiën totaal verlaten.

Prol. 3¼ %.

(Ongecorrigeerd.)

Heden werden nog genoteerd:
4 Oblig. Boek- & K. dr. Roel., H. & v. S. 97¼.

KOERS VAN HET GELD.

Ned. Bank.

15 Mei 1911:

Disc. v. w. m. 3 handt. wit aan vrb.	3 pCt
„ „ „ 2 „ en prom. bl.	3½ „
Beleening van binnenl. effecten	3 „
„ „ buitenl. „	3½ „
„ „ goederen	3 „
Korte beleeningen	4 „
Voorschotten in Rekening-Cour.	4 „

Londen	3 pCt.	voor 9 Mrt. 1911.	3½ „
Parijs	3 „	„ 23 Jan. 1908.	3½ „
Berlijn	4 „	„ 18 Febr. 1911.	4½ „
Brussel	3½ „	„ 11 Mei 1911	4 „
Weenen	4 „	„ 22 Febr. 1911	4½ „
Petersburg	4½ „	„ 20 Sept. 1909.	5 „

Rescontredagen.

Nederl. Handel-Maatschappij 18 Juli 1911.

WISSELNOTEERING.

(Opgegeven door de Vereeniging voor den Geldhandel te Amsterdam.)

Amsterdam, 27 Juni 1911.

Londen	cheque	12.07⅞
Berlijn, Hamburg	„	59.12½
Parijs	„	47.72½
Brussel, Antwerpen	„	47.53
Basel, Zurich, Genève	„	47.75
Rome, Genua, Milaan	„	47.55
New-York	zicht	2.48⅛
St. Petersburg	cheque	1.27¾
Weenen	„	50.26½
Kopenhag., Stockh., Christiania	„	66.47½

Rotterdam, 27 Juni.

Londen	cheque	ƒ 12.07¾
Parijs	„	„ 47.72½
België	„	„ 47.53½
Duitschland	„	„ 59.12

Uittreksel uit de Officieele Prijscourant
der Vereeniging voor den Effectenhandel.
AMSTERDAM 27 JUNI 1911.

Auteursrecht verzekerd.

Staatsleeningen.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
EUROPA.				
NEDERLAND.				
Eenj. Schatkistbilj.	4	—	—	—
Oblig. N. W. S.	3½	95¾	95¾	—
dito dito	3	84 1/16	83¾	84 1/16
Certificaten dito	3	83¾	83 5/16	—
dito dito	2½	70¾	70 9/16	70⅝
BELGIE. Obl.	3	—	—	—
dito dito	2½	71¼	—	—
BULGARIJE.				
Hyp. Staatsl. 1892.	6	99 15/16	—	—
Tabaks Lng. Obl. '02	5	98 1/16	—	—
Zegelleening 1904.	5	97	—	—
Belvr. Gd. Obl. 1907.	4½	87	—	—
Obl. fr. 500/2500 '09	4½	87	87⅛	87⅜
DENEMARKEN Obl.	3½	95⅝	—	—
Buitenl. dito 1894.	3	80	—	—
DUITSCHLAND.				
Rijksl. Jan./Juli	3	82	—	—
dito April/Oct.	3	81⅛	—	—
Hamburg 1900 Obl.	4	100 1/16	—	—
Pruisen. Rm 200-1000	3½	93⅞	—	—
do. do. Rm. 2000-5000	3½	93⅞	—	—
dito 1890/1901	3	82⅛	—	—
FINLAND	3½	79½	—	—
FRANKRIJK Insch.	3	90¾	—	—
HONGARIJE.				
Goudleening 1881/93	4	93¾	93 11/16	—
Leening 1892/1910.	4	91⅝	—	—
dito Kr. 2000	4	92	—	—
dito £ 20 1910	4	92¾	—	—
dito £ 100/400	4	92 13/16	—	—
dito dito dito 1897	3½	79⅞	—	—
Belastingvr. Goudl.	3	76	—	—
ITALIE.				
Inschrijving 1862/81	3½	96¾	—	—
OOSTENRIJK.				
Febr./Aug. Oblig.	5	96¾	—	—
April/Oct. dito	5	97⅛	—	—
Bel. vrije Kr Jan/Juli	4	92 11/16	92 9/16	—
dito Maart/Sept.	4	93¼	—	—
dito Mei/Nov.	4	92¾	—	—
Obl. in Goud 1876/93	4	97¾	—	—
Lemb. Czern. Jassy O.	4	98¼	—	—
Locaal Spw. Mij. Obl.	3	76	—	—
PORTUGAL.				
Tabakm. Oblig.	4½	95⅛	95	95⅛
Oblig. 1e Serie	3	66⅞	—	—
dito 2e dito	3	62⅞	—	—
dito 3e dito fr. 500	3	64⅞	—	—
dito 3e dito fr. 2500	3	65⅞	—	—
dito Rentel. Cert.	ƒ	6.30	6.10	—
RUMENIE. Am. goudl.				
fr. 500/1000 1903	5	98½	—	—
fr. 2500/5000 1903	5	98½	—	—
fr. 500/1000 1894	4	88½	—	—
fr. 2500/5000 1894	4	87⅞	—	—
fr. 500/5000 1905	4	88	—	—
fr. 500/1000 1910	4	87¾	88⅜	—
fr. 2500/5000 1910	4	88 1/16	—	—
RUSLAND.				
Inschr. Bankassign.	6	132½	—	—
Cert. van Inschr.	6	132½	—	—
Cert. Hamburg	5	112¾	—	—
Oblig. Londen 1822	6	116	—	—
Cert. Inschr. 5e S. '54	5	104	—	—
Obl. Moskow-Jarosl.	5	100¾	100¾	—
Oblig. in Goud 1884 G. R. 125-500	5	96¼	96¼	—
dito 1884 G. R. 1000	5	96¼	96¼	—
Obl. 1906 fr. 500	5	101	101	—
dito dito 2500-5000	5	100¾	—	—
Iwangorod-Dombr. G. R. 125 Oblig.	4½	96⅝	—	—
dito G. R. 625	4½	97 13/16	—	—
Belastv. Staatsl. 1905	4½	99 7/16	99	—
dito fr. 500 1909	4½	97 7/16	97 7/16	—
dito fr. 2500	4½	97 9/16	98	—
dito ser. 37/280	4½	97 9/16	—	—
Obl. Gr. Russ. Spw. G. R. 125 1861	4	87	—	—
dito dito £ 100 1888	4	88⅜	88 9/16	—
dito dito £ 100 1890	4	88⅞	89⅜	—
do. do. GR. 500 1898	4	89	89	—
do. Nic. 1867/69 £ 20	4	93 7/16	—	—
dito dito £ 100	4	93 13/16	—	—
dito 1880 gec. GR. 125	4	89	—	—
dito dito 625	4	88 13/16	88 9/16	—
dito Tamb.-Saratow	4	87	—	—
dito Z-W. Sp. GR. 125	4	87⅛	87 11/16	—
dito dito G. R. 625.	4	88 9/16	88 9/16	—
dito Moskow-Kursk	4	85 7/16	—	—
dito Orel Gr. Rm. 600	4	89½	—	—
dito à Rm. 500-2000	4	89½	—	—
do. Kursk Ch. Az. £ 100	4	91 11/16	91¼	—
dito dito £ 500	4	91½	—	—
dito dito Rm. 600	4	90⅜	—	—
dito Rm. 500-2000	4	90⅜	90⅜	—
dito dito GR. 125	4	83 15/16	—	—
dito 1889 cons GR. 125	4	90⅛	—	—
dito dito dito 625	4	91⅛	91	—
dito '89/90 Hope & Cᵉ. G.R. 125	4	89⅞	—	—
dito dito G.R. 625.	4	89 7/16	—	—
dito 1890 3e uitg. bij Roths. G.R. 125	4	87	89⅞	—
dito dito G.R. 625.	4	89⅛	89	89⅛
dito 4e uitg. 125	4	—	—	—
dᵒ. dᵒ. G. R. 625	4	86½	—	—
dito '91 3e s. GR. 125	4	88¾	—	—
dito G.R. 625	4	89 1/16	89⅛	89⅜
dito '93 5e Em GR. 125	4	89 7/16	—	—
dito G.R. 625	4	89 1/16	88½	—
dito '94 6e Em GR. 125	4	89 7/16	89 7/16	—
dito G.R. 625	4	89 1/16	88 15/16	—
dito 1894 Donetz Sp.	4	84	—	—
dito Binn. Leen. '94	4	93½	—	—
dito Certificaten	4	92½	—	—
dito Orel Vit. GR. 125	4	87	86¾	—
dito G.R. 625	4	88⅞	—	—
dito Mosk. Jar. Arch.	4	90	89⅞	—
dito Mosk. Smolensk	4	92⅜	92⅜	—
do. Tranc. fr 500/2500	4	89	—	—
dito fr. 5000	4	85⅝	—	—
dito Leening 1902	4	90	90 7/16	—
dito Wed. Grondcr.	3 9/10	88⅛	—	—
dito Gl. '94 G.R. 125	3½	82½	—	—
dito '94 G.R. 625	3½	80⅛	83¾	—
dito 1859 £ 100	3	77¾	—	—
dito Gr. Russ. Spw.	3	74½	—	—
dito G. R. 625 1880	3	76½	76¾	—
dito Transcauc. Sp.	3	78 3/16	—	—
dito Goudl. 1889	3	71 9/16	—	—
dito G.R. 125 1891.	3	76½	—	—
SERVIE.				
Obligatiën 1895	4	85⅝	85½	—
SPANJE.				
Obl. Buit. Perp. Sch.	4	89	—	—
Binnenl. Perp. Sch.	4	73½	—	—
TURKIJE.				
Gecons. Goudl. 1890	4	88	—	—
Obl. met spec. garant.	4	89½	—	—
Obligatiën 1902	4	88¼	—	—
dito 1903	4	82¾	—	—
Geun. frs. 500 Obl.	4	86 11/16	—	—
dito dito frs. 2500	4	87 5/16	—	—
Staatsleening 1905.	4	81	—	—
dito Rec. fr. 500/2500	4	83½	—	—
dito dito fr. 10000	4	83⅜	—	—
Bagd. Spw. 1e s. Obl.	4	83⅞	83⅞	—
dito dito 2e ser. 1910	4	83 11/16	—	—
ZWEDEN.				
Oblig. Staatsl. 1900	3½	93⅞	—	—
dito dito 1890	3½	93⅞	—	—
ZWITSERLAND.				
Staatssp. Ser. A-K. O.	3½	89 13/16	—	—
AFRIKA.				
EGYPTE.				
Oblig. Leening 1876	4	100½	—	—

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
AZIE.				
CHINA.				
Zilverl. 1894	7	83½	83⅝	—
Goudleening 1895	6	104½	—	—
Oblig. in goud 1898.	4½	100 5/16	—	—
dito 1895	4	93 7/16	—	—
JAPAN.				
Impr. Loan	5	98	—	—
do. Oblig. 1e s. £ 100	4½	99 15/16	—	—
do. do. £ 200-500	4½	99¼	—	—
do. 2e serie	4½	98 15/16	—	—
Leening 1899	4	91½	—	—
dito Rec. 1910	4	92½	—	—
N.-AMERIKA.				
REPUBL. CUBA.				
Obligatiën 1904	5	103	102 11/16	—
do. Goud Obl	4½	98 11/16	—	—
dito Rec. 1910	4½	98 11/16	—	—
VEREEN. STATEN MEXICO.				
à $ 100/1000. Obl.	5	47 7/16	—	—
Bel. vrije Goudleen. $ 20/100 1899	5	100 1/16	100⅛	—
do. £ 200/1000 1899	5	100⅛	100⅛	—
dito 1904	4	91	—	—
Oblig. Binnen. Schuld	3	26	—	—
Sinaloa atlosb. Obl.	5	47½	—	—
Vera Cruz geg. Schld	5	47 7/16	—	—
Z.-AMERIKA.				
ARG. REPUBLIEK				
Leening 1886/87	5	103⅝	103	—
dito dito 1905	5	92¼	92⅜	—
Buit. Leen. 1896/99	4	94½	—	—
BRAZILIE				
Oblig. 1895	5	100 15/16	100 15/16	—
Funding Lg. £ 20-100	5	103¾	104	—
do. do. £ 100 1903	5	101 7/16	100⅞	—
do. 1883	4½	97⅞	—	—
do. do. 1888	4½	98¼	—	—
do. do. 1889	4	87 1/16	87 1/16	—
do. £ 100 1910	4	86 15/16	—	—
United St. R. B. Obl.	4	87¾	—	—
Bahia O. 1889 fr. 500	5	97½	—	—
do. £ 20-100 Goud	5	98½	—	—
Minas Geraes 1910.	4½	90¾	—	—
do. Para 1901	5	97¾	—	—
dito dito 1907	5	98	—	—
do. Parana Obl. 1905	5	93¾	—	—
Rio de Janeiro Obl.	5	99 7/16	—	—
do. 1909 do.	5	101⅜	—	—
Sao Paulo 1888	5	100	—	—
do. £ 20-100 1904	5	101	—	—
dito Spwl. 1905	5	97¼	—	—
do. £ 20-100 Obl. '08.	5	101⅜	—	—
do. do. £ 200-1000 do.	5	101 1/16	—	—
CHILI.				
Oblig. 1896	5	102¾	—	—
do. Goud Obl. 20/100	4½	95¼	—	—
dito £ 200	4½	95¼	—	—
COLUMBIA.				
Gec. Buitenl. Sch. O.	3	48½	48⅝	48¾
DOM. REPUBLIEK.				
Douane Ln. O.	5	102¾	—	—
REP. NICARAGUA.				
Obligatiën	6	95⅛	—	—
URUGUAY REP.				
Obligatiën 1896	5	101¼	—	—
dito dito 1892	3½	76 11/16	—	—
VENEZUELA.				
Dipl. Sch. £ 20-100 O.	3	59¾	59½	—
do. do. £ 500	3	59 11/16	—	—

Prov. en Gem. Leeningen.
Nederland en Koloniën.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Amsterd. Obl. '00/01	4	101¼	—	—
do. do. 1904	4	101¼	101¼	—
dito 1911	4	101¼	101¼	—
do. do. 1861	3½	94⅛	—	—
do. do. 1886/1890	3½	94⅛	—	—
dito dito 1897	3½	94	—	—
dito 1899	3½	94	—	—
dito 1905	3½	94	—	—
do. Noordzeekanaal.	3	98¼	—	—
dito 1895	3	85½	85¼	—
do. Obligatiën 1896	2½	84½	84⅛	—
Arnhem Obl. 1900/02	4	100½	—	—
dito 1907	4	100¾	—	—
dito dito 1910	4	101 1/16	—	—
dito dito 1909	3½	95⅛	—	—
Batavia 1910	4½	103 11/16	—	—
Dordrecht 1911	4	100¾	100¾	—
's-Gravenh. do. 1907	4	101⅜	—	—
dito dito 1908	4	101⅜	—	—
dito dito 1910	4	100 15/16	—	—
dito dito 1886	3½	94 1/16	—	—
dito dito 1899/1903	3½	94 1/16	—	—
dito dito 1905/'06	3½	94 1/16	—	—
dito 1906	3½	94 11/16	—	—
Groningen Gem. Obl.	4	101	—	—
dito 1911	4	101	—	—
dito 1906/1910	3½	95½	—	—
Haarlem. Obl. 1901	4	100½	—	—
dito dito 1907	4	101⅜	—	—
dito 1897	3½	93¼	—	—
dito 1902	3½	94½	—	—
dito 1904	3½	93½	—	—
Leeuwarden 1896	3	84½	—	—
Leiden 1911	4	100⅝	100⅝	—
Nijmegen 1908	4	101½	—	—
Rotterd. Obl. 1900/'08	4	101 7/16	101 11/16	—
do. do. do. 1911	4	101⅝	—	—
do. do. 1898/1909	3½	94 1/16	—	—
do. do. 1894/1897	3	86⅜	—	—
Schiedam	4	100⅜	—	—
Utrecht Gem. l. 1907	4	101	—	—
dito 1908	4	101	—	—
do. do. 1911	4	101	—	—
do. do. 1886/1904	3½	94	—	—
dito 1906	3½	93½	—	—
Buitenland.				
BULGARIJE.				
Sofia 1910 Obl.	4½	89 11/16	—	—
DENEMARKEN.				
Kopenhagen 1901 O.	4	98½	—	—
dito dito 1910	4	98½	—	—
dito Ned. rec. 1911	4	98	98	—
DUITSCHLAND.				
Munchen Oblig.	4	99	—	—
dito 1899	3½	90	—	—
HONGARIJE.				
Budapest	4	92¾	—	—
OOSTENRIJK.				
Weenen 1902	4	96 11/16	—	—
RUSLAND.				
Moskou £ 20-100 Rec.	5	103 7/16	—	—
do. à Rb. 100 Obl.	4	85 11/16	85 13/16	—
do. Rb. 500/1000 do.	4	85 13/16	86 1/16	—
ZWEDEN.				
Gothenburg 1899	4	98¾	98¾	—
dito dito 1906	4	99 1/16	—	—
Stockholm 1885 Obl.	4	98⅜	—	—
dito Oblig. 1900	4	99⅞	—	—
NOORD-AMERIKA.				
Newyork Obl. 1910	4½	103⅜	—	—
ARGENTINIE.				
B.-Ayr. 500/1000 Obl.	6	96⅜	—	—
dito Obl.	3	72½	—	—
Rosario £ 25/100	4	65½	65½	—
BRAZILIE.				
St. Bello Horiz. Obl.	6	102 11/16	—	—
St. Paul Gd. Obl.	5	92½	—	—
Porto Alegre Oblig.	5	96	96½	—

Bank-en Crediet-Instell.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Alg. Bk. zak. onderp A.		100⅛	—	—
dito dito Obl.	4½	100¼	—	—
Alg. Cred.-Bank Schb.	4½	97¼	—	—
Alg. Mij. t. Beleen. enz.	4½	100¼	100¼	—
Amsterdamsche Bank A.		199	—	—
Amst. Liquid.-Kas. A.		110	—	—
Buit. Bankv. s. A-U A.		35	—	—
Cred. Bk. v. N. 2e, 4e s.	4½	100½	—	—
Cred. Vereen. Aand.		113¼	—	—
Disc. & Eff. b. 1e 3e s. A.		106¼	106	—
Disc.-Mpij. te Rott. A.		105	—	—
Geld. Cred. Vereen Aand		163½	163½	—
Gem. Crediet Oblig.	3½	93 5/16	93 5/16	—
dito dito	3	83¾	—	—
dito dito	2½	74¼	—	—
Holl. Belegg. Cy. Obl.	4	98	—	—
Holl. Voorsb. Sch. b.	4½	101	—	—
Incasso-Bank	A.	113½	114	—
Industrie Bank Aand.		95	—	—
Int. Bnk. v. Zak. Wrb.	4½	99½	99½	—
Kas-Vereeniging	A.	135½	—	—
Labouchere Oyens & Cᵒ. Bank 1e 6e ser. Aand.		99⅜	99⅜	—
Marx & Co.'s Bk. Aand.		123	—	—
Nat. Bnk. v. Bel. W.	4½	100⅜	100⅜	—
Nat. Voorschotbank	4½	100¼	—	—
Nederlandsche Bank A.		203	203	—
dito Certificaten		202½	—	—
Ned. Bankinst. Pandb.	4½	102¼	—	—
Ned. Bankv Z-Afrika A.		96½	—	—
Ned. Grondbrb. Obl.	4½	100½	100½	—
Ned. Grootb. C. N. Sch.	3	83	—	—
dito dito dito	2½	65	—	—
N. Mij. v. Zek. v. Ambt. A.		144	—	—
do. afgest. Obl. s49/61	4	95⅝	95⅝	—
dito dito	3½	90	—	—
Ned. Voorschotb. Sbr.	4½	100¼	—	—
N.-H. Landb. Cred. A.		112½	—	—
Ontv. en Betaalkas A.		104 11/16	104½	—
Provincie Bank Aand.		113½	114	—
Rotterdamsche Bank A.		157½	—	—
Stichtsche Cred. Bk.	4½	99½	99½	—
Transv. Bk. v. B. & H. A.		64½	—	—
Twentsche Bankv. Aand		151½	151½	—
dito Cert. van Adm.		151¼	—	—
Buitenland.				
B. Aux. d. l. Bourse Br. A.		80	80	—
B. Int. d. Brux. s. A-B A.		111	111	—
Duitsche Rijksbank A.		143¾	—	—
Adm. Amst. Cert.		145	—	—
Kopenh. Priv. Bank A.		113	112½	—
N. Bank of S. Africa A.		128	—	—
Oostenr. Hong. Bank A.		140⅛	—	—

Hypotheekbanken.
Nederland en Koloniën.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Alg. Friesche Hyp. Bk.	4	98½	—	—
Alg. Gron. Scheepshyp	5	102½	—	—
dito dito	4	100½	—	—
Alg. Hyp. Bk. Pandb.	4	95	95¾	—
dito zonder uitk.	3½	87½	—	—
Amstel Hyp. Bank	4½	92	—	—
Amst. Hyp.-Bk. do.	4½	101⅛	—	—
dito dito	4	97⅛	—	—
dito dito dito	3½	90	—	—
Amst Scheepsverb Bk.	4½	100½	—	—
Arnh. Hyp. Bk. Pbr.	4	94½	94½	—
dito dito dito	3½	88	—	—
Bat. Hyp.-Bk. Pbr.	4	97	—	—
do do. do.	3½	91	—	—
Centr. Hyp. Bank	4½	100½	—	—
dito dito	4	95	—	—
Dordr. Hyp. Bk. Pbr.	4½	100½	100½	—
dito dito	4	96¾	—	—
Eerste Ned. Hyp. br. b	4	97½	—	—
Eerste Ned. Scheeps-verb. Mij. pbr.	4½	101 1/16	—	—
Friesch-Gron. Hy. bk.	4	99	—	—
dito dito	3½	92	—	—
Generale Hyp. Bk.	4	90	—	—
's Gravenh. Hyp. ser. B A.		103	—	—
dito dito dito	4	98¾	—	—
Gron. Hyp. Pandbr.	4	96 7/16	—	—
Haarl. Hyp. Bkpb.	4	98¾	—	—
dito dito dito	3½	94	—	—
Holl. Arg. Hyp. Bank A.		98⅛	—	—
dito dito	5	101	101	—
Holland Bank Aand.		109	—	—
dito pandbrieven	4½	99⅝	99⅞	—
Holl. Canada Hypb. pb	5	101¾	101¾	—
Holland-Mexico Mij.	5	100¼	—	—
dito dito dito	4½	96¼	96¼	—
Holl. La Plata H. Bk A.		141	—	—
dito Pandbrieven	5	101 15/16	101 15/16	—
dito dito	4½	99⅝	100 1/16	—
Holl. Hyp.-Bank dito	4	98	98	—
dito dito met pr.	3½	87 1/16	—	—
dito dito z. premie	3½	88	88	—
Holl. Scheepsverb. Mij	5	102¼	—	—
dito dito dito	4½	100	—	—
Hyp. Bk. v. Nederl.	4	97	97	—
dito dito	3½	90	—	—
Insul. Hyp. bk. Pbr.	4½	101	—	—
dito dito dito	4	99	—	—
Int. Hypb. pandbr.	5	101½	101½	—
Kennemer Hypothb.	4	94	—	—
Maas Hyp. bk. Pdbr.	4	97	—	—
Maastrichts. Hy. Bk.	4½	100½	—	—
dito dito	4	98½	—	—
dito dito	3½	93	—	—
Mij. Hyp. Cred. Pdb.	4	97	—	—
dito met dividend.	3½	91	—	—
Nat. Hyp. Bank Pdb.	4	100	100⅛	—
dito dito dito	3½	94¼	—	—
Nat. Schpsverb. pbr.	4½	98¼	—	—
N.-Am. Hypbk. Lith.	4½	101	101	—
Ned.-Am. Land-Mij.	4	99⅜	99¾	—
Ned. Can. Hyp Bank	5	101	101	—
N. Hypbk. Veend. Pb.	4	98⅝	98⅝	—
dito dito	3½	93⅛	—	—
Ned. Scheeps Hb. Pb.	4½	100½	—	—
Ned. Z.-Afr. Hypb. Aand		123¼	130	—
dito dito Pandbr.	4½	98⅞	98⅞	—
dito dito dito	4	92¾	—	—
Nieuwe Ned Hyp Bk.	4½	100	—	—
Noordel. Hyp. Bank	4	97	—	—
N.-Holl. Grondcred.	4	97½	—	—
Nrd. Ned. HBk. Pbr.	4½	101	—	—
dito dito	4	97½	—	—
North-West. and Pac. A		173	—	—
dito ser. 1-VI Pdbr.	4½	100⅞	—	—
dito dito serie B-F	4	95⅛	95⅜	—
dito Bew. van deelg.	ƒ	63.40	—	—
N. W. a. Pac Hypb. IIe A.		143¼	145	—
do. do. serie I	4½	101	101	—
Onderl. Ned. Hypbk.	4	97½	—	—
Oranje-Nassau Hy. Pb	4½	101	—	—
Overijss. Hyp. Bk. Pb.	4	97½	—	—
Pretoria Hyp. Mij. Pb.	4½	100	—	—
dito serie C-A	4	83	—	—
dito serie D	4	90⅛	—	—
Prov. Hyp. Bnk. Pbr.	4½	100	—	—
dito serie A-B	4½	97	—	—
dito serie A dito	4	95	—	—
Res. Hyp. Bk. v. Ned.	4½	100½	—	—
dito dito	4	97½	—	—
Rott. Hyp. Bk. Pdbr.	4	100½	100 1/16	—
dito dito dito	3½	93¾	93¾	—
Stand. Hyp. Bk. Pbr.	4½	100½	—	—
dito dito	4	98½	—	—
Sted Hyp. 's Grav. Pb	4½	101¼	—	—
dito dito	4	96⅛	—	—
Stichts. Hyp. Bk. Pbr.	4½	98	—	—
Utrechtsche Hyp. Bb	4½	100½	—	—
dito dito Pandbr.	4½	100½	100½	—
dito dito dito	4	98	—	—
Vaderl. Hyp. m. v. uitl.	4	100	100	—
Veendammer Hypbk.	4½	100½	—	—
dito dito dito	4	98½	—	—
Veenkoloniale Bank	4½	100	—	—
Westl. Hypoth. bank.	4	98	—	—
dito dito	3½	90	—	—
Winschoter Hypbpb	4	98½	—	—
Zeeuwsche Hypothb.	4½	100½	100½	—
dito dito	4	96	96	—
Zuider Hypoth. Bk.	4	95	—	—
Zuid-Holl. Hyp. Bnk.	4	95⅜	95¼	—
Buitenland.				
Arg. Nat. Hyp. bank	6	96¼	96⅛	—
dito dito	5	94¼	94¼	—
Banque Hyp Tr. Atl. O	5	96⅞	—	—
Centr. Ung. Sparc.	4½	99¾	99¾	—
dito Comm. Oblig.	4	91	—	—
Christ. Hyp. en Real	4½	99⅞	100	—
Cred. Fonc. Mex. Pd	6	47½	—	—
Cred. Agric. d'Egypt.	4½	89	89	—
Finsche Stads Hypk.	4½	93⅜	—	—
Förening Bank	4½	91⅜	91⅜	—
Hong. Bod-Cr. Inst.	4	97	—	—
dito in kr. pandbr.	4	94	—	—
Hong. Hypoth. bk. pb	4	92⅛	—	—
dito dito Comm. Obl.	4½	99¾	99¾	—
dito Kr. 5000-10000	4½	99¾	99¾	—
dito dito	4	92	—	—
Innerst Sparc. Pdb	4½	99¾	99¾	—
L. B. Kl Grndbez. 10/m	5	103½	—	—
Mex. Voorsb. $ 100	4½	—	—	—
dito $ 500-1000	4½	92½	93½	—
Moskauer Agrarbank	4½	92	—	—
N. P. Loan & Trust Pd.	4½	99¾	—	—
Oostenr. B.-Cr. Hn. P.	4	93⅝	—	—
Pest. Erst. Vat. Sp. V. dᵉ	4	93⅛	—	—
Pester Ung C. Bk.	4½	92¾	—	—
dito dito 1e serie	4	94¾	—	—
dito dito 2e serie	4	93⅛	—	—
Preuss. Bod. Cr. Pbr.	4	98¾	—	—
Ung. Allgem. Sparc.	4½	99⅛	99½	—
Ung. Esc. & Wechsl.	4½	99¾	99¾	—
Ung. Land Cent Sparc.	4½	99¾	99¾	—
do. Kr. 5000/10000.	4½	99¾	99¾	—

Industr. Ondernemingen

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Alg. N.-I. Electr. Mij. A.		85½	85½	—
do. do. Conv. Obl.	5	97⅞	97⅞	—
Amst. Letterg. Tetter. A.		201	—	—
Ant. Jurg. Ver. Fabr O. A.		106	—	—
dito Obligatiën	5	102¾	102⅞	—
Appinged. Cart. f. Obl.	5	100¼	100¼	—
Bergh's Schoenfabr.	5	100	—	—
Boerenb. Coöp. Veev. O	5	102½	—	—
Calvé-Delft Olief. Obl.	5	103½	—	—
Cokes Oven Mij. Aand.		23¾	15	—
Devent. (v.) Glasfab. A.		160	—	—
Dinteloord Coöp. Btw	5	102½	—	—
Fabr. v. nagep. steen.	5	101	—	—
Feijenoord Aand.		112	—	—
Gastelsche Btws. Obl.	5	101¾	—	—
Gekroonde Valk Obl.	4	97	—	—
Gron. Waterl. Mij. Aand.		164½	—	—
Hollandia fab. v Melk p A		242¾	—	—
Holl. Mij. t. w. in beton A.		123	—	—
Javasche Gas-Mij. pr A.		74	—	—
Kennemer Electr. Mij. A.		94	—	—
Kon. Ned. Beij. Bier O.	4	90	—	—
Kon. Ned. Grofsmed. A.		105	110	—
Mijnbouwk. Werk. C. v. A		177½	—	—
Ned. Fabr. v. Werkt. A.		118	—	—
dito Obligatiën	4	90	—	—
Ned. Gist & Spiritusf. A.		298	—	—
Ned.-Ind. Gas Mij. Aand.		211	—	—
N.-Ind. Portl. Cement		92⅜	—	—
N. Ned. Beetw. suik. f. A.		160	—	—
Puralimento Aand.		59	—	—
Rott. Droogdok Mij. A.		143	143	—
do. do. 1e Hyp. Obl.	5	104	—	—
Scholten's Meelf. Aand.		124	—	—
Stoomsp. v/h. Spanj.	5	102⅝	—	—
Stork & Co. Cert. v. Aand.		136	—	—
Tandj. Priok Droogd. A.		174½	—	—
Veenend. Spin & W. O.	4½	91	—	—
Victoria Bron Obl	4½	96	—	—
Wester Suikerraffin. A.		138	138½	—
do. do. Oblig. 1901.	4½	101½	—	—
dito Oblig. 1910	4½	101⅞	—	—
Wiltons Machinef Obl	4½	101½	—	—
IJsfabr. in Ned.-Ind. A.		80	81	—
Zuid Holl. Bier Obl.	4	96	—	—
Buitenland.				
Amalgam. Cop. Cy. Cv A		71⅝	70⅜	70⅝
Amer. Beet Sugar C. g. A.		55½	54	—
do. do. Cert. v. Pref. A.		98	98	—
Amer. Can Cy. C. v. g. A.		11½	11 5/16	—
do. do. Cert. v. pr. A.		85½	86	—
Amer. Car. & F. Cᵒ. C. v. A.		57 1/16	57¾	57⅞
dito Cert. van pr. Aand.		116¾	—	—
Am Hide & Leather Cvp A		26¾	26⅛	26½
Am. Smelt. Sec. Cy.	5	88½	88⅝	—
dito Sink. Fund Gd Obl	6	103⅞	103 11/16	—
Am. Smelt & Ref. C. v. A.		83	81½	—
Am. Tel. (Tr. k.) C. v. A.		148⅛	—	—
dᵒ.-dᵒ. adm. Hope & Cᵒ dᵒ.		151⅜	—	—
dito dito Coll. Tr. Obl.	4	91 7/16	—	—
do. do. Conv. Oblig.	4	110½	110¼	—
Amer. Ind. A. Synd. A.		36	—	—
dito dito B.		23½	—	—
Anglo Am. Tel. Cy. C. v. A.		26⅜	26 11/16	—
Bergb. Arb. Akt. G. f. C. A.		160	161	—
Canad. Gen. Electr. Cv A.		115⅛	—	—
Cementfab. te Visé A.		75	—	—
Centr. Leather Cy. gew A		32	—	—
Chicago Lumber & Coal		79½	78¾	—
Conn. R. & L. Cy. Obl.	4½	99½	—	—
Cuban Amer. Sugar	6	96⅞	—	—
D.-N. Tel. Gesell. A.		118	—	—
dito Obligatiën	4	100¼	—	—
Germania Baumw Obl	4½	98	—	—
Glasf. Ziegerl's Sohn A.		241½	—	—
dito Obligatiën	4½	96½	—	—
Gronau Bmwsp. Obl.	4½	99 7/16	99 7/16	—
Helena Light Cy. O.	5	86⅜	—	—
Int. Nickel Comp Obl	5	96¾	—	—
Int. Steam Pump Cy O.	5	94 11/16	94 11/16	—
Kans. City Rlw & Light	5	94 11/16	93	—
Mad. River Power Cy	5	95	—	—
Mex. Light Power Cy g A.		83 5/16	—	—
New-Orleans C. v. g. A.		33	—	—
dito dito Pref. Aand.		70	—	—
New-York Tel. Obl.	4½	99⅞	100	—
Phoenix Lumber pr. A.		7¼	—	—
dito dito Oblig.	5	86	—	—
Sears Roebuck C. v. A.		145¾	—	—
South Iron & Steel C. v. g A		3 5/16	8¼	—
dᵒ. Cert. van pr. Aand.		8 5/16	—	—
dᵒ. Obligatiën	4	31½	—	—
Stand Milling Cy C. g. A.		16 11/16	16⅝	—
dito Cert. van pref. A.		52 11/16	52 11/16	—
Tit. Ung. Sich. Sprengs A.		37	—	—
Underw Typwr. C. v. pr. A		110¾	111	—
Un. Cig. Man. Cy. C. v. A.		57 1/16	57	—
Un. St. Steel Corp. C. v. A.		81	80 3/16	80⅝
de. do. Cert. v. Pref. A.		118¾	119	—
do. 10-60 j. Sinkf. G. O.	5	104½	—	—
Venez. Tel. Electr. C. v. A.		18¾	—	—
Virginia Car. Chem. O.	5	100⅛	—	—
West Coast Sm. & ref. Cv A		29½	—	—

Kol. Cred. Instellingen en Cult. Ondernemingen.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Alg. Mij. v. N.-I. Cultz. A.		32	31	—
Badas Suikerfabriek A.		98½	—	—
Banda Cred. & Handv. A.		71	70	—
Banjoew Suik. Clt Mij. A.		60	—	—
Barge & Moorm. Liq. A.		124⅞	125¼	—
Bodjong Suikerf. Aand.		96⅝	—	—
Borneo Sum. Hand M. A.		119⅞	119⅞	120
Cult. Mij. d. Vorstl. A.		155¾	154½	155½
do. do. Winstaand.	ƒ	11920	119	11990
Handelsv. Amsterd. A.		222	222½	—
dito Obl. 1885	4	100	—	—
dol. do. 1894	4	100	—	—
do. do. Oblig. '05/09	4	100	100	—
Ins. Cultuurs. Aand.		131	—	—
Int. Cr. & Handv. Rott. A.		200	—	—
Javasche Bank A.		228½	—	—
Jav. Bosch Expl. Mij. A.		246	248	—
Javasche Cult. Mij. A.		306	306	—
do. do. Obligatiën	4	100	—	—
Kalibag. Mij. Suikerf. A.		143½	—	—
Kaliredjo Suikerfab. A.		84⅞	84	—
Kali Tello Cult. Mij. Aand		84	—	—
Kaliwoeng. Plant. Aand		186½	—	—
Koloniale Bank A.		134	127*	—
dito dito Oblig.	4	100	—	—
Krian Suikerfab. Aand.		121	—	—
Maron Cultuur Mij. A.		193½	—	—
Michiels Arn. Bijstv. A.		144	—	—
Molruksche Handelsv. A.		181	—	—
dito dito Oblig.	4	99	—	—
Ned. Hand. Maatsch. A.		180½	—	—
dito dito Cert. van A.		179 11/16	179	179⅛
dito dito rescontre	5	179¾	179¾	—
N.-I. Escompto-Mij. A.		135¾	—	—
dito dito Certif. v. A.		140	134¾	—
N.-I. Handelsb. ƒ 1000 A.		266¼	—	—
dito ƒ 1000 dito		226	224½	—
dito dito Obligatiën	4	100¼	—	—
N.-I. Houtaank. Mij. A.		175	179	—
dito Oblig.	4	92¾	—	—
Ned. N. Guinea H. Mij. A.		39	—	—
Ngoepit Landb. Mij. A.		320	—	—
Ngredjo Cultuurmij A.		75	—	—
Pagottan Clt. Mij. Aand.		172	—	—
dito Obligatiën	5	102½	—	—
Panggoongredjo Aand.		113¾	—	—
do. 1e Hyp. Obl.	6	105	—	—
Poerworedjo Aand.		90	—	—
Pondok Gedeh Cltmij A.		105	—	—
Preang. Reg. Lndb Mij. A.		82½	—	—
Rongga Landb. Mij. A.		151	—	—
Sent.-Lor. Suikerond. A.		250	—	—
Sindanglaoet Suikerf. A.		329	—	—
Soemberredjo Clt. Mij. A.		199	—	—
Suiker Cult. Mij. Aand.		114	—	—
Surinaamsche Bnk Aand		115	—	—
Surinaams. Bosch Exp. A		90½	—	—
Temoeloes Landb. Mij. A.		255	—	—
dito Obligatiën 1908	5	101	—	—
Tjiomas Cult. Mij. Obl	4½	100	100⅝	—
Tjoekir Suikerf. Obl.	5	101¾	—	—
Tjomal Suikero. Obl.	4½	100⅛	—	—

Mijnb.-Maatschappijen.
Nederland en Koloniën.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Guyana Goud Pl. gew. A		28	28	28½
do. do. Pref. Aand.		57⅝	58	59¼
Highland Mijnb. Mij. A.		80	65	—
Holl. Mij. Zoutex. Rusl. A		143½	—	—
Ketahoen Mnb. gew. A.		135	137	—
dito dito pref. Aand.		200	200	—
Limb. Steenkm. Obl.	5	103	103	—
Lobs. Asphalt Mij. A.		36	—	—
Müller Cᵒ Alg. Mijnb. pr A		106	—	—
dito Oblig. 1903	5	102½	—	—
dito dito 1908 Obl.	5	102¼	—	—
Ned.-Ind. Explor. Mij. A.		60	—	—
Ned. Sur. Goud Mij. Aand		9¾	—	—
Oost-Borneo Mij. gew. A.		45¼	—	—
dito dito pref. Aandeelen		82⅛	82¾	83¼
do. do. Cumul. bewijzen		40¾	40¾	—
Pagoeat Expl. Synd. A.		1	—	—
Paleleh Mijnbm. Gew. A.		49⅞	49¾	50¼
dito pref. Aandeelen		135	136¾	137¼
dito Winstbewijzen	ƒ	54.80	54.50	55.—
Redjang Leb. Mb. M. A.		740	738	—
Siloengk. Mijnb. Mij. A.		25	—	—
Singkep Tin Mij. Aand.		145¼	146	—
Soemalata Mijnb. Mij A.		⅝	—	—
Tjenako Steenk. Mij. A.		1	—	—
Totok Mijnb. Mij. Aand.		126	126	—
Buitenland				
Cons. Coal Cᵒ. Rec. van Gd. Obl.	5	96	—	—
Great Cobar Aand.		90	87½	89
dito 1e Hyp. Oblig.	6	86	—	—
Kimberley West Diam. Voting Trust C. v. A.		6	—	—
Oroya Brownh. C. v. A.	ƒ	36	—	—
Pittsb. Coal Cy. gew. A.		21½	21¼	—
Rocky Mount. Obl.	5	90	—	—
Shansi Cert. v. Aand.		204	—	—
Sunday Creek Coll Tr O	5	67	—	—
Unit Copper Cy C. v. A.		3⅜	3 5/16	3⅜
Welgelegen (The) C. v. A.		32½	—	—
Wolfram Mining Cy. A.		38⅜	—	—

Petroleum-Ondernem.
Nederland en Koloniën.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Arnh. Petr. Mij. Aand.		20	22½	—
Aurora 1e Hyp. Obl.	5	—	—	—
dito Cert. van dito		49½	—	—
Dord Petr.-I.-Mij. gew. A		170½	170	—
dito dito pr. A.		185	187	—
dito dito oblig. 1897	4½	100¾	—	—
dito dito 1903	4½	100⅛	—	—
Gec. Holl. Petr. Crt. A.		410½	407¼	413
Int. Rum. Petr.-Mij. A.		141¾	127	134
dito Inkomst. Obl.	5	88	87	—
K. N. Mij. t. E Pbr. ƒ 100		487	489	491
dito dito ƒ 1000 Aand.		491	488½	494½
dito Fransche recep.		99⅛	99 7/16	—
dito dito Cert. v. Aand.		487	490	—
Moeara Enim P.-Mij. A.		231¼	231¾	232¾
Ned. Rum. Petr. Mij. A.		66⅞	68¾	—
Oklahoma petr Cy. s. B. A		27½	—	—
dito dito preferente A.		62¼	61¼	—
Perlak Petr. Aand.		114⅜	112¾	114¼
Sirius Alg. Petr. Mij. A.		190	—	—
Sum. Palemb. Petr. M. A.		183	182¼	183½
Tarakan Petr. Mpij. A.		138	138	139½
Tulsa Petrol. Mij. Aand.		52¼	52¼	—
Union Petrol. Co. Aand.		58	—	—
Zuid Perlak Petr. Mij. pr.		132⅜	—	—
Buitenland.				
Bibi Eybat Pet. C C. v. A.		11¾	—	—
dito dito Oblig.	5½	43	—	—
Orion Petr. Mij. Aand.		123¾	123¾	124½
Premier Petr. C. v. pr. A.		48½	—	—
Russian Petr. C. v. n. A.		53⅛	—	—
do. Obligatiën	6	64	63¾	—
Shell The Trnsp. gew. A.		465	—	—
Steaua Romana Aand.		130⅜	130¼	130⅜

Rubber-Maatschappijen.
Nederland en Koloniën.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Amst. Rubb. Clt. Mij. A.		221½	224¾	—
dito dito Certif. van A.		224	223	—
Amst.-Java Rubber. Cy A		90	—	—
Bandar Rubber Mij. A.		72½	—	—
Deli-Bat. Rubber Mij. A.		91	91	93
dito Cert. van Aand.		93	97	—
Ind. Rubber Comp. Aand		96	95½	—
Kali Telep Banj. Rubb. A.		96¾	—	—
Kendeng Lemb. Rubb. A		110	—	—
Kol. Rubber Comp. Aand		52⅜	51½	52
Lampongs (De) Clt Mij A.		79½	—	—
Langsar Sum. Rubber A.		86¾	—	—
Malabar Rubb. Clt Mij. A.		62	63	64½
Ned. Rubber Mij. Aand.		69	68¾	—
Oost-Java Rubber Mij. A.		77	—	—
Preanger Rubber Mij. A.		110	110	—
Rott. Tapanoelie Clt M A.		138¼	138½	139½
Salatri Plant. Cult Mij. A.		93½	—	—
Serbadjadi Sum Rubb A.		123¼	—	—
Soengey Raya Rubb A.		41½	41⅛	—
Sumatra Rubber Cult. A.		106	—	—
Timbang-Deli Rubber A.		86¾	85	86
Buitenland.				
Dolok Rubber. Aand.		88	—	—
Interc. Rubb. Cy. C. v. A.		26½	26½	—

Scheepv.-Maatschappijen
Nederland en Koloniën.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Java-China-Jap. 1e 2e s. A		96	—	—
Kon. Holl. Lloyd Aand.		60	—	—
dito Oblig.	4½	98⅝	—	—
Kon. Ned. Stmb.-Mij. A.		116¼	—	—
dito Obligatiën	4	100⅜	—	—
Kon. Paketvaart-Mij. A.		153	153	—
dito dito Oblig. 1903	4	100¾	100⅞	—
Kon. W.-I. Maildienst A.		90½	—	—
dito Oblig. 1907	4	99⅝	—	—
Müller & Cᵒ's Alg. Sch. A.		101	—	—
dito dito 1899 Obl.	4½	102	—	—
dito dito 1901	4½	102	—	—
Ned Amer Stv. Mij. A.		161⅛	165	—
Ned. Scheepv. Unie g. A.		141⅞	142	—
Rotterdamsche Lloyd A.		128⅞	129	—
dito dito Oblig.	4	102¼	—	—
Stoomv.-Mij. Nederl. A.		143½	—	—
dito dito dito 1907.	4	101⅜	—	—
Stoomv. mij. Oostzee A.		50¾	—	—
Stmv. mij. „Zeeland" A.		145	—	—
dito dito preferente A.		136½	—	—
dito dito Obligatien	3	89½	—	—
Buitenland.				
Int. Merc. Mar. Cy. afgest. gew. A		5⅛	5¼	—
dito dito afgest. Pref. A.		18⅛	18	18⅛
dito dito Oblig	4½	68⅛	68 5/16	—
Int. Nav. 1e H. Gd Obl.	5	82⅞	82⅞	—

Tabaks-Ondernemingen.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Amsterd. Deli-Comp. A.		712	705	—
dito dito Certificaten		714	710	—
Amst. Langk. Co. gew. A.		348⅞	347½	—
dito dito pref. dito		421	420	421½
Amst.-Padang Comp. A.		85	—	—
dito Opricht. Aand.	ƒ	39.50	—	—
Amst Serd Tab. Comp. A.		48½	48	—
Arendsb. Tab. Mij. Cert.		740	739	—
Besoeki Tabak-Mpij A.		161½	162	—
Bindjey Tabak-Mpij A.		115	113¾	114½
Deli-Batavia Maatij A.		687	—	—
dito dito Certificaten		680	689	—
Deli Cultuur Mpij. A.		88½	—	—
Deli Langk. Tab Mij Cv A.		444½	—	—
Deli-Maatschappij. A.		488	488	—
dito Certificaten		488½	488	—
Deli Padang Mij. Aand.		93¼	—	—
Hessa Tabak Maatij. A.		109¾	—	—
Holland Deli Cᵒ. gew. A.		35⅞	35¾	—
dito dito pref. Aand.		61	62	—
Holl. Sum. Tab. Mij. A.		34¾	—	—
dito dito preferente A.		72¾	—	—
Krapoh Tabak Mij. A.		104⅞	—	—
Langkat Tab. Mij. Aand.		65	—	—
Lima Poeloeh Tab. Mij A.		22	—	—
Medan Tabak-Mpij. A.		236½	234	236¾
dito Cert. van Aand.		235¼	235	—
Nieuwe Asah. Tb. Mij A.		61½	60⅝	—
Padang Tabak-Mpij. A.		88	—	—
Rim. Tab. Synd. R. v. D.		61½	—	—
Rott. Asahan Tab. Mij A.		32¾	—	—
Rott. Deli Mij. Aand.		457½	453	—
dito Cert. van Aand.		455	459	—
Senembah Mij. Aand.		533	533	—
dito Certificaten		535	535	—
Sennah Tabak Mij. Aand		82	82	—
Serdang Tabak-M. A. A.		119¾	—	—
dito dito B. A.		49¾	—	—
Silau Asahan Tab Mij. A.		70	—	—
Soekowono Lndb Mij. A.		207¾	—	—
Sumatra Cult.-Mpij. A.		224	225¼	225¾
Sumatra Plant. Mij. A.		50	—	—
dito conv. Obl.	6	88	—	—
Buitenland.				
Un. Langk. Pl. C. v. g. A.		488	—	—

Thee-Ondernemingen.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Amst. Thee Aand.		93	—	—
Bodjong Terong Assam A		86¾	85	—

Diversen.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Alg. s-Grav. Bwgr Obl.	4½	100	—	—
Amst. Goed. Vervoer A.		45	—	—
Amst. Rijtuig Mij. Aand		96½	—	—
Amst. Stadschwb. Obl.	2	64	—	—
Blaauwhoedenveem A.		109	—	—
dito Obligatiën	3½	90	—	—
Brakke Grond Obl.	4	89½	—	—
Fransch Soud. Handm A.		106¾	—	—
General Trading Cy. A.		117 1/16	118	118⅜
Graan Elevator Obl.	5	102½	102¼	—
Graansilos Mij. pr. Aand		98	—	—
Groenhoedenveem Aand		106½	—	—
Handelsv. Java Aand.		94	—	—
Havenlaan (Mij. t ex.)	4½	100⅝	—	—
Hilleg. Bloembh. Obl.	5	101	—	—
Holland Dakota Aand.		83	—	—
Houthandel Alberts A.		134	—	—
Houth. Wil. Pont gew. A		207½	—	—
dito pref. Aand.		115	—	—
Krasnapolsky Mij. Aand		116½	—	—
Laan v. Meerderv. O.	4½	101	—	—
dito Obl. 1900	4	97	97	—
Leidsche Veem Aand.		30	—	—
dito Oblihatiën	4	90	—	—
Linde & Teves en R. S. Stokvis & Zn. A.		168¼	170	—
Linnaeuspark Aand.		46	—	—
Müller & Co. (Wm. H.)	5	100	—	—
Nation. Grondbez Obl.	4½	100¼	—	—
dito Obligatiën 1910	4½	100¼	—	—
dito Obligatiën	4	96	—	—
Natura Artis Mag. Obl.	3	79	—	—
Ned. Bouw-Mpij. A.	ƒ	190	—	—
Ned. Veem 1 Hyp Obl.	4	94⅞	—	—
N. Afrik. Handelsv. A.		200	190	192
Scheveningen Expl. A.		25	—	—
dito Obligatiën	4½	71½	—	—
Ver. Amerik. fondsen Kerkh. 1e ser. Cert.	4	108	—	—
dito 2e serie Cert.	4	106½	—	—
Ver. Bez. Am. fondsen Broes & Gosm. Crt.	3½	81½	—	—
Ver. Bez. Hyp. Spoor Westendorp & Co. O.	5	111½	—	—
Ver. v/d Effecth. Obl.	4	100½	100½	—
Vriesseveem Aandeelen		80½	81½	—
Buitenland.				
Afric. City Lim. C. v. A.		75	—	—
Ass. Merchants Cy 1e pr.		106	—	—
do. Cert. v. 2e pref. Aand.		106½	106¼	—
Bush Terminal Cy.	5	98¼	—	—
Comp. Int. d. Wag. L. g. A.		186	—	—
dito Obligatiën	4	95¾	—	—
Cuba Comp. (The) Obl.	6	100	—	—
Electr. Bd. a. Share Cy. Cert. v. Pref. Aand.		83¾	—	—
Int. Lands. B. v. deeln.	ƒ	67.50	66.20	—
Max. L. Gr. Cert. v. A.		4 13/16	4 13/16	—
dito dito Cert. v. Inc. bds		11	—	—
dito dito Restantbew.		61 9/16	—	—
May Dep. Stores Cy.		112⅜	112⅜	—
Mexico Synd. Bew. v. dln.		56	—	—
Palouse Irrigat. Obl.	5	99⅛	—	—
Peruv. Corp. Cert. v. A.		10 11/16	10 9/16	10 11/16
dito Pref. dito		42 7/16	42 7/16	—
dito First Mortg. B.	6	103⅜	103 11/16	—
Port Arthur Town Co. A.		140	—	—
Santa Fé Ld. Cy. The Cv A		220	—	—
Stern Brothers Ct. v. pr. A		100	100¼	—
Sulzb. & Sons Ct. v. pr. A		103½	—	—
T. Béga Thal Kr 200 O.	4	93½	93¾	—
dito dito Kr. 2000 O.	4	95¾	—	—
Transv Lnd & Mijn. Cv A.		10¼	—	—
Unit. Dry Goods C v. pr. A		105⅞	105⅞	—

Spoorwegleeningen.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Deli Spoorweg Mij. A.		215	—	—
dito dito Oblig. 1888	4	101	101	—
dito dito Oblig. 1902	4	100¾	101	—
Electr. Spw. Mij. Obl.	4	99¼	99½	—
Holl. IJzeren Spoorw. A.		86⅛	86½	—
do. do. Obl. 1900/09.	4	101½	101¾	—
do. do. do. 1889/1902	3½	92¼	92½	—
do. do. do. 1905/1908	3½	92¼	—	—
do. do. do. 1888/1892	3	85¼	—	—
Mij. t. Expl. v. Staatssp. A		98	98	—
do. do. 1901/1911 Obl.	4	101	101	—
do. do. 1903/1907 do.	4	101¼	101	—
do. do. 1887 do.	3½	92⅛	—	—
do. do. 1890/1898 do.	3½	92⅝	—	—
dito 1900	3½	92¾	—	—
do. do. 1905/1909	3½	92⅜	92⅜	—
do. do. 1894/1895	3	85½	—	—
Ned. Buurt Spw. Obl.	4	101⅝	—	—
Ned. Cent. Spoorweg A.		26	26	—
do. do. Obl. 1901/08.	4	100¾	—	—
do. do. à ƒ 250 do.	3	82 11/16	—	—
do. do. do. ƒ 1000	3	83⅛	—	—
dito Bew. Uitgest. Sch.		38	—	—
Ned.-Ind. Spoorweg A.		273	—	—
dito dito Oblig.	4	102	—	—
dito Obligatiën	3½	93⅛	—	—
dito dito dito 1896.	2½	97	—	—
N.-Br. Boxtel-Wezel A.		11½	—	—
dito gestemp. 1875/80.		97	97	—
dito dito 2e Hyp. 1875		15⅛	15¾	—
Bew. uitgest. Sch. ƒ 500		19⅛	—	—
Zuid-Holl Elect. Sp. O.	4½	101½	101½	—
Buitenland.				
ENGELAND.				
Great Eastern C. v. A.		74 1/16	—	—
Lond. Electric. C. v. pr. A		85¼	—	—
The Undergr. prior O.	5	101 3/16	101 1/16	—
dito dito £ 200	5	101⅛	—	—
dito £ 20-100	4½	99½	99 7/16	—
dito dito £ 200	4½	97⅛	—	—
dito Income Bonds		68 11/16	68	68¼
HONG. War. Gol. pr. A.		28	—	—

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
ITALIE.				
Asti-Chivasso Sp. O.	4	92	—	—
Spwg. 1'87/89 A-E O.	3	68 3/16	—	—
Victor Eman. Spw.	3	69	—	—
West-Sicil. Spw. O.	5	97½	—	—
Z.-Ital. Spw. A-H O.	3	67 3/16	67	—
OOSTENRIJK.				
Fransch Oost. Sp. O.	3	75	—	—
Kais. Elis. Sp. Gisela	5	103	103⅜	—
Lokaal Spw. 1e Hyp O.	4	90	—	—
POLEN. Warsch.-W. A.		223	219	220
dito Act. de Jouiss.	ƒ	170	—	—
dito Prior Obl GR 125	4	90⅛	—	—
dito dito G.R. 625.	4	90⅜	—	—
dito dito G.R. 1250	4	90¾	—	—
dito dito 7e Serie.	4	94⅝	—	—
dito dito 9e Serie.	4	90½	89½	—
dito dito 10e Serie.	4	92¾	93	—
dito dito 11e Serie.	4	92¾	93	—
PORTUGAL.				
Beira Beixa Oblig.	3	82¼	82⅝	—
Kon. Trans-Afr Sp. O.	5	87¾	—	—
RUSLAND. Lodzerfabr.		88⅛	—	—
Mosk.-Kasan Obl.	4½	98	98¼	—
dito dito 1910	4	90	—	—
Mosk. Kiew Wor. Obl.	4½	97 15/16	98	—
dito Obl. 1910	4½	97¾	97¾	97⅞
dito 500/1000 1887.	4	90	—	—
dito 2000 1887	4	90	—	—
do. Rm 500/2000 1895	4	90 3/16	—	—
dito dito fr. 500	4	87	—	—
Mosk. Wind. Ryb. O.	4	90	—	—
dito dito 1898	4	90½	89½	89¾
dito belvr. £ 20/100	4	91 3/16	91¾	—
dito dito fr. 500 1903	4	89	—	—
Rjas. Ur. C. v. A. A.	4½	87 15/16	97 15/16	—
dito GR 125 Obl. 1894	4	87 7/16	—	—
dito dito 625	4	87¾	—	—
dito Rm 500/2000 '97	4	90¼	—	—
dito dito 1898	4	89⅛	—	—
Rybinsk Spw. Obl.	4	90½	—	—
Wladikawk. Sp. Obl.	4½	101 3/16	—	—
do. GR. 125 Obl.	4	89 7/16	89 7/16	—
do. GR. 625 Obl.	4	90 5/16	—	—
do. 1894 GR. 125 O.	4	88½	—	—
do. 1894 GR. 625 O.	4	90 3/16	—	—
do. 1895 prior. Obl.	4	90⅛	—	—
do. 1897 do. do.	4	90 11/16	—	—
do. 1898 do. do.	4	90 1/16	90¼	—
Z. Oost Sp. pr. O. '97	4	90¼	—	—
do. do. do. 1898	4	89⅝	—	—
do. do. do. 1901	4	90¾	—	—
TURKIJE.				
Salon.-Konst. Sp. Obl.	3	64⅛	—	—
AMERIKA.				
Atchison Topeka C. v. A.		114 11/16	113⅞	114¼
dito Cert. van pr. Aand.		103¼	—	—
do. do. Conv. Gd. Obl.	5	118¼	—	—
do. Algem. Hyp. O.	4	98¾	98⅞	—
dᵒ. Adjustment do.	4	90	—	—
do. conv. Gd. Bds. '05	4	113¼	113	—
dito dito 1909	4	113½	113	—
do. do. 1910.	4	105	105	—
dito East. Oklahoma	4	95	93	—
Baltimore & Ohio C. v. A.		106¾	107	—
dito Ct. 4 pCt. n. cumpr. A.		92⅜	—	—
Cent. Pac. 1e Ref. H. O.	4	97	97⅞	—
dito Through Sh. L. C.	4	90⅞	—	—
dᵒ. dᵒ. Mortg. Goud O.	3½	90¾	90¾	—
Ches. & Ohio C. v. A.		85¾	85	—
Chic. & Erie 1e Hyp. O.	5	110 1/16	—	—
Chic. Gr. West. Cv. gew. A		24	—	—
dito Cert. v. pr. Aand.		45	—	—
Chic. Milw. Lake Obl.	5	104⅞	—	—
Chic. Nth-West C. v. p. A		195	—	—
do. N. W. Union do.	7	114	—	—
dito Win. St. Peter.	7	113	—	—
dito Sinking Fund O.	5	111	—	—
Chic. Rock Island & Pac.		76	76	—
Clev. Akron Col. Gv O.	4	93¼	—	—
do. Algem. Hyp. Obl.	5	108½	—	—
Clev. Cinc. Ch. & S. L. Cv A		53½	—	—
Col. & South. Spw. C. v. g A		—	—	—
do. Ref & Ext. Gd. O.	4½	98 5/16	—	—
Cuba Railr. Cy. 1 H. O.	5	101⅞	102	—
Dall & Waco 1e H. Obl.	5	107¾	—	—
Denver & Rio Gr. C. v. A.		29 5/16	28¾	29 5/16
dito preferente Aand.		56¼	—	—
do. Certif. v. Pref. A.		56⅛	56⅞	—
dito dito Ref. Obl.	5	90	—	—
do. 1e Hyp. Goud do.	4½	102¾	—	—
do. do. 1e hyp. Obl.	4	92½	—	—
Des Moines & F. Dodge		81	—	—
Erie Spwg. Mij. gew. A.		37	36⅝	36 13/16
dito dito 1e pref. A.		57⅛	56⅞	57⅛
dito Cert. v. 1e pref. A.		57⅛	56⅞	57⅛
dito 2e pref. Aand.		48	—	—
dito Cert. v 2e Pref. A		48	—	—
dᵒ. dᵒ. Gen. Lien Bonds	4	77¾	78⅜	—
Fl. Centr. & Penins. O.	5	103	—	—
dito Cons. Mortg. Gldb.	5	104¼	—	—
Gr. Tr. W. Rw. Gd. O.	4	92⅝	—	—
Gr. North. Ct. v. pr. Aand.		138	135⅞	—
Illinois Central C. v. A.		140¾	—	—
do. Oblig. in Goud	4	100	—	—
do. do. do. per 1953	4	98 3/16	98 3/16	—
do. Centr. Lease Line	4	97	—	—
Kans. City Fort Scott		72¼	—	—
dito ref. Goudbonds	4	78 13/16	—	—
Kans. C. South Gew A.		36 5/16	36	—
dito Cert. van dito		33 5/16	—	—
dito pref. A.		69⅜	69	—
do. do. Cert. v. pref. A.		69⅜	69¼	—
dᵒ. Ref. & Imp. Morgt. Bd	5	101⅜	101 1/16	—
do. do 1e Hyp. Obl.	3	74⅝	74½	—
Louisiana & Ark. Obl.	5	95 5/16	—	—
Louisv. & Jeffers. Obl.	4	91⅞	—	—
Louisv. & Nashv. C. v. A.		152	—	—
dito 2e Hyp. Obl.	3	73⅜	—	—
dito Mobile & Montg.	4½	107	—	—
Mas. City & Fort Dodge		84½	—	—
Mex. Int. Pr. Lien Obl.	4½	100⅜	100¾	—
Miss. K. Texas C. v. A.		37½	37 5/16	37½
do. do. C. v. Pref. A.		69¼	69	69¼
do. Alg. Hyp. Goud Obl.	4½	88⅜	—	—
do. do. 1e Hyp. Obl.	4	97⅛	97½	—
do. do. 2e Hyp. Obl.	4	85 5/16	—	—
Miss. Pacific Cert. v. A.		50⅜	—	—
dᵒ. First a. Ref Mortg O.	5	92 13/16	—	—
dito dito Gd. Oblig.	4	78	—	—
Montana Central	6	125¼	—	—
Nat. Railr. Cᵒ. of Mex.	4½	100¼	—	—
dᵒ. 1e Gec. Hp. G. O. '51	4	80 3/16	80¼	—
Nat. Rlw. C. v. 1e pr. A.		65¼	66	—
dᵒ. orig. 2e pref. Aand.		31 11/16	31¾	31⅞
do. priorl. Oblig.	4½	93⅛	—	—
N.-Y. Ontario & West. A.		45¼	45½	—
dito Cert. van dito		45½	—	—
N.-Y. Penns. & Ohio	4½	106½	—	—
Norf. & West. C. v. A.		109½	—	—
do. Gec. 1e Hyp. Obl.	4	97½	—	—
dᵒ. 1e H. Div. Gen. M. B.	4	92¼	92	—
dᵒ. conv. Goud Obl.	4	108	—	—
North. Pac. Goudb.	4	99	—	—
Oklahoma Cntr. Obl.	5	48	—	—
dito Cert. v. Obl.	5	49	—	—
Oreg. Calif. 1e H. in gd.	5	103⅝	103¾	—
Oregon Short Line O	5.	110¾	—	—
Pennsylv. Spwg. C. v. A.		129½	—	—
dito conv. Oblig	3½	96⅛	—	—
Philipp. Railw. Cy. O.	4	87¾	—	—
Pittsb. Cinc. Ch. St. L.	4½	104⅜	—	—
Reading Comp. Ct. gew A		156	—	—
Rio Gr. West. Gd. O.	4	84	—	—
R.-Island Ct. v. Gew. A.		34¼	33 9/16	33¾
dito Cert. van pr. A.		68	—	—
R. Isl., Ark. & Louis.	4½	92 5/16	—	—
S. Antonio & Arans. O.	4	87⅜	—	—
Seaboard Air Line.	4	83¼	83¼	—
St. Louis Cairo 1 H. O.	4	93½	—	—
St. L. & S. Fr. Ct. 2e pr. A.		44½	—	—
do. Gen. Lien Gd. Obl.	5	89¼	—	—
dito 3-jar. G. Notes.	5	99	—	—
dᵒ. Ref. Mortg. Goud	4	82 5/16	—	—
St Louis & Southw. gew A.		32½	—	—
do. do. Obligatiën.	4	90⅜	—	—
St. Paul Min. & Man.	6	124⅛	—	—
dito Goud Oblig.	4½	104¼	—	—
dᵒ. cons Mortg. Bonds	4	99	—	—
South. Pac. Comp. gew. A.		124 1/16	124¼	125 3/16
do. do. Cert. van dito		120 3/16	124¼	—
do. do. Goud Oblig.	4	92½	92½	—
do. do. conv. Oblig	4	99 13/16	99 13/16	—
San Franc Term. Obl.	4	92 1/16	—	—

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
South. Pac. of Cal. Obl.	6	100½	—	—
do. 1e Ref. H. Gd. Obl.	4	95⅜	95⅜	—
South Rlw. Co. afges. A.		32 1/16	31⅞	32
do. do. afg. Pref. Aand.		71⅛	72	72½
dito afgest. Cert. v. pr. A.		72⅛	72¾	—
do. Gen. Mortg. Bds.	4	79¾	79½	—
Texas & New-Orleans (Sabine-Division) O.	6	100½	—	—
Texas & Pac. Rlw. C. v. A.		28	—	—
Union Pac. C. v. gew. A.		191	189¾	190
dito pref. Aandeelen		94¼	95	—
do. do. Cert. v. Pref. A.		94⅛	95	—
do. Goud Obligatiën	4	101⅜	—	—
dᵒ. do. Conv. Gd. Obl.	4	108	108¼	—
Utah North gec. Obl.	5	110¾	110¾	—
Wabash Spwg. gew. A.		17 13/16	17½	17⅝
dito Cert. van Pref. A.		39½	38⅜	39
do. 1e Ref. & Ext. B	4	69⅞	—	—
Wab. Pittsb. dep. Cert.		4 7/16	4½	4¼
W. N. Y. & Penns Obl.	5	108⅜	—	—
dito Gen. Mortg. Bds.	4	87¼	—	—
West. Pac. Railw. Obl.	5	92⅞	—	—
Winst. Salem. 1 hyp. O.	4	96	96	—
Wisconsin Minn. Obl.	4	78⅛	78⅛	—
CANADA South. C. v. A.		65½	—	—
Canadian Pacific C. v. A.		243	240½	—
dito 1e Hyp. Obl.	5	104½	—	—
Gr. Trunk Rlw. C. v. g. A.		28 1/16	—	—
do. do. Ct. v. 3e pref. A.		61	—	—
Tor Grey & Bruce Obl.	4	99¼	—	—
MEXICO.				
Vera Cruz Obl.	4½	93 11/16	—	—
Ver. Sp. Yucatan Obl.	5	98	—	—
dito £ 200/500 Obl.	5	98	—	—
ARGENTINIE.				
Centr. Argent. C. v. A.		104	—	—
BRAZILIE.				
Brazil Rlw. Cy 1e H Obl	4½	87⅜	87¼	87½
Leopoldina Sp. C. v. A.		67⅛	—	—
Vic.-Minas Sp. 1e H. O.	5	87⅞	—	—
dito fr. à 2500/5000.	5	88¼	—	—
COLUMBIA.				
Col. Nat. Railw. Aand.		16¼	16⅛	16⅝
COSTARICA Spw C. v. A		38⅜	—	—
VENEZUELA.				
Fransche Mij. (Mer.)	5	10	10 1/16	—

Tramw.-Maatschappijen

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Babat Djomb. Sttr. Aand		25	—	—
Bat. Elec. Tram Mij A.		89½	—	—
dito dito Obligatiën	5	101	—	—
Gooische Stoomtr. Aand		90	—	—
dito Obligatiën	4	92¼	—	—
Haagsche Tramw. O.	4	100¾	100¾	—
Kediri Stoomtr. Mij. A.		189	—	—
dito Obligatiën	4	101⅛	—	—
Madoera Stm. tr. Mij. A.		17⅜	16¼	—
dito preferente	A.	52¼	49½	50¼
dito dito Obligatiën	5	101½	—	—
Malang Stm. tr.-Mij. A.		90	—	—
Modjokerto Sttr. Aand.		36	35	—
dito Obligatiën	4	88¼	—	—
Nederl. Tramw. Cert. A		32	—	—
dito Cert. B.		31	—	—
Ned. Ind. Tr. Mij. Aand.		182	—	—
dito Obligatiën	4	100¾	—	—
Noord Zuid-Holl. Tr.	4½	101½	101½	—
Ooster Stoomtr. Obl.	4	100	—	—
Oost-Java Stoomtr. A.		145¾	—	—
do. do. Obligatiën	4	101	—	—
Passoeroean St. tr. Mij A.		79½	—	—
dito dito Oblig.	4	87¾	—	—
Probolingo Stmtrm. A.		55⅜	52¼	—
Rott. Tramw. Mij. Aand.		157½	—	—
dito Obligatiën	3½	90	—	—
Samar.-Joana St. tr. A.		189	—	—
dito dito Obligatiën	4	101⅛	—	—
Sem.-Cher. St. tr. Mij A.		210	—	—
dito nieuwe Aand.		190	—	—
dito dito Obligatiën	4	101	101	—
Serajoedal Sttr. Mij Aand		—	—	—
dito dito Oblig.	4	101	—	—
Solosche Tram Obl.	4	99¾	—	—
Tramwmij. De Meijerij	4½	99¾	—	—
Westl. Stoomtr. Aand.		86	—	—
do. do. Preferente A.		94¼	—	—
dito 1e Hyp. Oblig.	4	98⅞	—	—
Buitenland.				
Chicago a. Milw. Electr. Cert. van Obl.	5	61¾	61¾	61⅝
Detroit Un. Railw.	4½	81¾	—	—
Havana Electric	5	98 1/16	—	—
Interbor. Metrop. Cy.		18⅛	—	—
Manila Suburb. Obl.	5	85 1/16	—	—
Mexico Tramw. C. v. A.		123	—	—

Premieleeningen.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Amsterd. à ƒ 1000	3	102¼	102½	—
dito à ƒ 100	3	109⅜	—	—
Gemeente-Crediet	3	102 1/16	—	—
Pal. v. Volksvl. 1867		140	140	—
dito dito 1869	ƒ	1.60	1.60	—
Rotterdam	3	103¾	—	—
Witte Kruis (N.-H.V.)		79	79	—
Antwerpen 1887	2½	90½	—	—
dito dito 1903	2	86	—	—
Mij. v. Buurtspoorw.	2½	82 15/16	—	—
Mij. v. Kan. & Havenw.	2	70	70⅛	—
FRANKRIJK.				
Crédit Fonc. 1880	3	97 1/16	—	—
HONGARIJE.				
Hong. Hypoth. bank	4	121¾	123	—
dito dito à Kr. 200	3	112¼	—	—
Staatsleening 1870.		231	—	—
Stuhlweissenb. Spw.	2½	94½	—	—
dᵒ. z. bew. v. Deelger.	2½	80½	—	—
Theiss Reg. Gesells.	4	153	156	—
ITALIE. Roode Kruis.		180	—	—
OOSTENR. Stsl 1860	5	166¼	—	—
dito 1864		311¾	—	—
Crediet-Anstalt 1858		267½	—	—
Oost. Bod-Cred. Anst	3	148¾	—	—
dito dito 1889	3	145	—	—
Stad Weenen 1874.		260	—	—
PRUISEN.				
Keulen-Mind. Spw.	3½	131	—	—
RUSLAND.				
Staatsleening 1864	5	460	—	—
dito 1866	5	360	—	—
Rijks-Adels-Agrar Bk	5	326	—	—
SERVIE.				
Staatsleening afgest.	2	108⅛	—	—
SPANJE.				
3 pCt. St. Madrid 1868.		69	—	—
TURKIJE. 3 pCt. Spwl.		51	—	—
ZWITSERLAND.				
Bq. de l'Etat de Frib.	2	62½	—	—
Kanton Freib. 1892	ƒ	4.70	—	—
Stad Genève 1880.	3	96¾	—	—
AFRIKA. Congo Loten	ƒ	42.60	—	—
Cred. Fonc. Egypt.	3	106¾	—	—
AMERIKA				
Panama-Kanaal-Mij.	ƒ	73.30	—	—

Affaires op levering.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Californian Am. Oil Cy. A		120½	120	120½

Voorloopig genoteerde fondsen.

	pCt.	V.K.	L.K.	H.K.
Lake Sup. R. v. C. v. gew. A		27⅞	27½	—
Newyork 1911 Obl.	4½	103½	—	—
Studebaker Corp. C. g. A.		68½	69⅜	—
dito Cert. van pref Aand		107	—	—
West Java Thee Clt. A.		73¼	—	—
Amst.-Balata Cy. Aand.		87½	—	—
Mississipi Obl.	5	83¼	—	—
Orion Petr. Cert. v. A.		111½	111	111¼
Lijmfabr. Delft C. v. A.		136¾	—	—
Minas Geraes Rec. v. O.	4½	90⅞	90⅛	90¾
Westralia Un. Goldf. pr A		104¼	—	—
Holl. Hyp. Bk. pref. A.		105	—	—
Miss. Pac. Rlw. Gdnot.	5	98 13/16	—	—
Donau Hypbk. pdbr.	4½	100	—	—
Calvé Delft		127	127	—
Bangak Landb. Mij. A.		192¼	192¾	193¼
Bacau		100	—	—
Rott. Can. Hyp. Bk.		100¾	100¾	—
Ned. Transatl. Hypb		101¼	101¼	—
Rotterd. Bankver. Aand.		152	152	—
Nordiska Aktienbnk.	4½	91¼	91⅛	91⅜
Holland Bank Aand.		109	—	—
Nijmegen	4	100¼	100¼	—

Koers van het geld.

Prolongatie .... 3¼ à — pCt.

* Exd. § ex coup. ** ex claim.

AVONDBLAD.

Derde Blad.

Interviews

met bestuurders van onze Oost.

XII. 2.

— „Dus u zag inderdaad, toen u naar Indië ging, aan boord al 't een en ander van inlanders en Chineezen. Maar nu van ons bestuur?"

„Wel, vooreerst onderweg, toen we naar Indië gingen, zag ik iets van onze verloren grootheid.... Ja, dat was te Colombo. Daar zaten we 's avonds in een café, zoo'n heele troep passagiers, gezellig te boomen, en naar de Indische toovenaars te kijken, en slangenbezweerders.... zoo'n brilslang is 'n griezelig beest, als hij boos wordt en zich opblaast.... dan is 't werkelijk precies of hij een bril op heeft.... Nu, er gingen een partijtje menschen weg, half Europeaan, half inlander. Ik vroeg aan den Engelschen kellner, wat dat voor lui waren? „*Dutch burghers*", zei hij. 't Waren dus afstammelingen van Hollandsche kolonisten, die inlandsche vrouwen getrouwd hadden.... U weet, de Angelsaks, trotsch op zijn ras, erkent kleurlingen niet als Europeanen...

— „Maar nu het tegenwoordige bestuur?"

„Een staaltje, maar dat gelukkig ook al meer historische waarde heeft, kreeg ik op de terugreis.... U moet weten, van Soerabaia tot Batavia reisde er een regent mede, een zeer beschaafde Javaan, die goed Hollandsch sprak...., met aangename vormen, aardig voor de kinderen, zooals Javanen dat altijd zijn. Nu, die regent sprak gewoon met de andere reizigers en gevoelde zich verplicht ook een adsistent-resident te gaan aanspreken, die met vrouw en kinderen naar Holland ging, op pensioen. De adsistent-resident antwoordde hem barsch, uit de hoogte in 't Maleisch, in 't bijzijn van andere heeren en dames.... Dat was een zeer onaangenaam oogenblik.... Daar had u nu een van die ouderwetsche bestuursambtenaren, die niet toestaan, dat een inlander Hollandsch spreekt...., die niet willen, dat de Javaan probeert even ontwikkeld te worden als wij. Gelukkig, het ras sterft uit. Van Heutsz heeft er ook nog 'n paar krasse circulaires over geschreven."

— „En wat deed de Javaan?"

„Hij deed zooals de typische Javaan: hij zweeg en ging weg. Maar geloof, dat zoo iets kwaad bloed zet! Zóó verliest men koloniën! We vonden den ads.-resident allen even onhebbelijk; de meesten lieten hem dat zeer duidelijk merken.... 't Mooiste deed dat een van de Dirken...."

— „Van de Dirken?"

„Ja, ook exemplaren van onze kleine wereld aan boord. Dat waren zoo een stuk of zes aardige jongens van twaalf tot zestien jaar, van die Indische jongens, alles behalve verlegen.... moet u Kohlbrugge maar eens op nalezen. We noemden ze „Dirken" omdat de oudste zoo heette. Die lieve jongen gaat naar 't dochtertje van den adsistent-resident, een kind van 'n jaar of zes, en vraagt: Miesje, weet jij wat dat is, een „halve gare"? Nee, dat wist Miesje niet.... „Toe vraag dat eens aan je Pa!" En Miesje ging dat hardop vragen. 't Gebeurde direct na het incident en ook in ons bijzijn. We hadden werk, ernstige gezichten te zetten.... behalve de Dirk zelf; die keek onverstoorbaar — onschuldig...."

„Och, weet u wat dat was? Die man had nooit adsistent-resident moeten worden. Maar de pensioenen van controleurs zijn te laag; daarom werden ze wel eens aan 't eind van hun diensttijd uit *kasian* tot adsistent-resident gebombardeerd."

— „En had u nog meer merkwaardige menschen aan boord?"

„Jawel. Op de terugreis was er een controleur, die maanden lang bijna alleen door 't heele eiland Flores heen en weer getrokken had, en die er de vestiging van ons bestuur zooveel mogelijk vreedzaam had voorbereid, in afwachting van de komst van Christoffel met zijn marechaussees. Ik hoor dat hij de *bintang* krijgt."

— „Wat is dat?"

„Dat beteekent, „ster", zoo noemen ze daarginds de Willemsorde. Nu, die heeft hij verdiend. Vechten als 't moet.... maar het gevecht voorkomen was hier even gevaarlijk, en veel nuttiger.

„Dan hadden we een dokter met zijn vrouw. Ik maakte er kennis mee, toen ze zich aan boord over een verlaten kindje ontfermden."

— „Had u aan boord verlaten kinderen?"

„Och... de moeder ging naar Holland om zich te amuseeren, en liet haar man op Atjeh zitten. 't Was een typische hysterica, eerst danste ze druk, dan ging ze zitten huilen.... Dat kindje kende geen woord Hollandsch, alleen Maleisch — was blijkbaar altijd aan de baboe overgelaten. Het scharrelde daar zoo'n beetje op het voordek rond, de oude dekknecht en twee Portugeesche officieren stonden er om heen, wilden 't aanhalen.... maar die kenden weer geen Maleisch.... Ja, Portugeesche officieren hadden we ook aan boord, die kwamen met een detachement uit Macao. .. Nu, toen heeft de doktersvrouw zich 't kindje aangetrokken. Die dokter en zijn vrouw waren merkwaardige menschen; ze hadden hun kinderen in Holland gelaten, omdat het voor hun studie zooveel beter was; die kinderen woonden met hun vieren samen te Arnhem. Al dien tijd hadden ze met hen meegeleefd, uit de verte; tot in de kleinste bijzonderheden was vader en moeder alles geschreven.

Nu moesten natuurlijk sommige passagiers, zooals ik, alles over die kinderen hooren. Ze zaten maar te redeneeren, hoe die vier wel zouden geworden zijn: Wim zou wel forsch zijn, die woog al zoo en zooveel, maar Annie was tengertjes.... die was niet sterk...."

— „Maar waarom lieten ze de kinderen in Holland?"

„Wel, voor hun studie. Daarvoor moest hij geld verdienen. Hij had in dat koortsland, Madoera, als de eenige Europeesche dokter met mannenmoed tegen de malaria gestreden, en zeker voor duizenden nuttig werk gedaan, maar ten slotte was hij zelf 't slachtoffer geworden en moest met ziekteverlof terug. Dat was een financieele tegenvaller; en nu zaten ze maar te berekenen, hoe ze door zuinig te leven er toch zouden kunnen komen.... want de twee jongens moesten studeeren, dat stond vast.

„Ja, er is lief en leed daarginds. 't Is een groote wereld op zich zelf. De reis van Sabang, den monumentalen ingang van onze kolonie, tot Soerabaia duurt veertien dagen. Op wat een groot gebeid wijst die lange reis al!

„Dertig millioen inwoners, en toch vrijwel overal rust.... beoosten Soerabaia wonen op Java ruim 5 millioen inwoners en daar is geen enkele militair.... En, al is het verleden niet altijd schitterend en valt er nog veel aan te merken, overal nu toch streven naar verbetering, meer bestuursbemoeiing: 25 nieuwe bestuursambtenaren in de laatste jaren, 200 onderwijzers.... noodig. Helaas, die zijn er nog niet! Van volmaaktheid zijn we nog ver. Maar 't geheel is toch groot."

— „En nu de Indische maatschappij. Wat merkte u daarvan wel aan boord?"

„Ook al genoeg merkwaardigs. In 't eerst, bij de heenreis, was er overal een prettige stemming, los — geen noodelooze deftigheid. Tot we voor Sabang kwamen...

„Je ruikt Indië al in de verte," zei me lachend de administrateur. Dat is waar, er zit iets in de lucht.... het moet door dien enorm weelderigen plantengroei komen. De kleinste eilandjes onderweg zijn als groote bouquetten groen; op de hoogste, meest steenachtige rots groeien nog boomen.... Als je door de Preanger spoort zie je de rijstvelden klimmen tot op den top van de hoogste bergen....

„Maar ik dwaal af. Te Sabang dan zie je de menschen, althans de ambtenaren, zich een beetje van elkaar afscheiden, groepjes vormen naar gelang van hun traktementen.... Ja, een Indisch ambtenaar voert nu eenmaal heel wat meer gezag dan een Hollandsche; hij gevoelt zich wel eens iets meer. En dan zie je ook de volbloed Europeanen zich 'n beetje afscheiden van de kleurlingen...., ook dat is iets typisch van deze maatschappij.

„Ja, die vermenging der rassen... we hadden er een merkwaardig voorbeeld van aan boord op de terugreis. Een meisje, blank en hoogblond, maar met de scheeve oogjes van de Mongolen... De vader was een rubber-planter. Hij had vroeger jaren in den oosthoek gezeten, ongehuwd — op zijn erf woonde toen een Chineesche, die hij uit de Straits had medegebracht. Toen hij voor 'n paar jaren Java moest verlaten, had hij die vrouw een brief gegeven — dien moest ze het kindje overhandigen als het tien jaar zou zijn. De vrouw was voor dien tijd gestorven, het kind werd door arme koelies in de kampong opgevoed, op haar tiende jaar kreeg het den brief.

„Voortaan wachtte het op zijn onbekenden vader, den blanda, die zeker rijk zou zijn.... Wel, toen de vader inderdaad kwam, was 't hoog tijd, het meisje was mooi geworden: de huwbare leeftijd komt vroeg onder de tropen.... en er kwamen Chineesche kapers op de kust, die echter niet over een huwelijk dachten...."

— „Merkwaardig, dat u dat zoo precies weet...."

„Och, Indische menschen maken van hun hart in den regel geen smoorkuil. Ieder leeft daarginds trouwens in een glazen huis.... Die vader was een flinke vent. Hij ging nu naar België en Frankrijk om kapitaal te zoeken voor de rubber. „Want onze brave Nederlandsche kruideniers," zei hij, „durven hun geld alleen in Amerikaansche sporen steken. Voor Indië krijg je in Holland geen kapitaal...."

— „'t Is toch wel een andere maatschappij dan de onze...."

„Ja, en enkele Hollanders, vooral Hollandsche vrouwen, kunnen er niet wennen... We lagen met de boot voor Panaroekan, 's avonds. Toen kwam er een prauw van den agent der Handelmaatschappij; de agent kwam even bij ons aan boord. In zijn prauw zat een Europeesche dame; die tuurde maar naar ons schip en naar de passagiers, die gezellig boven bij de thee zaten. Toen hoorde ik later de geschiedenis van dat meisje. Ze was onderwijzeres in Holland geweest, druk in alle intellectueele bewegingen, emancipatie, socialisme en zoo... maar haar vader ging failliet, en om geld te verdienen ging ze moedig naar Indië. Nu zat ze eenzaam op dat kleine vergeten plaatsje met een half dozijn verindischte Europeanen, zond veel geld naar Holland, maar kwijnde weg.... Naar elke boot, die naar Holland ging, kwam ze zoo kijken...."

— „Maar nu uw eigen avonturen?" vroeg ik.

„O, dat is voor een volgenden keer," was 't luchtige antwoord. „Ik praat graag over Indië, en ik heb zeer veel tijd."

J. J. B.

BINNENLAND.

Iets over proeftochten van oorlogsschepen.

In de ons verstrekte mededeelingen omtrent de uitkomsten der proeftochten van de nieuwe torpedobootjagers vinden wij aanleiding een en ander te zeggen omtrent invloeden waarmede bij het beoordeelen van zulke gegevens moet worden rekening gehouden.

Het is algemeen bekend, dat de snelheid der oorlogsschepen een der factoren is waarnaar hunne gevechtswaarde wordt afgemeten, en het zal daarom niemand verwonderen dat vooral proeftochten van eerstelingen van een nieuw type gewoonlijk met bijzonder veel belangstelling worden gevolgd. Onder die proeftochten is er altijd één waaruit moet kunnen blijken wat het maximum vermogen is, dat gedurende korten tijd — gewoonlijk vier tot acht uur — door de voortstuwingsorganen kan worden ontwikkeld. De daarbij bereikte snelheid noemt men de *proeftochtsnelheid* en men rekent dat deze ook in den gewonen dienst, zooal niet geheel, dan toch ten naasten bij, voor korten tijd kan worden behaald. In een mogelijk gevecht van schip tegen schip moet dus met deze snelheid rekening worden gehouden.

Aangezien het slechts zelden voorkomt dat een oorlogsschip geheel is toegeladen, d. w. z. dat zijn kolen- en waterruimen geheel gevuld zijn en dat er niets aan den victualievoorraad of aan de uitrusting ontbreekt, worden deze proeftochten in den regel gehouden op zoodanigen diepgang als overeenkomt met den gemiddelden toestand in dienst. Het spreekt vanzelf, dat het geheel toegeladen schip dan minder zal kunnen loopen; hoeveel minder hangt af van verschillende omstandigheden waarbij de grootte van het schip van overwegenden invloed is. Dit laat zich gemakkelijk verklaren als men bedenkt, dat bij een oorlogsschip het verschil tusschen den geheel toegeladen toestand en dien op den proeftocht uitsluitend zit in geringere voorraden, en dat het gewicht dezer voorraden volstrekt niet evenredig met de waterverplaatsing stijgt. Een kolenvoorraad van 1500 ton voor een schip van 18000 ton maakt lang niet zulk een groot percentage uit van de waterverplaatsing als een kolenvoorraad van 100 ton voor een torpedobootjager van 430 ton, en toch zal het groote schip met zijn percentsgewijs geringeren voorraad een grooteren afstand kunnen afleggen.

Hieruit volgt dan ook dat het meer of minder toegeladen zijn op den proeftocht bij een groot schip veel minder invloed heeft op de resultaten, die in den gewonen dienst worden verkregen, dan bij een klein schip. Ziet men vaak gebeuren dat groote schepen de proeftochtsnelheid later nog wel eens overschrijden, zoo is dit bij vaartuigen als torpedojagers alleen het geval indien men de proeftochten met nagenoeg volle toelading laat doen en bovendien van machines en ketels daarbij niet het uiterste vergt.

Vooral in den laatsten tijd is men in den vreemde voor de proeftochten van torpedovaartuigen meer in deze richting gaan werken, omdat het van meer belang wordt geacht gegevens te verkrijgen naar welke een maatstaf kan worden aangelegd voor de praktijk dan om in zekeren zin een record te maken.

Zoo eischt men tegenwoordig in Engeland voor deze vaartuigen een 8 uurs tocht met volle kracht op normale toelading; in Frankrijk duurt de vollekracht proef 6 uur, waarvan echter slechts gedurende 1 uur met het uiterste vermogen behoeft te worden gestoomd. In Duitschland stelt men zeer zware eischen en wordt bovendien gevergd dat de vaartuigen bewijzen ook bij stormweer goede eigenschappen te bezitten.

Hier te lande wordt, blijkens hetgeen daarover in het Marineblad voorkomt, voor de torpedobootjagers een 3 uurstocht met 30 mijls vaart geëischt, hetgeen oogenschijnlijk ten naaste bij overeenkomt met hetgeen in Frankrijk wordt gevraagd, maar in werkelijkheid vermoedelijk minder zwaar is te achten. De met de onze in waterverplaatsing overeenkomende Fransche jagers hebben n.l. een veel geringeren kolenvoorraad en zijn voor een tocht van 6 uur met geforceerden trek heel wat kolen noodig. Reeds daarom zal noodzakelijkerwijs een veel grooter deel van den totalen voorraad aan boord moeten wezen dan bij ons.

Verder is het zeer de vraag of men in den vreemde proeftochten laat doen zonder kimkielen en ze er na afloop aanzet.

Bij het vergelijken van de maximumsnelheid, die bij den opleveringsproeftocht werd verkregen, met de uitkomsten die in dienst worden behaald dient nog met een anderen factor rekening te worden gehouden. Uit de resultaten van een groot aantal proeftochten met schepen van éénzelfde type is n.l. gebleken, dat er voor elk schip eene bepaalde, gunstigst getrimde toestand bestaat waarbij een bepaalde snelheid met het geringste vermogen der machines kan worden bereikt, en het zijn uit den aard der zaak vooral de groote buitenlandsche fabrikanten van torpedobootjagers en soortgelijke kleine, zeer snelle vaartuigen, die omtrent deze meest *economische trim* over groote ervaring beschikken.

Hetgeen hier wordt bedoeld kan door het volgende voorbeeld nog eenigszins verduidelijkt worden. Een Amerikaansche gepantserde kruiser liep bij zekere gelegenheid 20.55 mijl met een vermogen van pl.m. 27300 I. P. K. Het schip had bij dezen tocht een koplast van pl.m. 16 c.M. Bij eene andere gelegenheid had het schip in plaats van dezen koplast een stuurlast van pl.m. 40 c.M. en kon toen, ofschoon de toelading ongeveer dezelfde was, met een vermogen van 26900 I. P. K. eene snelheid van 22.2 mijl behalen.

Men ziet dus dat resultaten van verschillende proeftochten van een zelfde schip onderling slechts kunnen worden vergeleken als daarbij in aanmerking wordt genomen zoowel het verschil in waterverplaatsing als het verschil in trim. En het ligt voor de hand dat, als de meest economische trim in dienst nooit meer wordt bereikt, de uitkomsten van „volle kracht" proeftochten — zelfs al worden zij gehouden bij ongeveer dezelfde toelading als op den proeftocht bij de overname — dan altijd minder gunstig zullen wezen.

Het spreekt wel haast van zelf dat de opvatting, dat de eerste proeftochten van een schip een maatstaf moeten leveren voor het beoordeelen van hetgeen in den gewonen dienst uit machines en ketels te halen is, op de meest gezonde basis steunt en dat de eischen, waaraan bij zulk een proeftocht moet worden voldaan dus ook zoodanig behooren te wezen dat met alle in dienst optredende invloeden rekening wordt gehouden. Wanneer men bijv. vergeet dat op vaartuigen als onze jagers, die — uithoofde van de in O.-Indië te verrichten diensten — in verhouding tot hunne waterverplaatsing een grooten kolenvoorraad moeten hebben, op den proeftocht minstens de halve kolenvoorraad aan boord moet zijn, dan worden later altijd tegenvallers ondervonden; want dan is de gemiddelde toelading in dienst altijd grooter dan die op den proeftocht. Juist voor vaartuigen van deze grootte, waarbij kolen, water, torpedo's en munitie te zamen zulk een belangrijk percentage uitmaken van de totale waterverplaatsing, dient dan ook naar onze meening als minimum eisch te worden gesteld dat zij bij den opleveringsproeftocht geheel voor oorlogstijd zijn uitgerust, doch met dien verstande dat met den halven voorraad steenkolen, water en victualie genoegen wordt genomen.

Verder dient zekerheid te bestaan dat de stuurlast in dienst niet te veel verschilt van dien op den proeftocht en dient ook op een behoorlijke werkingssfeer bij matige (pl.m. 12 mijls) vaart te worden gelet.

Wij hebben getracht in het bovenstaande eenigszins duidelijk te maken door welke invloeden de door een schip in de praktijk te behalen maximum-snelheid beneden de oorspronkelijke proeftochtsnelheid kan blijven. En omdat op de eerste een deel van de waarde van het schip als oorlogswapen berust, kan aan deze invloeden dan ook niet genoeg aandacht worden geschonken.

Blijken onze jagers dus inderdaad *bij gemiddelde toelading* geen 30 mijl te kunnen loopen dan ligt de fout niet bij de bouwmeesters, maar bij het marinebestuur dat te lichte eischen heeft gesteld. Verzwaring van die eischen is — daarvan zijn wij overtuigd — slechts mogelijk door een grooter vaartuig te bouwen en, als men daarbij vasthoudt aan een proeftochtsnelheid van 30 mijl, dan zullen de kosten dienovereenkomstig, zij het ook niet evenredig, moeten stijgen.

Is dit niet overeen te brengen met den toestand van 's lands financiën, dan achten wij de eenige rationeele oplossing van het vraagstuk deze: dat de thans in de praktijk bepaalde maximum-snelheid wordt aangenomen als proeftochtsnelheid voor de naar betere eischen te bouwen nieuwe jagers, die alsdan ongetwijfeld grooter kunnen zijn. Dit grooter zijn geeft op zich zelf reeds zulke voordeelen dat hunne totale waarde gerust hooger kan worden aangeslagen.

Over hetzelfde onderwerp ontvingen wij nog het volgende schrijven:

In het avondblad van Vrijdag jl. komen een tweetal stukken, gevolgd door een beschouwing van een deskundige voor, over onze torpedobootjagers. Het heeft zeker velen onaangenaam getroffen, dat op zoo lichtvaardige manier als door X geschiedt, over ons nieuwste marinemateriaal geschreven wordt. X heeft *bij geruchte* gehoord, dat zij niet meer dan 23 mijl gehaald hebben. Ware het niet beter geweest, althans eens een *paar* dagen te wachten, en inmiddels eens nadere inlichtingen in te winnen? De slechte indruk die thans gewekt is, had dan vermeden kunnen worden.

Want op denzelfden dag, dat het stuk van X verscheen, haalde de „Fret" 28.3 mijl.

Het is dunkt mij goed, dat dit ook eens vermeld wordt.

Inderdaad hebben de jagers bij een vorigen proeftocht minder geloopen, en wel ruim 23 mijl, maar dit had niet aangevoerd moeten worden, om zoo maar ineéns te bewijzen, dat deze schepen, en dus ook de volgende, failures zijn. Voor dezen proeftocht van 23 mijl waren *natuurlijk bijzondere oorzaken*, en die zijn dan ook gevonden. Minder geoefende stokers, bijna 50 ton meer steenkolen dan op den proeftocht van 30 mijl, en vooral een buitengewoon sterk aangegroeid schip. Dit is gebleken in het dok. Men had dit sterke aangroeien niet verwacht. Het is te wijten geweest aan minder deugdelijke huidverf, die echter niet door Marine is geleverd, want de schepen waren door Marine nog nooit gedokt.

Nu moge het waar zijn, dat niet iedereen het eens is met de proeftochtvoorwaarden, zooals onze Marine die thans meent te moeten stellen, maar dan dient toch te worden toegegeven, dat die volstrekt niet zooveel verschillen met die van andere landen.

Met verlangen zien wij uit naar een nadere beschouwing van onze proeftochtvoorwaarden door een door u geraadpleegden deskundige. Een kalme en deskundige bespreking van een technische quaestie kan nooit iets anders dan goeds opleveren. Maar voorbarige jammerkreten als van X doen nooit goed, en zijn te betreuren, omdat zij bij ons volk een geheel verkeerde meening doen ontstaan over ons nieuw materieel. *Wij hebben in deze jagers ongetwijfeld wel „waar" voor ons geld* gekregen, wat ieder kan weten, die als deskundige zich op de hoogte heeft gesteld van hetgeen er in de laatste maanden met deze schepen is beproefd en ondervonden.

Het zal mij zeer aangenaam zijn, als u dit bericht wilt plaatsen, en als ook andere bladen, die het stuk van X overnamen, dit voorbeeld willen volgen.

T.

Tariefwet.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is door Gebroeders Catz, N. V. E. E. Visser & Zn's Handelsvereeniging Cohen van Straaten, Gebroeders Warendorf, Gebroeders De Vries, Kirberger & Co., R. van Mill & Co. Veth van Mill, p.p. N. V. Importhandel v/h C. Moerbeek Just Moerbeek, Campen & Co., Wed. W. Wiefering, J. A. van Eerden & Co., I. Tas Ezn., J. A. Weber, Snoek & De Lieme, W. Soutberg & Co., Gebroeders Sickesz, J. G. Verbrugge, Louis Hirsch, G. C. Koopman, Leopold Hertz, Gebauer & Menges, W. Bode, P. Klink, Ph. W. Poolman, N. V. Agentuur & Commissiehandel P. C. Vis & Co., p.p. H. R. Jurrjens A. F. Franse Jr., Carl Jurrjens, N. B. Zyfers & Co., W. Engelbrecht, J. van den Berg Wzn., J. Evers, T. Greidanus & Zn., Kehl & Akkerman, p. p. Firma Carl Groen, L. Huyersman, I. Goldschmidt & Zonen, M. H. Boas, H. Jacobs, Havelaar & Bos, L. H. van Hertzfeld, P. Klein van Willigen, J. C. P. van der Graaf, Jules van Cleef, J. Boon, Henri van der Vijver & Co., J. H. Plantenga, Kolff & Co., Gloe & Co., C. L. Bulsing & Co., L. Voorwinden, p.p. Felix Cohen J. Vieyra; B. J. Collignon, Alex Hartog, J. H. Blommekoper Jr., Aug. Dubru, Jac. de Haan, Gebroeders Van der Hoeven, J. H. Verstegen, Ledeboer & Van der Held, p.p. G. C. Koopman, A. N. Smit; B. van der Sluys, B. H. Veen, Hendrik van der Vijver, J. Burghart, C. M. van Sillevoldt, p.p. De Regt & Van 't Hoogerhuys D. Schaap, N. V. P. A. Hammes Handel in Koloniale en Kruidenierswaren J. H. Bouman, Willem Rood, W. C. J. Nieuwenkamp, L. J. Erwteman, Outshoorn & Van der Held, p. p. Leonard van der Vijver & Co. H. van der Vijver Tzn., allen importeurs, grossiers en belanghebbenden bij den handel in honig, sucade, gekonfijte gember, gedroogde zuidvruchten, vruchtenmoes, comestibles en aanverwante artikelen te Amsterdam en Rotterdam, een adres gezonden.

Wij nemen enkele stukken uit het adres over.

Zij beoogen daarmede aan te toonen de groote waarschijnlijkheid, dat door verschillende voorgestelde verhoogingen de invoer van vele artikelen, die hier te lande niet kunnen worden gefabriceerd, onmogelijk zal worden.

De ervaring heeft geleerd, dat wanneer eene zekere prijsgrens overschreden wordt, het groote publiek met beperkte koopkracht zich van verbruik onthoudt.

De voorgestelde rechten zijn in enkele gevallen het vijfvoud van de bestaande heffingen. De bewering dat het verhoogde recht door de buitenlandsche fabrikanten zal worden gedragen, is in strijd met elk begrip van handel.

Er zijn halffabrikaten, die met een recht van 20 à 30 % belast worden.

Zij merken op dat het billijker is den handel de kosten en de moeite der nettoweging op te leggen, dan de belasting naar het brutogewicht.

Dit ook vooral, nu de wettelijke tarra zoo onoordeelkundig en globaal aangenomen is, en in de wet zelf vastgelegd wordt, zonder aanzien van den aard en de intrinsieke waarde van het ingevoerde artikel, en alleen lettende op den aard der verpakking. Waar gebleken is, dat de aard der emballage voor elke goederensoort uiteenloopt, en dat ook bij dezelfde soort van emballage vrij belangrijke gewichtsverschillen voorkomen, bewijst dat met des te meer klem, dat een eenvormige tarra per soort van emballage niet in de wet vastgelegd mag worden.

Bij het bespreken van verschillende tariefnummers wordt aangetoond, tot welke groote onrechtmatigheid en tot welke dwaze uitkomsten deze generalisatie zal leiden. De bevoegdheid van den aangever om het netto gewicht (op zijn eigen kosten) te doen vaststellen, geldt slechts bij de artikelen met meer dan *f* 3 per 100 K.G. belast, en schept dus weer een onbillijkheid en ongelijkheid, te meer, daar de met *f* 3 of minder belaste artikelen zelfs over de grove emballage belast worden.

Dat de bepalingen der tarra, voor zoover den handel in levens- en genotmiddelen betreft, geheel willekeurig genomen zijn, moge blijken uit de volgende, zeer onvolledige opgaaf:

De voorgestelde wettelijke tarra op kisten is 4 %.

Een kist appelen weegt bruto 23 K.G., netto 20 K.G., werk. tarra 13 %; een kist abrikozen weegt respectievelijk 13 K.G., 11½ K.G., 13 %; een kist pruimedanten resp. 14 K.G., 12½ K.G., 11 %; een kist zalm resp. 41 K.G., 35 K.G., 14½ %; een kist kl. blik sardines resp. 20 K.G., 16 K.G., 20 %; een kist ¼ blik sardines resp. 35.5 K.G., 30 K.G., 16 %.

Zalm weegt per kist bruto 41 K.G., blik en zalm 35 K.G., zalm netto 21.6 K.G.

Dus onder de bestaande wet is het verschuldigde recht *f* 5.40 per kist en volgens het nieuwe ontwerp 35 × *f* 0.25 = *f* 8.75 per kist en betaalt men dus aan invoerrecht alleen op het blik *f* 3.25 per kist.

Bij sardines is de toestand nog erger.

Na talrijke dergelijke voorbeelden gegeven te hebben concludeeren adressanten, dat voor zoover betreft de artikelen, waarin zij handelen, het ingediende tariefontwerp aan euvelen mank gaat, welke zij bescheidenlijk meenen te moeten toeschrijven, hetzij aan onvoldoende kennis van den handel in die artikelen, en de grondslagen waarop die handel berust, hetzij aan onvoldoende voorlichting van zaakkundige vaklieden.

Zij meenen in de eerste plaats te hebben aangetoond, dat de bepalingen van artikel 20 niet alleen op bedekte wijze de invoerrechten trachten te verhoogen in een mate die voor vele goederen schromelijk overdreven mag heeten, maar tevens dat de bepalingen van dit artikel tot de meest dwaze uitkomsten zullen leiden (zie biscuits enz.), en voor andere artikelen lijnrecht in strijd zijn met een der bedoelingen van het ontwerp, namelijk: om weeldeartikelen zwaarder te belasten dan verbruiksartikelen voor den midden- en minderen stand, (zie sardines enz.)

Bovendien, waar de verpakkingen niet altijd gelijk zijn in gewicht, zelfs niet van een zelfde soort verpakking en artikel, en men voor vele producten het gewicht van het in het productieland gebezigde fust niet van hieruit kan controleeren of bepalen, is het den handel, wanneer dit ontwerp wet wordt, door art. 20 onmogelijk geworden met nauwkeurigheid zijn calculaties te maken, vóór het oogenblik, dat de invoer feitelijk geschied is.

Dit bezwaar mag vooral niet onderschat worden en is zeer belangrijk in het oog van alle mannen van zaken.

In het belang van handel, industrie en verbruikers moeten zij met klem op wijziging van art. 20 aandringen, met dien verstande dat de heffingen zullen kunnen geschieden zooals tot nu toe, van de werkelijke netto wichten, en de bepaling van de netto wichten zooals onder de vigeerende tariefwet.

Eene verhooging van rechten op honig zoude niet passen in het stelsel van dit ontwerp, daar immers de uit het buitenland aangevoerde honig zoo goed als uitsluitend wordt gebruikt als grondstof voor de koekfabricage, en ongetwijfeld behoort tot de in § 5 der Algemeene Beschouwingen bedoelde grondstoffen, welke hier te lande, hoofdzakelijk tengevolge van het klimaat — een goed honigjaar is bij ons eene groote uitzondering — niet in voldoende hoeveelheden verkrijgbaar zijn, zoodat het eerder voor vrijstelling dan voor verhooging van rechten zou behooren in aanmerking te komen.

In de Memorie van Toelichting wordt er op gewezen, dat Natuurhonig niet of zeer moeilijk is te onderscheiden van kunsthonig — grootendeels bestaande uit invertsuiker — welke onder den naam van honig wordt ingevoerd, en waarvan overeenkomstig art. 89 der Suikerwet een recht zou zijn verschuldigd van *f* 14 à *f* 16 per 100 KG., doch waarvoor, op grond van vermoedelijk te verwachten lagere suikerrechten, het recht wordt vastgesteld op *f* 8 per 100 KG.

Honig en suiker hebben in de praktijk niets met elkaar te maken. De tot kunsthonig ver-

Fort Rozkavel.

Naar het Engelsch.

32

XVI.

Daarbuiten was de nacht zoo wit als vallende sneeuw, door het plotseling opkomen van een dier wazige zomernevels, die daar aan de kust alles in een halfdoorzichtigen sluier hullen, en die, zonder eenig voorwerp te verbergen, door hun verandering in afstand en perspectief tot de meest misleidende grillen der natuur behooren. De vierkante granieten huizen langs de dorpstraat schenen reusachtig groot, en hun bescheiden schoorsteenen leken tweemaal zoo lang als zij werkelijk waren, terwijl de duinen in een gazen mantel als bergen uit het droomenland tegen de bleeke lucht uitkwamen, waar ongewijfeld de maan ergens met opzet werd verborgen gehouden, om door haar doffen glans de verbijsterde gasten nog meer in de war te brengen.

„Dat vervloekte tooverland hier!" vloekte Luvel, die trachtte, zijn slecht ter been zijnden makker door die zee van lichtenden nevel huiswaarts te sturen. „Loop toch rechtop, zwijn, je breekt mijn arm. Denk je, dat ik je kan dragen?" En hij gaf den zwaaienden Perron een geduchten stomp in de ribben.

Nog niet gewend aan de verwarrende dwarspaadjes, die tusschen de heide en de zandheuvels doorkronkelden, zag hij, in zijn niet geheel nuchteren toestand, het pad naar het uitgestrekte gebied van de zoutputten, bij Kremarzé behoorend, aan voor den weg naar Rozkavel; en Perron meesleepend, tobde hij voort zonder zijn dwaling op te merken, steeds meer van den weg rakend, daar elk merkteeken ontbrak, en steeds meer dronken wordend, want wat hij het laatst gedronken had, begon zich nu te doen gelden.

Het was in het drukste van het zoutseizoen, en in de duinen, waar de groote uitgestrektheid ondiep water — voor de uitdamping netjes in kleine vierkanten afgedeeld — hier en daar door houten sluizen in verbinding staat met de groote reservoirs van zeewater, waaruit de *oeillets de marais*, zoo noodig, worden aangevuld, waren de smalle modderdijkjes vol werklieden, die haastig heen en weer liepen, en hun zware vrachten droegen met een gemak, dat slechts door langdurige oefening kan verkregen worden. De doorschijnende mist hinderde hen niet, maar toen Luvel, bijna uitgeput, plotseling op den breeden, lagen oever stond, die de putten in een halven cirkel omgaf, trof het schouwspel, dat zelfs iemand die minder beschonken was, voor een eindeloos militair kamp had kunnen houden, vol tenten, waartusschen een leger van reuzen woest hun lompe wapens boven het hoofd zwaaiden, hem zoo zeer, dat hij met een kreet van angst boven op Perron op den dijk neerviel.

„Dat komt er van, dat wij ons met dit helsche land bemoeid hebben!" treurde hij, als betooverd starend naar de geheimzinnige omgeving, en naar de bovenmenschelijke gestalten, die steeds naderkwamen en dan weer oven hard wegstormden, voortdurend opnieuw hun gelederen vormend en verbrekend.

Luvel's gekerm deed Perron nuchter worden, en na een korte poos gelukte het den agent een zittende houding aan te nemen, en met tamelijk vaste stem te vragen, wat er toch aan de hand was. Niet zonder reden meende hij, dat het nergens voor diende, des nachts zulke wanluidende klanken te doen hooren als hij nu vernam, en daarom bood hij aan, dien boosdoener onmiddellijk en alleen te lijf te gaan. Doch zoover gekomen, viel hij plotseling weer omver, en bleef hijgend en zweetend naast zijn ongelukkigen makker liggen.

„O! O! O!" gorgelde hij. „Wat heeft de oude heks toch in die absinth gedaan?" En opeens fluisterde hij: „Zijn wij reeds dood... vergiftigd? Ik geloof, Luvel... dat je zult... moeten toegeven... dat hier... verschrikkelijk veel... lijkt... op de hel!"

Nog eenige minuten wisten de twee drinkebroers geen raad van angst. Doch langzamerhand werden zij kalmer, ook onder den invloed van de scherpe, zilte moeraslucht, en begonnen zij hun verstand te herkrijgen. Zeker hadden zij teveel gedronken, vooral Perron, zooals de eerlijke Luvel hem herhaaldelijk verzekerde, maar zij waren nog in het land der levenden; daaraan viel niet te twijfelen. Dit was met een gewone redeneering te bewijzen. Waar zij zaten, was de aarde, en die doornstruik daar vlak bij was volkomen aardsch, wat duidelijk bleek toen zij er de hand naar uitstaken.

„Jou verwenschte idioot!" riep Luvel opeens. „Zie je niet waar wij zijn? In de *marais-salants*, en den beschuldig je *mij* dat ik niet goed kan zien? Maar waarom heb je mij hierheen gebracht, dat zou ik wel eens willen weten.... Waarom? Waarom? Nu? Wat heb je te vertellen?"

Perron begon flauw te beseffen, dat hij zich had aangesteld als een dwaas, en tegelijk voelde hij, dat zijn volkomen onwetendheid, hoe hij hier gekomen was, sterk in zijn voordeel pleitte. Doch Luvel, die er op gesteld was, zijn eigen domheden zoo spoedig mogelijk te herstellen, stond op en begaf zich met onvaste schreden in de richting, vanwaar hij gekomen was zonder zich te verwaardigen, antwoord te geven. Hij liet het aan zijn makker over, hem zoo goed mogelijk te volgen door het duinzand. Eigenlijk speet het hem niet, de bewijzen van Perron's onbetrouwbaarheid in handen te hebben; want als hij niet genoodzaakt was geweest, hem te steunen, en op te passen dat hij niet op den grond viel, dan had hij den weg niet gemist, en was dit alles niet gebeurd. Bovendien, kon men nooit weten, hoeveel kwaad die gedeeltelijke ontsluieringen in de *Rendez-vous des Amiraux* zouden veroorzaken. Hij had geen lust zijn baantje te verliezen, door onnoodige ridderlijke edelmoedigheid jegens zijn medespion. In zulke gedachten verdiept, liep hij koppig door, totdat hij den vasten straatweg weer bereikt had. Daar bleef hij staan en keek om, doch hij zag niets dan zachte, drijvende massa's van wat een dichterlijker gemoed waarschijnlijk vergeleken zou hebben met zilveren tulle.

„*Sacré nom de nom!*" bromde hij, zich inspannend om iets te zien. „Waar is hij gebleven?"

Zijn slobkousen en schoenen waren vol fijn zand, zijn hoofd deed geweldig pijn, en van oogenblik tot oogenblik nam zijn boosheid toe, zoodat hij in staat was geweest, om Perron te worgen, zoodra deze zich vertoonde. De gelegenheid daartoe werd hem echter niet aangeboden, en daar hij het eindelijk toch wel at griezelig begon te vinden, zoo alleen in dat spookachtige landschap, bracht hij zijn vermoeide beenen opnieuw in beweging! Perron moest dan maar zien hoe hij alleen thuiskwam, als hij niet mans genoeg was om bij hem te blijven. En angstig kijkend naar elk boschje, liep hij, zoo hard hij kon, in de richting van het kasteel Rozkavel.

Intusschen lag de tweede spion ergens languit in het zand, met den rug tegen een hoogte, naar de lucht te kijken. Nog slechts half ontnuchterd, was voor zijn slappe spieren de strijd tegen het meegaande, wegglijdende zand te machtig geweest, en met de verheven zorgeloosheid van drinkebroers had hij het weldra opgegeven. Hij haalde de veldflesch, die hij als voorzichtig man altijd bij zich droeg, uit den zak, en dronk haar leeg tot den laatsten droppel. Toevallig was de flesch voor driekwart vol, zoodat Perron binnen vijf minuten zelfs niet door een kanonschot ontwaakt zou zijn uit zijn verstijvin. In het melkachtige nevellicht zag hij eruit als een lijk.

In den breeden inham voorbij het duinpad steeg de vloed rustig en kalm onder zijn nevelgordijn. Langzaam werd de stilte verbroken door voetstappen, naderend op de streep fijn zand, die in de richting van het Fort langs het strand liep. Blijkbaar had de late wandelaar geen haast. Een paar maal hielden de voetstappen op, alsof de man op zijn gemak zijn omgeving eens opnam, en eens werd het krassen van een lucifer langs metaal gevolgd door den geur van een zeer goede sigaar, die door den mist drong. Minuten gingen voorbij. Langzamerhand triomfeerde de maan, die zich tot dusverre slechts als een iets helderder plekje dan de verdere nevel vertoond had, over haar vijand, en opeens keek zij over de nevelbank heen Grafton spottend aan, die ouder gewoonte op Lady Clanvowe wachtte.

Misschien had hij nu nog minder dan in het begin kunnen verklaren, wat hij eigenlijk bedoelde. Vanavond wist hij bijvoorbeeld stellig en zeker, dat zijn meesteres veilig en wel aan boord van de „Kestrel" was, onder de dubbele bescherming van Penruddock en haar getrouwen Jwala-Singh. In het begin had hij gehoorzaamd aan een overdreven gevoel van verantwoordelijkheid, en zijn best gedaan, om zijn nieuwsgierigheid het zwijgen op te leggen: wat er ook gebeuren mocht, hij zou op zijn post zijn. Doch nu begon hij gewetenswroeging te gevoelen, misschien wel, omdat de nieuwsgierigheid zoo machtig was geworden, dat hij haar niet meer onder een verzachtenden naam kon verbergen; mogelijk ook wel, omdat Lady Clanvowe hem dien morgen een bijzondere vriendelijkheid had bewezen. Misschien had hij de laatste uren meer gelegenheid dan anders gehad, om zijn gedrag in het juiste licht te beschouwen. Hij voelde zich althans bijzonder ternedergeslagen en onrustig, terwijl hij daar in het maanlicht heen en weer liep, alleen in den nevel, en tegenover de zee die hem aanklaagde. Het was, alsof hij opeens de onaangename bedoeling begrepen had van het woord spion, al gebeurde het spionneeren dan ook, zooals in zijn geval, met de beste bedoelingen.

Tegelijk voelde hij, voor het eerst van zijn leven, hoe zijn eigenaardige positie in de familie, en zijn plicht jegens zijn meester en meesteres hem beletten, zijn hart tegen iemand lucht te geven. En als iemand zoover is, dan duurt het ook niet lang, of hij vergeet zijn plicht. Grafton althans was in een gevaarlijk mededeelzame stemming.

(Wordt vervolgd.)

werkte suiker is verder tot geen ander doel bruikbaar dan voor de koekbakkerij.

Voorts wordt verwezen naar de Memorie van Toelichting bij het ontwerp-Tariefwet in 1900 door minister Pierson ingediend, waarin o. m. staat: dat Cuba-honig, ofschoon een product der bijen, niet is afkomstig van bloemen, maar van suikerfabrieken.

Deze bewering is onjuist. De bijen verzamelen op Cuba den honig in de maanden April tot Augustus. In dat tijdperk zijn de rietvelden afgesneden en totaal onbeplant. Bovendien zoeken bijen voor hun werk stilte en rust, die niet gevonden zou worden in de rietvelden of suikerfabrieken, waar onafgebroken beweging en rumoer heerscht, terwijl de heete lucht en de stoom der machines voor de bijen, die daar in de buurt zouden komen, doodelijk zouden zijn. Ook wordt de meening van minister Pierson voldoende weersproken door het feit, dat toen in de jaren 1909/10 en 1910/11 de planten, waaruit de bijen honig halen, door de cyclonen werden verwoest, slechts eene zeer kleine oogst werd verkregen, — en wel alleen in de provincie Santiago, de eenige provincie die van cyclonen verschoond bleef — zulks niettegenstaande de enorme suikeroogsten over het geheele eiland.

Eene eventueele verhooging van het recht op f 8 per 100 KG. (bijna 28 % der waarde) zou naar het oordeel van ondergeteekenden alleen ten gevolge hebben, dat honig, nog meer dan thans reeds het geval is, zou worden verdrongen door minderwaardige surrogaten, als z.g. druivensuiker en aardappelensiroop, welke hier te lande worden gefabriceerd en vrij zijn van accijns.

Het komt adressanten voor, dat de voorgestelde rechtenheffing op sucade op een misverstand moet berusten en niet in de bedoeling van den ontwerper dezer wet kan hebben gelegen. Immers de Memorie van Toelichting zegt, dat een regeling in gelijken geest als die van 1906 wordt voorgesteld, terwijl integendeel voor goed geconfijte sucade een recht wordt voorgesteld van f 1.50 meer dan de accijns op zuivere witte broodsuiker bedraagt.

De nadeelige gevolgen van bovengenoemde rechtenheffing, zoo die tot stand mocht komen, liggen voor de hand. De Livorneesche fabrikanten zullen trachten een slecht geconfijt fabrikaat te leveren met een maximum van 60 % suikergehalte, teneinde de nieuwe verhooging met f 10.50, die zoo goed als zeker als verbod van invoer zal werken, te ontgaan. Maar spoedig zal het blijken, dat het publiek niet gediend is van slechte waar, import van sucade zal ophouden ten nadeele van de schatkist, de importeurs, de grossiers in ons land en de zoo belangrijke koekbakkerij.

Om dit te vermijden, verzoeken adressanten met gepasten aandrang rubriek C te wijzigen in: bij een suikergehalte hooger dan 40 %, doch niet hooger dan 70 %, 7/10 van den accijns voor geraffineerde suiker.

Op deze wijze zou voor goed geconfijte sucade een recht moeten worden betaald van f 1.50 + 70 % van den suikeraccijns = f 18.90, dus f 20.40 per 100 K.G.

Dat is wederom f 2.40 meer dan het tegenwoordige recht, maar het is nog altijd te verkiezen boven het ontwerp van den Minister.

De invoer van geconfijte gember bedroeg in de laatste jaren na de rechtenverhooging ruim 350,000 K.G. per jaar. Daarvan wordt het grootste gedeelte ingevoerd in vaten van netto ca. 100 K.G. ten dienste der koekbakkerij. De waarde bedraagt gemiddeld f 24.— per 100 K.G. zonder rechten. Een tot f 30.— verhoogd recht zal vrij zeker den import voor bakkerijdoeleinden geheel fnuiken. Voor de schatkist en de binnenlandsche industrie staat daar geen enkel voordeel tegenover. Tot nu toe is het nooit gelukt buiten China gember goed te confijten.

Bovendien wordt geconfijte gember nog speciaal voor tafelgebruik ingevoerd, verpakt in kisten inhoudende 6/1, 12/2 of 24/4 potten. Waar de ledige potten ongeveer evenveel wegen als de netto-inhoud en volgens art. 20 van het wetsontwerp, in verband met art. 21, alleen voor het gewicht van de kist slechts 4 % tarra mag worden afgetrokken, kan men zeggen dat gember in potten verpakt niet belast wordt met f 30, doch met f 60 à f 70 per 100 K.G. Alleen de allerfijnste soorten zullen een dergelijk hoog recht kunnen verdragen. De resultaten zullen èn voor de schatkist èn voor den handel bedroevend zijn.

Tegen de voorgestelde verhooging op dadels, walnooten en kastanjes moeten adressanten ernstig bezwaar maken, omdat deze artikelen in hoofdzaak dienen voor volksvoeding, speciaal ook voor dat deel der bevolking, hetwelk hoofdzakelijk plantaardig voedsel tot zich neemt. De waarde van dadels is gewoonlijk f 10 à f 12 per 100 K.G., van walnoten circa f 20 per 100 K.G., zoodat de tegenwoordige heffing à 5 % feitelijk verdubbeld wordt.

De voorgestelde verhooging sub a en sub b tot respectievelijk f 20 en f 10 zal er toe leiden, dat de invoer van vijgen in deze verpakkingen geheel zal ophouden, zoodat den importeurs, grossiers en winkeliers, die zich tot nu toe op den handel in deze verpakkingen hebben toegelegd, een deel van hun bestaan wordt ontnomen, zonder eenig voordeel voor de schatkist.

Men schrijft ons uit Groningen:

De afd. „Beerta" der Groninger Maatschappij van Landbouw en Nijverheid, heeft de Tariefwet ook een punt van discussie uitgemaakt. Er werd op gewezen, dat ook de landbouw zich wel met de wet mag bemoeien en zulks niet alleen moet worden overgelaten aan de Kamers van Koophandel en Fabrieken, handelsvereenigingen, enz. Men dient zich — zoo werd gezegd — zooveel mogelijk tegen de invoering der wet te verzetten, omdat het grootste aantal inwoners van ons land door protectie zullen worden gedupeerd.

Ook is het hoofdbestuur Maatschappij is de vraag gedaan of niet de landbouw zich ook in dezen moet laten hooren.

Besloten is het rapport der commissie van onderzoek, zooals men weet door het hoofdbestuur van den Gron. Landbouwbond, af te wachten, om dan na bevind in zaken te handelen.

Utrechtsche Lustrumfeesten.

Onze Utrechtsche berichtgever meldt ons van heden:

Een van de belangrijkste dagen der feestweek is aangebroken. Hedenmiddag zal de gecostumeerde optocht, voorstellende het belegeringsleger van Willem IV, Graaf van Henegouwen, Holland en Zeeland, Heer van Friesland, en de voornaamste Utrechtsche belegerden na den vrede en St. Maria Magdalena-dag (22 Juli 1345) door Utrecht's straten trekken en zullen evenals in 1345 de sleutels van de Tolsteegpoort aan Graaf Willem van Holland worden overhandigd.

Reeds vroeg in den morgen heerschte in de stad eene bijzondere drukte en levendigheid. Treinen, booten, trams en allerlei andere vervoermiddelen brachten duizenden en nog eens duizenden in de feestvierende veste. De hotels zijn vol en de Stichtenaren bergen in hunne huizen talooze logeergasten die het feest der Utrechtsche Alma Mater mee komen vieren. Niettegenstaande de meer dan buitengewone drukte weet de politie de orde op straat goed te handhaven.

In afwijking van de gewoonte bij vorige Lustrumfeesten, werd de stoet van den optocht hedenmiddag niet samengesteld op het Janskerkhof voor de Studentensocieteit „Placet Hic Requiescere Musis", maar in het zooveel ruimere Wilhelminapark.

Te een uur omstreeks zette de stoet zich in beweging om zijn rondgang door de stad te gaan maken. Vooraf ging de Jagerskapel van het regiment Grenadiers en Jagers, waarna de Henegouwsche Klaroenblazers te paard den stoet openden. Zij werden gevolgd door de Henegouwsche Lansknechten, den Vaandeldrager van Henegouwen en de Henegouwsche Lansknechten. Hierop kwam een schitterende schaar van edelen: Michel I, Seigneur de Ligne et du Pontoit, Maréchal de Hainaut, Gauthier de Masnuy, Seigneur de Masnuy, St. Jehan et de Jenlain Thierry de Seuzelles, porte-étendard de Jean de Hainaut, Wautelet en Marant, pages van Jehan de Hainaut, Sire de Beaumont, Robert de Glennes, Ecuyer du Comte Jehan de Hainaut, Thierry de Walcourt, Seigneur d'Aa de Braine en de Lenniok, Maréchal de Hainaut, Henri d' Antoing, Seigneur de Bughenot et d'Obies, Guillaume, Comte de Namur, Gérard de Hornes, Seigneur de Hornes, De Guesbeek, d'Altena de Putte et Strijen en Jean de Lisseroeulx, Seigneur du Vivier et du Preu au Bois.

Deze groep Henegouwsche edelen werd gevolgd door eene afdeeling Hollandsche Klaroenblazers te paard waarna Amelis van Mijnden, de aanvoerder der Hollandsche Lansknechten, gevolgd door zijne manschappen en den vaandeldrager van Holland.

Thans kwam de bloem van den Hollandschen en Gelderschen adel: Jan van Vlodorp, Yraude van Rijnalt III, Hertoghe van Gelre; Gelre, Yraude van Rijnalt III, Hertoghe van Gelre; Heinke van Ghent, Yraude van Willem IV, Grave van Hollant, Zeelant en Henegouwen, Here van Vrieslant; Oistervant, Yraude van Willem IV; Gerard de Florenvel, Sire de Florenville et de Fains, Maréchal de March, Toillevent en Sotken, Pages van Gerard de Florenville; Philips van Wassenaer, borggrave van Leiden; Daniël van der Merwede, Here van der Merwede en Wieldrecht; Jan van Wateringen, Here van Wateringen; Jan van Polanen, Here van der Lecke, Bleskensgraef en Brantwyc; Masset, Garsoen van Grave Willem; Gilles van Hellemes, Garsoen van Grave Willem; „Oemselijn", „Hannijn" en „Iestgijn", Pages van Graaf Willem IV.

Hierna komt de hoofdpersoon van den schitterenden stoet: Willem, Grave van Hollant, Zeelant en Henegouwen ende Here van Vrieslant in zijn prachtig gewaad, voorgesteld door den heer M. R. Rademacker Schorer.

Op verschillende plaatsen juicht het publiek hem levendig toe. Maar voort gaat de stoet van fraai gecostumeerde edellieden.

Allereerst volgen Zweder van Naeldwyc, Cnape dragende cimier van Grave Willem; Rutger van Broechusen, Cnape van Grave Willem; Willem van Duyvevoorde, Here van Breda, Den Berg, Oosterhout, Steenberge en Roosendaal, opper-camerlinc van Grave Willem, Willem van Naeldwyc, Here van Naeldwyc, Maerscalc van Holland, Camerlinc van Grave Willem; Florens van Haemstede, Here van Haemstede, Montigny en Bergen; Wolfaert van Borsselen, Here van der Veere, Sandenburg, Sandyc en Clevercerce Jan van Egmont, Here van IJsselstein; Jan Persyn, Here van Waterland, Marken en de Ile; Dideric van Brederode, Here van Brederode en Wijngaarden; Jan van Arkel, Here van Arkel; Floris van Adrichem, Cnape van Jan van Arkel; Gherard van Andenhoven, gezegd Mittem Baerde; Aernout van Haemstede, Here van Moormont; Symon van Teylingen, Here van Teylingen; Gherard van Heemskercke, Here van Heemskercke; Jan de Moilnaer, Here van Moilnaer, Graven Segeloer; Harparen van Rieden, Here van Pendrecht, Baljuw van Holland; Johannes van Nederhem en Ysebout, 's-Graven thesauriers, Meester Jan van Cloetinghen, 's-Graven lijfarts, Henric van Vianen, Here van Vianen; Jan van Montfoirt, Burggrave van Montfoirt; Willem van Groenenwoude, Here van Groenenwoude; Sweder van Abcoude, Here van Abcoude; Gilleken en Heinke, pages van Rijnalt, Hertoghe van Gelre.

Nu komt de machtige hertoghe van Gelre, Grave van Zutphen Rijnalt III, gevolgd door zijn Cnape Cloes Tengknagel, dragende zijn cimier.

De Grave van Gelre wordt gevolgd door de edelen Sweder van Herde; Jan van Valkenburg, Here van Borne en Sittard; Sweder van Voerst, Here van Voerst en Rolof van Hovele, Here van den Hoevele.

Nu komt een groep Geldersche Beukelaers met den Vaandeldrager.

Deze groep wordt gevolgd door den Bisschop van Utrecht, Johannes van Arkel met zijne pages, edelen en geestelijken: Alfoer van Ligtenberg, Gerard van der Vliete, Robert van Arkel, Here van Bergh; Maerscalc van het Sticht, Bevelhebber der stad, Ghysbert van Hardenbroec, Henric van Mierlaer, Proost ten Dom; Henric van den Rine, Proost van St. Jan; Lockhorst, Burgemeester van Utrecht, Johan van de Velde en Lambert Hoen, Oversten-Ondermannen en Adam Soudenbalch, Schout van Utrecht.

Groepen Hoofdmannen der Utrechtsche gilden, dragende de vanen van de gilden der Riemsnijders, Backers, Viscopers, Louwers, Boterlude, Wantsnijders, Brouwers, Cordewaniers, Bijlhouwers, Steenbikkers, Marsluden, knechten en Garsoenen en muziek besluiten den schitterenden stoet.

Hedenavond zal de stoet opnieuw een rondgang maken door de feestelijk verlichte straten.

Prov. Staten van Groningen.

In de a.s. zomerzitting der Prov. Staten van Groningen komen o. m. de volgende punten aan de orde:

onderzoek geloofsbrief van het nieuw benoemde lid der Staten, de heer mr. H. I. Schönfeld, burgemeester van Winschoten;

verkiezing van een buitengewoon lid der Ged. Staten, vacature-mr. A. W. Romkes;

verkiezing van een lid der Eerste Kamer der Staten-Generaal, ter vervulling der vacature, ontstaan door het bedanken van den heer D. K. Welt;

voordracht tot het aangaan van een of meer onderhandsche geldleeningen tot een bedrag van hoogstens f 64,000, ter bestrijding van de daarvoor in aanmerking komende uitgaven van den dienst 1910;

voordracht tot overdracht van eenige wegsgedeelten aan het waterschap „Westerwolde" te Oehoeve van de aan te leggen kanalisatiewerken in de gemeente Vlagtwedde;

idem tot inwilliging van een verzoek van het college van regenten over de Godshuizen en de Algemeene Armen te 's-Hertogenbosch, welke nog volgens contract worden verpleegd;

idem tot uitbreiding der regeling van de subsidieering van vakteekenscholen, landbouw-, tuinbouw- en handelscursussen, ten behoeve van de landbouwhuihoudcursussen;

idem tot verhooging van het subsidie ten behoeve van de Zeevaartschool te Delfzijl;

idem tot het verleenen van eene bijdrage in de kosten van onderzoek naar de mogelijkheid en wenschelijkheid van oprichting eener drinkwatervoorziening in de provincie;

idem betreffende den aanleg van tram- en spoorwegen in deze provincie en het tot stand komen eener prov. centrale electriciteitsfabriek;

idem tot vaststelling van eene verordening op de uitoefening van bedrijven tot productie en evering van electr. stroom.

Verder is ingekomen:

Een schrijven van Bergmann Elektricitäts-Unternehmungen Aktiengesellschaft, Berlijn, betreffende de oprichting eener electr. centrale;

adres van het bestuur der Vereen. van Ned. Loodwitfabrikanten, gevestigd te Rotterdam, met brochure over het loodwit-vraagstuk;

adres van het bestuur der afd. „Groningen" van de Schippersvereen. „Schuttevaer", met verzoek eene nadere regeling van de heffing der havengelden te bevorderen, en

adressen van de besturen der Coöp. Landbouwvereen. „Jonkersvaart" en van de Vereen. „Eendracht maakt Macht", houdende adhaesie-betuiging aan een adres der Schippersvereen. „Schuttevaer", betreffende den slechten toestand van den vaarweg Friesland—Groningen.

Dr. Kuyper.

De gezondheidstoestand van dr. Kuyper laat, naar men aan *De Tijd* mededeelt, veel te wenschen. Wel schijnt nu en dan een plotseling herstel in te treden, doch dit is steeds van korten duur. Volgens verklaring van dr. Kuyper zou zijn huidige ongesteldheid een chronische nasleep zijn van een zware longontsteking, die hij in 1894 te Brussel had opgedaan. Eerst in 1899 was hij feitelijk geheel genezen, totdat hij in April van dit jaar, tijdens zijn verblijf in Wiesbaden, had kou gevat. Dr. Kuyper denkt zich tot zijn herstel naar het instituut van dr. Laman bij Dresden te begeven.

Bond voor Staatspensionneering.

Deze vereeniging zal een openbare vergadering houden op Maandag 3 Juli 1911, 's avonds 8 uur, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht.

De sprekers zijn: Perio (redacteur van de *Nederl. Pensioenpartij*). Onderwerp: „Wat dunkt u van het Invaliditeitsontwerp-Talma?" ds. J. van Veen, Herv. pred. te Dokkum. Onderwerp: „Steeds Voorwaarts"; mevr. H. M. le Grand—Goudschaal, van Rotterdam. Onderwerp: „Propaganda onder de vrouwen".

Vereeniging „Het Grondbezit".

Ter verkrijging van een uniform stelsel voor verpachtingen van wei- en bouwland en voor verkoopingen van hout- en grasgewas werd den 17en October 1910 te Nijmegen een bijeenkomst gehouden van enkele stichtingen en corporaties in het Rijk van Nijmegen en van daarin gevestigde grondbezitters, notarissen en administrateurs, gevolgd door een dergelijke bijeenkomst onder leiding van den heer mr. A. J. baron van Nagell van Ampsen, den 13en Februari 1911 te Nijmegen. Daar werd met overgroote meerderheid besloten tot de oprichting eener vereeniging over te gaan, doch daarbij was men algemeen van oordeel, dat toetreding tot haar mogelijk moest zijn aan belanghebbenden bij het grondbezit in het algemeen.

Tevens werden op evengenoemde vergadering breedvoerig de denkbeelden besproken, door vorengenoemde heeren neergelegd in een memorie met toelichtingen betreffende het doel en den werkkring der vereeniging. In beginsel werden deze vastgelegd en de heeren J. H. G. Arts te Nijmegen, mr. J. R. de Koning, te Dordrecht, mr. A. baron van Dedem te Dalfsen, H. F. G. van Haaren te Beek bij Nijmegen, G. C. d'Aumale baron van Hardenbroek van Hardenbroek te Driebergen, C. A. Hiebendaal te Ubbergen, Jhr. J. A. de Jonge van Zwijnsbergen te Culemborg, J. B. H. Klijnen te Maastricht, Ch. G. Leopold te Nijmegen, F. R. Rinia van Nauta te Veenhuizen, Jhr. Mr. L. C. J. A. van Meeuwen te 's Hertogenbosch, A. J. P. Metelerkamp van Bronkhorst te Hernen, D. G. Montenberg te Groesbeek, B. den Ouden te Opijnen, E. van Welderen baron Rengers te IJsbrechtum, Jhr. V. M. van Rijckevorsel van Kessel te Nijmegen, J. Rottier te Hulst, L. A. Ruys te Middachten, mr. P. S. Scheers te Nijmegen, mr. J. G. Wurfbain te Worth-Rheden, met J. H. J. Hamelberg te Broesbeek, als secretaris, uitgenoodigd voorloopig het bestuur der vereeniging op zich te nemen en, overeenkomstig de geuite denkbeelden, de statuten te ontwerpen.

Op de twee door dit voorloopig bestuur gehouden vergaderingen werd andermaal van gedachten gewisseld over de onderwerpen, die op de Nijmeegsche vergadering reeds waren aangeroerd.

Algemeen was men van oordeel, dat de vereeniging niet moest zijn een politieke vereeniging en zich dus niet moest bemoeien met verkiezingen noch zich aansluiten bij een of andere politieke partij.

Daarbij moet concurrentie met andere vereenigingen of maatschappijen, die zich bewegen op gelijksoortig gebied, zijn buitengesloten en allerminst moet de vereeniging geacht worden te zijn gericht tegen pachters of boerenbonden. Zij beoogt geenszins strijd in het leven te roepen noch, wijl daartoe vooralsnog geen aanleiding bestaat, zich te dringen tusschen bezitter en gebruiker van den grond.

Doch daarmee is geenszins bedoeld, dat de vereeniging zich steeds zal hebben te onthouden van het kiezen van partij of van het voeren van oppositie. Zij is daar om de belangen van het grondbezit te bevorderen en natuurlijkerwijs is de mogelijkheid niet buitengesloten, dat zij in het nastreven van dit haar doel in conflict kan komen met in tegenovergestelde richting werkende vereenigingen, zich zal hebben te verzetten tegen buitensporige eischen aan het grondbezit gesteld of zich zal hebben te verdedigen tegen maatregelen, die blijkbaar beoogen ten koste van het grondbezit anderen onredelijk te bevoordeelen.

In het bijzonder werd er op de vergaderingen van het voorloopig bestuur nog de aandacht op gevestigd, dat de vereeniging er niet naar zal hebben te streven om vroeger bestaan hebbende bepalingen, die ten voordeele van de grondbezitters, doch ten nadeele van de gebruikers van den grond waren, weer in het leven te roepen of zich zal hebben uit te spreken ten gunste van beschermende rechten, met name de graanrechten. Men was van oordeel, dat het niet op den weg der vereeniging ligt in de sociale evolutie een stap terug te gaan en dat men slechts maatregelen van belang voor het grondbezit in het algemeen op het program der vereeniging diende te plaatsen. Invoering van graanrechten, omtrent welke het geenszins vaststaat of zij wel van zulk algemeen belang zijn, blijve dus een open vraag, waarin de vereeniging vooralsnog geen partij kiest.

Met een en ander is rekening gehouden bij de redactie van art. 2 der Statuten, waarin het doel der vereeniging is omschreven. Doch daarnaast kan ook reeds van groot belang voor de grondbezitters zijn het enkele feit, dat er een orgaan van grondeigenaars kome, dat in staat en bevoegd zal zijn om bij de regeeringslichamen, zoo algemeene als gewestelijke, namens hen te spreken en op te treden, zoo dikwijls hunne belangen dit vorderen. Zoodanig orgaan bestaat er thans niet; door het op te richten wordt voorzien in een behoefte, die herhaaldelijk gebleken is. Slaagt de vereeniging er in zeer vele grondeigenaars tot zich te trekken, wordt zij daardoor een machtig lichaam, dat overal in het land zijn invloed kan uitoefenen, dan mag verwacht worden, dat zij er veel toe zal kunnen bijdragen om heilzame maatregelen ingevoerd en kwade maatregelen geweerd te krijgen.

Een constitueerende vergadering ter vaststelling der statuten zal 13 Juli a.s. te Utrecht worden gehouden.

Het artikel der ontwerp-statuten, dat handelt over het doel luidt aldus:

De vereeniging stelt zich ten doel de bevordering, in de meest uitgebreide beteekenis van het woord, van de belangen van het grondbezit.

Zij tracht dit doel langs wettigen weg te bereiken door:

a. het in onderzoek nemen en bevorderen van zaken, rakende het grondbezit, zijn rentabiliteit en productiviteit;

b. het bestrijden van zaken, die het grondbezit benadeelen;

c. het verstrekken van adviezen inzake het beheer en de toestanden van het grondbezit;

d. het ondersteunen van andere vereenigingen, die een gelijksoortig doel beogen en dit door gelijksoortige middelen trachten te bereiken;

e. alle andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

Haagsche Gemeenteraad.

In de gisteren gehouden Gemeenteraadsvergadering heeft de voorzitter tot leden der commissie ad hoc in zake de retributiën van de bedrijven benoemd de heeren Hoejenbos, Lisman, De Groot, Van Zuylen v. Nyevelt en Sillevis.

De beraadslaging werd hervat over het voorstel tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitgifte van gemeentegronden in erfpacht.

Bij de onderdeelen bracht de heer Hoejenbos ter sprake de toekenning van eenige vergoeding voor den opstal aan de belanghebbenden bij het einde van de erfpacht. Zonder dat zal, vreest hij, het instituut tot een mislukking leiden. Eigenlijk erkennen B. en W. de juistheid van het beginsel door de heffing van een bijslag op den canon, ten einde een reservepotje te maken. Dit komt hem aanbevelenswaardig voor, mits de afzondering van den canon verschille naar de meerder of mindere waarde der perceelen.

De heer Treub lichtte nader zijn amendement op het punt toe. De bedoeling is, de erfpacht er werkelijken feitelijk in te brengen. Daartoe zal de vergoeding kunnen strekken van de geheele waarde van het gebouwde bij het einde der erfpacht. Men moet rekenen met het psychologisch verklaarbaar vooroordeel dat men, zonder vergoeding, zijn eigendom verbeurd verklaard ziet.

De opstal is onverkoopbaar wanneer geen vergoeding voor den eigenaar in uitzicht staat. B. en W. wilden aan dat bezwaar te gemoetkomen door het 2 j. potje als bijslag op den canon. Daaraan zijn echter veel moeilijkheden verbonden, welke spr. schetst.

De moeilijkheden zijn van practischen aard voor de bepaling van de waarde van den opstal en van juridischen aard. Nu staat immers niet vast, dat de voor hen afgezonderde bijslag door den erfpachter zal kunnen worden overgedragen met het erfpachtrecht. Dit kan tot processen leiden. Waarom dan niet — wat ook gedeeltelijk te Amsterdam is geschied — vergoed de waarde van den opstal? 't Is waar, de gemeente kan soms veel boven de waarde moeten uitkeeren. Maar dat bezwaar is te ondervangen door den bijslag te reserveeren voor de gemeentekas zelve, niet voor den erfpachter. En waar dan de te verkrijgen opstallen wellicht weinig waarde meer hebben, zal men ze kunnen reserveeren om den grond te benutten voor het bouwen van arbeiderswoningen of dergelijke. De secretaris van de directeuren der Vereeniging voor Hypotheekhouders, mr. Troostenburg de Bruijn, heeft aangetoond, dat de vergoeding van de waarde voor den opstal in 't belang is ook der hypotheekhouders. *Zelfs* de *N. Ct.* is 't in dit geval met spr. eens. De oud-notaris Loeff erkende ook, dat als men sparen wil, 't best is voor zich zelf te sparen.

Wethouder Simons deed opmerken, dat de heer Treub zelf den 30en Juli 1910 zich heeft verklaard tegen de vergoeding van de waarde van den opstal na het einde der erfpacht, althans voor 't geval 't arbeiderswoningen betreft. De wethouder erkend echter, dat de niet-vergoeding nadeelig zal werken voor het instituut. Daartegen strekt dan ook de beslag als correctief. Hij wil dan ook vergoeding geven, zelfs wanneer het arbeiderswoningen betreft. Hoe kan men het best daartoe geraken? Door een zoogenaamd erfpachtfonds? Dit denkbeeld is niet aannemelijk, want bij de uitgifte van grond op erfpacht kan men niet weten wat over 75 jaren de toestand zal zijn. De taxatie kan dan zeer nadeelig worden voor de gemeente. Zoodoende heeft men geen houvast meer. Daartegenover staat de z.g. bijslag. De rechtsgeleerde raadsman van B. en W., tevens notaris, heeft geen juridische bezwaren daartegen gevonden, evenmin als de juristen in de afdeelingen van den Raad. Overigens zijn practische bezwaren aan de uitvoering van het denkbeeld van den heer Treub verbonden, die de reserve wil doen gebruiken in de gewone huishouding, waardoor ten slotte het fonds zal versmolten zijn.

Overigens kan de erfpachtscanon niet meer zeker percentage (van 4 %) worden getaxeerd; dit berust op de wet van vraag en aanbod.

Het belang van den erfpachter is, vooraf te weten welke waarde hij ten slotte terugkrijgt. Dit is 't geval niet in 't systeem van den heer Hoejenbos, noch in dat van den heer Treub. En ook is 't niet in 't belang van de gemeente, nu reeds te bepalen, wat uitgekeerd zal worden na 75 jaren. Zoowel in 't belang van den erfpachter, die het niet doet en niet kan doen, moet de bijslag worden gereserveerd, als ook in 't belang der gemeente, die zoodoende zich verzekert een fonds waaruit de vergoeding kan worden betaald. Wil men het stelsel van den heer Treub, dan moet 't uitgevoerd worden op andere wijze, nl. door het vormen van een fonds.

In zijn repliek verklaarde de heer Treub zich bereid met B. en W. nader te rade te gaan over de inrichting van het door hem bedoelde fonds, zóó dat 't blijke, dat de algemeene gemeentekas schuldig blijft aan het fonds voor de vergoeding.

Wethouder Simons bleef het hoofdbezwaar vinden in de mogelijkheid, dat tijdens den duur der erfpacht, de grond van bestemming verandert, waardoor het risico van de gemeente zooveel te grooter wordt.

De heer Treub hernam, dat de gemeente, wanneer zij die grond wil verkoopen in het einde van de erfpacht, de erfpacht voor de opstal niet meer krijgt dan de getaxeerde waarde wanneer die is gedaald.

Het amend.-Treub werd aangenomen met 20 tegen 8 stemmen, waardoor de bijslag op den canon ten behoeve der erfpachters uit het voorstel van B. en W. is vervallen en het beginsel der vergoeding, na het einde van de erfpacht, voor den opstal is aangenomen.

Die vergoeding zal worden gevonden in een fonds. Wat de inrichting van 't erfpachtsfonds betreft, wordt het daartoe strekkende voorstel van den heer Treub tot nader overweging aan B. en W. gerenvoyeerd. Voor 't overige werden de artikelen der verordening gewijzigd in den geest der verdere amendementen van den heer Treub en anderen.

Daarna volgde het voorstel tot oprichting van een gemeentelijke hypotheekbank.

De heer Ten Hagen verklaarde zich tegen die oprichting, omdat het risico van de gemeente grooter is dan dat van de particuliere hypotheekbanken.

Die risico wordt te grooter wanneer zooals voorgesteld wordt, den gemeente-ambtenaren veroorloofd bij uitzondering 90 % van de waarde toe te staan.

De heer Treub achtte de bezwaren van den vorigen spr. sterk overdreven. Even goed als voor de gemeente hebben de Banken hun hypotheken in een geconcentreerd deel der gemeente. Het risico voor deze is ook daarom zóó groot niet, omdat bij niet-betaling van de erfpacht, de gemeente weer in haar eigendom terugtreedt, dat zij kan laten benuttigen door een particulier. De hypotheek op erfpacht is trouwens solider dan bij gewone hypotheek, ook als gevolg van ons gebrekkig hypothecair stelsel. Maar men behoeft niet bevreesd te zijn dat terstond op alle erfpachtgronden hypotheek zal worden gegeven. De gemeentelijke Bank zal hoofdzakelijk als veiligheidsklep dienen om de gewone hypotheekbanken meer toeschietelijk te maken. En zoo is 't goed ook. En wat de 90 % betreft voor de ambtenaren, dit voorrecht zal natuurlijk slechts gegeven worden onder voorwaarde, dat hooger bedrag dan het normale eventueel tusschentijds zal moeten worden afgelost.

Spr. meende echter, dat deze regeling te veel in bijzonderheden afdaalt, die in de hypotheekakte thuis behooren. Ook zal niet een Raadsbesluit moeten noodig zijn voor het sluiten van elke hypothecaire leening. Ook moet de gemeente geen pandbrieven uitgeven, en als zij dat doet moeten zij verhandelbaar zijn, en dat zal niet licht zoo worden wanneer men bepaalt, dat de pandbrieven ½ % lager rente zal moeten dragen dan de gewone hypothecaire leening. Het geheele instituut der pandbrieven is echter onnoodig. Ook behoort er voor de gemeentelijke hypotheekbank een afzonderlijke administratie te zijn en ze niet aan den gemeenteontvanger opgedragen te worden. Spr. adviseerde dus, de geheele verordening nog eens te herzien, met 't doel om de onderdeelen in een reglement op te nemen.

De heer Hoejenbos achtte 't wenschelijk, dat de gemeente het hypotheekwezen in 't algemeen behoorde uit te oefenen, niet beperkt tot de erpachtsgronden. Dat wilde hij om de „uitbuiting" door sommigen hypotheekbanken tegen te gaan. Hij gaf dit denkbeeld ter nadere overweging aan B. en W.

De heer Penn had eenige practische bezwaren. De risico is voor particuliere hypotheekbanken niet grooter dan voor de gemeente. Het groote bezwaar ligt voor spr. altijd in de taxatie van de onderpanden, die afwisselend is. Maar de particuliere banken hebben in menig opzicht meerder vrijheid van beweging dan de gemeente. Deze zal niet op zoo koopmanschappelijke wijze kunnen te werk gaan. Bouwcredieten vindt spr. hoogst gevaarlijk; de ondervinding heeft het groote risico aangetoond. Afzonderlijke pandbrieven zou hij ook niet aanraden. De gemeente zal moeten opworstelen tegen de concurrentie die de particuliere banken haar zullen aandoen. Hij verklaarde zich tegen het voorstel.

Wethouders Simons deed den heer Treub opmerken, dat de Commissie van financiën nog meerdere details wilde regelen. De wethouder helt meer tot vereenvoudiging over en verzet zich niet tegen een voorstel om de verordening nog eens ter overweging aan B. en W. te zenden. Hij bestreed overigens de principieele bedenkingen van de andere sprekers.

De noodzakelijkheid van pandbrieven vloeit voort uit de wenschelijkheid, dat er verband worde gelegd tusschen de rente van de hypotheek en dien van het geld dat de gemeente zeker moet opnemen. Men is voornemens tegen gewone hypotheekbanken in concurrentie te treden Deze hypotheekbank zal alleen dienen om de erfpacht te bevorderen en te vergemakkelijken. Wat de gewone hypotheekbanken voor erfpacht geven, is immers uiterst miniem, gelijk de wethouder door eenige voorbeelden aanwees.

De beantwoording van de bijzonderheden hield hij aan tot bij de behandeling van het reglement.

De heer Treub stelde nu voor, de ontwerpverordening ter nadere overweging aan B. en W. terug te zenden, welk voorstel wordt overgenomen.

Daarna was aan de orde het afwijzend praeadvies op het adres van de afdeeling 's-Gravenhage van den Nederl. Ambtenaarsbond met verzoek om invoering van een tienurigen arbeidsdag en een regeling van de vrije dagen en middagen voor het verplegend personeel van het Gemeente-ziekenhuis.

De heer Helsdingen verdedigde 't verzoek in 't belang, zoowel van het personeel als van de zieken, die aan de verplegers en verpleegsters zijn toevertrouwd.

De heer Van Malsen achtte de verkorting van dienst voor de ambachtslieden de voorkeur te verdienen.

Dr. v. d. Hoorn betoogde, dat de arbeidstijd in de ziekenhuizen voor het personeel niet te groot is; er is veel tijd van verpozing. Daarentegen zijn de dokters 24 uren lang in dienst; zij klagen nochtans niet. Het verplegend personeel verdient allen lof, maar de diensttijd is niet te lang. Op toewijding komt 't aan en als men die heeft, klaagt men niet zoo licht. Trouwens de salarissen zijn verhoogd en de verpleegsters hebben thans een Zusterhuis en bij de opleiding reeds wordt men gesalarieerd en een voorstel is aanhangig om de verzorging van ziekenverpleegsters ook uit te strekken tot de sanatoria.

De heer Thomson bestreed het door den heer Hoejenbos geopperde denkbeeld van uitwoning van verplegend personeel, maar verklaarde zich voor verlichting van den arbeidstijd.

De voorzitter (wethouder Jansen) verklaart dat de werktijd niet langer dan 10 uur of minder is in de ziekenhuizen en het is tevens waar, dat er veel gelegenheid is tot verpozing. Het verplegend personeel zelf klaagt ook niet; van de ambtenaarsbond is het bezwaarschrift uitgegaan. De verpleegsters en verplegers hebben zelven, als 't noodig is, een uitstekende verpleging. De uitwoning zou veel geld kosten, en bovendien kan zij tot misbruiken leiden die men bij uitwoning niet kan vermijden.

De heer Helsdingen handhaafde met groote warmte zijn klacht over te langdurige arbeidstijden. Bij den Ambtenaarsbond is ook het verplegend personeel aangesloten en voor zoover dit niet 't geval is, klaagt men stil. De belangen en rechten ook van verplegers en verpleegsters moeten omschreven zijn en niet afhankelijk van de erkende humaniteit van den directeur-generaal.

De heer Hoejenbos vroeg voor het verplegend personeel hetzelfde voorrecht als in het werkliedenreglement voor de arbeiders is voorgesteld. Hij stelde voor de beslissing te verdagen tot aan vaststelling dat dit reglement.

Dr. v. d. Hoorn bleef overtuigd, dat bij de bestaande verpozingsgelegenheid de werktijd van het verplegend personeel niet te zwaar is.

De heer Warneke deed opmerken, dat zoolang het verplegend personeel zich niet onder de arbeiders rangschikt, wij het niet daaronder kunnen brengen.

De heer Hoejenbos wilde meegaan met den heer Warneke, wanneer hij de verplegers en verpleegsters onder de ambtenarencategorie wil opnemen.

De motie-Hoejenbos (uitstel) werd verworpen met 16 tegen 10, waarna het afwijzend praeadvies werd goedgekeurd met 20/6.

De heer Mackay had inlichtingen gevraagd omtrent de resultaten der kostelooze toelating van leerlingen tot het gymnasium. Het daarop ontvangen antwoord vond hij niet voldoende.

Wethouder Verbroek gaf de mededeeling, waarmede dit punt verviel.

De behandeling van het Werklieden-reglement, dat op de agenda stond, zal op een nader te bepalen dag — denkelijk 10 Juli — geschieden.

De heer Ter Laan betuigde (onder toejuiching van den Raad) zijn ingenomenheid met des voorzitters leiding van de vergadering, maar vroeg zoo mogelijk behandeling van het reglement reeds a.s. Woensdag.

B. en W. zullen het overwegen.

De kleinere punten van de agenda werden daarop voor het meerendeel afgedaan.

De heer Hoejenbos maakte de opmerking, dat uitsluitend personen die tegen het onderzoek in zake de retributie-quaestie zijn, in de commissie *ad hoc* zijn benoemd.

De Voorzitter antwoordde, dat de heer V. Zuylen heeft bedankt en dat dus gelegenheid zal zijn in den geest van den heer Hoejenbos te handelen.

Gemeenteraad van Hilversum.

In de heden gehouden zitting werd een adres van ambtenaren ter secretarie, houdende verzoek om eene pensioenregeling voor de weduwen en weezen van ambtenaren, zonder eene bijdrage hunnerzijds, aangehouden tot de Raad en het college van B. en W. zullen zijn aangevuld. Een verzoek van de bewoners van het Wandelpark om betere verlichting in dit park, werd gesteld in handen van B en W. ter afdoening. Voor kennisgeving werd aangenomen een schrijven van den heer A. L. H. Obreen te 's-Graveland ten geleide van een afschrift van een adres aangeboden aan de Prov. Staten van Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland, waarbij de aandacht wordt gevestigd op de wenschelijkheid dat de boezem van het hoogheemraadschap Amstelland worde vereenigd met den Vechtboezem onder rechtstreeksch bestuur van den Rijkswaterstaat.

Tot tijdelijke leeraren aan de burgeravondschool werden benoemd: in de natuurkunde, werktuigkunde en wiskunde de heer P. van Dijk; in de Nederlandsche taal de heer P. Brakman; in lijnteekenen voor den timmerman de heeren J. C. O. Camman, M. Geldmaker en C. v. Heusden; in lijnteekenen voor den smid en andere metaalbewerkers de heer A. van de Ven en voor het nabootsen van hout en marmer de heer J. Kuyer tot vast leeraar; in het handteekenen werd benoemd de heer A. J. Corbijn.

Het voorstel van B. en W. tot het instellen van een contrôle op de calorische waarde en de zuiverheid van het gas, werd met 4 stemmen tegen aangenomen en werd als scheikundige daarvoor aangewezen de heer dr. B. H. J. ter Braake, leeraar aan de H. B. S.

Het voorstel van B. en W. tot wijziging der voorwaarden van verpachting der rijtuigstandplaatsen op het Stationsplein, werd opgeschort tot 1 Januari 1912.

Bij de besprekingen aangaande het advies van B. en W. in zake het voorstel van den heer Wijnaendts tot opheffing van den tol op den Utrechtschen Straatweg, steunde de heer Van der Goes en de heer Van der Smit dit voorstel. De eerste oordeelde dat wanneer den pachter de verkoop van alcoholhoudende zoowel als van niet-alcoholhoudende dranken wordt verboden zooals het advies van B. en W. aangeeft, de opbrengst van den tol belangrijk minder zal zijn dan anders en voor een paar honderd gulden mocht men toch zulk een belangrijk beginsel niet verzaken. Het hielp hem echter niets; met vier stemmen tegen werd het advies van B. en W. aangenomen om eerst eene inschrijving te houden ten einde te kunnen beoordeelen of het aan de opheffing verbonden gerief, voor hen die den tol passeeren, opweegt tegen het gemis van de baten voor de gemeente. Goedgekeurd werd het voorstel van B. en W. tot aanduiding van de normale uurloonen voor de besteksbepalingen van aanbestedingen der gemeente (reeds uitvoerig in dit blad vermeld).

Bij de aanbieding van het primitief kohier der rioolbelasting dienst 1911, wordt er weder op gewezen dat deze belasting een te zwaren druk op vele ingezetenen uitoefent.

Bij de rondvraag drong de heer Van der Goes er op aan dat bij het bouwen van de brug over de spoorlijn bij het stationsplein een inrichting zou worden aangebracht voor het gemakkelijk overbrengen van fietsen: een rail, een goot of iets dergelijks.

De heer Van der Smit vroeg, of er al iets bekend was van deze brug, waarop de voorzitter antwoordde, dat men van de Hollandsche Spoorwegmaatschappij zelfs nog in 't geheel geen antwoord had ontvangen op het verzoek om overleg te plegen.

De heer Nieuwenhuijzen drong er toen op aan nogmaals een schrijven tot de H. IJ. S. M. te richten.

*ARNHEM, 26 Juni. Gedeputeerde Staten stellen aan Provinciale Staten voor om aan de afdeeling Slingebeken van het Waterschap van den Oude-Ysel ten behoeve van de verbetering van de Slinge een subsidie uit de provinciale fondsen te verleenen ten bedrage van ½ dier kosten, tot een maximum van f 20,000.

De ingediende rekening der provinciale inkomsten en uitgaven over 1909 sluit in ontvangst met f 623,373,49 in uitgaaf met f 656,030,33, nadeelig saldo f 32,656,84.

* BORGER, 26 Juni. De Gemeenteraad heeft met 8 tegen 4 stemmen besloten niet in afschaffing der gemeente-tollen over te gaan.

* ENGWIRDEN, 26 Juni. In de heden gehouden Raadsvergadering vroeg de heer Wuiste hoe het stond met het verzoek der vereeniging Plaatselijk Belang te Gersloot, om het gemeentehuis van Heerenveen naar Tjallebird te verplaatsen. Voor geruimen tijd werd dit verzoek aan den Gemeenteraad toegezonden, die het renvoyeerde naar B. en W. ter fine van advies.

Dit advies is echter nog nooit bij den Gemeenteraad ingekomen.

Namens B. en W. antwoordde de voorzitter, dat dit college deze zaak voorloopig wenschte uit te stellen, in verband met de kosten.

De Gemeenteraad besloot daarop B. en W. op te dragen in de eerstvolgende Raadsvergadering hun advies omtrent dat verzoek aan den Raad kenbaar te maken.

Is er in ons kustland artesisch water te vinden?

(INGEZONDEN.)

In het nummer van *De Amsterdammer*, „Weekblad voor Nederland", van 17 dezer komt van de hand van den heer Reinier D. Verbeek een stuk voor, dat den naam draagt van „De Amsterdamsche Waterleiding".

De directe aanleiding hiertoe is blijkbaar het voorstel van B. en W. aan den Raad van Amsterdam tot het beschikbaar stellen van een bedrag van f 463,000 ten behoeve van eene uitbreiding van de waterwinplaats in de duinen, welk voorstel niet de instemming van den heer Verbeek heeft mogen verwerven. Immers hij schrijft:

„Dat bericht (voorstel) bevat, na al hetgeen hieromtrent te doen is geweest, zoo iets ongelooflijks en onbegrijpelijks, dat ik voor mij ten minste geen woorden kan vinden, om in voldoende mate mijne verbazing daarover te kennen te geven".

Het bedoelde ingezonden stuk geeft mij aanleiding tot een korte bespreking; met voorbedachten rade kies ik een anderen doopnaam, omdat het mijn doel niet is eene aanbeveling voor het voorstel van B. en W. te plaatsen — dit zou desnoodig door anderen kunnen en moeten geschieden — maar wèl om een poging te doen tot het verdrijven van het dwaalbegrip, als zoude in ons kustland artesisch water te vinden zijn.

Tot deze poging is te meer grond omdat het visioen, dat artesisch water wèl in ons laag land zou zijn te vinden, meermalen voor den dag komt, wanneer sprake is van een waterleiding-aanleg aldaar.

De stelling door den heer Verbeek opgeworpen komt hierop neer:

Onder de duinen bevindt zich artesisch water van andere soort dan het oppervlaktewater, staande onder hoogere drukking dan het oppervlaktewater en van andere herkomst dan het oppervlaktewater.

Als bewijzen voor de stelling worden aangevoerd de volgende waarnemingen:

1o. bij eene boring, verricht in het Boogkanaal (onderdeel van den Amsterdamschen watervang) tot 80 M. diepte, steeg het „artesisch" water in de boorbuis 20 c.M. boven den waterspiegel van het Boogkanaal; en

2o. doorboord waren een paar kleilagen, nader aangeduid als te zijn „zeer dik".

N.B. Ter onderscheiding van het oppervlaktewater noemen we het „artesisch" water van den heer Verbeek verder „diep grondwater".

Naar aanleiding van het voorgaande wil ik eenige vragen stellen en de daarop m.i. passende antwoorden nader toelichten:

a Is het juist, dat het water uit de hierboboven genoemde boring verkregen — in het algemeen gesproken het water uit de duinstreek tusschen 30 en 80 M. + A.P. — van eene andere soort is dan het oppervlaktewater?

Het antwoord hierop is beslist „neen". Immers de chemische samenstelling komt overeen met die van het oppervlaktewater met deze beperking, dat het laatste iets meer ijzer bevat, wat afdoende verklaring vindt in de omstandigheid dat het op zijn weg door den bodem de gelegenheid heeft ijzer op te nemen. In anderen zin valt feitelijk geen verschil te constateeren; ik moge hierbij volstaan met verwijzing naar de analyses gepubliceerd in het jaarverslag betreffende de waterleidingen der gemeente Amsterdam over 1909. Tabellen XIV, XV, en XVI. De beide eerste bevatten onderzoekingen op gemengd oppervlakte- en diepgrond water uit het Boog- en Westerkanaal; de laatste op oppervlaktewater uit het van Stirumkanaal.

b. Wat is de oorzaak, dat het water in meervermelde boorbuis hooger steeg dan het water in het Boogkanaal?

Antwoord: de oppomping in het draineerkanaal.

Deze opvatting, lijnrecht staande tegenover die van den heer Verbeek, eischt eenige toelichting. De heer V. schreef, dat de zaak waar het om gaat — en dat is wel de gevolgtrekking uit de hier besproken waarneming — zoo eenvoudig is, dat een leerling van de laagste klasse H. B. S. ze begrijpen moet. Doch naar mijne meening wordt zij door den heer Verbeek n i e t begrepen.

Wanneer uit een draineerkanaal water wordt gepompt, dan zal men daarin een lageren waterstand aantreffen dan in de omgeving en wel om de eenvoudige reden, dat er anders geen water naar het draineerkanaal zou kunnen vloeien. Immers bij die toevloeiing ondervindt het water weerstand, welke alleen kan worden overwonnen door druk van het water uit de omgeving ten opzichte van het water in het kanaal.

Gesteld eens, dat tijdens het ontleenen van water uit het kanaal het niveau overeenkomt met A.P. en dat terzijde in een rooi loodrecht op dat kanaal waarnemingsputten zijn gegraven, dan zal men daarin waterstanden waarnemen, stijgende naarmate die putten verder van het kanaal verwijderd zijn; totdat ten slotte de grens van de invloedsfeer van het kanaal bereikt wordt, alwaar een niveau wordt aangetroffen, practisch niet meer verschillende van den aanvankelijken stand voor het afpompen.

Ondersteld dat die stand 5 M. + A. P. is, dan is derhalve de afpomping 5 M., anders gezegd de drukvermindering in het kanaal verwekt ten opzichte van de watermassa in de omgeving bedraagt pl.m. 5 M. Deze drukvermindering verloopt echter niet alleen in zijdelingsche richting, zooals de waarnemingsputten reeds aanduidden, doch ook naar de diepte. Ter waarneming van de wijze waarop dit laatste geschiedt, kunnen we ons denken, dat in het kanaal een reeks buizen zijn geplaatst, reikende tot 1—2—3 enz. tot bv. 80 M. onder den kanaalbodem en naar boven eenige meters boven den waterspiegel A. P. uitstekende. Vóór dat met het pompen uit het kanaal werd aangevangen, — daarbij ondergrondsche afvloeiing buiten beschouwing latende —, zal het water in de buizen, evenals in het kanaal, op 5 M. + A.P. waargenomen zijn.

Wordt nu aan het kanaal water onttrokken, dan zal daarin gaandeweg de waterspiegel dalen, totdat de boven aangenomen stand A. P. is bereikt — een evenwichtstoestand bij de beweging van het water, waarbij de toevloeiing even groot is als onttrekking; maar onderwijl zal ook de waterstand in de verschillende buizen dalen en wel op overeenkomstige wijze als werd gepeild in de waarnemingsputten, die ter zijde van het kanaal liggen. Hoe dieper de buis reikt, hoe meer het ondereinde nadert tot de sfeer, waar zich de afpomping practisch niet meer doet gevoelen; men kan zich ten slotte voorstellen, dat op eene zekere diepte de drukvermindering, in het kanaal opgemerkt, i n h e t g e h e e l niet meer wordt waargenomen. Het water uit die diepte reikt in de vrij opgaande buis nog steeds tot 5 M. + A. P.

Is hier nu sprake van artesisch water? Immers neen; evenmin als men het bovenwater artesisch zou noemen ten opzichte van het water i n de pijp, wanneer men dit laatste door afpomping tot lager niveau zou hebben gebracht dan het oppervlaktewater.

Dat de geologische gesteldheid van den bodem — het voorkomen van dichte lagen of lenzen — invloed uitoefent op de wijze, waarop de drukvermindering (afpomping) naar de diepte verloopt, spreekt wel van zelf. Men kan zich zelfs denken, dat ten gevolge van de aanwezigheid van een dichte kleilaag de drukvermindering in verticalen zin geheel te niet gaat, d.w.z. dat o n d e r die laag geene drukvermindering meer wordt waargenomen.

In zoodanig geval is dan tevens de oorzaak verdwenen, die het water onder die laag in beweging doet komen in de richting van het kanaal.

c. Is het diep grondwater van andere herkomst dan het oppervlaktewater? Het antwoord ligt reeds opgesloten in het onder a aangevoerde. De analyses gelijken, behoudens geringe verschillen, hierboven aangeduid, als twee druppels water op elkaar en kunnen mitsdien niet van verschillende herkomst zijn.

Hoe kan men overigens in ernst veronderstellen, dat uit het Oosten water aan de beschouwde diepte-zône van de duinstreek wordt toegevoerd, wanneer het toch overbekend is, dat de stijghoogte van het diepgrondwater in den Haarlemmermeerpolder niet hooger reikt dan 4 M. onder A. P.?

d. Welke waarde moet worden gehecht aan het voorkomen van het paar „zeer dikke" kleilagen, bij de vermelde boring aangetroffen?

Het overgroote aantal boringen, in het duin en de daarachter gelegen landen verricht, hebben op afdoende wijze doen zien, dat van doorloopende lagen van welken aard ook, althans in het diluvium — geen sprake is.

Ook hier heeft men blijkbaar aangetroffen lenzen, welke wel plaatselijk hun invloed doen gelden — bij wateronttrekking niet zelden ten goede — doch die niet als een algeheele waterkeering tusschen verschillende waterlagen kunnen worden beschouwd.

Aan het slot van deze bespreking zij nog vermeld, dat het verschijnsel — verschil in stand, tusschen het oppervlaktewater en het diep grondwater, waargenomen in een daarin gebrachte bronpijp, bij draineering van den bodem — leidende tot de „ontdekking" van den heer Verbeek, reeds tevoren in ons polderland was waargenomen, al heeft men zich niet dadelijk volledig rekenschap gegeven van de oorzaak en de gevolgen van het verschijnsel. Ook in onze polders vindt drainage plaats en wel van hoogere naar lagere, veroorzakende in de laatste een kwel over het geheele oppervlak, waarvan de grootte wordt beheerscht o.m. door de dichtheid van het afdekkende aluvium.

Het door den heer Verbeek waargenomen feit geve in geen geval aanleiding tot de gevolgtrekking, dat onder de duinstreek artesisch water voorkomt.

R. VAN ROYEN.

RECHTZAKEN.

Hooge Raad.

De Hooge Raad deed gisteren uitspraak in de zaken van:

1o. een horlogemaker te Utrecht door het Hof te Arnhem, waarheen zijn zaak door den Hoogen Raad was verwezen, veroordeeld tot 2 maanden gevangenisstraf wegens oplichting.

Op grond dat was recht gedaan op getuigenverklaringen afgelegd ter terechtzitting van het Hof te Amsterdam, waarvan het arrest door den Hoogen Raad vernietigd was, vernietigde de Hooge Raad het arrest en verwees de zaak naar het Hof te 's-Hertogenbosch.

2o. C. J. H. G. Koster door de Amsterdamsche Rechtbank veroordeeld tot 6 dagen hechtenis, wegens het te Amsterdam een geschrift, de zinnelijkheid der jeugd prikkelend, ten toon stellen op eene plaats, zichtbaar van den openbaren weg.

Het beroep werd verworpen.

3o. een koopman te Amsterdam, door het Hof aldaar wegens mishandeling veroordeeld tot 6 maanden gevangenisstraf.

Het cassatieberoep werd verworpen.

4o. een zetkastelein te Hilversum, door de Rechtbank te Amsterdam veroordeeld tot *f* 7.50 boete of 5 dagen hechtenis wegens drankwetsovertreding.

Het beroep werd verworpen.

5o. een koetsier te 's-Gravenhage, door het Hof aldaar wegens wederspannigheid veroordeeld tot 7 dagen gevangenisstraf.

Ook dit beroep werd verworpen.

6o. den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht te Amsterdam, tegen het ontslag van rechtsvervolging van een vrachtrijdersknecht, die te Sloten meeuwenhuiden met kop, vleugels en pooten had vervoerd. Het betrof hier de vraag, of er „doode vogels", in den zin der Vogelwet, waren vervoerd.

De Hooge Raad vereenigde zich met het ontslag van rechtsvervolging aangezien de Vogelenwet verbiedt het vervoeren van doode vogels, niet van voorwerpen, daarop gelijkende; meeuwenhuiden, waaraan het lichaam ontbreekt, zijn niet als doode vogels aan te merken.

Het beroep werd dus verworpen.

7o. den Minister van Financiën tegen een tapper en winkelier te Kerkrade en twee anderen, vervolgd ter zake van het in zijn winkel, gelegen binnen het terrein van toezicht, omschreven in art. 177 der Algemeene Wet, en waarin hij vergunning had voor een nering in gedistilleerd, aanwezig hebben van twee liter gedistilleerd, ongedekt door document, in welke zaak het Hof te 's-Hertogenbosch niet had ingewilligd den eisch der Administratie om beklaagde te veroordeelen in een geldboete, op grond dat niet in de dagvaarding was gesteld dat beklaagde was eigenaar der goederen, zoodat niet ingevolge art. 187, 4o. der Algemeene Wet geldboete kon worden gevorderd.

De Hooge Raad overwoog dat het woord „eigenaar" in art. 187, 4o. der Algemeene Wet niet heeft de ruime beteekenis van „bezitter", doch de gewone beteekenis van eigenaar naar burgerlijk recht. Het cassatieberoep van den Minister werd mitdien verworpen, aangezien niet ten laste is gelegd dat de gerequireerden in dien zin eigenaars waren der goederen.

8o. W. Content door de Haagsche Rechtbank en twee medebeklaagden veroordeeld tot twee maanden hechtenis, ter zake van het aan den Gevers Deynootweg te Scheveningen houden van een huis van hazardspel (de Zuid-Hollandsche Heerensocieteit).

Geen der voorgestelde cassatiemiddelen gegrond achtende, verwierp de Hooge Raad het beroep.

9o. Een arbeider op een steenfabriek door den Kantonrechter te Druten veroordeeld tot *f* 0.50 boete of 1 dag hechtenis en 5 cent schadevergoeding aan den grondeigenaar, wegens het rijden van steenen over verboden grond.

Het vonnis werd vernietigd en de zaak verwezen naar de Rechtbank te Tiel, aangezien de Kantonrechter onbeslist had gelaten of de weg, waarover gereden was, een huurweg was, waarvan de strafbaarheid van den requirant afhing.

10o. De bierhuis- en logementhouder in „Hotel van Gelder" aan de Prins Hendrikkade 11 te Amsterdam, door de Rechtbank aldaar met vernietiging van een vonnis van den kantonrechter in het vierde kanton te Amsterdam veroordeeld tot *f* 10 boete wegens het aanwezig hebben van sterken drank elders dan in het lokaal of de lokalen waarvoor hij logementvergunning had.

Aangevoerd was in deze, dat de Rechtbank ten onrechte zou hebben aangenomen dat indien voor een zeker lokaal vergunning tot verkoop van sterken drank is verleend, het geoorloofde aanwezig hebben van dien drank slechts tot die bepaalde localiteit is beperkt.

Het cassatieberoep werd intusschen verworpen, aangezien art. 50, 1, sub 7o. der drankwet verbiedt sterken drank aanwezig te hebben in een verlofslocaliteit, hetgeen in casu door den requirant was geschied.

11o. den Minister van Financiën tegen het vonnis van de Rechtbank te Winschoten waarbij een koopman te Stadskanaal is vrijgesproken van het niet aangeven voor de personeele belasting van rijwielen, welke door drie zijner kinderen zouden gehouden zijn, doch waaromtrent de Rechtbank aannam, dat niet gebleken is dat de gerequireerde over de onderhavige rijwielen (welke waren gehuurd) de beschikking had gedurende 21 of meer achtereenvolgende dagen krachtens eene huurovereenkomst of krachtens meerdere op elkaar volgende huurovereenkomsten.

De Hooge Raad achtte deze uitspraak inderdaad een bedekt ontslag van rechtsvervolging, vernietigde het vonnis en verwees de zaak naar het Gerechtshof te Leeuwarden;

12o. een bewoner van Rotterdam, door het Gerechtshof te 's-Gravenhage veroordeeld tot 7 dagen gevangenisstraf omdat hij te Pijnacker een veldwachter bij de inbeslagneming van een geweer zou hebben belemmerd door een politiehond, door den veldwachter bij die inbeslagneming gebezigd, af te leiden en te verjagen, in welke zaak was beweerd dat de veldwachter niet was in de rechtmatige uitoefening zijner bediening nu hij zich bediende van de hulp van een hond, waartoe hem nergens in de wet de bevoegdheid is gegeven, terwijl daarentegen de wet strafbaar stelt hem die een onder zijn toezicht staanden hond als deze een mensch zou aanvallen niet terughoudt.

De Hooge Raad achtte die beweringen ongegrond. De veldwachter was bevoegd gebruik te maken van de diensten van den onder zijn bevelen staanden en als zijn werktuig handelenden politiehond om het geweld te keeren dat gericht was tegen de inbeslagneming.

Het beroep werd dus verworpen.

13o. een tabaksarbeider door de Rechtbank te Alkmaar veroordeeld tot *f* 2 boete of 1 dag hechtenis wegens het bevisschen van eens anders vischwater zonder vergunning van den rechthebbende (het kerkmeertje onder Limmen, toebehoorende aan den Groot Limmerpolder, waarin de requirant had gehengeld).

De Hooge Raad verwierp het beroep.

14o. een stoker te Amsterdam door het Hof aldaar met een medebeklaagde wegens diefstal door 2 vereenigde personen, voorafgegaan door geweld en bedreiging om den diefstal gemakkelijk te maken, tot 4 jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Het beroep werd verworpen.

Diefstal van een bankbiljet van f 1000.

Een juffrouw uit Velzen stond aan het Singel bij de Stroomarkt herhaaldelijk op goederen te wachten, die met een boot werden aangevoerd. Natuurlijk trok dit de aandacht van den expediteur, die de vrouw op zijn kantoor liet, om haar het wachten te veraangenamen. Sinds maakte zij geregeld van die gunst gebruik. En na verloop van tijd ontstond er tusschen de juffrouw en den expediteur met diens dochter zelfs een vriendschappelijke verhouding. Toen dan ook de expediteur op een gegeven oogenblik een bankbiljet van *f* 1000 vermiste, had hij op de juffrouw niet het minste vermoeden.

Toch had zij zich wel degelijk aan den diefstal schuldig gemaakt. Door de vele inkoopen van weeldeartikelen, die zij deed, vestigde zij de aandacht op zichzelf.

Heden stond de juffrouw — moeder van tien kinderen — voor de 4e Kamer der Rechtbank alhier terecht. Zij bekende volledig. Van de *f* 1000 waren enkele dagen na haar arrestatie nog maar *f* 350 over.

Het O. M., mr. baron V a n H a r i n x m a t h o e S l o o t e n, eischte vijf maanden gevangenisstraf tegen de beklaagde.

Om in de gevangenis te komen.

Een 54-jarig man, die geen onderkomen meer had en nergens werk meer kon vinden, nam van de toonbank van een horlogemaker in de Reguliersbreestraat een wekker weg en begaf zich met het gestolene regelrecht naar een politiebureau om zichzelf aan te geven. Hij pleegde het feit om in de gevangenis te komen.

Heden stond deze ongelukkige voor de 4e Kamer der Rechtbank alhier terecht.

Het O. M., mr. baron V a n H a r i n x m a t h o e S l o o t e n, eischte drie weken gevangenisstraf tegen den man.

De Rechtbank te Alkmaar deed heden uitspraak in de zaak van David Maarschalk beklaagd van medeplichtigheid tot poging van diefstal in het Krankzinnigengesticht Duin en Bosch en veroordeelde hem tot eene gevangenisstraf van 2 jaren en 6 maanden.

Mishandeling van een arrestant.

De Rechtbank te Assen veroordeelde heden Harm W., politieagent te Meppel wegens mishandeling van een arrestant in het arrestantenlokaal, overeenkomstig den eisch tot *f* 25 boete subs. 25 dagen hechtenis.

De onregelmatigheden op de begraafplaats „Rustoord" te Diemen.

De zesde Kamer der Rechtbank alhier deed heden uitspraak in de zaken tegen den administrateur der begraafplaats „Rustoord" te Diemen.

De Rechtbank verklaarde hem in de eerste plaats, met vrijspraak van het overige ten laste gelegde, schuldig aan wederrechtelijke toeëigening van een grafzerk, toebehoorende aan J. J. H. Meulman, door die te doen plaatsen op het graf van de familie Duller, ter vervanging van de zerk welke hij onrechtmatig van dit graf hod doen wegruimen. Dit feit, gepleegd in den zomer van 1909, werd gequalificeerd als verduistering door hem die het goed uit hoofde van zijn beroep onder zich heeft.

De Rechtbank overwoog, dat de doodgraver, die de zerk op last van beklaagde verplaatste, is te beschouwen als een niet aansprakelijk werktuig van beklaagde.

Aanwezig werd geacht het misdrijf van art. 321 Wetboek van Strafrecht, vermits bekl. door het verplaatsen van de zerk als heer en meester over de zerk heeft beschikt en het goed aan den eigenaar onttrokken heeft. En de Rechtbank nam hierbij in aanmerking dat bekl. niet beoogde een blijvenden toestand in het leven te roepen, wat echter aan de daad het karakter van toeëigening niet vermag te ontnemen.

Opgelegd werden voor het feit, waaraan beklaagde schuldig verklaard werd, z e s m a a n d e n g e v a n g e n i s s t r a f. Geëischt was één jaar.

Wat de verduistering der armengelden betreft, werd wettig en overtuigend bewezen verklaard, dat beklaagde in Nederland tusschen 8 April 1905 en April 1911 zich opzettelijk heeft toegeëigend een bedrag van *f* 199.61½, in dat tijdsverloop bij gedeelten gestort in de armenbussen op de begraafplaats te Diemen en welke gelden hij anders dan door misdrijf onder zich had. Dit feit werd als een voortgezette verduistering gequalificeerd.

Ten aanzien van het meer aan beklaagde ten laste gelegde, in zoover dat betrekking heeft op feiten vóór 8 April 1905 gepleegd, werd de officier van justitie niet ontvankelijk verklaard in zijn vordering. Overwogen werd, dat niet gebleken is, dat beklaagde de geldbedragen onder zich had in zijn hoedanigheid, zoodat met deze verzwarende omstandigheid geen rekening mag worden gehouden. De feiten leveren dus slechts op het misdrijf van verduistering, hetwelk in zes jaren verjaart. Het verweer dat de dagvaarding nietig zou wezen, gelijk door den verdediger was aangevoerd, werd door de Rechtbank verworpen.

Voor de bewezen verklaarde voortgezette verduistering werd beklaagde veroordeeld tot é é n j a a r g e v a n g e n i s s t r a f. Geëischt was 1½ jaar.

Kantongerecht.

O v e r t r e d i n g B o t e r w e t.

Heden werd voor het Kantongerecht behandeld een overtreding der Boterwet.

Op den achtsten October 1910 reed een man op de Leidschegracht met een kar, waarin op boter gelijkende waar werd vervoerd, zonder dat op de pakjes duidelijk het woord margarine voorkwam.

De beklaagde, die vroeger beweerd had medefirmant te zijn van dengeen aan wien de kar behoorde, verklaarde, dat hij niet wist, dat de pakjes margarine bevatte.

Op den bewusten dag was een deskundige op hem toe gekomen en had twee pakjes van hem gekocht. Beklaagde beweerde, dat hij er alleen maar bijliep om te zien of de klanten naar behooren bediend werden, maar de kar niet reed en verder ook niets van de zaak afwist. Hij is ondergeschikt en verdient een weekgeld en krijgt ook nog provisie van wat er in de week verkocht is. Feitelijk is hij reiziger.

Als getuige werd gehoord de heer C o r n. L o s, deskundige. Deze verklaarde, dat hij gezien had, dat beklaagde zelf de kar voortduwde. In die kar bevond zich boter en margarine, beide verpakt in papier, waarop het woord margarine niet voorkwam. Getuige heeft twee pakjes gekocht, die zoogenaamde natuurboter bevatten en betaalde 75 cent aan beklaagde, zeggende dat hij deze pakjes als monster nam. Hij heeft deze waar vervolgens verzegeld verzonden. Bij onderzoek bleek, dat deze pakjes margarine inhielden.

De ambtenaar van het Openbaar Ministerie meende, dat beklaagde door zijn houding ter terechtzitting reeds het bewijs leverde van zijn schuld. Juist het op slechts enkele pakjes voorkomen van het woord margarine of roomboter bewijst volgens spreker, dat hier opzettelijk bedrog gepleegd is. Hij meende een zware geldboete te moeten eischen en mocht het weer voorkomen, dan zal hij principieele hechtenis moeten laten volgen.

Spr. eischte een geldboete van *f* 100 of 30 dagen hechtenis.

O v e r t r e d i n g A r b e i d s w e t.

Tegen een naaister die op haar arbeidslijst twee namen van werksters „wel onzichtbaar, maar niet zoo onzichtbaar, dat je het niet zien kon", had opgeschreven, werd *f* 3 boete geëischt. Zij verzekerde vriendelijk dit bedrag met genoegen te willen voldoen.

ONDERWIJS.

Academische Examens.

Aan de Universiteit van Amsterdam is bevorderd tot doctor in de rechtswetenschap op proefschrift: „Het Brabantsche jachtrecht vóór de regeering van Karel den Stouten" de heer J. P. W. A. Smit, geboren te 's Hertogenbosch, en met goed gevolg afgelegd het eerste natuurkundig examen door mej. C. A. den Herder, en de heer J. A. Noordanus; het candidaats examen in de geneeskunde door de heeren: P. van Bork en C. Heslenfeld en het candidaats examen in de rechten door de heer A. W. Hellema.

Aan de universiteit te Utrecht werd afgenomen het examen apothekers-adsistent op 26/27 Juni. Van de 4 candidaten zijn geslaagd de dames A. J. M. van Tright te Zalt-Bommel, H. M. C. Tempelman te Rotterdam en J. H. J. Trimpe te Haarlem.

Technische Hoogeschool.

D e l f t, 27 Juni. Geslaagd voor het prop. examens werktuig bouwkunde de heer J. K. Meijer.

Met ingang van 1 September 1911 heeft de heer G. A. van der Heijde eervol ontslag aangevraagd als onderwijzer aan de openbare school voor gewoon lager onderwijs No. 29 alhier.

De heer M. de Bruin alhier is benoemd tot onderwijzer aan de school van de Vereeniging „Kennis en Godsvrucht", Nieuwe Keizersgracht 54 alhier.

Mej. B. Leijns alhier, is benoemd tot tijdelijk onderwijzeres tevens in de handwerken aan de openbare school voor gewoon lager onderwijs No. 110 alhier.

ZEE- EN LANDMACHT.

— De heer K. C. A. V a l k e n, student in de geneeskunde aan de Universiteit te Amsterdam, is toegelaten tot de verbintenis als adspirant-officier van gezondheid bij het leger in Nederlandsch-Oost-Indië.

— Den 8 Juli a.s. vertrekt met het stoomschip „Vondel" naar Oost-Indië, met bestemming voor Batavia, een detachement suppletietroepen, sterk 2 onderofficieren en 25 minderen. Als commandant is aangewezen de 2e luit. der inf. M. H. A. S i t s o n, herkomstig van de Kon. Mil. Academie.

— De 1e luit. der inf. O. I. leger J. H. v a n V e l t h u i j s e n en L. J. J. M. T a b b e r s worden 30 Juni a.s. ontheven van hunne detacheering bij de Normaal-Schietschool te 's Hage.

LANDBOUW EN VISSCHERIJ.

Centr. Coöp. Boerenleenbank.

Men schrijft ons uit Eindhoven:

Zooals reeds werd medegedeeld, ging aan de feestvergadering van de Coöperatieve Centr. Boerenleenbank te Eindhoven eene vergadering van de boeren hypotheekbank vooraf. In het verslag over het tweede boekjaar 1910, uitgebracht in de algemeene vergadering van gisteren, werd aangemerkt dat weinig gebruik van de Bank werd gemaakt.

De landbouw zat het afgeloopen jaar flink in zijn geld, dit is een der redenen, doch ook zij die hypothecair crediet noodig hadden, vonden 50 % der laagst geschatte waarde te weinig, terwijl zij tegen de schatting door het plaatselijk bestuur der Boerenleenbank en door den eigen schatter opzagen, daar er aldus te veel personen mede zijn gemoeid.

Tevens werd door velen 4¼ % rente hoog geacht.

Naar aanleiding hiervan wordt opgemerkt, dat de algemeene vergadering bij de oprichting van oordeel was, dat niet meer dan 50 % der waarde mocht gegeven worden, tenzij de betrokken Boerenleenbank zich voor het meerdere aansprakelijk stelde. Deze bepaling werd echter op de vorige algemeene vergadering te bindend bevonden. Omtrent de rente wordt gezegd, dat veelal particulieren tegen 4 % geld op hypotheek verstrekken, doch niet onder zulke gunstige voorwaarden als de Bank, daar deze laatste het geld voor een vooraf bepaalden tijd verstrekt (hoogstens 40 jaar), en het gegeven geld niet kan opgevorderd worden, indien de leener zijne verplichtingen nakomt. Opzegging, zooals particulier zoo dikwijls geschied, kan dus vanwege de hypotheekbank niet plaats hebben.

Tegen die voordeelen weegt wel het ¼ % renteverschil op, zoodat het tarief, vergeleken met andere hypotheekbanken, laag kan worden genoemd.

De behaalde winst is *f* 757.24 tegen *f* 465.45 over 1909 — (15 maanden).

Het uit te keeren dividend kan 2¼ % bedragen, tegen 1½ % over de voorafgaande 15 maanden.

Het kapitaal bedraagt *f* 1,000,000, verdeeld in 10 seriën van *f* 100,000, waarvan 2 zijn uitgegeven.

124 boerenleenbanken zijn bij de vennootschap der hypotheekbank betrokken, tegen 99 bij den aanvang, en 116 op het einde van 1909.

De algemeene vergadering werd geleid door den heer mr. F. J. Bolsius, uit Roermond.

Tot secretarissen werden benoemd de heeren L. Dekkers, hoofdinspecteur, en H. Verbeeten, inspecteur, beiden te Eindhoven.

Balans, verlies- en winstrekening werden goedgekeurd, en het bestuur décharge over het afgeloopen jaar verleend.

In het belang van nieuwe boerenleenbanken wordt besloten een aanvang te maken met de uitgifte der derde serie aandeelen.

Met 100 van de 103 stemmen wordt het aftredend bestuurslid, de heer P. M. van Vorst te Eindhoven, herkozen.

Als lid van den Raad van Commissarissen wordt met 92 stemmen herkozen de heer A. baron van Wijnbergen.

Tot lid voor de commissie van de balans-controle wordt met 100 stemmen gekozen de heer Jac. Smeets te Heijthuizen (Limburg); de eerw. heer H. Geling was als aftredende niet meer herkiesbaar.

Van den heer jhr. mr. Ruys de Beerenbrouck uit Maastricht werd bericht ontvangen, dat hij de vergadering en feestmaaltijd wegens ziekte niet kon bijwonen.

Hierna volgde de algemeene vergadering der Coöperatieve Centrale Boerenleenbank te Eindhoven.

Volgens het verslag over het twaalfde boekjaar 1910, uitgebracht in de gewone algemeene vergadering van aangesloten boerenleenbanken op heden, blijkt dat einde December 1910 283 leenbanken waren aangesloten, zijnde in:

Noord-Holland	108
Limburg	100
Gelderland	24
Overijsel	18
Zuid-Holland	13
Zeeland	7
Noord-Holland	4
Drenthe	4
Utrecht	4
Groningen	1
Totaal	283

De omzetten met de aangesloten boerenleenbanken namen toe; in 1910 werd totaal gestort *f* 5,772,033.94 tegen in 1909 *f* 4,882,141.20. In totaal werd terugbetaald in 1910 *f* 4,686,276.90 tegen in 1909 *f* 3,930,702.97.

De onder het hoofd diverse instellingen geboekte rekening-couranthouders stortten in 1910 *f* 1,078,823.63 tegen in 1909 *f* 1,279,347.07½. Teruggenomen werd in 1909 *f* 1,199,711.66½, in 1910 *f* 1,114,120.13.

Het effectenfonds is in 1910 met bijna 1 millioen gestegen. Op nagenoeg alle fondsen (uitgezonderd Rusland) was koersverlies te noteeren. Op reserve koersverschillen effecten moest *f* 17,378.80 worden afgeschreven.

In 1910 werd voor inlagen 3½ % en voor voorschotten 3¾ % berekend.

De bruto onkosten waren in 1910 *f* 19,576.20, zijnde *f* 69 per leenbank. In 1909 *f* 16,761.64½ = *f* 64 per leenbank.

De Rijkssubsidie in 1910 was *f* 2500. De minister van landbouw enz. benoemde in 1910 wederom het accountantskantoor W. Kreukniet te Rotterdam als accountant der instelling.

Het oude gebouw der leenbank is verkocht voor *f* 4250 meer als de balanswaarde. Het nieuwe gebouw zal in totaal ongeveer *f* 66,000 kosten.

Het kapitaal der bank bedraagt *f* 566,000, zijnde *f* 2000 per aangesloten boerenleenbank. Het reservefonds is *f* 44,410.22 groot.

In de vergadering van gister, geleid door den heer mr. Th. J. H. Aquarius uit Haelen (Limburg) werd een woord van hulde gebracht aan den wakkeren directeur, den heer J. F. Berkoens te Eindhoven, onder wiens degelijke medeleiding de Centrale tot bloei is gekomen, en onder de meest gunstige omstandigheden haar 12½-jarig bestaan mag worden herdacht en gevierd.

De president deed tal van oude en fungeerende medebestuurders recht wedervaren, en richtte zich in de Duitsche taal tot de eeregasten, uit dat land overgekomen, en herdacht Vater Raiffersen, wiens beeltenis hier was gesteld, als de man die bezieling en kracht had gegeven aan het thans ingenomen standpunt op het gebied van grond en economisch crediet voor den landbouwer.

Het aftredend bestuurslid, de heer P. M. v. Vorst, werd met 202 stemmen herkozen.

Voor de aanvullings-vacature in het bestuur, ontstaan door de benoeming van mr. Th. Aquarius, tot lid van den Raad van Toezicht, werden uitgebracht op mr. dr. J. van Best, Tweede Kamerlid voor Eindhoven, 132 stemmen, en op den heer F. N. Fleskens 57 stemmen, zoodat eerstgenoemde gekozen werd.

De aftredende leden van den Raad van Toezicht werden herkozen.

Na afloop der vergadering begaven allen zich naar het nieuwe bankgebouw, waar de eerste steenlegging plaats vond.

Hedennamiddag had een feestdiner in den R. K. Volksbond plaats, waar eenige speeches voor het welzijn en den voorspoed van de Boerenbonden met hunne instellingen werden afgestoken, terwijl hedenavond een groot instrumentaal en vocaal concert in Apollo's Lust, dit 12½-jarig feest zal besluiten.

Aan de Gemeente-Vischhal werden heden aangevoerd en afgeslagen: Groote tong per 10 stuks *f* 9.50—5.50, midd. id. per id. *f* 3.60—2.20, kleine id. per id. *f* 1.80—0.90, tarbot per partij *f* 2.75—0.80, griet per partij *f* 2.40—1.20, midd. schol per 5 stuks *f* 0.70—0.80, zetschol per mand *f* 1.60—1, garnalen per mand *f* 2.30—2.70, groote poon per mand *f* 0.80—0.50. Uit de hand verkocht: bot per pond *f* 0.08.

Woensdagmorgen begint de

GROOTE OPRUIMING

Gebr. Gerzon's Modemagazijnen.

Kalverstraat / N. Z. Kapel — Damstraat 11 — Kalverstraat / St. Luciënsteeg

---

Cru Cantemerle fl. 0.69 inclus. flesch,
uitmuntende roode tafelwijn. (13854)
Wijnhandel N. M. BOSCH, Elandsgracht 6. Tel. 4181.

ROLANDSECK aan den Rijn. Volgens ALEX VON HUMBOLT een der mooiste plaatsjes der wereld. Uitgestrekte prachtige bosschen die zich direct bij de plaats aansluiten.

Het in 1870 opgerichte, bij een grooten kring van Hollanders als uitstekend bekend staand **HOTEL DECKER** **JULIUS DECKER,** (21972) waarborgt een aangenaam Zomerverblijf. Prachtig gelegen. Bekende voortreffelijke keuken en prompte bediening, tegen billijke prijzen. Pension van M. 5.50 tot M. 8. Voor Familie-Pensions worden billijke overeenkomsten gemaakt. Prosp. op aanvrage.

DE BOUWPATROONSVEREENIGING
BELAST ZICH MET HET (2451)
UITVOEREN VAN BOUW- EN ONDERHOUDSWERKEN EN ADMINISTRATIE VAN VASTE GOEDEREN.
KANTOOR: RAADHUISSTRAAT 34, AMSTERDAM.

De beste en goedkoopste
TELEFOONCEL
levert LEO HERTZ,
Willemsp.weg 91. — Tel. 100 Zuid.
Vraagt Prospectus. (692)

Kruiden.-Invent.
Amsterd. Metaalw.fabr.
Warmoesstraat 180. (4667)

Instituut „COMELLO",
v/h. „EGGINK", 3e Helmersstraat 20.

OPLEIDING verschillende klassen H. B. S.; Eind-examen 5-j. H. B. S. Staats-examen A en B; Ads.-Landmeter; Ads.-Opzichter Telegrafie; Voorbereidend Notariëel-examen; Cadettenschool; Surnumerair b/d. Politie (bij 't laatst gehouden examen slaagden mijn beide candidaten met Nos. 1 en 2); Handelscursus. (Verscheidene mijner leerlingen werden dit jaar op belangrijke kantoren geplaatst.) (21539)
Prospectus op aanvrage. **DE DIRECTEUR.**

Koffieboonen.
Nergens beter en goedkooper dan aan de Stoomkoffiebranderij Java te Nijensleek. Prijzen 52¼, 55 en 57½, bij 5, 6, 7, 8 of 9 pond franco. (21783)

Portretten,
„Peinture-BOGAERTS",
in Olieverf geschilderd naar iedere Foto.
KLEUROPGAAF van Oogen, Haar en Gelaat is gemakkelijk, echter niet strikt noodzakelijk. (14532)
Sprekende gelijkenis en artistieke uitvoering gewaarborgd.
Foto's worden ongeschonden teruggezonden.
KUNSTINRICHTINGEN
H. BOGAERTS & Co., Boxtel.
Bekroond met de Hoogste Onderscheidingen voor schoone Kunsten. Eere-Diploma's, Gouden- en Zilveren Medailles.
Agent v. A'dam MAX COSMAN, Galerij 48.

Meststoffen.
Maatschappij, gevestigd te Londen en Medan, met uitgebreide relaties in de Straits, Sumatra en Java, wenscht tabriek van Chemische Meststoffen te vertegenwoordigen. Brieven franco No. 22615 Bureel Handelsblad.

Gevraagd op een fabriekskantoor een **Bureauchef,** voor de administratie, calculatie en algemeene zaken; vereischt wordt een goede kracht met eenig technisch begrip en geschiktheid om als chef te kunnen optreden.
Brieven met opgaaf van verl. sal. en tegenw. werkkring, worden ten spoedigste ingewacht, onder No. 22435, aan het Bureel Handelsblad.

GEVRAAGD met 1 Augustus een bekwaam gehuwd (22622)
KOETSIER.
Brieven met opgave van onderdom en vorigen dienst onder No. 5053, aan den Boekhandelaar H. N. MUL, te Haarlem.

Eenige Zeeuwsche Jongelui
zagen zich gaarne belast met het in commissie koopen van Aardappelen en Ajuin.
Brieven fr. lett. N. Z. 4604, Alg. Adv.-Bur. D. Y. ALTA, Amsterdam. (22250)

Zooeven verschenen:
RADIUM
Radio - Activiteit
en hare toepassing
in de Geneeskunde.
Populaire Mededeelingen
door O. D. VAN DIEPENBRUGGE
met ILLUSTRATIES.
Prijs **60** cents. Fr. p. post **65** cents
'S-Gravenhage, W. P. VAN STOCKUM & ZN. (22248)

Cacaoveiling
te Amsterdam op **Woensdag 28 Juni 1911,** des voormiddags te **10** uur precies, in het lokaal *Frascati,* O. Z. Voorburgwal 304, van (22657)
2769 Bln. Java en
15 „ Moluksche
Cacao.

N. V. Opleidingsschool voor Examens en den Handel.
Prinsengracht 683, Amsterdam. Externaat met beperkt internaat.
Opleiding voor 1e, 2e, 3e en 4e kl. H.B. S., Gymnasia, Alkmaar, Hellevoetsluis, Zeevaartschool, Kweeksch. v. d. Zeevaart, Middelbaar Technische School, Diploma M. U. L. O. enz.
Prospectus met examenresultaten bij den Directeur J. SCHUITEMAKER Czn.
Commissarissen:
Mr. H. P. LOGGERE, Keizersgracht 250, Voorzitter,
J. F. C. SCHRAM, N. Z. Voorburgwal 338.
TH. C, ZUR MÜHLEN, Prinsengracht 810.
G. J. DIJKMAN, Pt. Parklaan 18.
J. W. DEN HARTOGH, Van Breestraat 109.
(22654)

Vraagt de van Ouds vermaarde Likeuren
Wynand Fockink
CURAÇAO, ANISETTE, CHERRY BRANDY, HALF EN HALF
alsmede
OUDE GENEVER „SUPERIOR"
(444)

WIESBADEN, Taunusstr. 15,
HOTEL DAHLHEIM
tegenover de Kochbrunnen, zeer aanbevelenswaardig huis. Kam.m.pens. van af **6.50** Mark p. dag. Vraagt prospectus. (7267)

Een ervaren koopman, prima verkooper, deelgenoot van een gerenommeerde Handelszaak, sedert jaren het geheele land voor eigen rekening bereizend en overal ingevoerd, wenscht nog
Vertegenwoordiging
van een groote fabriek.
Brieven onder No. 22690, Bur. Handelsbl.

VEEL GELD
geeft S. VIOOL, Gerard Doustraat 178, **voor net gedragen Heeren- en Dameskleeding.** Overal aan huis te ontbieden. (443)

Sipkes' Jams Haarlem. (820)

Drukkerij Kotting — Amsterdam.
Vanaf 1 JULI aanstaande zijn de Kantoren des Zaterdags na 12 uur GESLOTEN. (22661)

Bank-Directeur. Chef de Bureau.
Plaatsing gezocht door een ervaren Bankman, met vele buitenlandsche relaties, op een groot en solied Effecten- of Bankierskantoor.
Prima referenties, zelfstandig werker.
Brieven onder No. 22640, aan het Bureel Algemeen Handelsblad.

Dubbel Gesorteerde Betuwsche Meikersen
3 en 5 K.G. br. & fr. 1.65 en 2.15 Gld.
J. Gerritsen, Andelst.
Hofleverancier van H. M. de Koningin. (22319)

BEKENDMAKING.
Het nieuwe telefoonnummer van Maison van Tongeren, confiseur, cuisinier, Alex. Boersstraat 35, is geworden ZUID 958. (22695)

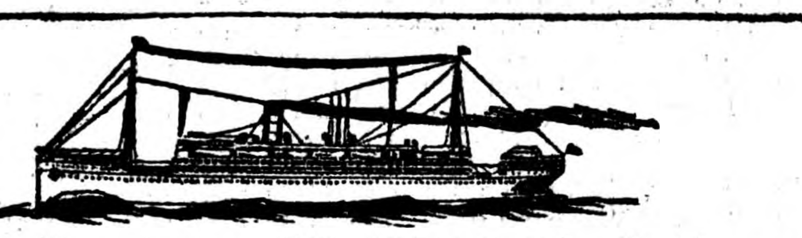
CENTRALE VERWARMING.
Gevraagd een **Verwarmingstechniker,** die vertrouwd is met het zelfstandig berekenen en uitwerken van projecten van verwarmingsinrichtingen volgens verschillende systemen. (22699)
Opgave van levensloop, leeftijd en referentiën worden spoedig ingewacht.
GEVEKE & Co., Amsterdam.

ASSMAN & Co.,
Zuiveraars,
Keizersgracht 310, Amsterdam.
Int. Telef. **4202.** (1324)
Den Haag, De Riemerstraat 164.
Bekroond 1878—1895—1906.

WERKKRING.
Een HEER van deftigen stand, 15 jaar werkzaam geweest zijnde in Indië, in de Cultures, waarvan de laatste jaren als Administrateur, **zoekt een hem passenden werkkring.**
Brieven No. 22655, Bureel Handelsblad.

Garage te huur
met 1 Juli, voor 2 à 3 Auto's. Langestraat b/d. Heerengracht.
Te bevr. per telef. 9975. (20519)

CANADIAN EXPRESS COMPANY.
IJlgoederen en Pakkettenvervoer van **Amsterdam** naar de voornaamste Stations in **Canada** en de **Vereenigde Staten.**
Eenige gelegenheid voor verzending van **Monstercollecties.**
Doortarieven van Amsterdam.
De Agenten,
HOYMAN & SCHUURMAN'S SCHEEPSAGENTUUR,
(10934) Amsterdam.

STOOMVAART-MAATSCHAPPIJEN

„NEDERLAND". Van AMSTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË:			„ROTTERDAMSCHE LLOYD". Van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË:		
MAILBOOTEN: (Voorzien van draadlooze telegrafie)					
VIA SOUTHAMPTON, LISSABON, TANGER, ALGIERS, GENUA, EGYPTE, COLOMBO, SABANG EN SINGAPORE.	8 Juli	s.s. VONDEL, Kapt. J. R. DE BROUWERS.	VIA SOUTHAMPTON, LISSABON, TANGER, GIBRALTAR, MARSEILLE, EGYPTE, COLOMBO EN PADANG	1 Juli	s.s. TABANAN, Kapt. W. J. BOON.
	22 Juli	s.s. KON. DER NEDERLANDEN, Kapt. P. OUWEHAND.		15 Juli	s.s. RINDJANI, Kapt. T. BAKKER.
VRACHTBOOTEN:					
DIRECT NAAR: SABANG, PADANG EN TJILATJAP	1 Juli	s.s. LOMBOK, Kapt. G. POTJEWIJD.	DIRECT NAAR: SABANG, PADANG EN MACASSAR	8 Juli	s.s. BOGOR, Kapt. H VIS.
DIRECT NAAR: SABANG, PADANG EN TJILATJAP	15 Juli	s.s. CELEBES, Kapt. G. BOTJE.	DIRECT NAAR: SABANG EN PADANG	22 Juli	s.s. MENADO, Kapt. O. LAP.

AVONDBLAD.

Vierde Blad.

BINNENLAND.

Deventersche Gemeenteraad.

In een gistermiddag gehouden vergadering van den Gemeenteraad kwam een voorstel van B. en W. in behandeling, om toe te treden tot de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten. De Raad besloot, overeenkomstig het advies van B. en W., tot toetreding.

In verband met een Raadsbesluit om het Ziekenhuis af te scheiden van de Vereenigde Gestichten en thans onder een eigen bestuur te stellen, werd besloten met ingang van 1 September het aantal leden van het bestuur der Vereenigde Gestichten te bepalen op acht en de heeren H. J. Husselman en L. Maaldrink, die in dat bestuur zitting hadden, als leden van het burgerlijk armbestuur om toe te zien op het beheer van het Ziekenhuis, met ingang van dien datum eervol ontslag te verleenen. Een reglementswijziging van het Ziekenhuis en de Vereenigde Gestichten noodig geworden door deze scheiding, werd goedgekeurd.

Daarna kwam in behandeling een verzoek van Kerkvoogden der Ned. Herv. Gem. om in ruil voor een vijftal stukjes grond, gelegen nabij de groote kerk, het eigendom te verkrijgen van den ondergrond van de bewaarplaats voor brandweermateriaal, staande aan het Groote Kerkhof, of zoodanig gedeelte van dien ondergrond, als noodig is voor den bijbouw van een nieuw toegangsportaal aan de kerk. In het belang van een goede restauratie der kerk, adviseerden B. en W. deze ruiling aan te gaan, met welk advies de Raad zich vereenigde.

Een verzoek van het Deventer Drankweer Comité om beschikbaarstelling van een lokaal ten behoeve van de arbeiders, belast met het lossen en laden van schepen, zal nader overwogen worden. Tot tijd en wijle zich een geschikter gelegenheid voordoet, zal tijdelijk „De Leugenbank" daarvoor ingericht worden.

Op voorstel van B. en W. werd gunstig beschikt op een verzoek van den opzichter van fortificatiën, om dispensatie van art. 2 der Bouwverordening voor het bouwen van een bergplaats op het terrein van de Cavaleriestallen op niet meer dan 40 M. van den openbaren weg.

Op voorstel van hetzelfde college werd aan den heer B. Stoffel, met ingang van 1 Januari 1912, een stuk grond aan den Terwoldschenweg, groot 2.82.50 hectare, in erfpacht gegeven voor de oprichting van een vruchtenkweekerij en hem daarbij tot wederopzeggens toe vergunning verleend om op zijn kosten, ten behoeve dier kweekerij, jaarlijks in het najaar, tot een maximum van 25 kub. M., klei of slib te graven uit het Hellinggat of op de door den ingenieur voor het 3e rivierarrondissement te Zutphen aan te wijzen plaatsen.

Bij besluit van den Raad van 8 December 1910 werd van de N. V. Fijne Vleeschwaren en Conservenfabrieken van A. Hunink, haar fabrieksterrein, gelegen aan den Zwolschenweg, aangekocht, met de bedoeling de beide scholen A en B, jongens- en meisjesschool, aldaar onder één hoofd vereenigd, onder te brengen.

Eerst kort geleden, nadat reeds bijna het geheele fabrieksterrein is geamoveerd, wordt bij den Raad een rekest ingediend, geteekend door ouders van de meisjes die nu school B bezoeken of waarschijnlijk zullen bezoeken, waarin wordt verzocht, een afzonderlijke meisjesschool met eigen hoofd (zij het onder één dak met een jongensschool) te laten voortbestaan.

B. en W. wijzen er in hun uitgebracht advies op, dat, waar de Raad besloten heeft tot deze reorganisatie, nadat vooraf daarop de goedkeuring is verkregen van de bevoegde schoolautoriteiten, het verzoek niet voor inwilliging vatbaar is, op grond waarvan zij voorstellen daarop afwijzend te beschikken.

De Raad besloot deze zaak aan te houden en alsnog het advies in te winnen van de commissie van toezicht op het lager onderwijs.

Tot tijdelijk wethouder werd benoemd de heer Sluijter en tot lid van de commissie van toezicht op het lager onderwijs de heer dr. J. Berlage, rector van het gymnasium.

GEMENGDE BERICHTEN.

Nederlandsche Bijenmarkt.

Deze markt, die op particulier terrein bij Veenendaal gehouden wordt, begint steeds meer de aandacht te trekken. Het is nog altijd feitelijk de eenige in ons land. Op verschillende plaatsen in ons land heeft men met de beste bedoelingen getracht ook bijenmarkten op te richten, doch tevergeefs, zij kwijnen weg of zijn reeds verdwenen, alleen Veenendaal handhaaft glansrijk zijn aloude reputatie. Waaraan dit moet worden toegeschreven is, niet zoo met zekerheid te zeggen, al zijn er wel eenige aanwijzingen b.v. dat het terrein uitstekend is gelegen en bestaat uit eenige ideale plekjes omsloten door eikenheggen, dus windvrij, alles primitief en eenvoudig als de imkers zelf; voldoende boekweit en andere bloem voor de bijen om hun bestaan te verzekeren en vooral de ligging tusschen hoog en laag, klei en zandstreken met aan de eene zijde de fokkerij en aan de andere de koopers.

Voor dit jaar is de verwachting hoog gespannen: een buitengewoon goed bijen- en honigjaar en daarbij een voorbeeldige lente liggen achter ons. Bijna alles is in de kleistreken afgezwermd en het nieuwe volkje heeft zich goed gezet. Het geval van het vorige jaar, toen vele stokken zoogenaamd „onrijp" op de markt kwamen en aldoor op een warmen dag nog afzwermden, wat verwarring en ontevredenheid stichtte, zal zich dus thans wel niet weer voordoen. Bij den eigenaar der terreinen aan den Nieuwen Weg zijn dan ook reeds vele toezendingen en aanvoeren aangekondigd.

De markt wordt gehouden van 4 tot 12 Juli a.s. en de Vereeniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland afdeeling „De Geldersche Vallei" zal Dinsdag 4, Woensdag 5 en Donderdag 6 Juli tekens 's namiddags 4 uur door drie deskundigen de inzendingen laten keuren en een prijs met diploma uitreiken voor den besten korf met volk en werk; de beste kast met volk en werk; den mooist bevolkten stal lossen bouw; den mooist bevolkten stal vasten bouw; de beste zending imkersgereedschappen; de beste kast (ledig); den besten korf (ledig); den grootsten aanvoer en den grootsten aankoop.

POSTERIJEN EN TELEGRAFIE.

Personalia.

Benoemd: tot brievengaarder te Garderen, de postbode N. Zevenbergen, aldaar.

Verplaatst 10 Juni de commiezen der posterijen en telegraphie 4e klasse J. C. Molegraaf, van 's-Hertogenbosch (postkantoor) naar Rotterdam (postkantoor) en T. J. H. Venverloo, van Tilburg (postkantoor) naar Amsterdam (spoorwegpostkantoor no. 1); de klerk der posterijen en telegraphie 1e klasse S. Weber, van Amsterdam (telegraafkantoor) naar Oldenzaal; de klerk der posterijen en telegraphie 2e klasse W. Spiers, van het telegraafkantoor naar het bijpost- en telegraafkantoor „Amstel", te Amsterdam; 1 Juli de hoofdcommies der telegraphie W. F. Jansen, van Dordrecht naar 's-Gravenhage; de commies der telegraphie 1e klasse A. van Tuinen, Breda naar Dordrecht; de commies-titulair der posterijen en telegraphie A. Aldenberg, van Oudenbosch naar Doesburg; de adsistent A. van Gemerden, van Rotterdam naar 's-Gravenhage; 1 Sept. de klerken der posterijen en telegraphie 1e klasse E. W. R. de Haas, van Hoek van Holland naar Amsterdam (telegraafkantoor) en F. M. G. F. A. Leenart, van Rotterdam (telegraafkantoor) naar Hoek van Holland.

Tijdelijk belast met het beheer: 1 Juli van het bijpost- en telegraafkantoor „Overtoom" te Amsterdam, de commies der posterijen 1e klasse S. Gaanderse te Gorinchem; 16 Juli van het bijpost- en telegraafkantoor „Katendrecht" te Rotterdam, de commies der posterijen en telegraphie 2e klasse C. A. Otten te Amsterdam (spoorwegpostkantoor no. 1).

Eervol ontslagen op verzoek: 19 Mei de klerk der posterijen en telegraphie 1e klasse C. H. Merx te Scheveningen; 1 Juni de klerk der posterijen en telegraphie 2e klasse H. P. J. Schik te Geldermalsen.

SPORT EN WEDSTRIJDEN.

Vliegen.

Vliegweek te Dordrecht. De vliegweek is met eenige dagen (tot Woensdag) verlengd. Zaterdag en Zondag gingen voorbij, zonder dat een enkele vlucht kon gedaan worden. Regen en wind beletten de vliegmenschen hun evolutiën uit te voeren. Het was Maandag niet veel beter met het weder, en ondanks den dreigenden regen maakte Bahle met zijn Blériot eendekker een mooie vlucht van circa 2 minuten op een hoogte van ongeveer 80 M. Mooi daalde hij op het vliegterrein neder

Daarna steeg Mulder met zijn Sommer-biplan op, en vloog ongeveer 10 minuten, waarna hij wat zwaar op het vliegveld neerkwam. De aviateur Bahle kreeg een krans, aangeboden door het dochtertje van den heer J. Kuipers. Er was vrij veel publiek.

VISSCHERIJ.

Te IJmuiden zijn gisteren aangevoerd aan den Rijksvischafslag de vangsten van 15 stoomtrawlers, 0 stoombeugers, 0 kotter, 0 sloep, 1 kustvisscher, 0 loggers, 0 haringvisschers.

Trawlvisch.

Aantal	Soort	Hoogste prijs	Laagste prijs	
117½ kisten	tarbot	29.50	10.50	p. 30 KG.
27½ „	griet	26.50	9.—	„30 „
1383 stuks	groote tong	0.92½	0.65	„stuk.
2975 „	middel id.	0.67½	0.35	„ „
3950 „	kleine id.	0.29	0.11½	„ „
12½ kisten	groote schol	17.—	11.50	„30 KG.
73½ „	middel schol	14.—	9.50	„30 „
350½ „	zetschol	7.—	3.90	„30 „
1129½ „	kleine id.	3.60	1.10	„30 „
44 „	schar	4.60	2.60	„30 „
20 „	rog	11.—	5.50	„20 sts.
73 stuks	vleet	0.95	0.75	„ stuk.
13½ kisten	gr. roode poonen	20.—	13.—	„30 KG.
11 „	midd. id.	13.—	9.50	„30 „
30 „	kleine id.	11.50	6.50	„30 „
338½ „	pieterm. en poon	3.50	1.—	„30 „
14½ „	gr. korschelvisch	23.—	18.50	„50 „
3½ „	midd. id. id.	18.50	16.—	„50 „
3½ „	kl. middel id.	8.50	8.—	„50 „
120 „	kleine id.	5.—	2.70	„50 „
1287 stuks	kabeljauw	0.55	0.19	„ stuk.
220½ kisten	gul	2.70	1.10	„30 KG.
5 stuks	leng	0.40	—.—	„ stuk.
43½ kisten	wijting	2.—	0.50	„30 KG.
1	zalm	1.25	—.—	„ stuk.
1 kist	mullen	22.—	—.—	„30 „
4 stuks	kreeft	0.90	0.25	„ stuk.
2 kisten	makreel	8.—	9.—	„30 KG.
50 „	horsmareel	1.—	—.—	„30 „

IJslandsche visch.

Aantal	Soort	Hoogste prijs	Laagste prijs	
49 kisten	groote schelvisch	4.80	2.80	p. 50 Kg
9½ „	midd. id.	4.—	2.80	„
2 „	k. m. id.	3.—	——	„
4 „	zetschol	3.60	—— 30	„
2 „	schar	1.20	——	„
5 „	tongschar	11.—	8.50	„
147½ „	gul	1.50	1.—	„
17½ „	baars	1.70	1.60	„
12 „	heilbot	6.50	6.—	„
62 stuks	idem	37.—	0.17	p. stuk
30 „	koolvisch	0.17	0.11	„
3 kisten	rog	2.90	——	p. 20 st.

ONDERWIJS.

Examen-Commissie Land- en tuinbouwkunde houtteelt.

Bij besch. van den Min. van Binnenl. Zaken, is: bepaald, dat de commissie aan welke wordt opgedragen het examineeren van hen, die eene akte M. O. verlangen in land- of tuinbouwkunde of houtteelt of L. O. in land- of tuinbouwkunde dit jaar zitting zal houden te Wageningen.

Benoemd zijn tot lid en voorz. dier comm.: dr. K. H. M. van der Zande, insp. van het landbouwonderwijs te 's-Gravenhage;

tot leden: L. Broekema, dir. der Rijkshoogere land-, tuin- en boschbouwschool te Wageningen; prof. dr. J. Ritzema Bos, J. H. Aberson, dr. D. van Gulik, A. C. Ide, S. Koenen, S. Lako, dr. O. Pitsch, B. A. Plemper van Balen en H. C. Reimers, leeraren aan bovengenoemde school; dr. L. Vuyck en dr. G. H. Coops, id. aan de Rijkslandbouwschool te Wageningen; C. H. Claassen, Rijkstuinbouwleeraar te Boskoop; J. G. Hazeloop, id. te Alkmaar; N. Nobel, id. te Wadenoijen; P. de Vries, te Aalsmeer; J. Elema, id. te Assen; D. S. Huizinga, id. te Zutphen; I. G. J. Kakebeeke, id. te Goes; B. A. H. Lips, id. te 's-Hertogenbosch; A. A. Neeb, id. te Rotterdam; C. Nobel, id. te Schagen; B. van der Burg, zuivelconsulent te Zutphen; J. Mesdag, id. te Leeuwarden; J. Heidema, dir. der Rijkslandbouwwinterschool te Groningen; J. H. Timmermans, veeteeltconsulent te Sittard; dr. J. E. Enklaar, leeraar R. H. B. S. te Utrecht. („St. Ct.")

STADSNIEUWS.

Gezondheidscommissie.

Gisteravond kwam de Gezondheidscommissie ten Stadhuize bijeen, onder voorzitterschap van mr. J. Kruseman.

In handen van het bureau werd gesteld een klacht betreffende overlast eener kleedenklopperij.

Naar aanleiding van een schrijven, waarin geklaagd wordt over het langdurige staan der winkeljuffrouwen in een winkel, ten gevolge waarvan de gezondheid der winkeljuffrouwen wordt benadeeld, deelde de voorzitter mede, dat de Gezondheidscommissie op deze klacht, zooals zij daar ligt, niet kan ingaan, terwijl ze ook niet gerenvoyeerd kan worden aan den inspecteur van den arbeid. Niettemin achtte de voorzitter het wel gewenscht, de algemeene vraag of het langdurige staan voor het vrouwelijke dienstpersoneel in winkels voor de gezondheid nadeelig is, nader te onderzoeken. Hij gaf in overweging de zaak na de vacantie opnieuw aan de orde te stellen en dan eventueel in handen der subcommissie te stellen.

Medegedeeld werd, dat de heer Leliman met ingang van 1 September als lid der Commissie ontslag heeft gevraagd, met het oog op zijn vermeerderde werkzaamheden. De voorzitter bracht, naar aanleiding hiervan, een toegejuicht woord van hulde aan hetgeen de heer Leliman als lid heeft verricht.

Door den heer Jacobus Polak werd verslag uitgebracht over het 16e Congres der Openbare Gezondheidsregeling, door hem als afgevaardigde bijgewoond.

Het rapport over den Gemeentelijken keuringsdienst van voedingsmiddelen — dezer dagen in ons blad opgenomen — lokte geen principieele besprekingen uit.

Naar aanleiding van een schrijven van den voorzitter van de Amsterdamsche Melkverzorging, werd besloten achter de woorden: „Eerst sedert verleden jaar heeft de Hooge Raad een ruimere beteekenis aan dezen term toegekend, nl. deze: ondeugdelijk van samenstelling zijn die waren, welke niet voldoen aan minimum eischen", te lezen: „Hieronder valt vanzelf vervalsching."

Voorts werden achter de zinsnede: „In de eerste plaats acht de commissie het wenschelijk, ten einde aan de adviezen van den keuringsdienst tegenover den rechter grooter gezag te verleenen, dat deze tak van dienst bij het beoordeelen van voedingsmiddelen en het stellen van minimum-eischen, zich richte naar de gegevens, vervat in den Codex alimentarius", gelezen de woorden: „Voor de melk zijn afzonderlijke voorschriften gegeven". Achter „minimum-eischen" werd gelezen: „Zooveel mogelijk".

Op voorstel van de heeren Wibaut en Polak werd besloten om uit het rapport te laten vervallen de volgende zinsneden:

„Een open vraag blijft het vooral bij de genotmiddelen, of het nut en het voordeel wel waard zijn de kosten, aan een geregelde uitgebreide contrôle verbonden. Men denke verder aan het groote aantal verbaliseeringen en vervolgingen, die het gevolg moeten zijn van eene eenigszins krachtige bestrijding. Ook valt het te betwijfelen, of het wel wenschelijk is ingrijpende en kostbare regelingen te maken, van welke men op grond van de ervaring begrijpen kan, dat zij geen afdoend resultaat kunnen hebben, omdat zij een kwaad bestrijden, dat niet volkomen te verdrijven is."

Met deze wijzigingen en een kleine redactioneele wijziging werd het rapport goedgekeurd.

In verband met deze zaak werd rapport uitgebracht over een in handen der Commissie gesteld adres aan den Raad, waarbij de Bond van Boterhandelaren in het klein en winkeliers „Eendracht maakt Macht" verzoekt een verordening in het leven te roepen betreffende het watergehalte van margarine. De subcommissie adviseert dat een verordening onnoodig en ongewenscht is. Wanneer het watergehalte meer dan 16 % bedraagt treedt de keuringsdienst op, daarbij de Codex Alimentarius als richtsnoer kiezende. Zelf cijfers te geven, acht de subcommissie niet wenschelijk. Dit ligt meer op den weg van het Rijk.

Het praeadvies werd goedgekeurd.

Door den voorzitter werd hierna voorlezing gedaan van het volgende schrijven:

„De behandeling van de voordracht tot onbewoonbaarverklaring van 114 woningen heeft in de Raadszitting van 31 Mei jl. aanleiding gegeven tot moeilijkheden. Besloten werd tot onbewoonbaarverklaring van 103 woningen, 2 werden teruggenomen omdat de perceelen gesloopt waren; 9 werden aangehouden tot nader onderzoek door B. en W.

Het positieve resultaat is dus, waar in enkele gevallen verschil van meening steeds mogelijk is over de vraag, of een woning al of niet voldoet aan de vereischten voor bewoonbaarheid, niet ongunstig. Toch geeft deze zaak aanleiding tot eenige opmerkingen, steunende op een door het bureau ontvangen nader rapport der subcommissie, bestaande uit de heeren J. W. H. Leliman, H. P. Maas Geesteranus en prof. P. Ruitinga, en op een bezichtiging van bedoelde woningen door voorzitter, ondervoorzitter en nog een lid der commissie.

„Uit dit rapport blijkt, dat de subcommissie, gelijk steeds geschiedt, alle woningen heeft bezocht en juist enkele der woningen in quaestie tweemaal voordat zij haar oordeel vestigde. De uitgesproken verdenking, dat de subcommissie woningen zou hebben afgekeurd zonder ze te hebben gezien, is geheel ongegrond.

„Afbraak van enkele perceelen, nadat de Gezondheidscommissie haar advies heeft uitgebracht, komt herhaaldelijk voor en hiervan wordt steeds kennis gegeven aan het Gemeentebestuur. Dit is in dit geval ook geschied en juist op dien grond zijn de daarop betrekking hebbende adviezen komen te vervallen.

„Grensgevallen zijn, volgens het regulatief voor de behandeling der onbewoonbaarverklaringen, gevallen, waarin over de mogelijkheid van alsnog verbeteringen of partieele verbouwingen aan te brengen, verschillend kan worden gedacht. In zoodanige gevallen schrijft het regulatief overleg met den eigenaar voor. Bij indiening der voorstellen tot onbewoonbaarverklaring legt de subcommissie de verklaring af, dat grensgevallen niet aanwezig zijn, d.w.z. de woning alleen dadelijk in aanmerking kan komen voor onbewoonbaarverklaring, behoudens de mogelijkheid van latere opheffing dier onbewoonbaarverklaring na ombouw. Dit staat in verband met de bepalingen der art. 11a, 11b en 18 der Woningwet.

„Zoodanige verklaring is door de subcommissie ook in dezen afgelegd en hiervan is mededeeling gedaan bij de inzending der adviezen. Dat dit geschiedde niet in het stuk zelf, maar bij een afzonderlijken brief, is een gevolg van de verandering in het secretariaat der commissie in den aanvang van dit jaar, waardoor onwillekeurig van den gewonen vorm werd afgeweken.

„Dat de woningen Lange Leidschedwarsstraat 210 en Korte Leidschedwarsstraat 88 en 90 geen grensgevallen vormen, komt alleszins juist voor. Een woning, die 60 c.M. onder de straat ligt en woningen, die bestaan uit 1 vertrek, dat aan 3 zijden blind is en geen privaat bezit, zijn door een aanschrijving tot verbetering niet in een toestand te brengen, die afdoende verandering oplevert. Men kan over de souterrainwoning in de Lange Leidschedwarsstraat 210 twijfelen, of zij wel tot de categorie behoort, die niet in stand mag blijven — gelijk de commissie zelve getwijfeld heeft — maar daarom wordt zij geen grensgeval in den zin van het regulatief. De hieromtrent in den Raad geuite grief mist dan ook allen grond.

„De Gezondheids-Commissie zal aanstonds hebben te overwegen, wat zij te dezer zake alsnog aan B. en W. zal hebben te berichten. Waar evenwel in openbare Raadszitting zulk een felle critiek is geoefend op het beleid der subcommissie, behoorden de bovenstaande punten thans te worden behandeld.

„Intusschen zal de Gezondheidscommissie wel niet meenen de volmaaktheid te hebben bereikt. Het onderzoek van woningen op bewoonbaarheid is een moeilijk werk en over een enkel geval zal in de toekomst nog wel eens meer verschil van meening blijken bij de verschillende lichamen en autoriteiten, die bij deze zaak betrokken zijn. Over het algemeen is in de laatste jaren de opvatting der commissie bij het overgroote deel der onderzochte woningen proefhoudend gebleken, getuige Uilenburg. Er is dus zeker geen reden om onze methode van werken als ondeugdelijk te beschouwen. Blijkt verbetering in regulatief of werkmethode raadzaam, dan zal de commissie hiertoe te allen tijde bereid gevonden worden."

In openbare zitting werd op deze quaestie niet nader ingegaan. De geheime zitting werd hiervoor bestemd.

Met betrekking tot de rapporten over onbewoonbaarverklaringen, wees prof. Saltet er op, dat het zijn aandacht heeft getrokken, dat in woningen op Kattenburg geslapen werd in muurkasten. Hij zag daarin een clandestiene poging om de bedsteden weer in te voeren.

De heer Tellegen, directeur van het Bouw- en Woningtoezicht, deelde mede, dat op aandrang van den dienst aan dit verboden slapen een einde is gemaakt.

Militaire Pensioenen.

De burgemeester geeft kennis, dat zij die zich ter bekoming van attestatiën de vita voor militaire pensioenen en gagementen, weduwenfondsen en riddersoldijen kunnen aanmelden ter Gem.-Secretarie, afdeeling Militaire Zaken, O.Z. Voorburgwal No. 203, op de hieronder vermelde dagen en uren:

Zaterdag 1 Juli: Weduwen en weezen van onderofficieren en minderen der land- en zeemacht, des v.m. van half 10 tot 12 en des n.m. van half 1 tot half 2 uur.

Weduwen en weezen van officieren der landmacht, des n.m. van half 2 tot half 3 uur.

Weduwen en weezen van officieren der zeemacht, des n.m. van half 3 tot half 4 uur.

Gepensionneerden van de land- en zeemacht en ridders M. W. O., wier naam aanvangt met de letter, als volgt:

Maandag 3 Juli: I en J des v.m. van half 10 tot 10, K van 10 tot 12, L n.m. van half 1 tot half 2 uur.

Dinsdag 4 Juli: M des v.m. van half 10 tot 11, N van 11 tot half 12, O van half 12 tot 12, P en Q des nn.m. van half 1 tot half 2 uur.

Woensdag 5 Juli: S des v.m. van half 10 tot 12, R des n.m. van half 1 tot half 2 uur.

Donderdag 6 Juli: T en U des v.m. van half 10 tot 10 uur, V van 10 tot 11 uur, W van 11 tot 12 uur, X, IJ en Z des. nam. van half 1 tot half 2 uur.

Vrijdag 7 Juli: A des v.m. van half 10 tot 10 uur, B van 10 tot half 12 uur, C van half 12 tot 12 uur, D des nam. van half 1 tot half 2 uur.

Zaterdag 8 Juli: E des voorm. van half 10 tot 10 uur, F van 10 tot half 11 uur, G van half 11 tot 12 uur, H des nam. van half 1 tot half 2 uur.

Koloniaal gepensionneerden en gegageerden, wier naam aanvangt met de letter, als volgt:

Vrijdag 14 Juli: K des v.m. van 9 tot 10 uur, L van 10 tot 11 uur M van 11 tot 12 uur, N en O des nam. van half 1 tot half 2 uur.

Zaterdag 15 Juli: P en Q des v.m. van 9 tot half 10 uur, S van half 10 tot 12 uur, R des nam. van half 1 tot half 2 uur.

Maandag 17 Juli: T en U des v.m. van 9 tot half 10 uur, V van half 10 tot 11 uur, W van 11 tot 12 uur, X, IJ en Z des nam. van half 1 tot half 2 uur.

Dinsdag 18 Juli: A des v.m. van 9 tot half 10 uur, B van half 10 tot 11 uur, C van 11 tot 12 uur, D des nam. van half 1 tot half 2 u.

Woensdag 19 Juli: E des v.m. van 9 tot half 10 uur, F van half 10 tot 10 uur, G van 10 tot 11 uur, H van 11 tot 12 uur, I en J des nam. van half 1 tot half 2 uur.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat bij K. B. van 3 Nov. 1902 (St.bl. no. 192) bepaald is:

dat aan gegageerden geene attestatie de vita wordt afgegeven dan nà vertoon der gagementsakte of der door het Departement van Koloniën in de plaats van dusdanige akten afgegeven verklaringen; dat aan gegageerden, die uit het buitenland in Nederland terugkeeren, door het bestuur der gemeente waar zij zich vestigen, geene attestatie de vita wordt afgegeven over het kwartaal, waarin zij terugkeeren, dan nà bekomen machtiging van den Minister van Koloniën.

Achtergevelrooilijnen.

Bij B. en W. bestaat het voornemen, aan den Gemeenteraad voor te stellen om in de bouwblokken, gelegen tusschen den Koninginneweg, het Valeriusplein, de Valeriusstraat, de Okeghemstraat, den ontworpen wandelweg, de Aertsenstraat en den Amstelveenschen weg, wat betreft de bouwblokken, gelegen ten zuiden van de Lomanstraat, voor zooveel deze niet aan de gemeente in eigendom toebehooren, bij verordening nieuwe achtergevelrooilijnen vast te stellen.

Bezwaren tegen de daarvoor opgemaakte ontwerp-verordening, — waarvan een ex. met teekening ter inzake ligt ten Gemeentehuize kamer 92 — kunnen tot 6 Juli schriftelijk aan B. en W. worden kenbaar gemaakt.

Vereeniging „Bouwmaatschappij".

De Vereeniging „Bouwmaatschappij tot verkrijging van eigen woningen" zond ons haar jaarverslag toe.

Daaraan ontleenen wij het volgende:

Het ledental bedroeg aan het einde van het verslagjaar 2105 tegen 2433 op het einde van 1909.

In het afgeloopen jaar was de aandacht der Vereeniging gevestigd op de voltooiing van de 18 perceelen aan de 1e Hugo de Grootstraat (zuidzijde) en 1e Hugo de Grootdwarsstraat.

De bouw der 37 perceelen aan de Frederik Hendrikstraat, 1e Hugo de Grootstraat (Noordzijde) en 1e Hugo de Grootdwarsstraat vorderde goed en met Mei konden deze perceelen betrokken worden.

Betreffende den voorgenomen bouw van 92 perceelen in drie blokken, in de Javabuurt kan meegedeeld worden, dat de Rijkspostspaarbank zich bereid verklaarde om de som voor dezen bouw noodig, geschat op een millioen, ter leen te verstrekken, mits de Gemeente borg stond.

Voor 15 September kwamen in 178 sollicitatiën.

Wat betreft de verhuring der woningen in de 264 oudere perceelen: in het afgeloopen vereenigingsjaar werden 78 woningen verloot, terwijl 5 zonder loting werden toegewezen, nadat de noodzakelijkheid eener verhuizing door medisch advies was bewezen.

Het aantal sollicitanten, bij den aanvang van het 42e boekjaar 731, vermeerderde ondanks den nieuwen bouw in den loop van het jaar met 123, zoodat op 30 November j.l. 854 leden voor de oude perceelen stonden ingeschreven, 98 leden stonden ingeschreven voor een woning der nieuwe perceelen.

Op 940 woningen kwamen slechts 83 verhuizingen voor.

De ontvangsten bedroegen *f* 442,035.27, de saldi *f* 52,589.43.

Sedert de vorige opgave bluschte de brandweer een schoorsteenbrand Kuiperstraat 38.

Vondelpark.

De penningmeester van de Vereeniging tot aanleg van een Rij- en Wandelpark alhier bericht dat sedert 1 Juni voor het onderhoud van het Vondelpark zijn ontvangen: 83 toezeggingen voor eene jaarlijksche bijdrage tot een totaal van *f* 364.50. 13 id. voor eene verhoogde idem totaal *f* 118,50, bij vorige opgaaf *f* 885,25, totaal *f* 1368.25. Aan giften *f* 742 (waaronder één d.d. 21 Juni van N.N. à *f* 500), makende met de vorige opgaaf à *f* 742,50 totaal *f* 1484,50.

Het bestuur voornoemd is voor een en ander zeer erkentelijk.

Hinderwet.

Ten Raadhuize, kamer No. 88, zijn ter visie gelegd verzoekschriften van:

A. de Vries, betreffende het oprichten van eene bergplaats en sorteerderij van lompen in de benedenverdieping Korte Houtstraat 26;

N. V. Steenhouwerij v/h Scholtz & Burie, namens haar ingediend door W. J. Scholtz & L. G. Burie, betreffende het oprichten van eene electrisch te drijven inrichting voor het bewerken van natuursteen in eene loods op een terrein gelegen aan de Bickersgracht, kad. bekend als sectie M, No. 707, en in verband daarmede het plaatsen van twee electromotoren, ondersch. van 8 en 2 pk., tot het drijven van een zaagraam en eene polijstmachine;

N. V. fabriek van Chirurgische en Orthopaedische instrumenten, verbandstoffen en artikelen voor Ziekenverpleging, v/h Hendriks & Van Steenbergen, namens haar ingediend door A. A. Snel, betreffende het oprichten van eene electrisch te drijven instrumentmakerij Singel 434—Beulingstraat 1 en in verband daarmede het plaatsen van drie electromotoren met een gezamenlijk vermogen van 6 pk. tot het drijven van 3 slijptoestellen, een amarilsteen, 2 stofzuigers, eene wan en eene boormachine, en het opstellen van eene smidse met aambeeld, eene veldsmidse en een droogstoof;

de firma Gebrs. Burie, namens haar ingediend door J. W. F. Hartkamp, betreffende het oprichten van eene electrisch te drijven steenhouwerij en zagerij Cruquiusweg 24 en in verband daarmede het plaatsen, in een gebouwtje op het terrein behoorende bij genoemd perceel, van twee electromotoren, ondersch. van 15 en 10 pk. tot het drijven van een zaagraam, een watertransportrad, eene schuurmachine en eene polijstmachine;

J. F. Duwaer, betreffende het oprichten van eene electrisch te drijven drukkerij Prinsengracht 735 en in verband daarmede het plaatsen van vijf electromotoren met een gezamenlijk vermogen van 5½ P.K. tot het drijven van drie snelpersen en twee degelpersen;

J. Pieterse, betreffende het oprichten van eene framebouwerij Quellijnstraat 3 en in verband daarmede het plaatsen van een moffel en eene soldeersmidse;

J. J. Boersma, betreffende het oprichten van eene smederij Van Ostadestraat 176 en in verband daarmede het plaatsen van eene smidse met aambeeld;

N. V. Drukkerij v.h. Dieperink & Co., namens haar ingediend door H. B. Dieperink Jzn., betreffende het uitbreiden van de drukkerij Spuistraat 84—86, door het plaatsen, op de derde verdieping van perceel Spuistraat 84, van twee electromotoren, elk van één P.K., tot het drijven van twee degelpersen;

de firma Lagemann & Wiggermann, namens haar ingediend door de N. V. Electro-techn. Installatie-bureau v.h. H. en J. van den Wall Bake, betreffende het oprichten van eene electrisch te drijven confectiefabriek Singel 36, door het plaatsen van twee electromotoren met een gezamenlijk vermogen van 2½ P.K. tot het drijven van twintig naaimachines en eene snijmachine.

Maandag 10 Juli, van 10½ tot 11¾ uur v.m. kunnen op het Raadhuis bezwaren worden ingebracht, welke bezwaren vooraf schriftelijk kunnen worden ingezonden aan B. en W. Drie dagen te voren kan men kennis nemen van de ter zake ingekomen stukken.

B. en W. hebben voorwaardelijk vergunning verleend aan:

H. Zegerius tot het oprichten van eene lompenbergplaats Derde Kattenburgerdwarsstraat 3;

J. H. Röpke & Zoon tot het wijzigen en uitbreiden van de stoomwasscherij Tweede Oosterparkstraat 23/25/27;

P. van der Velde tot het uitbreiden van de diamantslijperij Lijnbaansgr. 102—103;

E. G. Herkes tot het oprichten van eene rookerij en kokerij van vleeschwaren Oude Braak 13.

Van laatstgemelde beslissing staat tot 6 Juli beroep open bij H. M. de Koningin.

B. en W. hebben op het verzoek van J. E. A. van den Heuvel, om de voorwaarde, waarbij hem vergunning werd verleend voor het oprichten van eene door gaskracht te drijven hoedenfabriek Konijnenstraat 9/11, in dien zin te wijzigen, dat de gasbranders aan de gasleiding mogen worden verbonden met gummislangen, afwijzend beschikt.

OPENBARE VERMAKELIJKHEDEN.

Heden.

Grand Théâtre: 8¼ uur. Bioscoop Alberts Frères. — Frascati: 8 uur. Een uur van onbedachtzaamheid. Vooraf: De Ocarina. — Rembr.-Theat.: 8 u. De gescheiden vrouw. — Flora: 8 uur Tooneel en Bioscoop. — Panopticum: 8 uur. Concert. — Maison Bordelaise (Leidschestraat 52): Diner- en Avondconcert. — Nieuwe Karseboom (Amstelstraat): Diner- en Avondconcert. — Bellevue: 8 u. Kieler Seecadetten. — Paleis voor Volksvlijt: Oud-Holl. Marktplein: 2 tot 6 uur en 7 tot 12 uur.

FAMILIEBERICHTEN.

Burgerlijke Stand van Amsterdam.

BEVALLEN. Aangegeven 24 Juni: C. Laviës—Hansveltbeck, z.; P. Moria—Betten, z.; R. Verdoner—Espinosa, z.; A. Nessen—Kley, d.; M. Spierieus—Kleine, d.; J. Poederbach—de Klerk, d.; D. Haakman—Lockhorst, z.; E. Bremer—Rood, z.; C. Bakker—Kooke, d.; H. Honne—Schuurmans, z.; A. v. Rossem—Grossenbag, z.; J. Willemsen—Bree, d.; H. v. Cutsem—Swaanevelt, z.; E. van Loon—v. Abkoude, d.; B. Dekker—Klumper, z.; G. v. Straaten—Haages, z.; A. Voet—Heyer, z.; J. Bor—Otten, z.; S. Endert—Conis, z.; A. v. Blitz—Bonn, z.; J. Muller—Wennink, d.; H. Wijnschenk—Lakmaker, d.; P. Jansen—Vreeswijk, z.; J. Overmars—Schimmel, z.; L. Wagenaar—Hertman, d.; J. Bachra—Vega, d.; E. v. d. Horst—Verheide, d.; T. Dame—Dekker, d.; C. v. Visvliet—Lingbeek, d.; H. Peereboom—Vischschoonmaker, d.; A. Kemper—Tulleners, z.; A. Sonneborn—van Driest, d.; C. v. Zelst—Stam, z.; W. Kramer—Vleggaar, z.; H. Backhuys—Hars, d.; J. v. Leeuwen—Hindricks, d.; N. v. Loon—Wilman, d.; S. v. Win—de Leeuw, z.; A. v. Oort—v. Eykelenburg, d.; S. Jesserim de Oliveira—de Brave, d.

OVERLEDEN, aangegeven 24 Juni: A. H. v. d. Lugt—Ludding, wed., 85 j.; E. Visker—Sikkema, wed., 46 j.; A. H. Mora, v., 68 j.; D. Buskermolen, m., 71 j.; B. Bos, m., 72 j.; A. J. Roding—Luikinga, v., 33 j.; H. Borhem, v., 7 w.; J. Goedhart—Oosterbaan, v., 80 j.; C. J. Cleypool—v. d. Veer, v., 62 j.; M. C. Veldman, m., 4 m.; K. Fruitman—Muller, 31 j.; A. Smit, m., 34 j.; G. W. J. Witmond, m., 2 j.; J. Bodicker, m., 17 m.; K. G. Delaunay, m., 41 j.; F. Sieger, m., 16 j.; G. v. d. Linde—Keyser, 92 j.

(Reeds in een gedeelte onzer vorige oplage medegedeeld.)

PARIJS, 26 Juni. Spiritus dadel. fr. 52.— à 52.25, Juli fr. 52.25 à 52.50, Juli/Aug. fr. 52.50 à — b., 4 laatste mnd. fr. 47.25 à 47.50, 3 mnd. v. Oct. fr. 46.25 à — b., 4 eerste mnd. fr. 46.75 à — b., stil.

Suiker. Ruwe disp. fr. 32.75 à —.—, prijsh., id. Witte dad. 35.62 à — v., Juli fr. 35.75 à — k., Juli/Aug. fr. 35.87 à — v., 4 mnd. v. Oct. fr. 31.75 à — k., 4 eerste mnd. fr. 32.12 à — k., prijsh. Geraffineerd fr. 66.50 à 67.—.

Raapolie dadelijk fr. 65.50 à — b., Juli fr. 65.75 à 66.—, Juli/Aug. fr. 66.— à — b., 4 laatste mnd. fr. 67.— à — b., 4 md. v. Nov. fr. 67.— à 67.50, stil.

Lijnolie dad. fr. 94.— à —.— b., Juli fr. 93.— à 94.—, Juli/Aug. fr. 93.25 à 93.50, 4 laatste mnd fr. 91.— à — b., 4 mnd. v. Nov. fr. 86.25 à 86.75, zwak.

Meel dadel. fr. 34.25 à 34.50, Juli fr. 34.75 à — b., Juli/Aug. fr. 34.55 à 34.75, Aug. 34.50 à — b., 4 laatste mnd. fr. 33.— à 33.15, gedrukt.

Tarwe dadelijk fr. 26.45 à 26.50, Juli fr. 26.45 à — b., Juli/Aug. fr. 26.10 à 26.20, Aug. 25.70 à — b., 4 laatste mnd. fr. 24.95 à — b., g6drukt.

Rogge dadel. fr. 19.— à —.—, Juli fr. 19.— à —.—, Juli/Aug. fr. 18.— à —.—, Aug. 17.75 à —.—, 4 laatste mnd. 17.75 à 18.—, stil.

Weersgesteldheid: Regenachtig.

LOBITH, 26 Juni. (Na 12 uur.) Gepasseerd en bestemd naar:

AMSTERDAM. Deutsch teer 1, Orth.

ROTTERDAM. Ex voto, S.; Tijssen 5, S.; Veritas, S.; Niederrhein 4, S.; Union, S.; Industrie 1, S.; Keulsche vaart 1, S.; Fiat Vol. 12, S.; Rosalie 1, S.; W. D. L. 15, S.; Paul, S.; W. D. L. 4, S.; Jeltje, S.; Leendert, S.; Rheingold, S.; Geetruida, Schmitz; Thyssen 5, Mendt; Christina, Salomons; Niederrhein II, Blum; F. Drughorn, v. d. Burgh; Energie, Lour; Robert 1, Bell; Jozephine, Scholten; D. A. P. G. 3, Burck; Viola, Böhnn; Vereinigung 45, Hofmann.

BODEGRAVEN. Vertrouwen, De Vries.

GOUDA. Antonius, Delno.

DORDRECHT. Petrus, Michels; Johanna, De Raadt.

ALKMAAR. Margiena, Brink.

ZWIJNDRECHT. N. Zorg, v. d. Graaf.

SCHIEDAM. Christine, Krootjes.

DRONGELEN. Nymphea, Volmar.

MIDDELBURG. Johanna, Verdonk.

KRIMPEN a/d LEK. Flora, S.; Houtvlot, Reitz.

N. TONGE. Vertrouwen, v. d. Poel; De Hoop, v. d. Ouden.

EDAM. Prinses Juliana, Booij.

PAPENDRECHT. Frederike, Rings; Eva, Kooijmans.

BREDA. Actief, Bakkeren.

BELGIË. Koln 21, Bub; Ristelhueber 6, sS.; Antoine, v. Diem; Fendel 59, Blum; Vereinigung 22, Huting.

EMBDEN. Stadt Dortmund 12, S.

LONDEN. Energie, S.

DUITSCHLAND. Elisabeth, Kreuser; Mannheim 1, S.; Mannheim 66, Haack; Mannheim 26, Heilmann; Mannheim 65, Hornecker; Min. Keuchenius S.; E. M. Arodt, S.; Heinrich, S.; Johannes, v. Gelder; Emilie, Wennmann; Ebenhaezer, Minke; Hermina, Lentjes; Clorintiva Maria, Hoekman; Willem I, S.

BEURS EN NIJVERHEID.

Londensche Openingskoersen.

LONDEN, 27 Juni.

Medegedeeld door den heer Hendrik Koning Jr.

	Slotkoers 26 Juni	Open. koersen 27 Juni. 11 u. 06
Atchisons	117⅝	117⅜
Denvers	29¼	29¼
Eries	37⅝	37¾
Rocks	34¼	34¼
Missouris	38½	38⅛
Rails	32¾	32¾
South Pacs	126½	127⅞
Ontario's	47	47
Unions	194½	194¾
Steels	81⅝	81⅛
Baltimores	111¾	111½
Chesapeakes	86¼	86½
Canadians	248½	248¼
Gew. Peru	10⅝	10¾
Pref. Peru	42	42
Amalgamateds	72½	72¼
Cobars	4 5/16	4 5/16
Rio Tintos	70⅜	70 5/16
Readings	82½	82¼
Grand Trunk gew.	28¾	28⅞
Shells	89/6	89/6
Lake Superior	27½	27½
Marine pref.	18	18¼

Binnenlandsche Geldleeningen.

De Gemeenteraad van Rhenen besloot gisteren tot het aangaan van een geldleening van *f* 10.000 bij het Pensioenfonds der N. C. S. Mij., ten einde te kunnen voortgaan met de ontginning der Achterbergsche Meentgronden.

Serajoedal Stoomtram-Mij.

Blijkens de toelichting van het prospectus zal de rente der uit te geven 4 % obligatiën halfjaarlijks betaalbaar zijn en wel op 1 Juni en op 1 December. De obligatiën, die in eenig jaar worden afgelost, worden uiterlijk in de maand Juli van dat jaar, door het lot aangewezen, terwijl de uitgelote obligatiën op den 1en December, volgende op den dag der uitloting, betaalbaar zullen zijn aan de kantoren voor de couponbetaling aangewezen.

De Maatschappij behoudt zich het recht voor de termijnen van aflossing te vervroegen en hte niet afgeloste deel der leening te allen tijde geheel of gedeeltelijk terug te betalen.

De inschrijving vindt op 3 Juli plaats, in Amsterdam bij de Amsterdamsche Bank en de heeren Wertheim & Gompertz.

De prijs van uitgifte is 97⅛ % of *f* 998.75 per obligatie, vermeerderd met de loopende rente à 4 % 's jaars over het nominaal bedrag van den 1en Juni 1911 af tot den dag, waarop de storting geschiedt. Indien het ingeschreven bedrag de som van *f* 421,000 te boven gaat, zal de toewijzing zooveel mogelijk pondpondsgewijze geschieden. De inschrijvers zijn gehouden het verschuldigde voor de hun toegewezen obligatiën op Maandag 10 Juli 1911 te storten.

De Internationale Geldmarkt.

Van het gisteren te Londen aangevoerde goud ten bedrage van £ 950,000 is voor Br. Indië £ 200,000 gekocht. Van de rest zal alles wat tot 25 Juni kan worden geraffineerd en verzonden voor Duitsche rekening worden opgenomen. Men schat dit bedrag op £ 500,000. Aan de verdere Berlijnsche vraag zal door de Engelsche Bank worden voldaan voor ¼ d. per oz. boven den prijs op de open markt.

—

De Fransche bank heeft een onveranderd dividend van frs. 70 over het laatste halfjaar aangekondigd.

Uit de Vereenigde Staten.

De uitspraak in het proces tegen de Union Pacific is door het gerechtshof te St. Louis niet met algemeene stemmen geschied. Een der rechters gaf als zijn meening te kennen, dat bij den maatstaf, die door de meerderheid van het Hof werd aangelegd, de Union Pacific zonder eenig bezwaar de contrôle over alle groote spoorwegen in de Ver. Staten zou kunnen aankoopen.

De meerderheid heeft zich bij haar beslissing uitdrukkelijk gerefereerd aan de jongste uitspraak van het Hoog Gerechtshof. Zij overwoog, dat de Union Pacific en de Southern Pacific als aparte maatschappijen zijn blijven bestaan, terwijl de vrachtprijzen niet zijn verhoogd en ook geen groote klachten van den kant van het publiek zijn ingekomen.

Voorts werd overwogen, dat de combinatie geen contrôle heeft gezocht over andere lijnen, welker bezit het monopolie krachtiger zou hebben gemaakt, als een aanwijzing opgevat, dat het inderdaad niet te doen is geweest om het uitschakelen van concurrentie.

—

Naar gemeld wordt, verwacht men, dat de Interborough Metropolitan de voorstellen van het New-Yorksche gemeentebestuur in zake den aanleg van nieuwe ondergrondsche lijnen zal verwerpen en dat daarentegen de Brooklyn Rapid Transit Co. met kleine wijzigingen de bepalingen zal aanvaarden. Zooals men weet, is het ontwerp gebaseerd op een verdeeling der nieuwe lijnen tusschen de beide maatschappijen, teneinde een gezonde concurrentie in de hand te werken. Hoe het gaan zal als een der twee de voorstellen afwijst, blijft af te wachten.

—

In de kringen der staalindustrie vrewacht men spoedig belangrijke bestellingen door de spoorwegen. In de laatste dagen wordt reeds omtrent verschillende groote orders onderhandeld. Voor blik bestaat meer vraag met het oog op de verwachte eischen voor inmaakdoeleinden, in verband met den grooten vruchtenoogst, waarop thans wordt gerekend.

—

De gezamenlijke bruto-ontvangsten van de Am. spoorwegen waren in April 4.9 % lager dan verleden jaar, de netto's daarentegen 4.7 % hooger, hetgeen op aanmerkelijke bezuinigingen in de exploitatie-kosten wijst.

—

Blijkens berichten uit New-York zal de staat New-York een nieuwe 4 % leening van $ 12½ mililoen uitgeven.

—

Volgens „Financial American" werkt de Staaltrust thans met 68 % van hakr capaciteit, tegen 63 % 14 dagen geleden.

—

De uitgifte eener leening van $ 75 millioen door de Harriman-lijnen zal, volgens te New-York loopende geruchten, thans spoedig te wachten zijn. Zooals men weet, zal de opbrengst worden bestemd voor verbeteringen, waarvan de kosten over 5 jaar zouden worden verdeeld.

—

Tegen de leiders van 19 kartonpapierfabrieken, die van overteding der anti-trustwet worden beschuldigd, is door de regeering een vervolging ingesteld.

Nieuwe Uitgiften.

Van de nieuwe Grieksche leening van ruim £ 4,000,000 komt £ 8000 te Londen aan de markt à 86½ %.

De nieuwe Chineesche leening noteerde gisteren in Londen 1½ agio.

Buitenlandsche Staatsfinanciën.

De Pruisische Minister van Financiën en die van het Duitsche rijk hebben thans officieel medegedeeld, dat het in de bedoeling ligt, aan de houders der op 1 Oct. a.s. losbare 4 % Rijks- en Pruisische schatkistbiljetten de gelegenheid aan te bieden deze te verwisselen tegen nieuwe

schatkistbiljetten met vierjarigen looptijd. Intusschen zal een gedeelte der Rijks-schatkistbiljetten in October worden gedelgd.

Gedurende de maand Mei hebben de belastingen in Frankrijk fr. 43,671,825 meer opgebracht dan de raming, waarvan bijna fr. 33.000.000 op rekening komen van de douane-inkomsten. In vergelijking mt Mei 1910 bedraagt de vermeerdering fr. 38,204,800, waarvan fr. 32,000,000 uit de douane-inkomsten. In de eerste vijf maanden van het dienstjaar overtroffen de ontvangsten de raming met fr. 131,213,325 en die van het vorig jaar met fr. 217,253,300. In den tijd van 1 Jan.—31 Mei 1911 steeg de waarde van den invoer met fr. 757,617,000, terwijl de waarde van den uitvoer met fr. 49,662,000 afnam, hetgeen een gevolg was van den slechten oogst van het vorige jaar.

De rapporteur van de Italiaansche budgetcommissie deelde in de Kamer mede, dat het aanvankelijk op Lire 47,000,000 geraamde overschot van het loopende jaar waarschijnlijk ten slotte tot Lire 135,000,000 zal stijgen, hetgeen dan het hoogste overschot zou zijn in de geschiedenis van het Italiaansche budget.

Binnenlandsche Leeningen.

De gemeente Achtkarspelen (Fr.) zal een 4 % leening, groot f 10,000, aangaan.

Transvaalsche Bank- en Handels-Vereeniging v/h Baerveldt & Heijblom.

In de heden alhier gehouden algemeene vergadering van aandeelhouders waren vertegenwoordigd 61 aandeelen, rechtgevende op 61 stemmen.

De voorzitter, de vergadering openende, wijdt een woord aan de nagedachtenis van den heer R. K. Loveday, die sedert de oprichting der Bank lid van den Raad van Toezicht is geweest.

Nadat de directeur het jaarverslag (zie Avondblad van 10 Juni jl.) heeft uitgebracht, worden door eenige aandeelhouders vragen ten opzichte van het beheer in Zuid-Afrika tot het bestuur gericht, waarop de voorzitter antwoordt, dat dit punt de ernstige aandacht van het bestuur heeft.

Het jaarverslag werd daarna voor kennisgeving aangenomen en de balans en de winst- en verliesrekening werden met algemeene stemmen goedgekeurd. De aftredende commissaris, de heer C. F. ter Meulen, en het aftredend lid van den Raad van Toezicht, de heer Johan Rissik, werden als zoodanig herkozen.

Uit de Diamant-industrie.

Een bericht uit Antwerpen bevestigt dat het geheele Duitsche Shipment van 92.000 karaat uitverkocht is.

In het weekoverzicht in ons Avondblad van gisteren werd vermeld, dat Duitsche 12/4 te Antwerpen van frs. 62½ op 65½ waren gebracht. Dit had hoeten zijn van frs. 67 op 68½.

N. V. Houthandel v/h C. Alberts & Co.

Blijkens achterstaande annonce staat op 3 Juli, hier ter plaatse bij de heeren Willeumier van Tyen & Van Laer, de inschrijving open op 200 aandeelen van f 1000 der bovengenoemde maatschappij, tot den koers van 130 pCt., vermeerderd met 3 pCt. voor rente. Aandeelhouders kunnen recht van voorkeur uitoefenen tot den koers van 125 pCt., vermeerderd met 3 % voor rente. Het dividendbewijs No. 13 verliest hierdoor zijn oorspronkelijk karakter en wordt na 3 Juli 1911 waardeloos. Voor zoover van het voorkeursrecht geen gebruik is gemaakt, zullen de aandeelen zooveel mogelijk pondspondsgewijze worden toegewezen aan de vrije inschrijvingen.

De betaling van de toegewezen aandeelen moet geschieden op Dinsdag 1 Augustus 1911, tegen afgifte van recepissen.

De dooréén-leverbaarheid met de reeds vroeger uitgegeven aandeelen zal bij de Vereeniging voor den Effectenhandel worden aangevraagd.

De Naamlooze Vennootschap Houthandel v/h G. Alberts Lzn. & Co., te Middelburg, opgericht in 1899, heeft in de algemeene vergadering van aandeelhouders d.d. 22 Juni 1911 besloten, ten behoeve van uitbreiding harer zaken, haar kapitaal, thans bedragende f 800,000, te verhoogen met f 400,000, waarvan thans worden uitgegeven 200 aandeelen aan toonder, elk groot f 1000, terwijl de resteerende 200 aandeelen in portefeuille blijven.

De thans uit te geven aandeelen deelen ten volle in de winsten over het loopende boekjaar 1911. Overeenkomstig de statuten geschiedt de winstverdeeling als volgt: 5 % afschrijving van de balanswaarde der vaste goederen met een minimum van f 8500; vervolgens 5 % als eerste dividend over de uitgegeven aandeelen: daarna afschrijving op het hoofd: Inbreng van relatiën enz. ad f 11.000 met rente ad 5 % van het reeds afgeloste of zooveel minder als het winstsaldo bedraagt. Van het alsdan overblijvende winstsaldo wordt bestemd: 35 pCt. voor directie en commissarissen en 60 % voor aandeelhouders.

De afschrijvingen beliepen sedert de oprichting der Naamlooze Vennootschap f 139,497. De som op de balans van 31 December 1910 voorkomende als waarde der vaste goederen ad f 150,925 vertegenwoordigt 52 % der aanschaffingskosten.

De inbreng, die aanvankelijk bedroeg f 300,000, werd door jaarlijksche afschrijvingen geleidelijk verminderd tot f 60,569. De directie is voornemens het agio van deze uitgifte voor verdere afschrijving van dit saldo te bestemmen.

Het dividend bedroeg sinds de oprichting der Maatschappij van 4 tot 14 pCt., gemiddeld over de 12 boekjaren 9¼ pCt. De omzet wisselde af tusschen f 1,350,000 en f 2,140,000, gemiddeld was hij f 1,700,000.

Een tabel aantoonende den omzet, de debiteuren op 31 December, de winst, de afschrijvingen en het jaarlijks uitgekeerde dividend sinds de oprichting, is aan het prospectus toegevoegd.

In 1910 bedroeg de bruto-winst, na onkosten, afschrijvingen en rente f 109,601 en het dividend 8 %. Op de balans stonden o. a. tegenover f 800,000 aandeelen, f 140.000 promessen, f 100,000 deposito's en f 234,257 crediteuren, de volgende activa: kassa f 21,557, effecten f 23,638, debiteuren f 316,349, hout-inventaris f 559,381, vaste goederen f 150,925 en voorschotten f 234,112.

De internationale geldmarkt.

Eendaagsch geld was gisteren te Londen wat vaster op 1½ à 1¾ %. Particulier disconto noteerde 2⅝ %. Bij de Engelsche Bank werd met het oog op de kwartaalswisseling veel geld voor één week à 3½ % opgenomen.

De thans verschenen weekstaat per 23 Juni van de Duitsche Rijksbank toont reeds den invloed van de door het Bankbestuur bij de kwartaalswisseling te nemen bijzondere maatregelen. De beleeningen wijzen in tegenstelling met het vorige jaar een vermindering aan en wel van M. 11.014,000, waardoor zij thans met M. 54,842,000 belangrijk kleiner zijn dan in de overeenkomstige periode van de beide vorige jaren. Daarentegen is de wisselportefeuille onder den invloed van de hoogere beleeningsrente met M. 22,043,000 gestegen, terwijl in de overeenkomstige week van het vorige jaar nog een vermindering met M. 4,833,000 viel te constateeren. Zooals verwacht werd, is dus een niet onbelangrijk deel van de voor de kwartaalswisseling benoodigde middelen verkregen door meerdere wisseldisconteeringen. De belastingvrije biljetten-omloop der Bank is gestegen tot M. 495,537,000 tegeen slechts M. 276,803,000 in de overeenkomstige week van het vorige jaar. Daar bij de kwartaalswisseling de belastingvrije biljetten-omloop automatisch met nog M. 200 millioen toeneemt, mag men wel aannemen, dat de Bank zelfs bij een zeer aanmerkelijke stijging der aanspraken, toch niet voor een al te groot bedrag in de „notensteuer" zal geraken.

Warschau—Weenen Spoorweg-Mij.

De vertegenwoordiger van het Russische [illegible] agentschap te Berlijn heeft ter Beurze medegedeeld, dat de naasting der Warschau-Weenen nog in een vrij verre toekomst ligt. Er is nog geen princip. beslissing genomen. Wel hebben voor-besprekingen plaats gevonden. Over de financieele zijde der zaak is echter nog in het geheel niet gesproken.

Uit de petroleumindustrie.

Blijkens den „Moniteur du Pétrole Roumain" zijn de olieprijzen in Rumenië zwakker, onder den invloed van de lage exportnoteeringen. Dit houdt een uitbreiding der productie min of meer tegen, welke anders mogelijk zou zijn na de in den laatsten tijd plaats gevonden aanboring van zeer rijke bronnen, vooral te Moreni op de terreinen der Astra-Romana (Koninklijke). De levendigheid op de boorterreinen houdt evenwel aan, vooral te Bordeni en Bana-Moreni. In de streek ten zuiden van Bushtenari zijn verschillende nieuwe werken in voorbereiding.

Op de binnenlandsche markt is de prijs van lichtpetroleum en benzine onveranderd.

De uitvoer kan voor de maand Mei op 60,000 ton worden geschat. Voor de eerste vijf maanden des jaars zal zij stellig 230,000 ton overschrijden.

De export blijft vrij levendig, maar de prijzen zijn zeer slecht. De in het buitenland verspreide geruchten omtrent een beëindiging van den strijd op de petroleummarkt zijn, naar de „Moniteur" opmerkt, door geen enkel feit bevestigd en het blad meent dat zij als pure verzinsels zijn te beschouwen. In elk geval acht de „Moniteur" het voorbarig zich uit te spreken over een staking van den strijd tusschen de Standard Oil Co. en de Koninklijke, welke strijd ook aan de Rumeensche petroleumindustrie zulke zware verliezen berokkent.

De productie der Steaua Romana heeft tusschen 10 en 19 Juni 90.1—113.3 wagons per dag bedragen, met een gemiddelde van 98.8 wagons, waarvan 61.9 te Campina en 16.3 te Policiori. Twee sondes spoten, met een dagelijksche opbrengst van 3.3—4.1 wagons.

De Internationale Rumeensche heeft in de afgeloopen week te Gura-Ocnitzei gemiddeld 26.5 wagons bedragen, waarvan 18 afkomstig waren van de nieuwe sonde.

Astra Romana Petroleum-Mij.

De winst- en verliesrekening per 31 Dec. jl. der door de Geconsolideerde gecontroleerde Astra Romana geeft een bruto winst aan van frs. 13,220,143. Hiervan gaat frs. 2,047,650 af voor verwerkte ruwe olie. De onkosten bedroegen frs. 3,785,040, zoodat een netto-winst van frs. 7,387,452 voor het eerste boekjaar resteert. Zooals men weet, heeft de maatschappij per 1 Oct. 1909 de activa te Moreni van de Regatul Roman en de raffinaderij te Ploeshti van de Astra en de Astra Romana overgenomen, zoodat het eerste boekjaar 15 maanden heeft omvat. De resteerende bezittingen der Regatul Roman te Campina en Baicoi en die der Astra te Filipeshti en Doicashti zijn eersa na 31 Dec. 1910 aan de Astra Romana overgegaan. Het aandeelen-kapitaal wordt dan ook in de balans nog op de oude hoogte aangegeven, nl. met frs. 29,400.000. Onder het passief komen verder voor frs. 3,038,056 crediteuren. Hier staan tegenover de terreinen, raffinaderijen, pijpleidingen en installaties met frs. 28,424,783, materialen en voorraad met frs. 2,938,485, kassa met frs. 666,092 en diverse debiteuren met frs. 7,796,147.

De productie der Mij. bedroeg in de bovenbedoelde 15 maanden 350,000 ton.

Het dividend is nog niet vastgesteld.

De Astra Romana bouwt te Constanza installaties voor den uitvoer van residu's, die in October a.s. moeten worden opgeleverd.

De productie der maatschappij bedroeg van 11—17 Juni 14,744 ton, waarvan te Moreni 10,817, te Filipeshti de Padura 3101 en te Campina 786 ton. De gemiddelde dagelijksche productie bedroeg 210,6 wagons. Op het oogenblik stelt de maatschappij volgens den „Moniteur" al het mogelijke in het werk om de productie in te krimpen, daar zij deze niet alleen kan verwerken. Dientengevolge worden thans slechts 170 wagons per dag geproduceerd.

Servische Monopolie-ontvangsten.

Volgens opgaaf van het bestuur der Servische monopoliën bedroegen de bruto-ontvangsten der verpande monopoliën, alsmede de netto-opbrengst der douane, ortsbelasting en zegelrechten gedurende Mei jl. fr. 5,220,941 tegen fr. 3,990,958 in het vorige jaar. Sedert 1 Jan. bedragen de ontvangsten fr. 22,550,488, waarvan voor den dienst der Staatsschuld fr. 13,390,239 werd aangewend.

Spoor-, Mijn- en andere Opbrengsten.

London Electric £ 22,450 tegen £ 12,595.

Cuba Railroad. Mei 1911 bruto $ 267,000 (v. j. $ 232.000), netto $ 118,000 (v. j. $ 115.000).

Missouri Pacific. 3e week Juni $ 30,000 meer.

St. Louis & South-Western. 3e week Juni $ 4000 minder.

Texas & Pacific. 3e week Juni $ 36,000 minder.

Prijzen van Coupons.

Oostenrijk Papier f 50.05, Oostenrijksch zilver f 50.10. Diverse f 11.28, dito dito met affidavit f 11.90, Fransche f 47.30, Belgische f 47.20, Diverse Reichsmark f 58.65, Hamb. Rusland f 1.21, Goud Roebel f 1.89, Rus. zilv. Roebel f 1.25, Russ. Papieren Roebel f 1.23. Poolsche Zilv. Roebel f 1.50. Spaansche Piaster buitenl. Juli f 47.30, dito binnenl. f 2.—, Amerik. Goud Dollar f 2.46½, Mex. doll. f 1.21, Japansche Yen f 1.21. Cedula's f 1.08.

Prijzen van Specièn.

Gouden: Oude Tien-Guldenstukken f 9.90—10; Oude gerande Ducaten f 5.75—5.85; Wichtige Engelsche Souvereinen f 12.05—12.15; Stukken van 20 Mark f 11.80—11.90; Stukken van 20 Frank f 9.55—9.65 per stuk; Goud in Baren f 1645—1655 per N. P. fijn.

Zilveren: Baren van 900 tot 300 f 43 per N. P. fijn; Rijksmarken f 0.58—0.59½; Stukken van 5 Francs f 2.35—2.40 per stuk.

Bankneten. Pruisische f 59.10—59.35, Fransche f 47.70—47.95, Belgische f 47.50—f 47.75, Engelsche f 12.05—12.15.

Frankfort. Slk.(RC)	27 Juni	26 Juni	24 Juni
4 pCt O. Kr.rente Febr.	—.—	—.—	96.50
„ Jan.	96.40	96.50	96.60
Oostenrijks. Bank-Act.	138.20	138.20	138.20
„ Cred.-Act.	206.70	207.40	206.70
Fr. Oost. Spoorweg	160.—	160.40	160.—
Turksche Loten	176.40	175.40	—.—
4 pCt. Hong. Goudrente	93.00	93.80	93.90
4 „ Spanje	—.—	—.—	—.—
4 „ Rusland 1880	92.40	92.40	92.70
4 „ binn. leen.	93.80	93.30	93.80
Wissel: Parijs k.z.	80.68	80.67	80.68
„ Londen k.z.	20.40	20.40	20.39
„ Weenen k.z.	85.98	86.90	83.22
„ Amsterdam k.z.	169.12	169.05	168.97
Plaatsdisconto	3½	3 7/16	3 7/16

HANDELSBERICHTEN.

Santos-Koffieveiling N. H. M.

De heden door de N. H. M. geveilde 20,000 bn. Santos zijn verkocht tot 31⅝ à 37 c. of taxatie à 1½ c. daarboven.

Aardappelen. Malta Spring p. K.G. f 0.12 à 0.14, Andijker Muizen groot mud f 4.— à 5.20, id. id. klein p. mud f 3.— à 3.90, Friesche id. id. f 3.20 à 4.10, Rijper f 3.60 à 4.—, Katwijker ronde groot f 3.— à 4.—, id. id. klein f 2.— à 2.20, Westlandsche ronde f 5.— à 5.10. Aanvoer 6 ladingen.

Officieele noteeringen van „De Vereenigde Tuinbouwers".

Groenten: Aardbeien f 0.04—0.10 per potje, idem f 0.65—1.60 per bak, idem f 0.20—0.32 per mandje; Andijker muizen f 1.90—3 per ½ KG.; Andijvie f 0.37 per mandje; Bloemkool f 2.50—7.50 per 100 stuks; Doperwten f 2.15 per zak; Druiven f 0.90—1.04 per KG.; Frambozen f 0.08½—0.10 per potje; Komkommers f 2.50—4 per 100 stuks; Kropsla f 0.44 per mandje; Meloenen f 0.37—0.42 per stuk; Perziken f 7.50—12 per 100 stuks; Peterselie f 2—2.50 per 100 bos; Postelein f 0.15—0.35 per mandje; Prei f 2.50 per 100 bos; Rabarber f 6.50—8 per 100 bos; Radijs f 0.24—0.35 per mandje; Selderij f 4.50—6.50 per 100 bos; Spinazie f 0.37 per mandje; Slaboonen f 0.12½—0.17 per 100 stuks; Snijboonen f 0.46 per 100 stuks; Tuinboonen f 0.50—0.70 per zak; Uien f 2.50 per 100 bos; Wortelen f 3.50 per 100 bos.

Bloemen. Dhalia's f 0.80—1.20 per 100 stuks; Delphinium's f 1.50—2.10 per 100 stuks; Lelie's f 3.80—4.50 per 100 kelken; Pioenen f 1.20—1.25 per 100 stuks; Rozen f 1.20—1.75 per 100 stuks; Violieren f 2.30 per 100 tak.

Eieren f 4.50—4.60 per 100 stuks.

Statistiek van Rio- en Santos-Koffie.

Opgemaakt door de Vereeniging voor den Koffiehandel te Amsterdam.

Weekaanvoeren (gem. p. dag)	Rio	Santos	Totaal
van 18 Juni tot 24 Juni '11	5143	7428	12571
„ 19 „ „ 25 „ '10	4143	11143	15286
„ 20 „ „ 26 „ '09	7857	16857	24714
Totale aanvoeren	**Rio**	**Santos**	**Totaal**
1 Juli '10—24 Juni '11	2413000	8063000	10476000
„ „ '09—25 „ '10	3428000	11436000	14864000
„ „ '08—26 „ '09	2852000	9457000	12309000

Verschepingen tot 24 Juni 1911.

	Rio Europa	Rio Ver.St.	Santos Europa	Santos Ver.St.	Totaal
24 Juni '11	953000	874000	5059000	4078000	10964000
25 „ '10	1218000	1951000	6199000	3529000	12897000
26 „ '09	687000	1897000	5208000	3760000	11552000

Voorraad	Rio	Santos	Totaal
24 Juni 1911	338000	809000	1147000
25 „ 1910	138000	2018000	2156000
26 „ 1909	121000	783000	903000

Zeilende van Brazilië naar Europa op 24 Juni 1911.

	Rio	Santos	Totaal
naar Duitschland	6900	94000	100000
„ Nederland	——	104000	104000
„ België	6000	23000	29000
„ Frankrijk	18000	49000	67000
„ Triëst	11000	15000	26000
„ overig Europa	42000	84000	126000
Totaal	83000	369000	452000
25 Juni 1910	48000	1000	49000
26 „ 1909	36000	1000	37000

Peper Tellicherry.

HAVRE, 27 Juni. (Tel. v. F. Metz & Co., medegedeeld door Joh. Serlé, Amsterdam.)

	Sept	Dec.	Mrt.	Mei
12.10	58¾	59¾	60½	61

Wol.

HAVRE, 27 Juni. (Tel. v. F. Metz & Co., medegedeeld door Joh. Serlé, Amsterdam.)

	Juli.	Sept.
12.10	168½	170

Kruidnagelen op termijn kalm. Zanzibar in entrepôt.

Rotterdam	27 Juni	26 Juni		27 Juni	26 Juni
Juni	39	39	October	37	37
Juli	39	39	Novemb.	35	35
Augustus	39	39	Decemb.	33⅜	33⅜
Septemb.	39	39	Jan.	33⅛	33⅛
			Feb	33	33
			Maart	32¼	32¼
			April	32¼	32¼
			Mei	32⅛	32⅛

Omzet — m. Weekomzet — m.

Peper op termijn prijsh. Lampong in entrepot.

Rotterdam	27 Juni	26 Juni		27 Juni	26 Juni
Juni	24½	24½	Novemb.	24⅞	24⅞
Juli	24½	24½	Decemb.	25	25
Aug.	24⅝	24⅝	Jan.	25⅛	25⅛
Sept.	24¾	24¾	Feb.	25¼	25¼
October	24⅞	24¾	Maart	25¼	25¼
			April	25¼	25¼
			Mei	25⅜	25⅜

Omzet 800 b. Weekomzet — b.

SNEEK, 27 Juni. Boter. Aangevoerd 18/4 v. Prijs 1e keur f 48½. Bij de Vereeniging 1e keur f 48½. Fabrieksaanvoeren 42/6 v., prijs f 48½. Noteering van de commissie der vereeniging voor boter- en kaashandelaren in Friesland 1e soort f 48½. Kaas. Nieuwe Nagel-. Aanvoer 334 K.G. Vee. Aangevoerd 106 Koeien, 172 Kalveren, 161 Schapen, 90 Lammeren, 419 Varkens en Biggen. Prijzen per K.G. Varkens 20 à 23 c., voor export 19 à 20 c. Varkens en biggen prijshoudend, overigens handel behoorlijk.

PURMEREND, 27 Juni. Kaas. Aangevoerd 154 stapels, f 29 à 33¼ de 50 K.G.

Boter. Aangevoerd 2355 K.G., f 1.25 à 1.35 per K.G.

Vee. 385 Runderen, vet vee 72 à 86 ct. per K.G.; 60 Paarden; 128 vette Kalveren, f 0.80 à f 1 per K.G.; 254 nuchtere id. f 18 à 22 p. stuk.; 345 vette Varkens, 46 à 53 ct. per K.G.; 16 magere id. f 18 à 26 per stuk; 139 Biggen f 7 à 12 per stuk; 1840 Schapen en Lammeren.

Eieren f 3.50 à 4.— per 100 stuks.

Handel vlug.

BODEGRAVEN, 27 Juni. Kaas. Aangevoerd 230 wagens te zamen 1054 stuks, wegende 63.506 K.G. Prijs Goudsche 1e soort f 29 à 31, 2e soort f 26½ à 28, zwaardere f 35½, Derby 1e soort f 31 à 31½, Edammer 1e soort ——. Handel vlug.

GRONINGEN, 27 Juni. Granen. Aanvoer matig. De hoogste noteeringen waren:

	27 Juni	20 Juni
Kl. Tarwe	f —.—	f —.—
Dikkop id.	„ 6.90	„ 6.70
Witte Tarwe (Prol.)	„ —.—	„ —.—
Inl. Rogge	„ 5.55	„ 5.40
Boekweit.	„ —.—	„ —.—
Wintergerst	„ 5.15	„ 5.10
Zomergerst.	„ —.—	„ —.—
Witte Haver	„ 3.30	„ 3.32½
Probst. idem	„ 3.30	„ 3.32½
Zwarte Haver	„ 3.60	„ 3.60
Presidents id.	„ —.—	„ —.—
Paardeboonen.	„ —.—	„ 7.—
Duiveboonen	„ —.—	„ —.—
Koolzaad	„ —.—	„ —.—
Hamburger id.	„ —.—	„ —.—
Karwijzaad.	„ 11.—	„ 10.75
Geel Mosterdzaad	„ 12.—	„ 12.—
Blauwpeulerwten	„ —.—	„ —.—
Capucijners.	„ —.—	„ —.—
Kanariezaad	„ 7.75	„ 7.75

NEW-YORK, 26 Juni.

(Telegram van de heeren H. Hentz & Co., medegedeeld door de commanditaire Vennootschap „Commissiehandel voorheen D. Schumacher", te Amsterdam.)

Koffie. Hoofdzakelijk vraag voor plaatselijke rekening. Gedurende den dag vast op betere buitenlandsche marktberichten dan verwacht werden. Er werd matig aangezegd.

Tarwe. Opende lager. Men meldt regens uit de Voorjaarstarwe-Staten. Steeg in den loop van den dag op afname van den zichtbaren voorraad. De oogstberichten uit Zuid-Dakota en Minnesota zijn tamelijk slecht.

Mais. Hooger op berichten dat de droogte in het Zuid-Westen schade heeft toegebracht. In Oklahama en Kansas is het weer slecht.

BERLIJN, 27 Juni.

Granen.	Slotk.	Openingsk.	Vorig slot
Rogge Juli	171.25	171.75	171.75
„ Sept.	167.50	168.—	167.75
„ Oct.	167.50	168.—	167.75
Tarwe Juli	208.—	208.—	208.—
„ Sept.	198.75	—.—	199.75
Raapolie Oct.	60.20	—.—	60.10
„ Dec.	60.—	—.—	—.—

DULUTH. Lijnzaad.

	26 Juni	24 Juni
Loco Northern No. 1.	$ ——	$ ——
Juli	„ 2.20	„ 2.—
September	„ 1.99	„ 1.99

LIVERPOOL, 27 Juni. (R. O.) Katoen. Verkocht 7000 b. Stemming flink gevraagd. Invoer 7000 b.

LONDEN, 27 Juni. (R. O.) Heden werden 6 tarweladingen aan de kust aangevoerd en 2 ten verkoop aangeboden.

BREMEN, 27 Juni (R. O.) Reuzel stemming prijsh., id. Tubs en Firkins 63½, id. Dopeleimer 64½. Koffie stemming vast. Katoen stemming kalm, id. Middling Upland 77.

KEULEN, 27 Juni. (R. O.) Raapolie dadel. 64.50, id. Oct. 63.—.

ANTWERPEN, 26 Juni. Huiden. Heden werden van droge verkocht: per st. „Kamo Maru", partij 23 balen 802 Indi China koe- 3 2/5 KG. à fr. 127; st. „Normandie" partij 542, 44 Columbia 9¾ KG. à fr. 16; No. 438, 43 Djibouti 6 2/5 KG. verzonden; No. 427, 90 Columbia, 12 KG. à fr. 138.

En van gezouten: No. 6757, 508 B. A. Mat. Behr koe-, 20/28 KG. à fr. 71; No. 1155, 67 M. V. Sal. osse-, 25/32 KG. à fr. 97; No. 1158, 318 Santa ana Liv. Anava osse-, 32/40 KG., verzonden; No. 1169, 47 Paysandu Santa Maria osse-, B.S., 20/25 KG. à fr. 90; No. 1170, 38 Paysandu Santa Maria osse-, B.S., 25/32 KG. à fr. 95½; No. 2629, 43 B. A. genre frig. osse-, 32/40 KG. à fr. 81.

LONDEN 26 Juni.

Suiker. Rietsoorten over 't geheel vast gestemd; 2300 z. gekrist. Trinidad zijn gedaan tot 15 sh. à 15.6 en 100 ton Mauritius Stroop per Juni/Juli tot 9 sh. Biet- was heden bij goede vraag ongeveer ¾ p. hooger. Gedaan werd Aug. 10.10 à 10.10¼, Sept. 10.8 à 10.8¼, Oct. 10.2 à 10.2½, Nov./Dec. 10.1 à 10.1¾, Jan./Maart 10.2¾ à 10.3 en Mei 10.4½ à 10.5 alles v. a. b. Geraffineerd over 't geheel prijshoudend en gele kristallen 3 p. hooger, W. S. R. Crushed 14.6 en S & T Cubus per Aug. 15 sh. v. a. b. genoteerd.

Staat van aanvoer, aflevering en voorraad voor de week geëindigd 24 Juni:

		Aanvoer 1911	Aanvoer 1910	Aflevering 1911	Aflevering 1910
Londen	Tons	3293	6367	1470	4786
Liverpool	„	784	1246	5534	4209
Clyde	„	877	813	3805	4410
Totaal	Tons	4954	8425	10809	13405

Voorraad 24 Juni		1911	1910	1909
Londen	Tons	29285	34198	39088
Liverpool	„	22232	39354	26512
Clyde	„	6943	29933	19822
Totaal	„	58460	103485	85422

Koffie voor loco is de markt kalm maar vast.

Weekstaat:	aanv.	afl.inl. verbr.	uitv.	Voorr. 17 Juni 1911	1910
Centr. Amer.	2361	2278	2684	150525	181051 b.
Brazilië	836	501	952	28649	303609 „

Termijnen zeer vast en op ongunstige oogstberichten 6 à 9 p. hooger. Gedaan werd Juli 50.9, Sept. 50.6 à 51.3, Dec. 49.6 à 50 sh.

Cacao. Morgen worden geen veilingen gehouden. Zomer Arriba noteert 58.6 à 60 sh. k. en v. en Accra 49 sh. à 50 sh. Liverpool kaaitermen. San Thomé 51.6 v. a. b. Lissabon. Voor goede Grenada werd 56 sh. betaald.

Weekstaat:	aanvoer	afl. inl. verbr.	uitvoer	voorraad 17 Juni 1911	1910
Eng. Plant.	1922	508	2656	55017	60825 bn.
Diverse.	1434	1085	490	70072	82259 „

Rijst vast. Rangoon- en Bassein- genoteerd tot 8.1½ o. c. 1600 ton No. 1 Cliened garden Siam, stoomende gedaan tot 10.10½ cif Nederland. Aangevoerd werden deze week te Londen 965 ton.

Tapioca kalm, Juli/Sept. 2 15/32 à 2½ p. cif genoteerd.

Specerijen. Peper vast, voor Lampong per Oct./Dec. werd 4½ p. betaald, terwijl Jan./Maart werd aangeboden tot 4 9/16 p. Tellichery per Juni/Juli 49/- cif genoteerd. Witte Singapore per Aug./Oct. gedaan tot 7⅛ p. cif. Nagelen prijshoudend. Zanzibar Juni/Aug. levering gedaan tot 6⅝ p. en op aflading per Oct./Dec. 5½ p. cif.

Weekstaat:	aanv.	aflev.	voorraad 17 Juni 1911	1910
Zwarte Peper	—	17	2899	2287 t.
Witte „	12	16	1655	1392 „
Piment	—	96	6291	5819 b
Nagelen Zanzibar	100	485	20882	49557 „

Schellak prijshoudend. Genoteerd werd TN loco 68/- à 69/-; Calcutta- 33½ rop. Op levering werd TN per Aug. gedaan tot 69/- en Oct. 70.6.

Gambier prijshoudend; Juli/Aug. 22 sh. cif koopers.

Coprah hooger; Manilla f.m. per Juni/Juli gedaan tot £ 26, waartoe verder aangeboden; Java f.m.s. per Juni/Juli à 24.15 verkoopers.

Rubber flauwer; tamelijk goeden omzet in fijne Harde Para- per Juni/Aug. 3.11½ en Aug./Sept. 4.1 à 4.0¼. Aangevoerd deze week 126 ton, afgeleverd 136 ton, voorraad thans 1631 ton.

Jute prijshoudend; First Natives per Juni/Juli £ 24 en Sept./Oct. £ 20.5 cif genoteerd.

Hennep kalm maar prijshoudend; fair Current Juni/Aug. £ 20, Aug./Oct. £ 20.10 en Oct./Dec. £ 21; alles cif genoteerd. Aanvoeren in Manilla deze week 27000 bn., totaal sedert 1 Jan. 672000 bn. tegen 't zelfde quantum in 1910 en 624000 bn. in 1909.

Chinine 6⅝ p., Amsterdam 6½ p. en Java- 6¼ p.

Chili Salpeter. Ord. 10.1½ en geraffineerd 10.3, Liverpool 10.1½ en 10.3.

Zwavelzure Ammoniak vast; Beckton prompt 25 pCt. £ 12.16.3, Londen 25 pCt. £ 12.7.6, Hull £ 13, Juli/Dec. 13.5, Liverpool loco £ 13, Juli/Dec. £ 13.5, Leith loco £ 13.5, Juli/Dec. £ 15.10.

Oliën. Lijn- flauwer; loco 40.9, Juli/Aug. 40.3, Sept./Dec. 38.6 en Jan./April 35.6. Raap- kalm, loco en levering 29.6, patent- 30.3. Katoen kalm; ongez. loco 25.6, Juni/Aug. 25.9, gezuiverde 27.3 à 30 sh.

Terpentijn opende vast, sloot flauwer; Amerik. loco 45 sh. betaald sloot 44 sh., Juni 44 sh., Juli/Dec. 40.3 en Jan./April 41.3.

Hars ord. Strained loco 16.6 op aflading 15.6.

Talk prijshoudend. Austral. Schapen- 33 à 34 sh. en Runder- 31.6 à 33 sh. cif. Londen.

Boter. Deensche- 115 à 117 sh., Holl.- niet genoteerd.

Kaas. Holl. 52 à 62 genoteerd.

Metalen. Tin 1e beurs £ 2 hooger, 2e beurs onregelmatig. Cash 10 sh. hooger, levering 10 sh. lager. Omzet 750 ton. Straits Cash £ 195 à 198, formard £ 192 à 193.17.6; Eng. £ 196 à 197 en Banka- f 116¼. Koper 1e beurs 5 sh. hooger, 2e beurs prijshoudend. Omzet 1600 ton. Cash £ 57.8.9 à 57.10, 3 mnd. £ 58 à 58.2.6. Lood vast. 100 ton Buitenl. gedaan per Juli tot £ 12.7.6 waartoe verder koopers; Eng. £ 13.16.6. Zink vast met koopers voor ord. merken per Juli £ 24.10 en verkoopers 5 sh. hooger, hard £ 21.10 v. a. b. Zilver in staven 24⅝ p.

LONDEN, 26 Juni.

Granen. Voor Tarwe was de markt kalm gestemd en voor La Plata- en Canada voorjaarswaren prijzen 1½ à 3 p. lager. Gedaan werden 7029 qrs. Zuid-Austral. voor order binnen per „Phyllis" 34 sh., 13,910 qrs. N. S. Wales voor order binnen per „Eugene Schneider" 33.6, 4350 ton Rosafe- stoomende per „Carol I" 32.10½ en 4700 ton Choice W. Kurrachee naar Antwerpen stoomende per „Riverton" 33.6. Voorts bij partij 2000 qrs. Zuid Russ.- stoomende 33 sh. à 33.3, 3000 qrs. No. 2 N. Manitoba- Juni-Aug. 34.6 à 34.9, 1000 qrs. No. 3 dito stoomende 33.9, 250 ton Baruso aangekomen 31.7½, 200 ton No. 2 Club Calcutta stoomende 35/-, 200 ton Choice W. Kurrachee onderweg 33.3 en 200 ton roode Kurraches 33/-.

Mais sloot kalm en eerder iets flauwer. Gedaan werden 3155 ton Bulg. per s.s. „Chariclia" 23.9 en 3500 ton Galatz/Foxan/Bessarab. per Aug./Sept. s.s. 24.10½. Bij partij zijn verhandeld 4000 ton Odessa-onderweg 22.4½ à 22.6 en per Juli 22.1½ à 23.3, naar Liverpool 2000 ton mixed Amerik. per Sept. 23/-.

Gerst kalm maar prijsh. Gedaan werden 2000 qrs. Azoff/Zwarte Zee per s.s. „Llangoise" 21.1½ à 21.3. Haver stil met weinig vraag. Gedaan werden 250 ton La Plata per s.s. „Roath" 14.7½.

Zaden. Lijnzaad was heden lusteloos gestemd en sloot 3 à 6 p. lager. Gedaan werden 830 ton Calcutta Juni-Aug. 66.9 à 67 sh.; naar Hull 230 ton La Plata loco 63 sh. en naar het Continent 200 ton Bombay Juli-Aug. 67.9.

Koolzaad vast en eerder hooger. Gedaan werden naar het Continent 200 ton Ferozepore per Juni-Juli 41 sh.; naar Antwerpen 200 ton dito Juli-Aug. 41.3 en 450 ton Donau Navettes per Aug.-Sept. 42.9.

HULL, 26 Juni.

Zaden. Lijnzaad flauwer. La Plata- loco en stoomende 63 sh., Calcutta loco en Juni/Aug. 67.3 genoteerd.

Katoenzaad kalm, loco £ 7.16.3, Juli £ 7.15 en Nov.-Jan. £ 7.13.9 genoteerd.

HAMBURG, 26 Juni. Salpeter. Stemming vast en stijgende. Loco 9.20, Juni 1911 9.20, Juli 1911 9.20, Sept. ——, Sept.-Oct. 9.30, Febr.-Mrt. 1912 9.62½, Maart 1912 9.67½, April 1912 9.65, Feb./Maart 1913 9.77½.

MAAGDENBURG, 26 Juni.

Suiker. Voor ruw was de markt heden kalm. Er was minder vraag doch konden ongeveer vorige prijzen worden bedongen.

Omzet Zaterdag 20000 Ctr. Oct./Dec. levering Mk. 10 basis 88 %. Termijnen waren aanvankelijk kalm gestemd maar later kon voor nieuwen oogst een avans worden gemaakt van 2¼ pf. Ten slotte echter was de stemming weder kalmer.

Geraffineerd kalm.

Weersgesteldheid warm, betrokken lucht met af en toe regen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnenlandsche Havens.

AMSTERDAM aangekomen 26 Juni. (IJkade) Pomona, S. Danzig. Stukgoed. Carg. B. J. van Hengel.

Juno, S. Bristol. Steenk. en Stukgoed. Cargad. The Bristol Steam Nav. Comp.

(H.kade) Foldin, S. Christiania. Hout en Stukg. Carg. B. J. van Hengel.

NIEUWEDIEP vertrokken 27 Juni Vanessa, S. Sunderland.

DELFZIJL vert. 26 Juni Onderneming, Beukema, Hooksiel - Emmanuel, Kruidhoff, Norderney - Morgenster, v. d. Werf, Emden - Concurrend, Miedendorp, Statenzijl - Eendracht, de Boer, id.

Zeilklaar 26 Juni Elizabeth Roberts, Johnt, Lond.

MAASSLUIS 27 Juni Wind West.

Aangekomen 26 Juni Amiral l'Hermite, S. Duinkerken - Alderney, S. Archangel — 27. Kronstadt, S. Petersburg - Durward, S. Leith - Badagri, S. Hamburg - Russland, S. Windau - Iris, S. Bergen - Merganser, S. Manchester - Ursula, S. Stettin - St. Petersburg, S. Harwich - Batavier II, S. Londen - Clacton, S. Harwich - Fortuna, S. Narvik.

Vertrokken 26 Juni Clivegrove, S. Kiel - Batavier III, S. Londen - Kriemhild, S. Stettin - Copenhagen, S. Harwich — 27. Sirius, S. Novorossisk - Donau, lichter, Hamburg per sleepboot Krautsand - Hollandia, S. Lulea.

Buitenlandsche havens.

ALTONA aang. 24 Juni Zeester, de Groot, Esbjerg.

ANTWERPEN aang. 26 Juni Moltkefels, S. Rott.

ARCHANGEL aang. 16 Juni Olaf, S. Methil om voor Nederland te laden. — 20. Polaris, S. Amsterdam.

Vertr. 17 Juni T. M. Weaner, S. Rotterdam.

BALTIMORE aang. 25 Juni Ulstermore, S. Liverpool.

BARHOFT gep. 24 Juni Modeaatie, Venema, Kjoge n. Stettin.

BORDEAUX vert. 26 Juni Noordwijk, S. Santander — 27. Rijswijk, S. id.

BREMERHAVEN aang. 26 Juni Arion, S. Keulen.

BRUNSBUTTEL gep. 23/24 Juni Alberdina, Westers, Rendsburg n. Hamburg - Ebenhaezer, Veen, Holtenau n. idem - Vijf Gebroeders, Dekker, Rendsburg n. idem - Nederland, Veling, Koningsbergen n. Altona - Vijf Gebroeders, Kajuiter, Odense n. Hamburg - Hoop op Zegen, Slump, Svendborg n. idem - Dolfijn, Veling, Bremen Neustadt - Johanna, Westers, idem n. Rendsburg - Schouwen, Millema, Ruhrost n. Libau - Spes Mea, Smit Zaandam n. Holtenau - 4 Gebroeders, Holwerda, Varel n. Alrosbjobing - Tiducia, Brouwer, Hamburg n. Fischerhutte — 27. Latona, S. Koningsbergen n. Rotterdam.

BUENOS AYRES vert. 25 Juni Gottingen, S. Bremen.

CALCUTTA aang. 26 Juni Marienfels, S. Hamburg.

CIENFUEGOS vert. 24 Juni Norderney, S. Bremen.

COLON vert. 24 Juni Virginia, S. St. Thomas.

CUXHAVEN aang. 26 Juni Itauri, S. Californie - Denderah, S. Wk. v. Z.-Amerika - Dortmund, S. New Orleans - Irmfried, S. W. Afrika - Isle of Lewis, S. Pensacola - Jata Mendi, S. Savannah - Guahyba, S. Brazilie.

Vert. 26 Juni Bapagri, S. W. Afrika.

DANZIG vertr. 26 Juni Mietzing, S. Rott.

FAME POINT gep. 26 Juni Mount Temple, S. Londen n. Montreal - Cassandra, S. Glasgow n. idem.

GEESTEMUNDE aang. 26 Juni de Hoop, Blaak, Memel.

GIBRALTAR gep. 25 Juni Memnon, S. Japan n. Liverpool.

GRAND CANARY vertr. 24 Juni Durham Castle, S. Southampton n. Kaapstad.

GRAVESEND vertr. 25 Juni Arawa, S. Lyttelton - Minneapolis, S. Newyork.

GREENOCK vert. 24 Juni Grampian, S. Montreal - California, S. Newyork.

HAMBURG aang. 25 Juni Belgravia, S. Hankow — 26. Hohenfels, S. Bombay - Cordoba, S. Bahia Blanca - Lapponia, S. Amsterdam - Elve S. Rotterdam.

Vertr. 25 Juni Voorwaarts, v/d. Veen, Kragero - Cornelia Jacomina, Brouwer, ..., Indumata S. Lagos.

HELGOLAND aang. 26 Juni Helene, S. Rott.

HOLTENAU gep. 23/24 Juni Goede Gunst, v/d. Kolk, Harburg n. Carlscrona - Pietertje, Koopman, Hamb. n. Kiel - Concurrent, Scholten Grimsby n. Gudhjem - Navigation, De Vries Brake n. Sleeswijk - Ebenhaezer, Ley, Hamb. n. Svendborg - Elbe, Bonninga, id. n. Stockh. Hillegena, Tonkens, id. n. Elbing - Cosmopoliet, Tuil, id. n. Assens - Twee Zusters, De Groot, id. n. Kallundborg - Ebenhaezer, Houtstra, Halmstad n. Hamb. — 25. Broedertrouw, Liemberg, Sleeswijk n. Harburg.

HONNINGSVAAG gep. 26 Juni Katendrecht, S. Archangel n. Londen.

KAAPSTAD aang. 24 Juni Avondale Castle, S. Southampton.

Vert. 26 Juni Galician, S. Southampton.

KERTCH aang. 25 Juni Llandudno, S. Taganrog n. Rotterdam.

KEULEN aang. 26 Juni Nereus, S. Danzig.

KONSTANTINOPEL vertr. 19 Juni Bratsberg, S. Nicolajeff n. Rotterdam - Adriatico, S. Berdianski n. idem.

KROONSTAD vertr. 22 Juni Jotun, S. Middelb. — 24. Mimi Horn, S. Rott.

KURRACHEE vertrok. 25 Juni Neuenfels, S. Hamburg.

KUSTENDJE aang. 19 Jan. Bucuaesti, S. Rott.

LAGOS aang. 24 Juni Aline Woermann, S. Hamburg.

Vertr. 27 Juni Lulu Bohlen, S. Hambug.

LAS PALMAS aang. 24 Juni Myrtle Branch, S. Arica n. Liverp.

Gep. 24 Juni Hermonthis, S. Valparaiso n. Hamb.

LISSABON aang. 24 Juni Blaeoavon, S. Rott.

LIVERPOOL aang. 26 Juni Canada, S. Montreal - Orita, S. Callao - Arabic, S. Newyork.

Vertr. 24 Juni Harmonides, S. La Plata - Cervantes, S. idem - City of Bombay, S. Beira - Oopakk, S. Japan - Oanfa, S. idem - Moyune, S. idem — 25. Studant, S. Colon.

LIZARD gep. 25 Juni Hainaret, Jacobs, Gent, n. Philadelphia — 27. Ikbal, S. New-Orleans n. Rott.

LOME vert. 27 Juni Kamerun, S. Hamburg.

LONDEN aang. 25 Judi St. Thomas, S. Rotterd. - Neerlandia, lichter, Hamburg - Gannet, S. Amsterdam - Maasstroom, S. idem - Groningen S. Harlingen. — 26. Osterley, S. Brisbane - Fort Salisburg, S. Antwerpen. - Heeg, palingschuit, Workum.

MADERA vert. 26 Juni Coburg, S. La Plata n. Bremen.

MALTA vertr. 24 Juni Szell Kalman, S. Fiume n. Rott.

MEMEL vert. 24 Juni Harmina, Bakker, Oldenburg - Mutatio, Dik, Dorummersiel.

MONTEVIDEO aang. 24 Juni Elbe, S. Hamb. Istria, S. id.

Vertr. 23 Juni Cap Ortegal, S. Hamb. - Crown of Galicia, S. Europa.

NAPELS aang. 21 Juni Djerissa, S. Rott. — 26. Scharnhorst, S. Australie n. Bremen.

NEW-ORLEANS vert. 24 Juni Adelheid, S. Hamb.

NEWYORK aang. 25 Juni Hamburg, S. Genua. Phoebus, S. Hamb.

Vert. 24 Juni Blücher, S. Hamb. - Kaiserin Aug. Victoria, S. id. - Birma, S. Rott.

ODESSA vert. 20 Juni Germania, S. Rott.

OUESSANT gep. 25 Juni Sheaf Field, S. Huelva n. Rotterdam.

PHILADELPHIA aang. 25 Juni Crown Point, S. Londen - La Flandre, S. Antw.

Vertr. 24 Juni Merion, S. Liverp.

QUEBEC aang. 26 Juni Albania, S. Londen.

RIO GRANDE vert. 27 Mei Sidney Smith, Lewis, Falmouth - Theodor, Bussher, id.

RIO JANEIRO vert. 24 Juni Indria, Ihmels, Kanaal.

SABANG vert. 24 Juni Liberia, S. Japan.

SANTOS aang. 25 Juni Erlangen, S. Hamb.

SASSNITZ aang. 28 Juni Geertruida Henderika, Smit, Nystad.

SAUGOR vert. 24 Juni Clan Fraser, S. Colom[bo]

SHIELDS aang. 25 Juni Moordrecht, S. Bremerhaven.

ST. JOHN'S N. F. aang. 25 Juni Mongolian, S. Liverpool.

ST. THOMAS aang. 24 Juni Mecklenburg, S. Hamb.

Vert. 25 Juni Caledonia, S. Hamb.

STETTIN aang. 25 Juni Henny, S. Rott.

Vertr. 26 Juni Karlsruhe, S. Rott.

STRALSUND aang. 23 Juni Ebenhaezer, Mee[?] Rugenwalde.

SUEZ aang. 24 Juni Rydal Hall, S. Bombay — 25. Sachsen, S. Japan n. Hamb. - Riverton, Kurrachee - Neckar, S. China - Rippingha[m], S. Brisbane - Glenlyon, S. Calcutta - Tactic[ian], S. idem.

VERA CRUZ aang. 24 Juni Westerwald, S. Hamb.

Vertr. 24 Juni Frankenwald, S. Hamb.

YARMOUTH vert. 22 Juni Wilhelmina, Jon[ker], Hull.

ZEA vert. 22 Juni Margit Groedel, S. Galatz n. Rotterdam.

ADELAÏDE (Bremen 26 Juni). Volgens door de reederij ontvangen bericht is het Duitsche schip „Adelaïde" tijdens stormweer uit de haven van Caldta Buena van de ankers geslagen en met de bemanning en een restant kolenlading in open zee gedreven.

ADDAH. (La Palmas, 24 Juni.) Het stoomschip „Addah" (zie Ochtendblad 25 Juni) zal hier voorloopig repareeren om de reis te kunnen voortzetten, 4900 k. fruit werden overgescheept in het stoomschip „Warrior", dat heden vertrok.

EMMI ARP. (Malta, 24 Juni.) Het stoomschip „Emmi Arp" (zie Ochtendblad 24 Juni) heeft schade aan het roer, drie schroefbladen gebroken en één verloren. Het moet in het droogdok worden geplaatst. De lading is onbeschadigd.

LOODSKOTTER. (Vlissingen 27 Juni). De Belg. loodskotter No. 15 is hedenacht, binnenkomend om loodsen af te halen, in aanvaring geraakt met het Zweedsche stoomschip „Ludwig Perron" en dientengevolge bijna onmiddellijk gezonken. De bemanning redde zich door op het stoomschip over te springen, behalve de schipper, die bij de poging daartoe over boord sloeg en verdronk.

SACHSEN. (Londen, 26 Juni). Volgens telegram uit Port-Said is het Duitsche stoomschip „Sachsen", van Slankow, in het Suez-kanaal, sectie Kleine Bitter meren, aan den grond geraakt, doch is het verkeer niet gestremd. Sleepbooten hebben vergeefs getracht het stoomschip vlot te brengen. Een deel der lading zal moeten worden gelost.

ST. HELENA. (Maassluis, 27 Juni). Het uitgaande Stoomschip „St. Helena" is hedenmorgen op het Zuiden aan den grond gevaren, doch komt vermoedelijk met rijzend water weder vlot. De aangeboden adsistentie van een sleepboot werd afgewezen.

Bevrachtingen.

Londen, 26 Juni. Thuisvrachten algemeen stil door weinig vraag naar ruimte. Koersen bleven evenwel onveranderd. Indië is kalm voor Juli laden. Amerika lusteloos, behalve voor hout van de Golf.

Afgesloten werd o.a. van:

Java naar Ver. Kon./Cont. of Ver. Staten: S.S. 6000 t., 10 pCt., 25.6, 1/15 Aug.

Azof naar Rotterdam: „Marie J. Michalinos", S. 5200 t., ppt.

Bilbao naar Rotterdam: „Manu", S. 340[0] t., 4/6, begin Juli.

Gulf naar Ver. Kon./Cont.: „Dalecrest", 2760 t., 32/6, form O., 15 Aug./Sept.

Sydney, N. Z. W. naar Ver. Kon./Cont.: „Celtic Race", Z. S. 1783 t., 24 sh., einde Juli zeilklaar.

Scheepvaart Rijnkanaal.

Van 17 tot en met 23 Juni 1911 werden door de schutsluis te Zeeburg geschut:

		Rijnschepen (*)	gem. tonneninhoud
Naar de Lek	Ledig	5	3622
	Geladen.	21	14850
	Totaal	26	18472
Naar Amsterdam	Ledig	1	811
	Geladen.	54	28881
	Totaal	55	29692
		Binnenschepen.	**gem. tonneninhoud**
Naar de Lek	Zeilsch.	514	75732
	St.sch.	118	11587
	Totaal	632	87319
Naar Amsterdam	Zeilsch.	540	61860
	St.sch.	112	11424
	Totaal	652	73284
		Sleepbooten.	**gem. tonneninhoud**
Naar de Lek		95	2486
„ Amsterdam		85	2143
	Totaal	180	4629

(*) Onder Rijnschepen worden in deze opgave verstaan: Rijnaken, alsmede Schepen, voorzien van een Rijnpatent en met een lading komende van of bestemd naar den Rijn.

HANSWEERT, 26 Juni. (Vóór 4 uur.) Gepasseerd en bestemd naar:

LAGE ZWALUWE. Octave, S.

DORDRECHT. Angelina, Heeren.

ROTTERDAM. Merwede, De Vries; Frankfort 47, Welkerling; Schelde, Broeckaert; Pretoria, Vermeulen; Margaretha Magdalena, Van Puijmbroek.

VEENDAM. Zwerver, Hazenberg.

GRONINGEN. Jantina Maria, Broekhuizen.

GOUDA. Veronica Hendrika, V. d. Straten.

ALKMAAR. Sympathie, Muller; Jacoba Adriana, Reijnhout.

NIJMEGEN. Vertrouwen, Nijenhoff; Johanna, Van Dijk; Louis, Maes.

BELGIË. Egan 30, S.; Ristelhueber 8, S.; Ristelhueber 4, S.; Stad Amsterdam, S.; Noordster, Sperling; Agnes, Schoenmakers; Jenny, Nortier; Willem Antonie, Furman; Francina Frederika, Polderdijk; Scheldestad, Maes; Anna, Tiggeloven; Op hoop van zegen, De Vos; Ernst Bodenheimer, V. Baardwijk; Sappemeer 2, Schot; Fazant, Pieterman; Catharina, Schut; Maria, De Haan; Anna, Fleischhouwer; Maria, Van Dinteren; Louis, Breens; Advendo, Huijbrechts.

DUITSCHLAND. Julien, Mees; Charbonnière 5, d'Hondt.

WATERSTANDEN.

Dinsdag 27 Juni. (8 u. vm.)

Plaatsen.	boven N.A.P.	in 24 uur hoog.	in 24 uur lager	Amsterdam.
Keulen	38.63	—	0.08	*Kanaalwater*
Lobit	11.25	—	0.05	8u 0.48 MAP
Nijmegen	8.87	—	0.01	12 0.48 „
St. Andr.Waal	4.13	—	0.02	2¼ 0.48 „
Arnhem	8.89	—	0.03	*Stadswater:*
Vreeswijk	1.95	0.10	—	8u 0.48 MAP
Westervoort	9.41	—	0.02	12 0.48 „
Deventer	3.26	0.08	—	2¼ 0.48 „
Kampen	0.08	0.11	—	*Amstelwater*
Maastr., brug.	41.56	0.00	—	8u 0.48 MAP
„ hoofdsl.	41.44	—	0.01	12 0.48 „
Venloo	9.30	0.04	—	2¼ 0.48 „
Grave	5.57	—	0.08	*Zuiderzeewater*
St.Andr. Maas	1.93	—	0.05	8u 0.32—MAP
				12 0.05 + „
				2 0.26 + „

Water Badinrichting (Ruyterkade.)

8 u. 12 gr. | 12 u. 12½ gr. | 2 u. 13 gr.

KEULEN, 27 Juni. (*R.O.*) Rijnh. 11 u. 38.56 M.

Weersgesteldheid: regen.

Waterstand op den Rijn. 's Morgens.

Plaatsen:	26 Juni.	27 Juni.	
Hunningen	2.80 M.	2.23 M.	0.48 M. was
Kehl	3.49 „	3.59 „	0.10 „ „
Mannheim	4.59 „	4.57 „	0.02 „ val
Caub	2.98 „	2.82 „	0.16 „ „
Keulen	2.80 „	2.72 „	0.08 „ „
Ruhrort	1.98 „	1.92 „	0.06 „ „